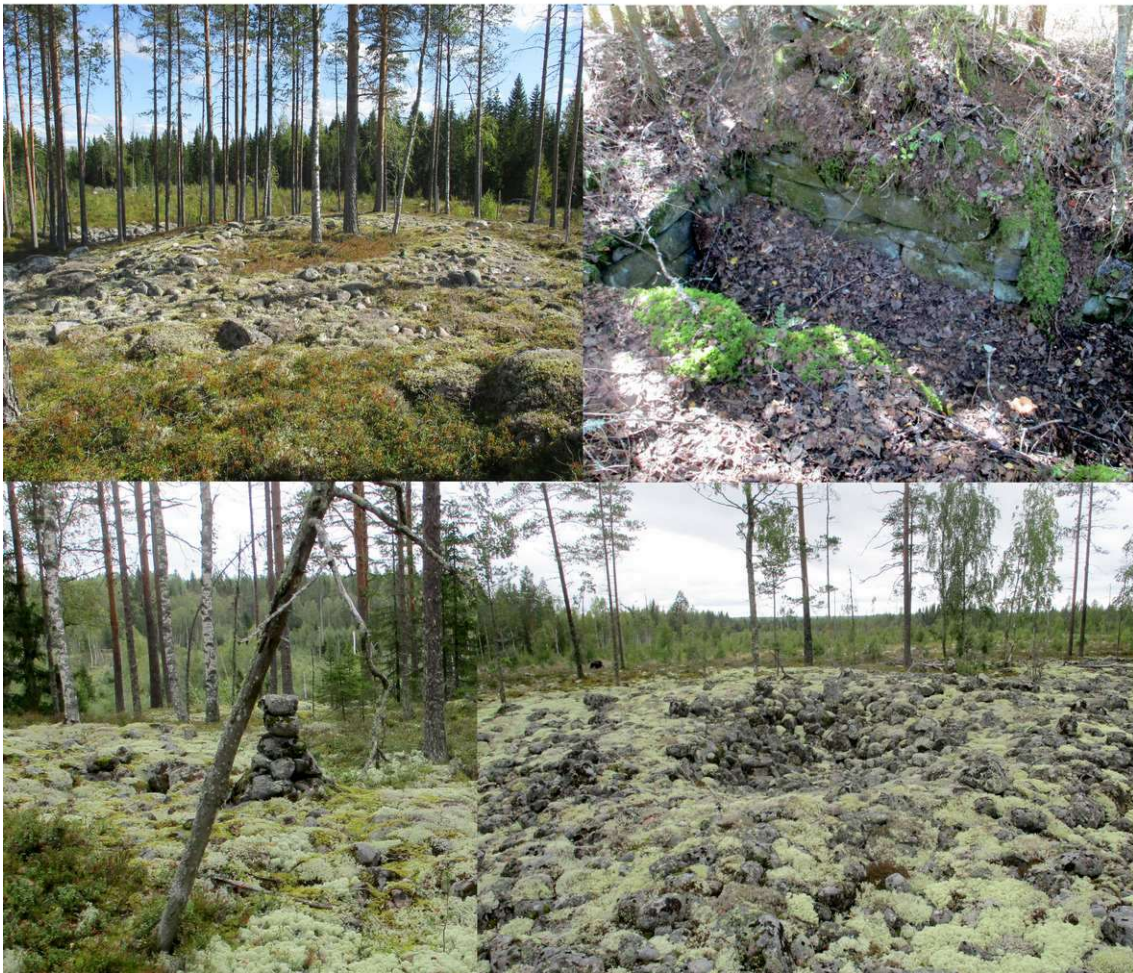

Kokkola 2023

Toholampi 2023

Pihtinevan tuulivoimapuistohankkeen sekä ulkoisen sähkönsiirtolinjausten SVE1 -hankealueesta länteen- ja SVE2 -hankealueesta itään- arkeologinen inventointi

Osa 1 Raportti

Hans-Peter Schulz 30.11.2023

KESKI-POHJANMAAN ARKEOLOGIA*PALVELU*

Tiivistelmä

OX2 Finland Oy suunnittelee Keski-Pohjanmaalle Kokkolan kaupunkiin Pihtinevan tuulivoimapuistoa (pinta-ala läntinen alue 7 242,5 ha ja itäinen alue 7 612,8 ha); tuulivoimaloiden määrä olisi enintään 92 kpl. Ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan länteen 400 kV ilmajohdolla Kokkolan keskustan eteläpuolella sijaitsevalle Hirvinevan sähköasemalle; sähkönsiirtoreitti kulkee osittain Fingridin olemassa olevien (400 kV, 110 kV) voimalinjojen rinnalla hankealueen luoteis- ja länsipuolella (SVE1; kolme liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 53 km). Vaihtoehtossa SVE2 sähkönsiirto toteutetaan itään 400 kV ilmajohdolla Fingridin uudelle Ullavan sähköasemalle. Ullavan sähköasema tulee sijoittumaan Fingridin suunnitellun Jylkkä–Alajärvi-voimalinjan (400+110 kV) varrelle Toholammin kunnan alueella (SVE2; kolme liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 59 km).

Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu suoritti suunnittelualueiden ja linjausten arkeologisen inventoinnin 23.–29.8.2023 ja 8.9.2023, yhteensä 14 kenttätyöpäivää. Työn tilaajat ovat OX2 Finland Oy ja Ramboll Finland Oy. Maastotyön suorittivat FM/MA Hans-Peter Schulz ja FM Stephan Schulz (Gis-sovellukset maastossa).

Ennen inventointia tunnettiin tuulivoimapuiston hankealueelta tai sen parannettavien sisääntuloväylien varrelta 87 muinaisjäännöskohdetta tai kulttuuriperintökohdetta. Sähkönsiirtolinjauksen inventoitavien osien vaikutusalueelta (< ±100 m) tunnettiin 3 muinaisjäännöskohdetta, inventoinnin ulkopuolelle jäävän osan vaikutusalueelta lisäksi 1 kiinteä muinaisjäännös ja 1 mahdollinen muinaisjäännös.

Inventoinnissa 2023 kartoitettiin hankealueelta 40 tunnettua muinaisjäännöskohdetta tai kulttuuriperintökohdetta ja 12 uutta kohdetta, lisäksi 2 muuta kohdetta. Sähkönsiirtolinjauksen vaikutusalueelta kartoitettiin 3 tunnettua kohdetta ja 6 uutta kohdetta.

Hankkeella voisi olla vaikutusta 55 muinaisjäännöskohteeseen tai kulttuuriperintökohteeseen: näistä 24 sijaitsee itäisellä osa-alueella, 20 läntisellä osa-alueella, 4 SVE1-linjakäytävillä, 4 SVE2-linjakäytävillä, sekä 4 hankealueen sisääntuloväylien vaikutusalueella. Mukaan on laskettu kaikki kohteet, jotka sijaitsevat vaikutusvyöhykkeen sisäpuolella tai joiden aluerajaus ulottuu ainakin vaikutusalueen reunalle asti (ks. kappale 2.2 sivulla 3).

Sisällysluettelo

1. Perustiedot.....	2
2. Inventoinnin lähtökohdat ja menetelmät.....	3
2.1. Esiselvitys.....	3
2.2. Maastoinventointimenetelmä.....	3
3. Infra, maisema, topografia.....	5
3.1. Valokuvat ja maastokuvaukset.....	11
3.2. Geologia.....	33
4. Alueen aiempi maankäyttö.....	35
5. Tulokset.....	37
5.1. Yleiskartat.....	37
6. Kohdeluettelo.....	40
7. Aineistoluettelo.....	44

OSA 2

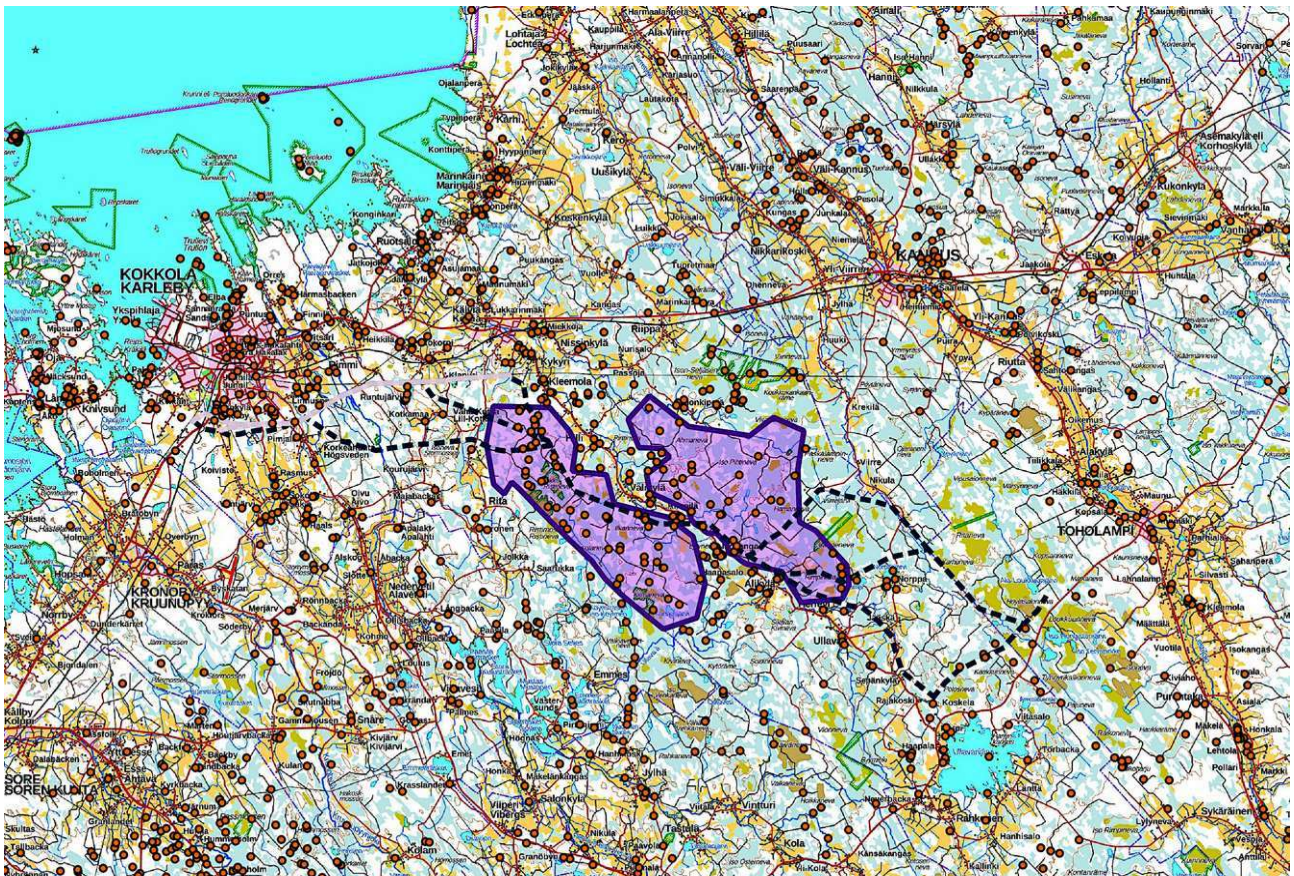
7. Kohdehakemisto.....	2 / 2
8. Kohdekuvaukset.....	2 / 4

osa 1 44 sivua, osa 2 80 sivua

1. Perustiedot

- Inventointialue:** Kokkolan Pihtinevan tuulivoimapuiston (pinta-ala läntinen alue 7 242,5 ha ja itäinen alue 7 613 ha). Ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan länteen Kokkolan keskustan eteläpuolella sijaitsevalle Hirvinevan sähköasemalle; (SVE1; kolme liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 53 km) tai itään Fingridin uudelle Ullavan sähköasemalle Toholammin kunnan alueella, (SVE2; kolme liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 59 km).
- Tilaajat:** OX2 Finland Oy ja Ramboll Finland Oy
- Hankeomistaja:** OX2 Finland Oy
- Inventoinnin laji:** Osainventointi
- Kenttätöaika:** 23.-29.8.2023 ja 8.9.2023, yhteensä 14 kenttätöpäivää.
- Karttanumerot:** TM35-lehtijako Q4132R, Q4132L, Q4133L, Q4134L, Q4134R, Q4141L, Q4141R, Q4134L, Q4134R, Q4142 L
- Korkeus:** n. 19 - 102 m mpy (hankealue); n. 14 – 130 m mpy (sähkölinjat)
- Koordinaattijärjestelmä:** ETRS-TM35 FIN -tasokoordinaatisto
- Kopio raportista:** Museoviraston arkisto, K.H.Renlundin museo (digitaalinen kopio)
- Inventointilöydöt:** - **Aiemmat löydöt:**
- Aiemmat tutkimukset:** Suunnittelualueelta ja lähialueilta on yli 50 inventointi-, tarkastus- ja koekaivausraporttia; > ks. Kokkola, Kälviä https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/raportti/read/asp/r_raportti_list.aspx
- Yleisinventoinnit:** H. Kotivuori ja J. Saukkonen, inventointi 1981: Kälviän muinaisjäännökset - luettelo vuodelta 1981
Lauri Skantsi, Kälviän kunnan osa-alueinventointi 1999.
Jaana Itäpalo 2007 Kokkolan kaupunki - Kantakaupungin yleiskaava 2030. Arkeologisten kohteiden inventointi
T. Jussila, Siikajoki - Kokkola voimajohtolinjan muinaisjäännösinventointi 2013
J. Itäpalo, H.-P. Schulz 2014 Kokkola - Kannus - Toholampi - Lestijärvi - Sievi - Nivala 2014. Voimajohtolinjausten arkeologinen inventointi
Lauri Skantsi / K.H.Renlundin museo tarkastukset 2020, 2021, 2022
T. Tainen, J.-P. Hiltunen, J. Ervasti. Kalajoki Jylkkä – Alajärvi Möksy voimajohtolinjojen arkeologinen täydennysinventointi 2022

Kartta 1. Suunnittelualueet: tuulivoimapuisto vaalean violetina, ulkoinen sähkönsiirtolinjaus SVE1 ja SVE 2 tummana katkoviivana. MJ-rekisteriin merkityt kohteet oranssina pisteinä. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:250 000, 10/2023.

2. Inventoinnin lähtökohdat ja menetelmät

Kokkolan kaupunkiin Pihtinevan tuulivoimapuiston (pinta-ala läntinen alue 7 242,5 ha ja itäinen alue 7 612,8 ha) tuulivoimaloiden määrä olisi enintään 92 kpl. Ulkoinen sähkönsiirto toteutetaan länteen 400 kV ilmajohtolla Kokkolan keskustan eteläpuolella sijaitsevalle Hirvinevan sähköasemalle; sähkönsiirtoreitti kulkee osittain Fingridin olemassa olevien (400 kV, 110 kV) voimalinjojen rinnalla hankealueen luoteis- ja länsipuolella (SVE1; kolme liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 53 km). Vaihtoehdossa SVE2 sähkönsiirto toteutetaan itään 400 kV ilmajohtolla Fingridin uudelle Ullavan sähköasemalle. Ullavan sähköasema tulee sijoittumaan Fingridin suunnitellun Jylkkä–Alajärvi-voimalinjan (400+110 kV) varrelle Toholammin kunnan alueella (SVE2; kolme liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 59 km). Ennen inventointia tunnettiin tuulivoimapuiston hankealueelta 86 muinaisjäännöskohdetta tai kulttuuriperintökohdetta. Sähkönsiirtolinjauksen vaikutusalueelta (< ±100 m) tunnettiin 3 muinaisjäännöskohdetta.

2.1. Esiselvitys

Muinaisjäännösten paikallistaminen ja arviointi perustui lähiseudulla aikaisemmin tehtyjen arkeologisten selvitysten tuloksiin ja Museoviraston ylläpitämän rekisteriportaalin tietoihin. Näiden tietojen lisäksi esiselvityksessä käytettiin eri aineistoja, joiden avulla tunnistettiin muinaisjäännösten sijainnin kannalta otolliset alueet. Esihistoriallisten kohteiden osalta kaukokartoituksessa keskeisiä aineistoja ovat GTK:n kallio- ja maaperäkartat, Maanmittauslaitoksen ortoilmakuvat, korkeusmalli ja museoviraston Lidark-aineisto. Laserkeilausmenetelmä tuottaa tarkkaa tietoa kohteensa pinnanmuodoista, ja menetelmän avulla voidaan paikantaa lähinnä erilaisia kuoppakohteita, kuten asumuspainanteita, tervahautoja ja hiilimiiluja tai isoja vallirakenteita. Historiallisen ajan kohteita etsittiin topografian, kirjallisuustietojen, perimätiedon, paikannimistön ja internetistä löytyvän historiallisen karttamateriaalin avulla, kuten pitäjänkarttojen, ja sotilaskarttojen avulla. Alueen pitäjänkartat ovat vuosilta 1843–1846. Seudulta laadittujen vanhimpien peruskarttojen avulla arvioitiin kohteiden säilyneisyyttä ja maankäytön vaikutuksia mahdollisiin muinaisjäännöksiin. Inventointialueen vanhimmat peruskartat ovat vuosilta 1952 ja 1961.

2.2. Maastoinventointimenetelmä

Maastoinventoinnille on annettu tarkat ohjeet (Yhteysviranomaisen lausunto EPOELY/2583/2022 /K.-H. Renlundin lausunto s.6). Erityyppisille infraelementeille on määritetty vaikutusvyöhykkeet, jotka inventoitiin tarkasti:

voimalapaikka	>pyöreä vyöhyke, radius 200 m
perusparannettavat nykyiset tiet	>käytävävyöhyke, leveys 60 m
uudet tiet	>käytävävyöhyke, leveys 60 m
voimajohtolinjavaihtoehdot	>käytävävyöhyke, leveys 200 m, maastosta riippuen leveys –300 m

Lisäksi tarkistettiin voimalapaikkojen lähellä olevat tunnetut kohteet ja lähellä olevat arkeologisesti otolliset alueet.

Kartta 2, hankealueen keskiosa, esimerkki vaikutusvyöhykkeistä: voimalapaikat pyöreä (halk. 400 m), sähkösiirron kohdalla (katkoviiva keskellä leveys 200 m, teidän kohdalla leveys 60 m, inventoidut alueet vihreinä. MML:n peruskarttarasteri 1:10 000 10/2023.

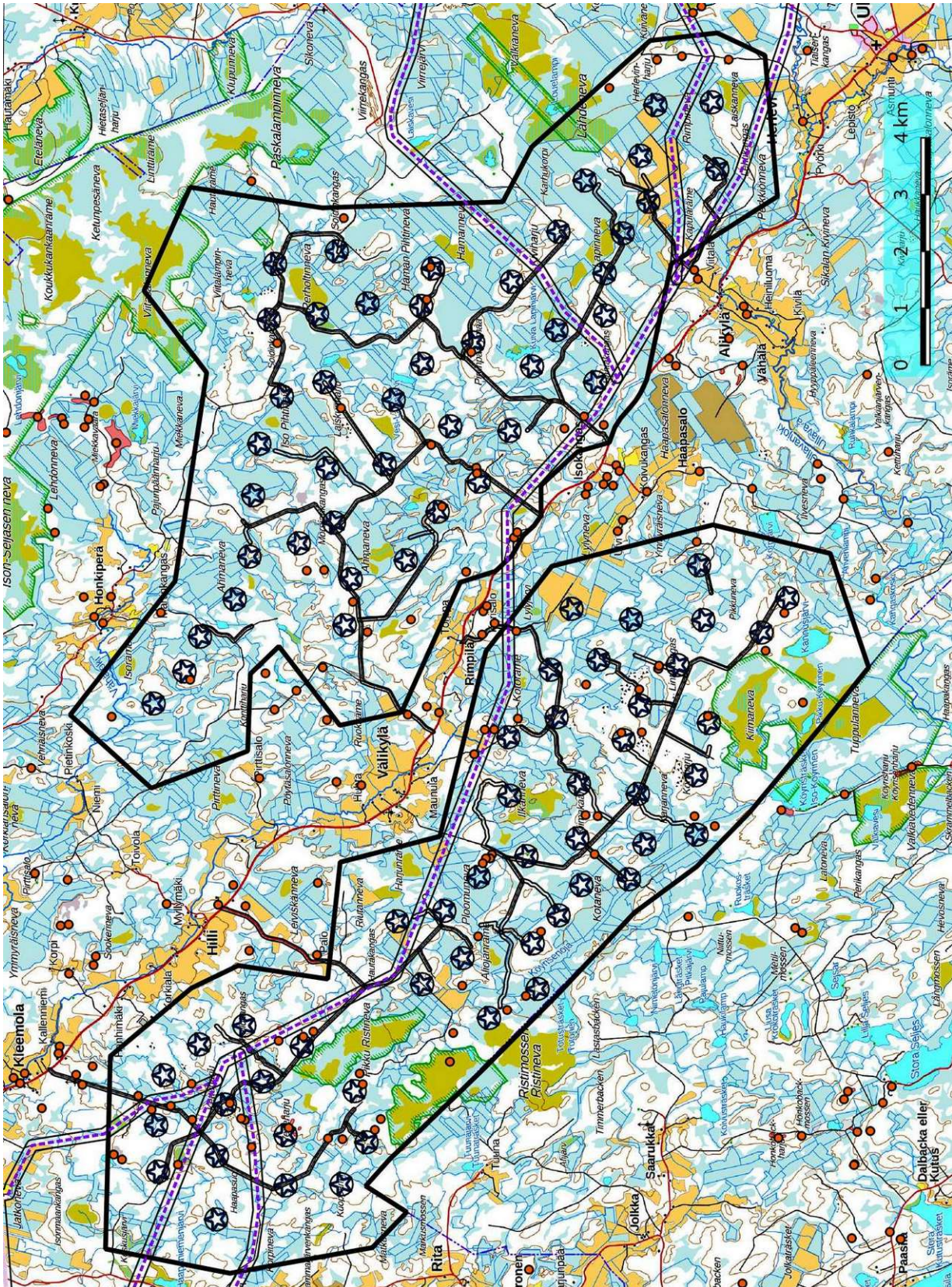

Kartta 3. Yleiskartta. Tuulivoimapuiston hankealueen raja merkitty mustalla viivalla, tuulivoimaloiden paikat ohuella mustalla ympyrällä ja tielinjaukset ohuella tummalla viivalla. Ulkoiset sähkönsiirtolinjaukset violetilla katkoviivalla, vaikutusalue mustalla reunaviivalla; inventoinnin ulkopuolella jäävä linjaus vaaleanharmaalla viivalla. MJ-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:100 000, 10/2023.

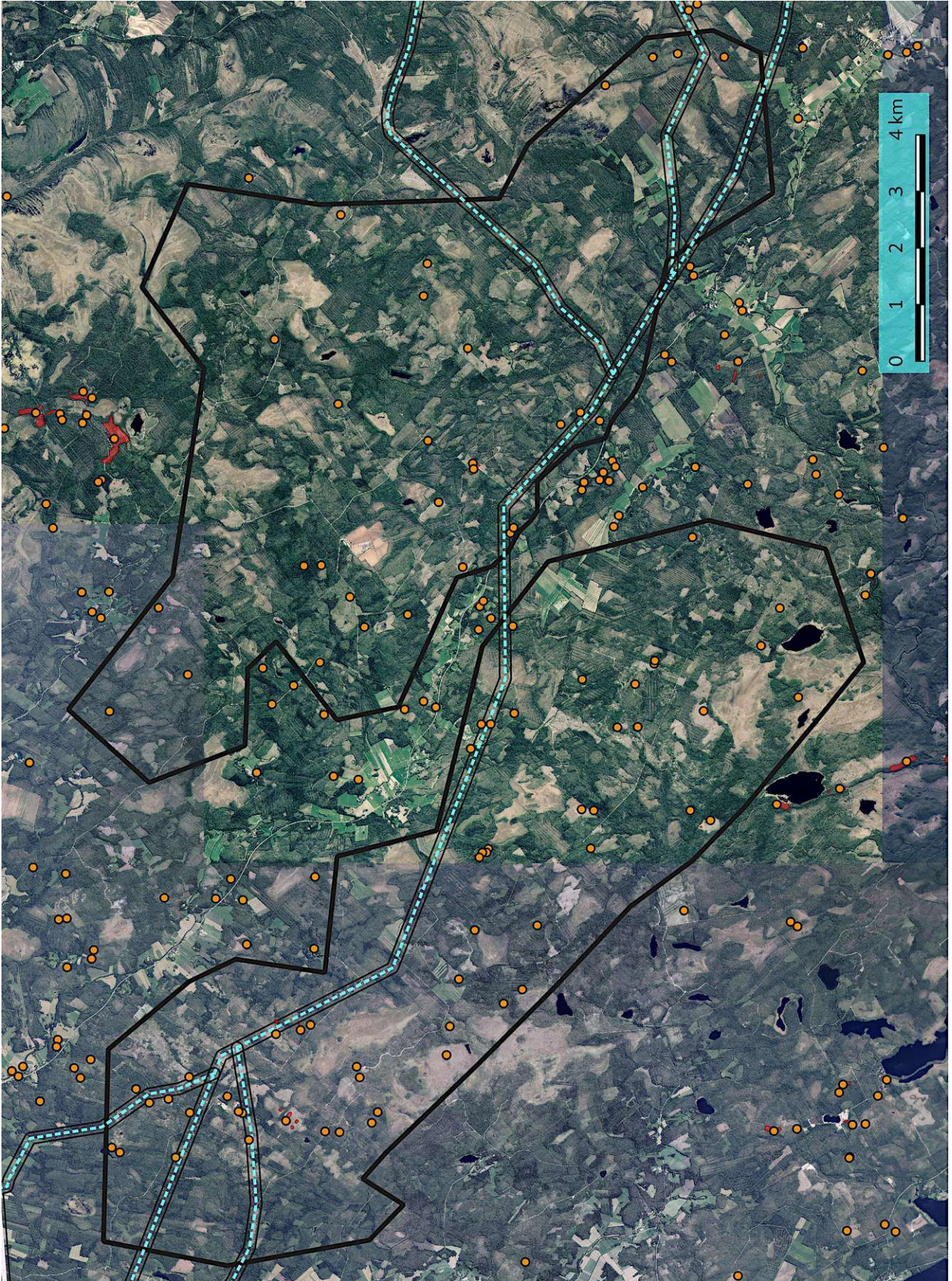

3. Infra, maisema, topografia

Hankealue:

Kartta 4. Hankealueen raja merkitty mustalla viivalla, tuulivoimaloiden paikat tähdellä, tielinjaukset ohuella tummalla viivalla, uudet tielinjaukset vaaleana Ulkoiset sähkösiirtolinjaukset violetilla katkoviivalla, vaikutusalueet mustalla reunaviivalla; . MJ-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä. MML:n maastokarttarasteri 1:50 000, 10/2023.

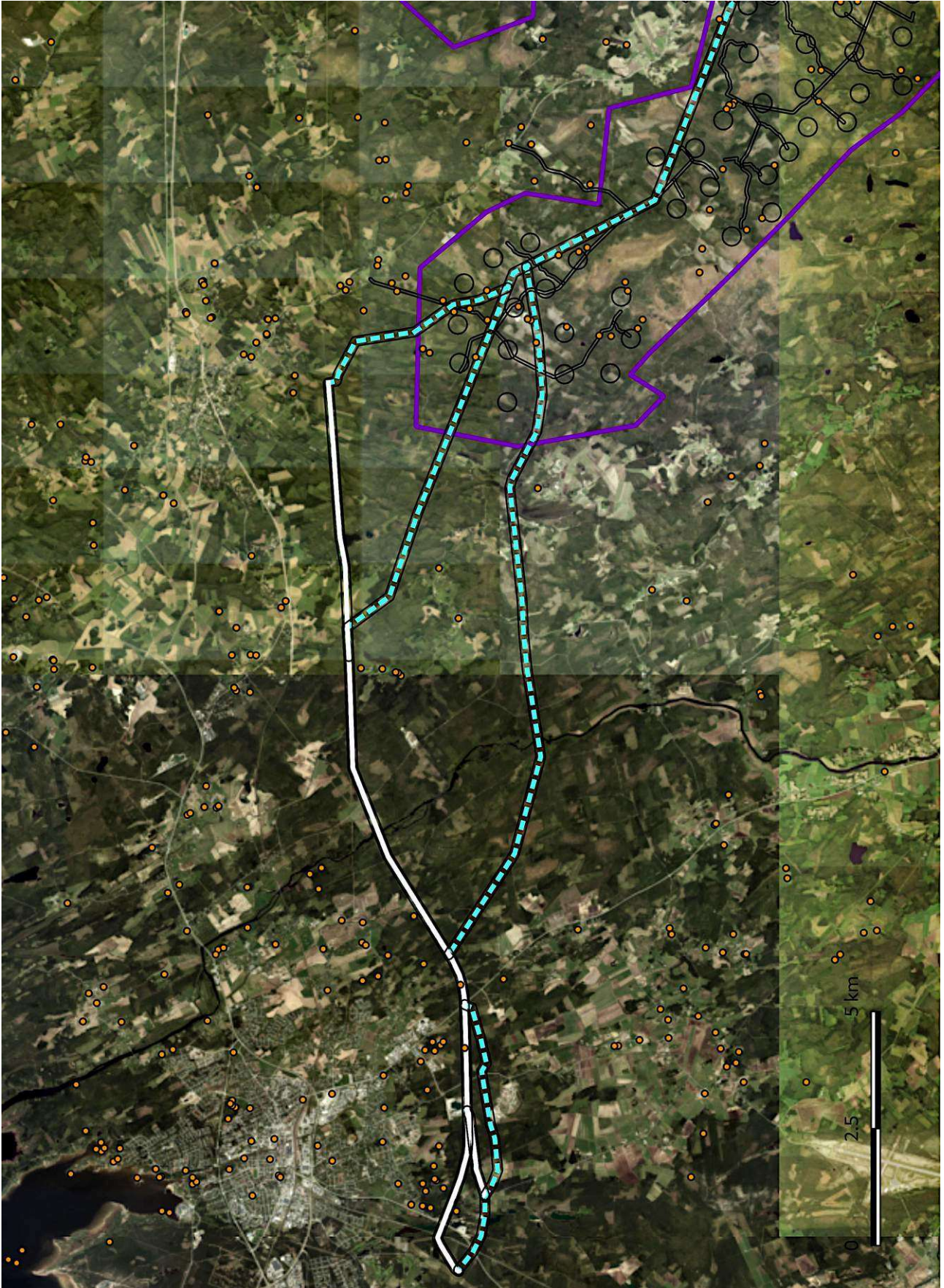
Kartta 5, ortokuva. Hankealueen raja merkitty mustalla viivalla, Ulkoiset sähkösiirtolinjaukset turkoosilla katkoviivalla, vaikutusalue mustalla reunaviivalla; . MJ-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä. MML:n ortokuvat, 10/2023.

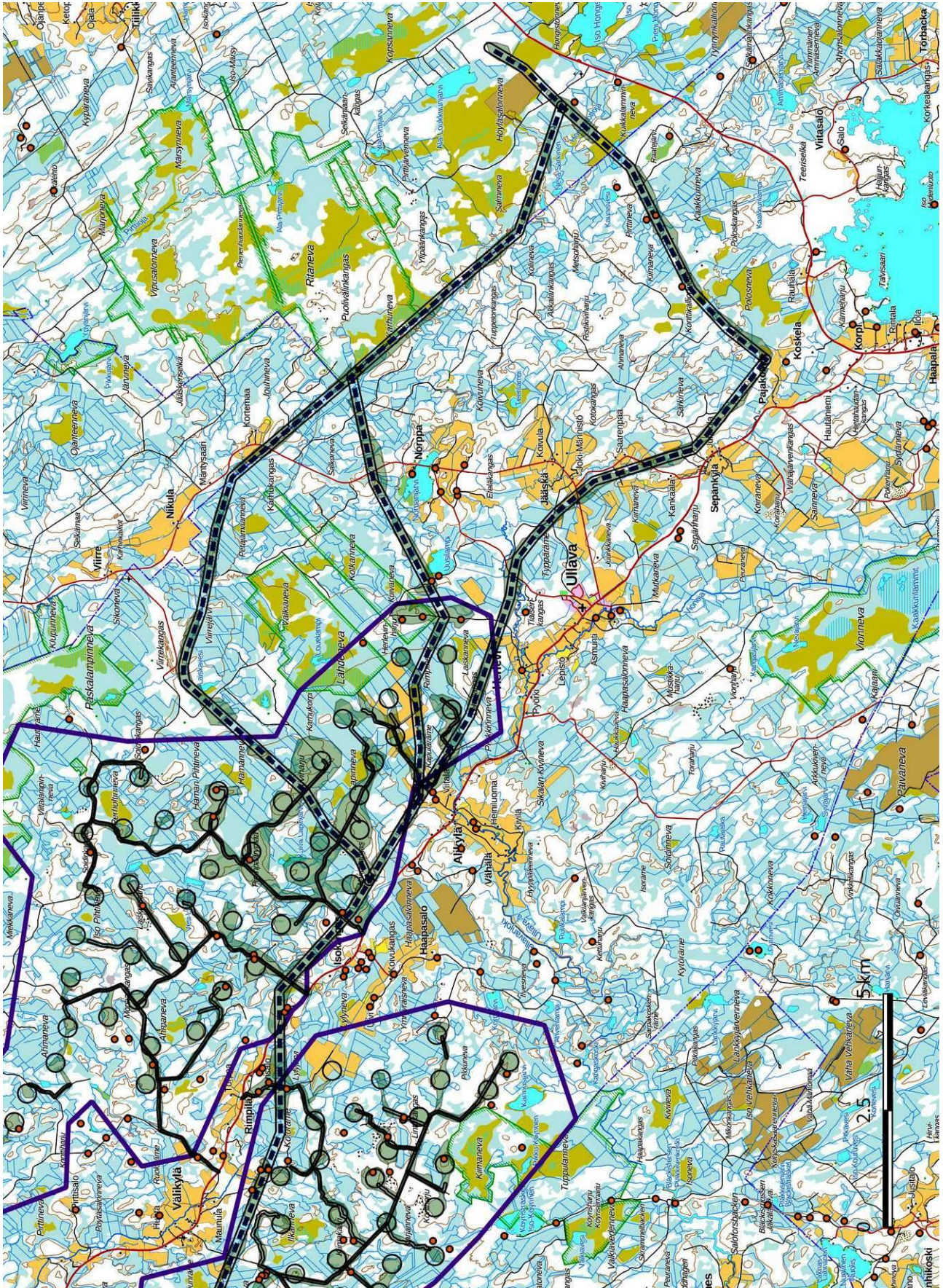
Ulkoisen sähkönsiirto:

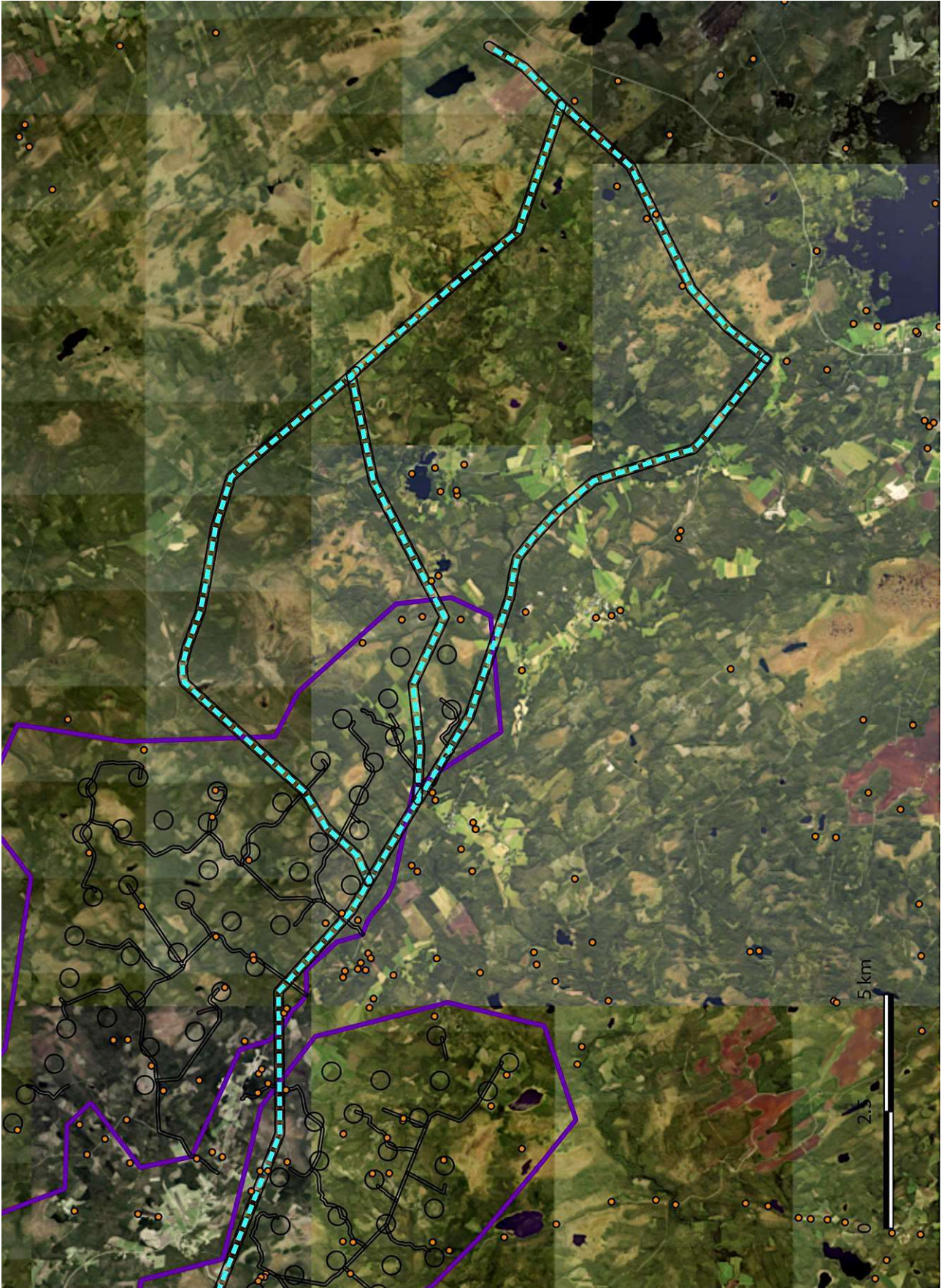
Kartta 6. Linjat länteen SVE1. Sähkölinjaus tummalla katkoviivalla. Ei inventoitava osuus vaalealla linjalla. Inventoidut alueet vaaleanvihreänä; tuulivoimapuiston hankealueen raja violetilla viivalla; mj-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä, MML:n maastokarttarasteri 1:50 000, 10/2023.

Kartta 7. Ortokuva, linjat länteen SVE1. Sähkölinaus turkoosilla katkoviivalla. Ei inventoitava osuus vaalealla linjalla. Inventoidut alueet vaaleanvihreänä; tuulivoimapuiston hankealueen raja violetilla viivalla; mj-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä. MML:n maastokarttarasteri 1:50 000, 10/2023.

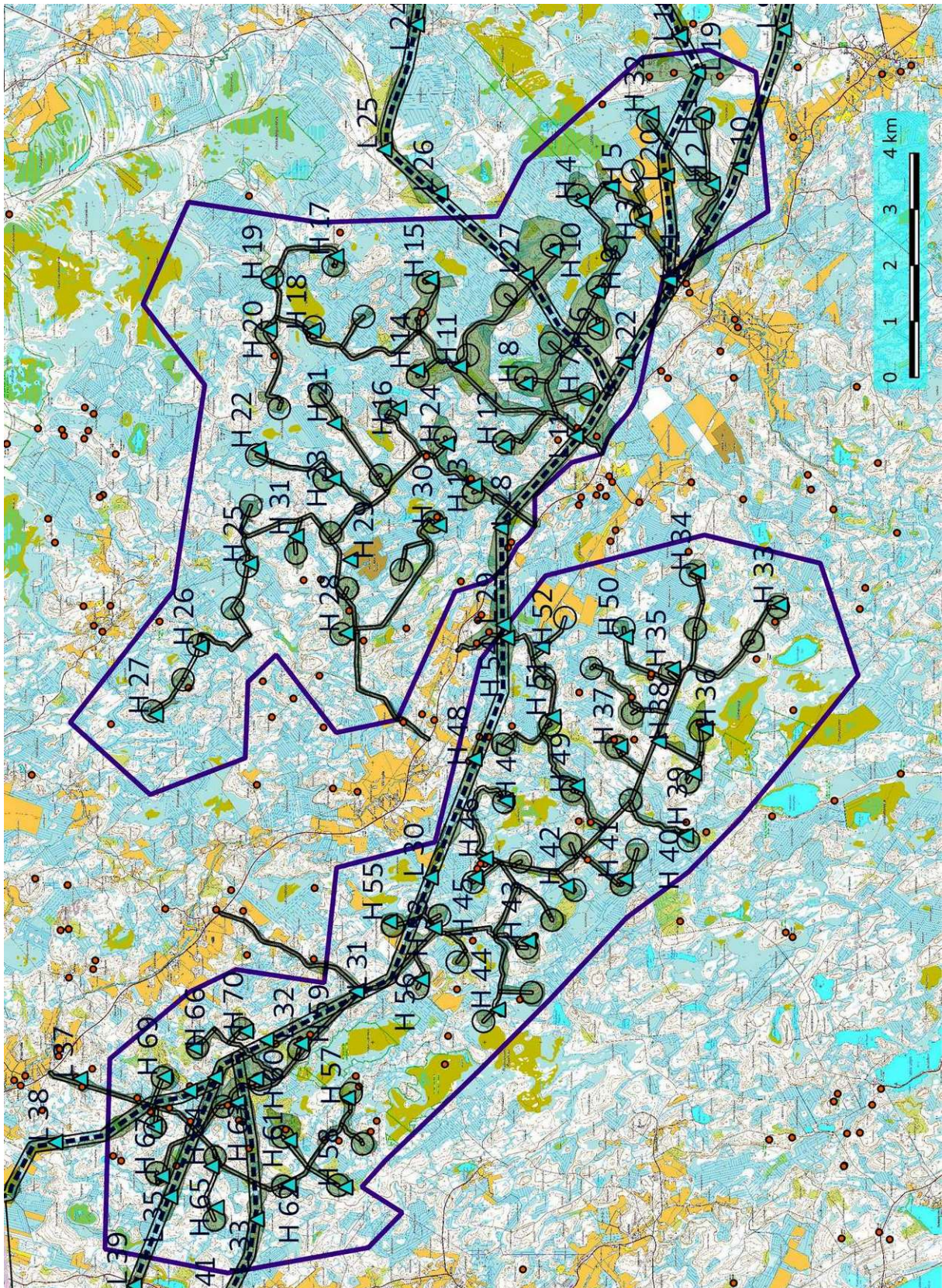
Kartta 8. linjat itään SVE2. Sähkölinjaus tummalla katkoviivalla. Inventoidut alueet vaaleanvihreänä; tuulivoimapuiston hankealueen raja violetilla viivalla; mj-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä, MML:n maastokarttarasteri 1:50 000, 10/2023.

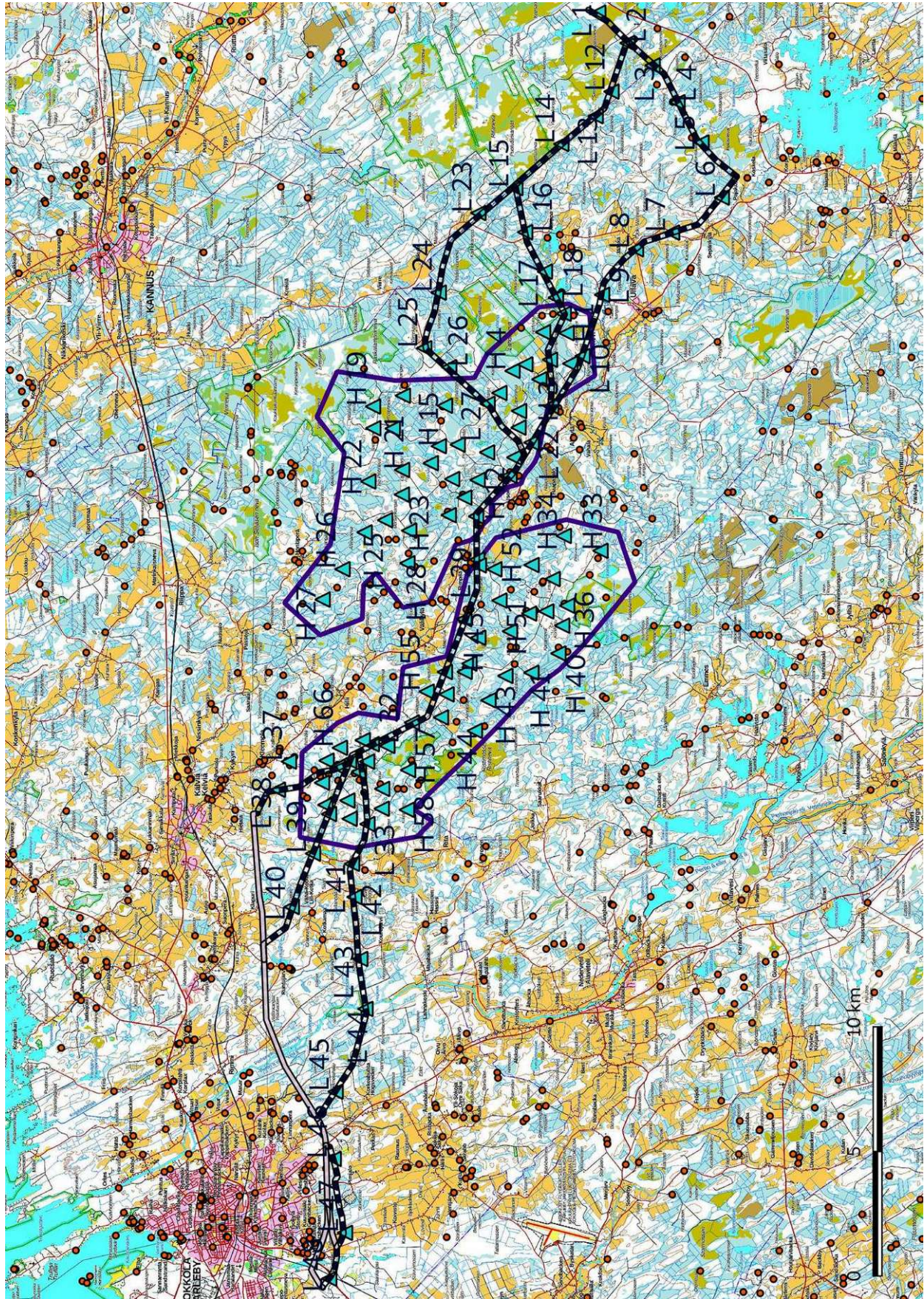
Kartta 9; ortokuva. Linjat itään SVE2. Sähkölinjaus turkoosilla katkoviivalla, tuulivoimapuiston hankealueen raja violetilla viivalla; mj-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä, MML:n maastokarttarasteri 1:50 000, 10/2023.

3.1. Valokuvat ja maastokuvaukset

Kartta 10. Tuulivoimapuiston hankealue. Inventoidut alueet vaalean vihreänä, kuvauspisteet >hankealue H 1 – H 70 turkooseina kolmioina. Tuulivoimapuiston hankealueen raja violetilla viivalla, sähkölinjaus tummalla katkoviivalla; mjr-kisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä, MML:n maastokarttarasteri 1:50 000, 10/2023.

Kartta 10. Yleiskartta valokuvaus. kuvauspisteet >hankealue H 1 – H 70 ja >sähkölinjat L 1 – L 48 turkoosin kolmioin. Tuulivoimapuiston hankealueen raja violetilla viivalla, sähkölinjaus tumalla katkoviivalla; mj-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä, MML:n maastokarttarasteri 1:100 000, 10/2023.

Hankealue itäinen osa:

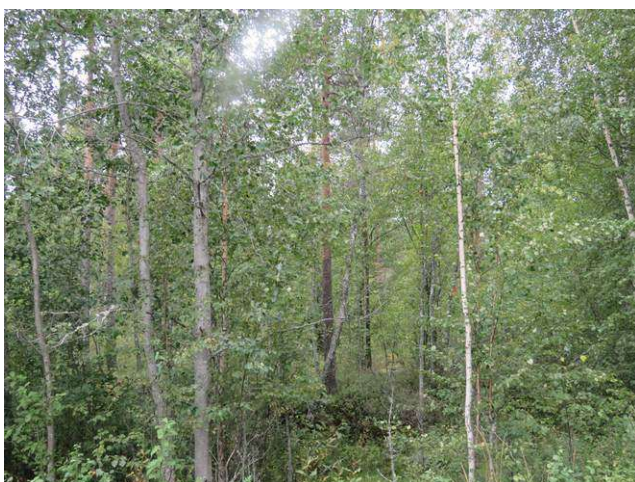
Kuva H 1. Voimalapaikka 190 luoteeseen.

Kuva H 2. Voimalapaikka 191 pohjoiseen.

Kuva H 3. Voimalapaikka 181 koilliseen.

Kuva H 4. Voimalapaikka 169 koilliseen

Kuva H 5. Lahdennevanaja koilliseen.

Kuva H 6. Voimalapaikka 173 etelään.

Kuva H 7. Voimalapaikka 170 etelään

Kuva H 8. Voimalapaikka 157 itään.

Kuva H 9. Voimalapaikka 172 itään

Kuva H 10. Voimalapaikka 163 koilliseen.

Kuva H 11. Tie voimalapaikalle 148.

Kuva H 12. Voimalapaikka 153 itään.

Kuva H 13. Voimalapaikka 150 länteen.

Kuva H 14. Voimalapaikka 142 itään.

Kuva H 15. Voimalapaikka 143 länteen.

Kuva H 16. Voimalapaikka 137 luoteeseen.

Kuva H 17. Polkku voimalapaikalle 129, länteen.

Kuva H 18. Voimalapaikka 125 kaakkoon, taustalla Perholtinneva.

Kuva H 19. Voimalapaikka 119 kaakkoon.

Kuva H 20. Voimalapaikka 118 luoteeseen.

Kuva H 21. Laiskunharjun rakka-alue ja rakakuoppa kaakkoon.

Kuva H 22. Voimalapaikka 116 länteen.

Kuva H 23. Voimalapaikka 127 pohjoiseen.

Kuva H 24. Voimalapaikka 146 koilliseen.

Kuva H 25. Voimalapaikka 114 luoteeseen.

Kuva H 26. Voimalapaikka 107 pohjoiseen.

Kuva H 27. Voimalapaikka 102 koilliseen.

Kuva H 28. Voimalapaikka 131 pohjoiseen.

Kuva H 29. Ahmanevan turvetuotantoalue pohjoisreunalta etelään.

Kuva H 30. Voimalapaikka 144 koilliseen.

Kuva H 31. Voimalapaikka 123 länteen.

Kuva H 32. Voimalapaikka 183 luoteeseen.

Hankealue läntinen osa:

Kuva H 33. Voimalapaikka 194 luoteeseen.

Kuva H 34. Voimalapaikka 187 luoteeseen.

Kuva H 35. Voimalapaikka 184 luoteeseen.

Kuva H 36. Voimalapaikka 189 pohjoiseen.

Kuva H 37. Voimalapaikka 175 koilliseen, etualalla Runteleen eteläosan röykkiö.

Kuva H 38. Mökki Koniharjun metsätien risteyksessä.

Kuva H 39. Tielinjaus voimalapaikalle 185, länteen.

Kuva H 40. Voimalapaikka 186 lounaaseen.

Kuva H 41. Voimalapaikka 176, luoteeseen.

Kuva H 42. Voimalapaikka 168, lounaaseen.

Kuva H 43. Voimalapaikka 158 länteen.

Kuva H 44. Tie voimalapaikalle 151 luoteeseen.

Kuva H 45. Voimalapaikka 149 luoteeseen.

Kuva H 46. Iso kuusi Hietäkankaan torpan piha-alueella.

Kuva H 47. Voimalapaikka 154 luoteeseen.

Kuva H 48. Kälvänjoki Jyrkänkankaan kohdalla, itään.

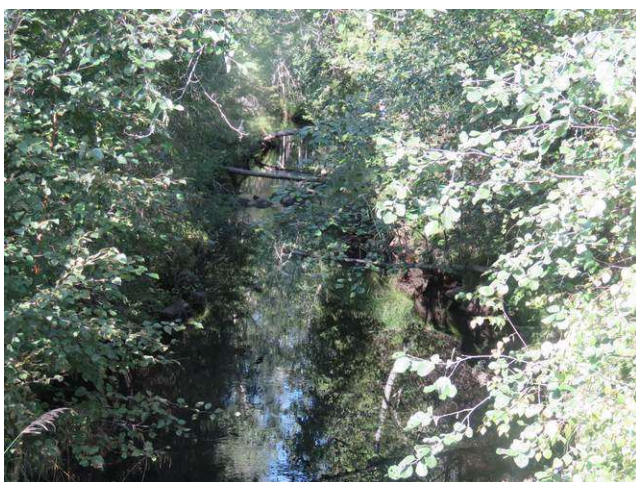
Kuva H 49. Voimalapaikka 167 luoteeseen.

Kuva H 50. Voimalapaikka 177 koilliseen.

Kuva H 51. Voimalapaikka 162 länteen

Kuva H 52. Korpijoki voimalapaikan 165 luoteispuolella.

Kuva H 53. Metsätie voimalapaikan 145 länsipuolella.

Kuva H 54. Koillinen sisääntuloväylä, kaakkoon.

Kuva H 55. Voimalapaikka 138 lounaaseen.

Kuva H 56. Voimalapaikka 141 luoteeseen.

Kuva H 57. Voimalapaikka 131 kaakkoon.

Kuva H 58. Voimalapaikka 130koilliseen.

Kuva H 59. Voimalapaikka 124 luoteeseen.

Kuva H 60. Voimalapaikka 117 lounaaseen.

Kuva H 61. Voimalapaikka 122 koilliseen.

Kuva H 62. Voimalapaikka 121 luoteeseen.

Kuva H 63. Veden täyttämä vanha sorakuoppa Kettuharjun keskivaiheilla.

Kuva H 64. Laavu Hautakankaalla.

Kuva H 65. Voimalapaikka 109 länteen.

Kuva H 66. Voimalapaikka 106 etelään.

Kuva H 67. Leukunjärven luoteispuolella.

Kuva H 68. Voimalapaikka 101 etelään.

Kuva H 69. Voimalapaikka 104 pohjoiseen.

Kuva H 70. Voimalapaikka 113 koilliseen

Ulkoinen sähkönsiirto SVE2: ; (kuvat 1-3 ja 12 Toholammin puolelta, muut kuvat Kokkolan puolelta)

Kuva L 1. Linjauksen itäpää Hongistonnevan pohjoispuolella.

Kuva L 2. Itäinen haarautumiskohta Höyläsalonnevan turvetuotantoalueen eteläpuolella.

Kuva L 3. Kuikkalamminnevan pohjoisosa, linjaus kuvattu koilliseen.

Kuva L 4. Linjaus Piirtinevan kohdalla, pohjoiseen.

Kuva L 5. Linjaus Konttikallionnevan kohdalla, lounaaseen.

Kuva L 6. Linjaus Lehtikankaalla, luoteeseen.

Kuva L 7. Linjaus Korkiakankaan peltoalueen kohdalla.

Kuva L 8. Peltoaluetta Kannuksentien varrella, kaakkoon.

Kuva L 9. Typpäluoman ylityskohta, pohjoiseen.

Kuva L 10. Linjaus Lehtikankaalla, luoteeseen.

SVE2, keskimäinen haara:

Kuva L 11. Linjaus Isoharjun eteläpuolella, luoteeseen.

Kuva L 12. Hongistonojan ylityskohta, pohjoiseen.

Kuva L 13. Linjaus Salminevan länsipuolella, luoteeseen.

Kuva L 14. Linjaus Karhunevan kohdalla, pohjoiseen

Kuva L 15. Keskimmäisen ja pohjoisen linjauksen haarautumiskohta, luoteeseen.

Kuva L 16. Linjaus Norpanjärven pohjoispuolella Hautakan-
kaan kohdalla.

Kuva L 17. Linjaus Rappänänkankaalla, lounaaseen.

Kuva L 18. Linjaus harjulla Uusilammen luoteispuolella.

Kuva L 19. Linjaus Herlevinharjulla, länteen.

Kuva L 20. Peltoalue Rimpinevan luoteispuolella, linjaus
kuvattu itään.

Kuva L 21. Linjaus Lehmikankaalla, itään.

Kuva L 22. Linjaus Häntäkankaan eteläpuolella, luoteeseen.

SVE2, pohjoinen haara:

Kuva L 23. Linjaus Harjun kohdalla, luoteeseen.

Kuva L 24. Linjaus Haarakivenkankaan kohdalla, länteen.

Kuva L 25. Linjaus Viirrekankaalla, länteen.

Kuva L. 26. Linjaus hiekkakaarrolla Kakkaralammen pohjoispuolella.

Kuva L 27. Linjaus Kiviharjulla, lounaaseen.

Kuva L 28. Linjaus Likokorven länsipuolella, länteen.

Linjaus SVE1 läntisellä hankealueella:

Kuva L 29. Linjaus Hankealueiden välissä, länteen.

Kuva L 30. Linjaus Harjurämeen eteläpuolella, luoteeseen.

Kuva L 31. Linjaus Hautakankaan metsätien risteyksessä, luoteeseen.

Kuva L 32. Linjaus Roskikankaan kohdalla, luoteeseen.

Kuva L 33. Metsätie länteen Vanhanhaidan kohdalla.

Kuva L 34. Kettuharjun haarautumiskohta, luoteeseen,

Kuva L 35. Keskimmäinen linja Uusiperkkiön kohdalla, luoteeseen

Kuva L 36. Linjaus Pikku Kettuharjulla, luoteeseen.

Kuva L 37. Leppäsenkallio pohjoisen sisätulotien itäpuolella.

Kuva L 38. Pohjoinen haara, linjaus Nevanperän kohdalla, pohjoiseen.

SVE1 keskimäinen haara:

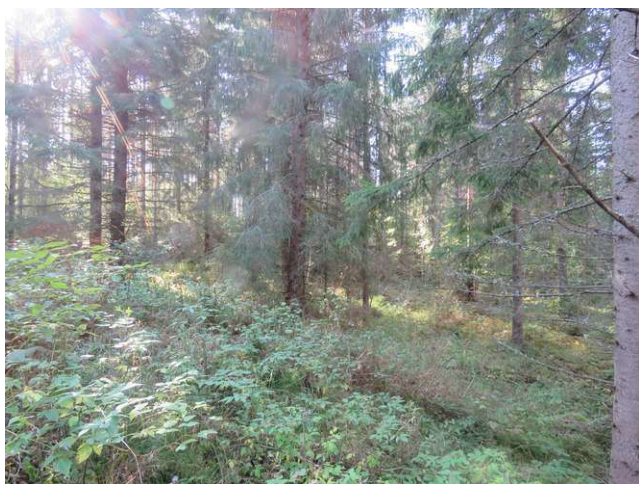

Kuva L 39. Linjaus Säkijärven kohdalla luoteeseen.

Kuva L 40. Hokisuon peltoaluetta, linjaus luoteeseen.

SVE1 keskimäinen haara:

Kuva L 41. Jyrkänne Korpiojan itäpuolella, länteen.

Kuva L 42. Linjaus Palometsän kohdalla, länteen.

Kuva L 43. Linjaus Kettukorven kohdalla, länteen.

Kuva L 44. Perhonjoen Isosaaren luonnonsuojelualue linjauksen pohjoispuolella.

Kuva L 45. Linjaus Björkmöscharjulla, luoteeseen.

Kuva L 46. Linjaus Pimjalon pohjoispuolella, länteen.

Kuva L 47. Kilkhagenin peltoaluetta, linjaus länteen.

Kuva L 48. Linjaus metsikössä Hirvinevan sähköaseman itäpuolella. Läänteen.

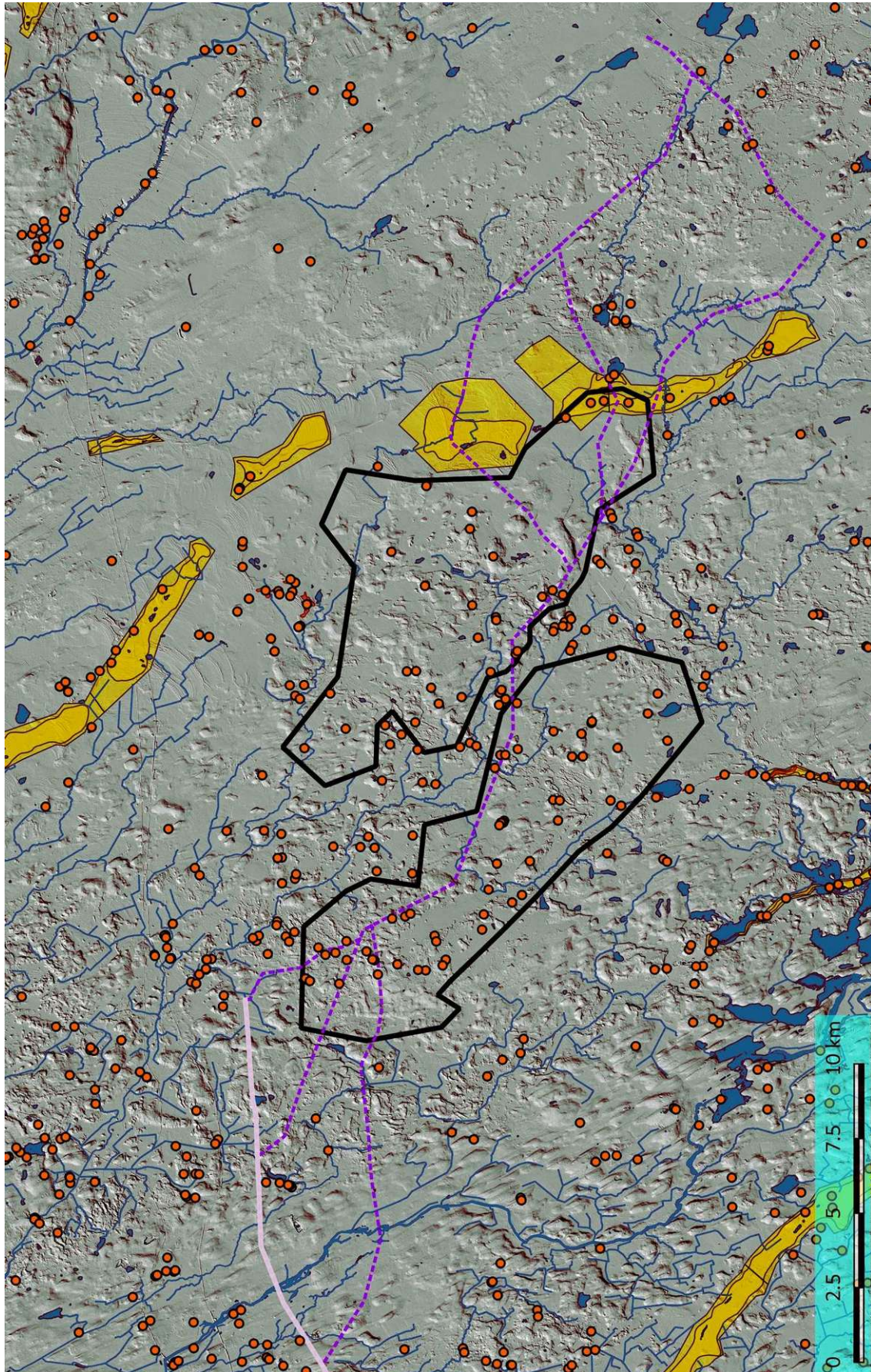
3.2. Geologia

Tuulivoimapuiston hankealue ja pääosa ulkoisista sähkönsiirtolinjauksesta sijaitsevat Lestijoen ja Perhonjoen välisellä pohjamoreeni- / kumpumoreenialueella. Kallioperä on pääasiassa graniittia ja metamorfista gneissiä. Suunnittelualueen itäreunalla esiintyy myös vulkaniittia ja gabroa. Vanhan kallioperän pinnanmuodot, kuten kovan kiven muodostamat korkeat kallionyppylät, painaumat ja ruhjeet, vaikuttavat maiseman kuvaan. Pohjanmaalle tyypillistä on ruhjeverkko kallioperässä, jonka pääsuunta on kaakko-luode. Useimmat Pohjanmaan joet seuraavat näitä ruhjeita ja sivujoet usein poikittaisia ruhjeita. Myös Lestijokilaakso ja Perhonjokilaakso seuraavat vanhoja ruhjeita kallioperässä ja ovat siten jääkautta vanhempia.

Suunnittelualueen läheisyydessä on kaksi jääkautista harjua jotka kulkevat miltei samaan suuntaan kuin ruhjeet: pohjois- / koillispuolella Ullava–Lohtaja-harjajakso, joka muodostaa rannikolla kuuluisat Vattajan hiekkaluodot, sekä etelä- / lounaispuolella Kaustinen–Kokkola-harjajakso. Molemmat harjut ovat eri haaroja pitkästä Perho–Lohtaja-harjusta. Harjut syntyivät jäätikön sulamisvaiheessa, jolloin jään pohjassa olevat voimakkaat virrat kuljettivat valtavia määriä soraa ja hiekkaa. Hankealueen kumpumoreenit huuhtoutuivat pinnaltaan muinaisissa merenrantavaiheissa; näin syntyi tiheä saaristovyöhyke täynnä kivikkoisia saaria ja luotoja, joka siirtyi maankohoamisen takia jatkuvasti länteen.

Tasaiset pohjamoreenialueet ovat laajalti soistuneet; hankealueen eteläpuolella on laajoja luonnontilassa olevia soita (Aittosenneva, Tuomikonneva, Kivineva, Paukanneva, Isonneva ja Lamminneva). Niiden suojeltujen soiden kokonaispinta-ala on noin 3 500 ha.

Noin 10 200 vuotta sitten mannerjäätikön reuna oli Lestijärven tienoilla ja noin 10 000 vuotta sitten se oli vetäytynyt Lohtajalta luoteeseen. Suurin osa Skandinavian mannerjäätiköstä oli sulanut 9 500 B.P mennessä. Siihen aikaan maankohoaminen oli voimakkaimmillaan, nousun ollessa tällä seudulla n. 12 m sadassa vuodessa, eli 12 cm vuodessa. Perhonjokilaakso ja Lestijokilaakso olivat alussa veden peittämiä. Tuolloin Itämeren altaan kohdalla lainehti valtava sisäjärvi, nk. Ancylusjärvi. Hankealueen ja sähkönsiirtolinjojen sijaintikorkeus n. 20–105 m mpy vastaa ylimmillään Ancylusjärven loppuvaiheen merenrantatasoa noin 8 000 vuotta sitten ja alimmillaan Itämeren alkuvaihetta noin 2 400 vuotta sitten.

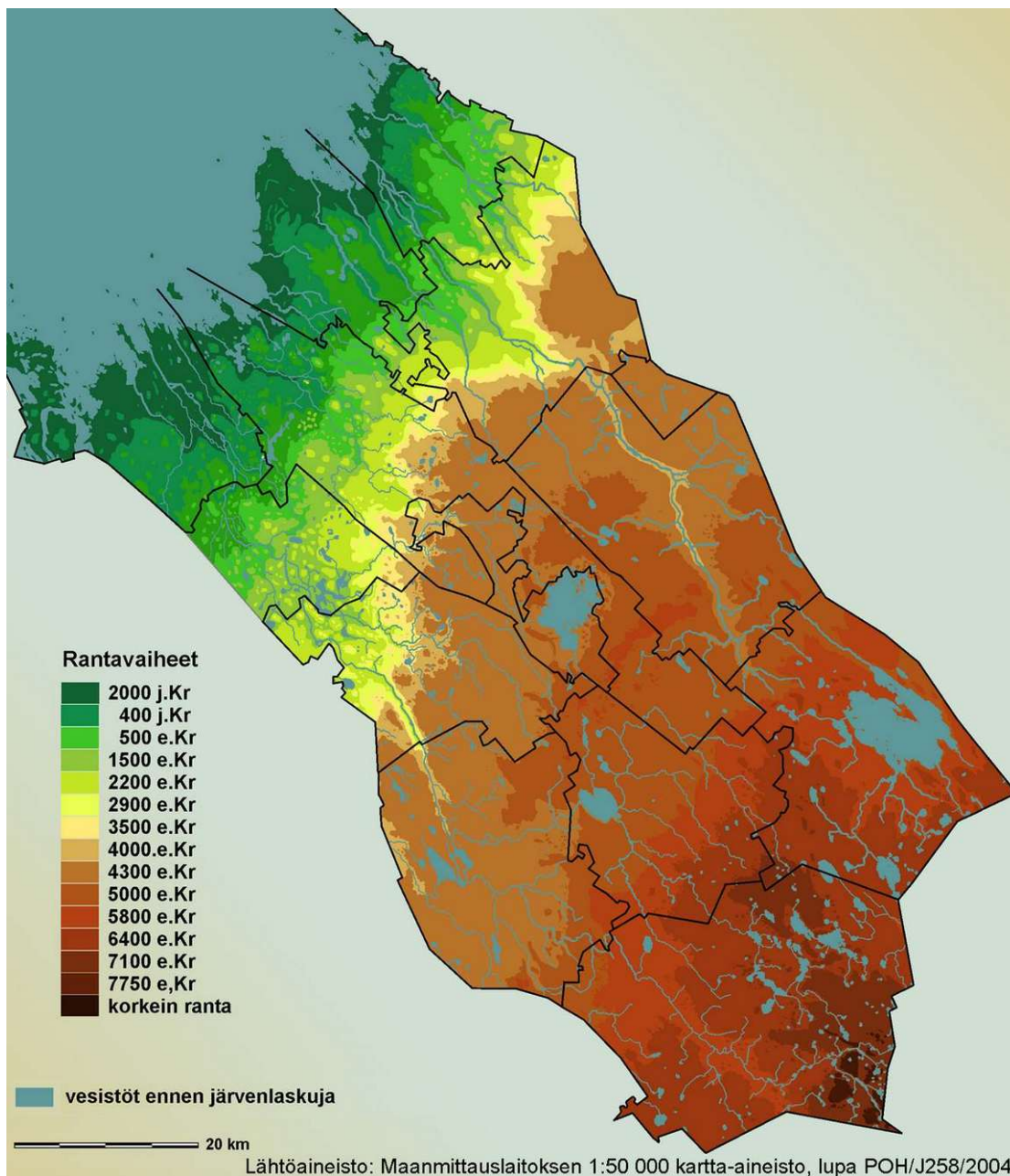
Kartta 10. Laserkeilausaineistoon perustuva vinovalovarjoste 2 m DEM 1:20 000, 8/2023. Hankealueen raja violettina viivana, Ulkoiset sähkönsiirtolinjaukset tummana ja sinisenä, harjut keltaisena. Vesistöt VPD 2.

4. Alueen aiempi maankäyttö

Hankealueen ja sähkönsiirtojen sijaintikorkeus n. 20–105 m mpy vastaa ylimmillään mesoliittisen kivikauden loppuvaihetta / Ancylusjärven loppuvaiheen merenrantatasoa noin 8 000 vuotta sitten ja alimmillaan rautakauden alkuvaihetta / Itämeren alkuvaihetta noin 2 400 vuotta sitten. Kivikautinen asutus seurasi alussa pääosin maankohoamisen seurauksena länteen siirtyviä jokisuualueita. Lestijokilaaksossa ja Perhonjoki jokilaaksossa tunnetaan runsaasti kivikautisia asuinpaikkoja jokivarsilta korkeudelle noin 60 m mpy saakka.

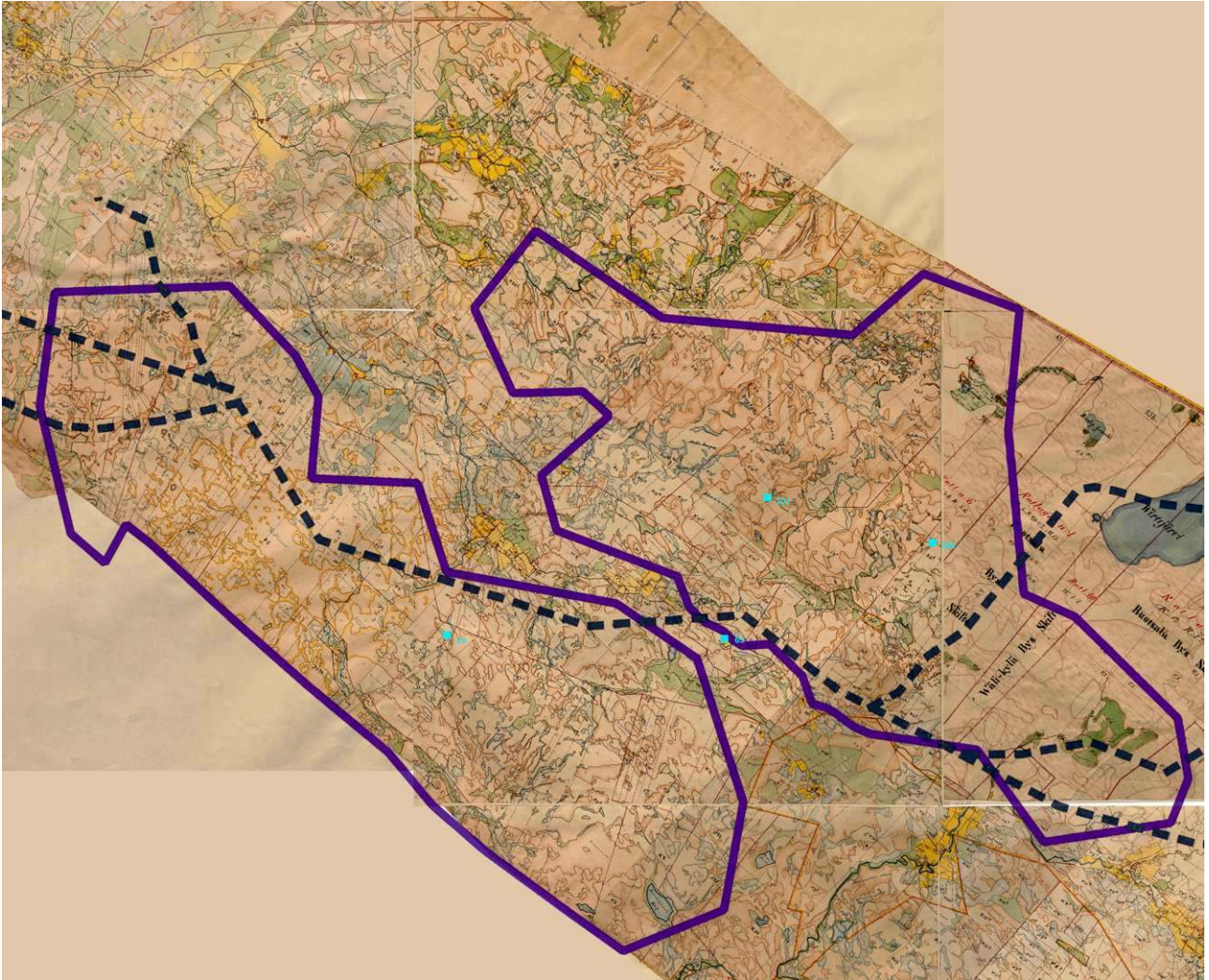
Noin 6 000 vuotta sitten (muinaisen merenrannan nykykorkeus n. 65 m mpy) asutus siirtyi kivisille luodoille jokisuiden väliseen saaristoon. Asutus voimistui huomattavasti neoliittisen kivikauden loppuvaiheessa noin 5 500 – 4 500 vuotta sitten. Saaristoon alettiin rakentaa ns. jätinkirkkoja ja isoja kivikkoon kaivettuja talonpohjia. Tämän kehityksen syynä lienee "kivikauden kesäksi" kutsuttu lämmin ilmastojakso, jolloin Itämeri jäätynä talvisin enää Pohjanlahden pohjoisosassa. Hyljekannat, jotka tarvitsivat talvijäätä, siirtyivät massoittain alueelle, ja loivat perustan hylkeiden massapyynnille. Asutus pysyi runsaana pronssikaudelle saakka, merkkejä rautakautisesta asutuksesta on löytynyt niukalti, lähempänä nykyistä rantavyöhykettä.

Kartta 11 Rannansiirtymä Perho- ja Lestijokilaakso kohdalla 7800 e.Kr. - 2000 j.Kr. (kartta multimediasta Perhon- eli Vetelinjoki- ja Kälviänjokilaaksojen historia; Jaana Itäpalo ja Hans-Peter Schulz, © Kotiseudun muisti II-hanke; Halsuan kunta 2005. Kuntajako v. 2005.

Varhainen maatalousasutus levisi Perhonjokivartta, Lestijokivartta ja Kälviänjokivartta pitkin sisämaahan viimeistään 1500-luvun alussa. Kälviän kirkonkylän seudulla oli vuosisadan loppun mennessä perustettu 6 taloa: Penttilä, Hyypä Tuunala, Porkola, Miekkoja-Nissi ja Lassila, sekä Välikylään 2 taloa, Ruokoja ja Maunula. 1700-luvun lopussa asutus voimistui huomattavasti rannikkoseudulla (Ruotsala) sekä Kälviän kirkonkylän lähistöllä. Asutus levisi myös Vähäjokea pitkin Honkaperälle saakka ja uusia taloja syntyi Kälviänjoen varrelle, kuten Kleemola, Hilli ja Rimpilä. Alikylään Ullavanjoen varressa perustettiin ensimmäiset talot jo viimeistään 1600-luvulla.¹

Kartta 12. Ote 1840-luvun pitäjäkartasta Kokkola, Kälviä ja Ullava. Torpat on merkitty turkoosina pisteenä. Hankealue asemoituna (rajattu violetilla viivalla, sähkölinjat tummana katkoviivana).

Hankealueella ei ollut taloja, mutta vuoden 1840 pitäjänkartalle on merkitty 4 torppaa tai niiden peltoja: Hieta-kangas (kohde 23), Yritys (kohde 63), Viritys (nykyinen paikannimi Sikopirtti) (kohde 101) ja Hama (kohde 109). Layoutin vaikutusalueella sijaitsee yksi kämppä, Pakopirtinkankaan kämppä (kohde 110), sekä 2 kala-kellaria, kohteessa Lähdenevanoja (kohde 95). 1600–1800-lukujen tervanpolton merkkejä ovat 28 tervahautaa, joista kartoitettiin 20; lisäksi kohteesta 100 Sikopirtti 1 havaittiin 8 pystymiilua.

¹ Asutushistoria tarkemmin: Perhon- eli Vetelinjoki- ja Kälviänjokilaaksojen historia; J. Itäpalo ja H.-P. Schulz, © Kotiseudun muisti II-hanke; Halsuan kunta 2005.

5. Tulokset

Ennen inventointia tunnettiin tuulivoimapuiston hankealueelta tai sen parannettavien sisääntuloväylien varrelta 87 muinaisjäännöskohdetta tai kulttuuriperintökohdetta. Sähkönsiirtolinjauksen inventoitavien osien vaikutusalueelta (< +100 m) tunnettiin 3 muinaisjäännöskohdetta, inventoinnin ulkopuolelle jäävän osan vaikutusalueelta lisäksi 1 kiinteä muinaisjäännös ja 1 mahdollinen muinaisjäännös.

Inventoinnissa 2023 kartoitettiin hankealueelta 40 tunnettua muinaisjäännöskohdetta tai kulttuuriperintökohdetta ja 12 uutta kohdetta, lisäksi 2 muuta kohdetta. Sähkönsiirtolinjauksen vaikutusalueelta kartoitettiin 3 tunnettua kohdetta ja 6 uutta kohdetta.

Hankkeella voisi olla vaikutusta 56 muinaisjäännöskohteeseen tai kulttuuriperintökohteeseen: näistä 24 sijaitsee itäisellä osa-alueella, 20 läntisellä osa-alueella, 4 SVE1-linjakäytävillä, 4 SVE2-linjakäytävillä, sekä 4 hankealueen sisääntuloväylien vaikutusalueella. Mukaan on laskettu kaikki kohteet, jotka sijaitsevat vaikutusvyöhykkeen sisäpuolella tai joiden aluerajaus ulottuu ainakin vaikutusalueen reunalle asti (ks kappale 2.2 sivulla 3).

Lestijärvellä, 30.11.2023

Hans - Peter Schulz

Hans-Peter Schulz

5.1. Yleiskartat

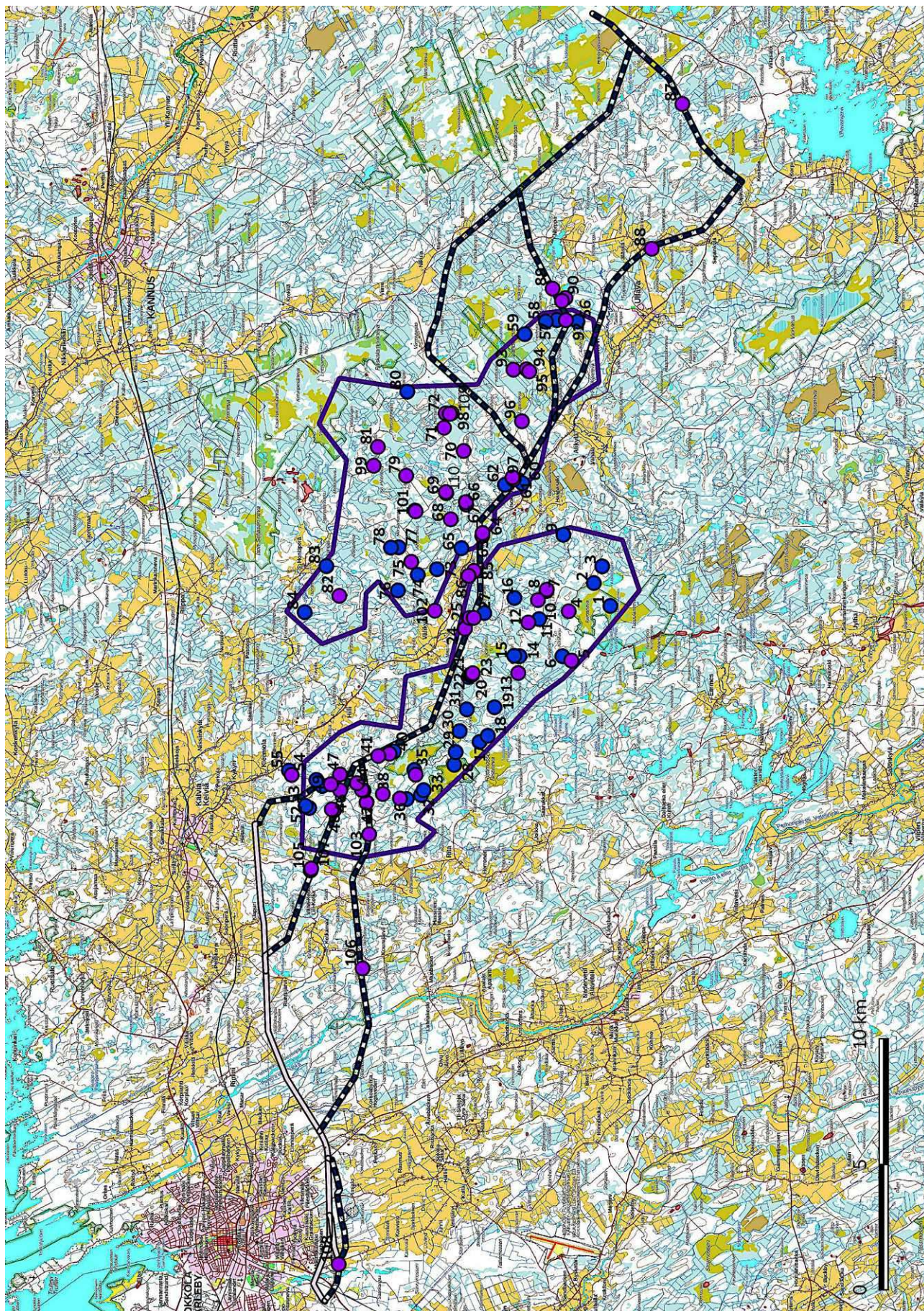
Karttaselitykset kartat 13 ja 14. Kohteet; yleiskartta ja tuulivoimapuiston hankealue:

Muinaisjäännös- ja muut kulttuuriperintökohteet: (nrot. 1-108) kartoitetut kohteet violettina pisteenä, ei kartoitetut kohteet sinisenä pisteenä; muut kohteet keltaisena pisteenä (nrot. 109-110)

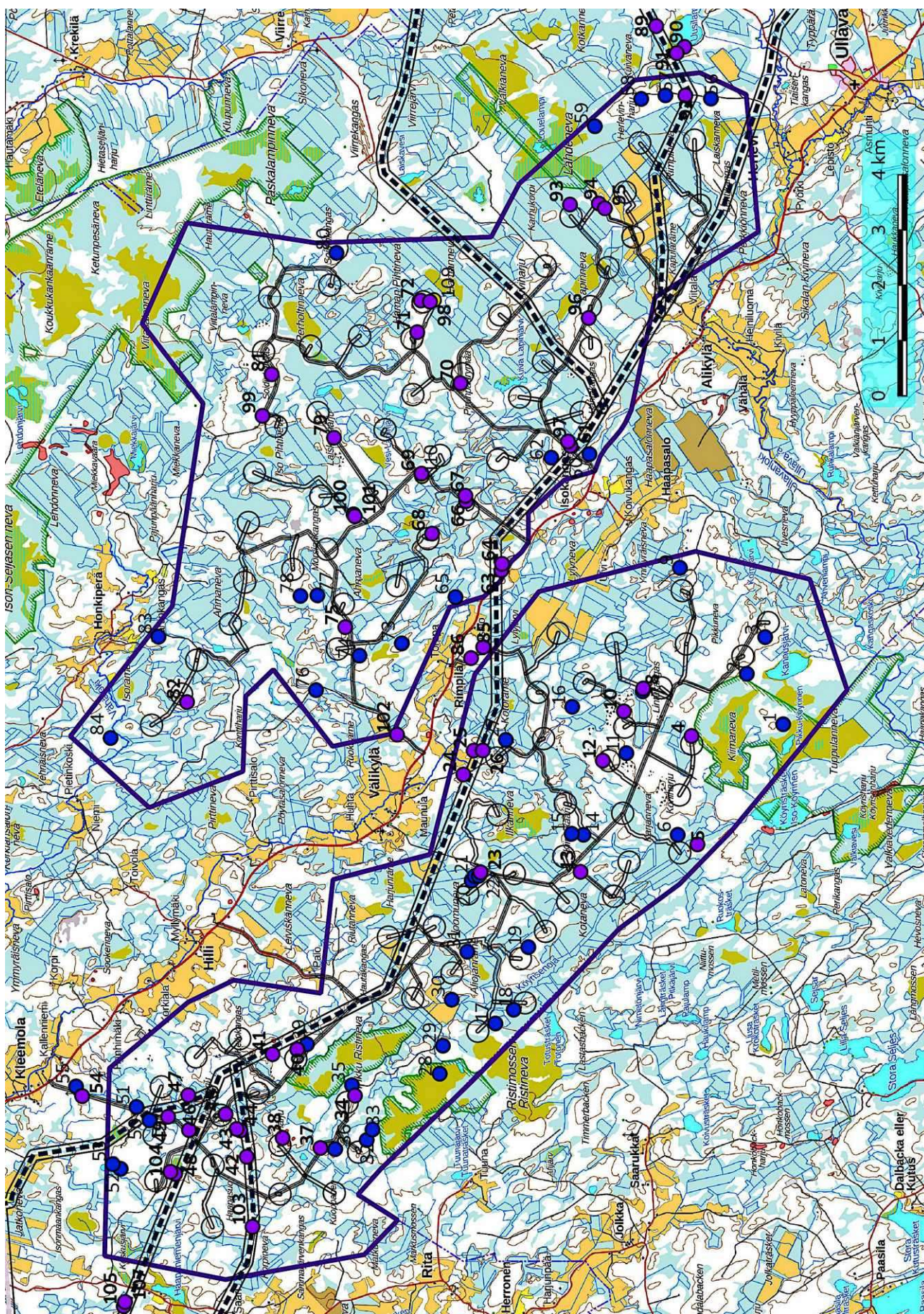
Tuulivoimapuiston hankealueen raja merkitty mustalla viivalla, Ulkoiset sähkönsiirtolinjaukset tumman vihreällä katkoviivalla, vaikutusalue mustalla reunaviivalla; inventoinnin ulkopuolella jäävä linjaus vaalean keltaisella viivalla.

Kartta 14: tuulivoimaloiden paikat ohuella mustalla ympyrällä ja tielinjaukset ohuella tummalla viivalla .

MJ-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:100 000, 10/2023.

Kartta 13. Yleiskartta Kohteet.

Kartta 14. Tuulivoimapuiston hankealue. Kohteet.

6. Kohdeluettelo

Violetti > kartoitettu _maankäytön vaikutusalueella (64 kohdetta), Musta > ei kartoitettu (46 kohdetta)

ID	Nimi	Tyyppi tai alatyyppe	Mj-tunnus
Tuulivoimapuiston hankealueet:			
1	Pikku- Köyrisensaaret	kivirakenteet,rakkakuopat	315010090
2	Kannusjärvi	kivirakenteet,rakkakuopat	315010089
3	Jättiläiskangas	kivirakenteet,rakkakuopat	315010087
4	Kiimanevan Hautakangas	kivirakenteet, rakkakuopat jätinkirkot ?	315010093
5	Tressunharju	Kivirakenteet, jätinkirkot asuinpaikat, tervahaudat	315010071
6	Maalarinniittu	tervahaudat	1000039847
7	Lintukangas	Asuinpaikat kk.asp	315010086
8	Lintukangas 2	tervahaudat	1000041847
9	Hautakangas 2	Asuinpaikat, talonpohjat	315010097
10	Vanha Lintukangas	Asuinpaikat, kk.asp	1000044640
11	Vanha Lintukangas 2	Asuinpaikat, kk.asp	1000044825
12	Runtele	Asuinpaikat, kivirakenteet	315010018
13	Naurishuhtakangas	Asuinpaikat, kk.asp	315010055
14	Kiimakaari 2	röykkiöt, kivikautinen	315010067
15	Kiimakaari 1	röykkiöt, kivikautinen	315010017
16	Tuohinaama	hiilimiilut	1000044641
17	Ristineva NE	tervahaudat	1000038149
18	Köyrisenoja	kiviröykkiöt	1000046014
19	Aliojanharju	kivirakenteet,rakkakuopat	1000044961
20	Hautaniemi	tervahaudat	1000045395
21	Hietakangas 3	Asuinpaikat, kk.asp	1000045398
22	Hietakangas 2	kivirakenteet	1000045397
23	Hietakangas 1	Asuinpaikat, torppa, hist.	1000045396
24	Jyrkänkangas	Asuinpaikat, kk.asp	315010033
25	Soidinharju	Jätinkirkko	1000044819

26	Soidinharju 2	tervahauta	1000044820	
27	Egyptinkorpi	luonnonmuodostuma	1000038156	
28	Ristineva	Jätinkirkko	315010012	
29	Kehäkangas	kivirakenteet, rakkakuopat	1000042353	
30	Pikkuniitunharju	maarakenteet, painanteet	315010075	
31	Kylmänperänharju 1	kivirakenteet, kiukaat	315010076	
32	Rahkalampinkangas 1	Asuinpaikat, kk.asp	315010073	
33	Rahkalampinkangas 2	Asuinpaikat, kk.asp	315010074	
34	Välikangas 2	kivirakenteet, rakkakuopat	1000046015	
35	Välikangas	tervahaudat	1000038348	
36	Kämpäkangas	Jätinkirkot	315010072	
37	Kämpäkangas 2	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	315010051	
38	Veneharju	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	315010051	
39	Marjakangas 2	röykkiöt tervahaudat	1000046052	
40	Marjakangas	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000044955	
41	Roskikangas	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000008070	
42	Siljakallio	kivirakenteet, rakkakuopat	1000046054	
43	Kettuharju 3	Asuinpaikat, kivivallit	315010010	
44	Kettuharju 4	Asuinpaikat, kk.asp,	315010063	
(45)	Kettuharju 2	Pronssikautinen hautaröykkiö	315010009	poistettu mj)
46	Kettuharju 1	Pronssikautinen hautaröykkiö	315010008	
47	Maijankorpi	Pronssikautinen hautaröykkiö	315010007	
48	Leukujärvi	Hist. Kivi- maarakenteet kiukaat	1000008594	
49	Isoräme	kivirakenteet	3150100062	
50	Isoräme 2	tervahaudat	1000027892	
51	Heinineva 2	tervahaudat	1000027891	
52	Kalliojärvenkalliot 3	Pronssikautinen röykkiö	315010066	
53	Kalliojärvenkalliot 1-2	Pronssikautiset hautaröykkiöt	315010004	
54	Leppäsenkallio 2-4	Pronssikautiset hautaröykkiöt	315010002	
55	Leppäsenkallio 1	Pronssikautiset hautaröykkiöt	315010001	
56	Herlevinharju	Pyyntikuopat, tervahaudat	885010001	

57	Herlevinharju 2	kivirakenteet, rökkiöt	1000008064
58	Herlevinharju 4	tervahaudat	1000045566
59	Herlevinharju 3	Asuinpaikat, kk.asp.	1000008066
60	Isokangas SW	kivirakenteet, hist.	1000008067
61	Peitsonhauta	kivirakenteet, rökkiöt	1000041855
62	Isoharju	asuinpaikat, kivirakenteet painanteet, rakkakuopat	1000039023
63	Yritys	asuinpaikat, torpat, hist.	1000039217
64	Yritys a-b	asuinpaikat, kk.asp,	315010040
65	Kerisalo NE	asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000038154
66	Rimpinvanharju 2	kivirakenteet, rakkakuopat	1000041848
67	Rimpinevanharju	asuinpaikat, kk.asp,	315010050
68	Lähdeniittukangas	kivirakenteet, rakkakuopat	1000039763
69	Pakopirtinkangas	tervahaudat	1000041843
70	Pirunpäärymaa	kivirakenteet, rakkakuopat	1000039020
71	Hama	kivirakenteet, rakkakuopat	1000039747
72	Hama 2	kivirakenteet, rakkakuopat	1000045394
73	Pikku Hautakangas	Jätinkirkot	315010044
74	Kivijärvenharju	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	315000076
75	Jättiläisluola	pronssikautinen hautarökkiö	315010024
76	Roskikangas	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	315010062
77	Mutinpalo 2	tervahaudat	1000039420
78	Mutinpalo	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000039419
79	Laiskunharju	kivirakenteet, rakkakuopat	1000039745
80	Soidinkangas 2	kivirakenteet, rakkakuopat	1000041079
81	Soidinkangas	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000027411
82	Vesi-Honkilampi	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000038142
83	Kuurnakangas	Asuinpaikat, kk.asp, kivirakenteet, rökkiöt	315010025
84	Jokikylänharju	pronssikautinen hautarökkiö	315010028
85	Järvelänkangas 2	Asuinpaikat, kk.asp,	315010020

86	Järvelänkangas 4	Asuinpaikat, kk.asp,	315010022
92	Herlevinharju 5	tervahaudat	---
93	Uudenhaudankangas	tervahauta	---
94	Lähdenevanoja 1	tervahauta + kiuas	---
95	Lähdenevanoja 2	kalakellari x 2	---
96	Häntäkangas itä	tervahauta x 2	---
97	Peitsonhauta 2	tervahauta	---
98	Hama 3	tervahauta x 2	---
99	Sammalhauta	tervahauta + pilkkapuu	---
100	Sikopirtti 1	tervahauta, pystymiilu x 8	---
101	Sikopirtti 2	torppa	---
102	Ryönänkangas	röykkiö	315010045
103	Vanhahauta	tervahauta	---
104	Leukunjärvi 2	tervahauta	---

Sähkösiirtolinjat

87	Pirttineva	tervahaudat	1000043308
88	Kivikangas 2	tervahaudat	---
89	Uudenlampinkangas	tervahaudat	---
90	Uusilampi	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	885010021
91	Uusilampi 2	tervahaudat	1000039211
105	Sikokallio itä	tervahauta	---
106	Dalagårdsbacken	tervahauta	---
107	Sikokallio itä 2	pyyntikuopat	---
108	Haukkasklubben	tervahauta	---

Muut kohteet

109	Hama 4	torpan paikka	---
110	Pakopirtinkangas 2	kämppä	---

7. Aineistoluettelo

Digitaalinen aineisto:

Arkistolaitoksen pitäjänkartasto Kokkola, Kälviä, Toholampi, Ullava, <http://digi.narc.fi/digi/dosearch.ka?o=11>

Geologian tutkimuskeskus,
<http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html>

Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto, <http://www.vanhakartta.fi/>

Maanmittauslaitos, avoimien aineistojen tiedostopalvelu,
<https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>

Maanmittauslaitos,
<http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Kapsi ry, >wms-server <http://tiles.kartat.kapsi.fi/ortokuva?>

Museovirasto: Kulttuuriympäristön palveluikkuna, arkeologiset kohteet ja kulttuuriympäristön tutkimusraportit
arkeologia, Kokkola, Toholampi
https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_kohde_list.aspx
https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/raportti/read/asp/r_raportti_list.aspx

Schulz Hans-Peter, Pohjanmaa länsiosa, kulttuuriperintöinventointi. Metsähallitus 2012.
<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>

ei julkaistu (Leader-rahoitus):

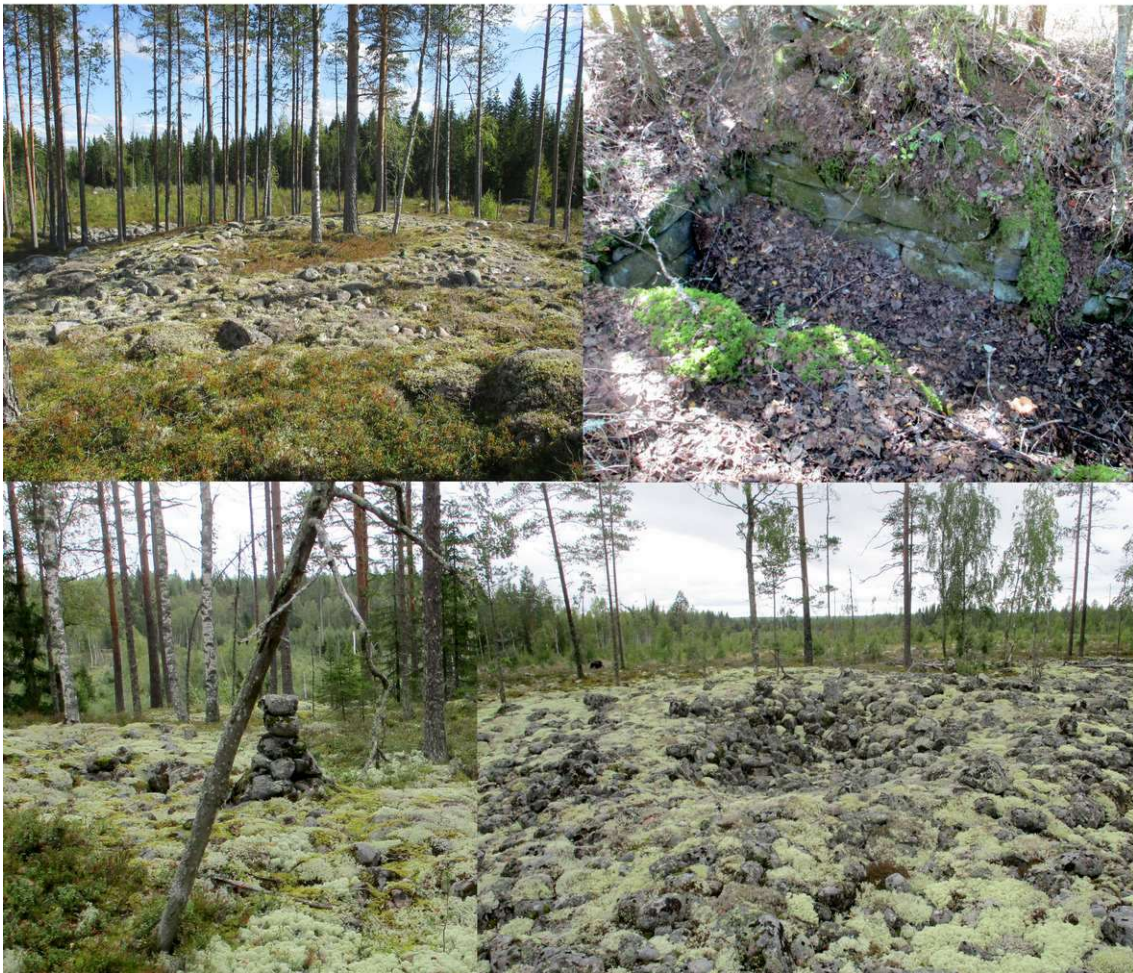
Multimedia Perhon- eli Vetelinjoki- ja Kälviänjokilaaksojen historia; Jaana Itäpalo ja Hans-Peter Schulz, ©
Kotiseudun muisti II-hanke; Halsuan kunta 2005.

Kokkola 2023

Toholampi 2023

Pihtinevan tuulivoimapuistohankkeen sekä ulkoisen sähkönsiirtolinjausten SVE1 -hankealueesta länteen- ja SVE2 -hankealueesta itään- arkeologinen inventointi

Osa 2 Kohdeluettelo

Hans-Peter Schulz 30.11.2023

Kansikuva; kohde 4 Kiimanevan Hautakangas, kohde 23 Hietakangas 1 Torppa, alhaalla 2 kuvaa kohde 6 Rimpinevanharju 2

KESKI-POHJANMAAN ARKEOLOGIAPALVELU

7. Kohdeluettelo

Kohde	Sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status	mj-tunnus
Kohteet läntisellä hankealueella (tai sille johtavien parannettavien tielinjausten varrella)						
4. Kiimanen Hautakangas	4	Kivirakenteet / jätinkirkko	ajoittamaton		MJ	315010093
5. Tressunharju	5	Kivirakenteet / jätinkirkko; asuinpaikat / asumuspainanteet, työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	kivikautinen, historiallinen		MJ	315010071
8. Lintukangas 2	6	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		MJ	1000041847
10. Vanha Lintukangas	7	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	1000044640
12. Runtele	8	Asuinpaikat / asumuspainanteet; kivirakenteet / röykkiö	kivikautinen, pronssikautinen		MJ	315010018
13. Naurishuhtakangas	10	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010055
23. Hietakangas 1	12	Asuinpaikat / torppa	historiallinen		KP	1000045396
24. Jyrkänkangas	13	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010033
25. Soidinharju	14	Kivirakenteet / jätinkirkko	kivikautinen		MJ	1000044819
26. Soidinharju 2	16	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		MJ	1000044820
34. Välikangas 2	17	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000046015
37. Kämpäkangas 2	20	Asuinpaikat / asumuspainanne	kivikautinen		MJ	315010072
38. Veneharju	21	Asuinpaikat / asumuspainanteet; kivirakenteet / röykkiö	kivikautinen		MJ	315010011
40. Marjakangas	24	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	1000044955
41. Roskikangas	25	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	1000008070
42. Siljakallio	28	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000046054
43. Kettuharju 3	29	Kivirakenteet / kivivalli (jätinkirkko); asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010010
44. Kettuharju 4	30	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010063
46. Kettuharju 1	31	Hautapaikat / hautaröykkiöt	pronssikautinen		MJ	315010008
47. Majankorpi	32	Hautapaikat / hautaröykkiöt	pronssikautinen		MJ	315010007
48. Leukujärvi	33	Kivirakenteet / kiuas; maarakenteet / maakuopat	historiallinen		MM	1000008594
49. Isoräme	34	Kivirakenteet / kivivallit	ajoittamaton		MJ	315010006
54. Leppäsenkallio 2-4	35	Hautapaikat / hautaröykkiöt	pronssikautinen		MJ	315010002
61. Peitsonhauta	36	Kivirakenteet / röykkiöt	ajoittamaton		MJ	1000041855
85. Järvelänkangas 2	53	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010020
86. Järvelänkangas 4	55	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010022
103. Vanhahauta	73	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
104. Leukunjärvi 2	74	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
Kohteet itäisellä hankealueella (tai sille johtavien parannettavien tielinjausten varrella)						
63. Yritys	37	Asuinpaikat / torppa	historiallinen		MJ	1000039217
64. Yritys a-b	39	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010040
66. Rimpinevanharju 2	40	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000041848
67. Rimpinevanharju	42	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010050
68. Lähde6 niittukangas	44	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000039763

Kohde	Sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajotus	lkm	status	mj-tunnus
69. Pakopirtinkangas	45	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		MJ	1000041843
70. Pirunpäärimaa	46	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000039020
71. Hama	65	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000039747
72. Hama 2	47	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000045394
75. Jättiläisluola	48	Hautapaikat / hautaröykkiöt	pronssikautinen		MJ	315010024
79. Laiskunharju	50	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000039745
81. Soidinkangas	51	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	1000027411
82. Vesi-Honkilampi	52	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	1000038142
92. Herlevinharju 5	59	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
93. Uudenhaudankangas	60	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
94. Lähdenevanoja 1	61	Työ- valmistuspaikat / tervahauta + kiuas	historiallinen		U	
95. Lähdenevanoja 2	62	Kivirakenteet / kellarit	historiallinen		K	
96. Häntäkangas itä	63	Työ- valmistuspaikat / tervahauta x 2	historiallinen		U	
97. Peitsonhauta 2	66	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
98. Hama 3	67	Työ- valmistuspaikat / tervahauta x 2	historiallinen		U	
99. Sammalhauta	68	Työ- valmistuspaikat / tervahauta + pilkkapuu	historiallinen		U	
100. Sikopirtti 1	69	Työ- valmistuspaikat / tervahauta, pystymiilu x 7	historiallinen		U	
101. Sikopirtti 2	71	Asuinpaikat / torppa	historiallinen		K	
102. Ryönänkangas	72	Kivirakenteet / röykkiö	pronssikautinen		MJ	315010045
109. Hama 4	79	Asuinpaikat / torpan paikka	historiallinen		M	
110. Pakopirtinkangas 2	80	Asuinpaikat / kämppä	historiallinen		M	
Kohteet sähkösiirtolinjausten varrella						
87. Pirttineva	63	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		MJ	1000043308
88. Kivikangas 2	64	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
89. Uudenlampinkangas	56	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
90. Uusilampi	57	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	885010021
91. Uusilampi 2	58	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		MJ	1000039211
105. Sikokallio itä	75	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
106. Dalagårdsbacken	76	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
107. Sikokallio itä 2	77	Työ- valmistuspaikat / pyyntikuopat x3	ajoittamaton		U	
108. Haukkasklubben	78	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	

Status: MJ – tunnettu kiinteä muinaisjäännös, U – uusi kiinteä muinaisjäännös, KP – tunnettu muu kulttuuriperintökohde, K – uusi muu kulttuuriperintökohde, M – muu kohde, MM – mahdollinen muinaisjäännös

Kohteiden karttaotteiden vektorigrafiikoiden selitykset:

voimalapaikka >pyöreä vyöhyke, radius 200 m – vaaleanvioletti ympyrä, keskellä risti
 perusparannettavat nykyiset tiet >käytävävyöhyke, leveys 60 m – vaaleanvioletti käytävä, keskellä violetti viiva
 uudet tiet >käytävävyöhyke, leveys 60 m – vaaleanoranssi käytävä, keskellä oranssi viiva
 voimajohtolinjavaihtoehdot >käytävävyöhyke, leveys 200 m – vaaleanliila käytävä, keskellä liila pisteviiva
 kartoitettu kohde – liila numeroitu piste, vaaleanliila aluerajaus, alakohteilla pienet lilat pisteet
 kartoittamaton kohde – violetti numeroitu piste
 hankealueen raja – oranssi katkoviiva

8. Kohdetiedot

4. Kiimanevan Hautakangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010093	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2323 09
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071150 I 334720
Tyyppin tarkenne	Jätinkirkot	N2000	72 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Jätinkirkon keskikohta; GPS-mittaus, digitointi (ortoilmakuva)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi inventointi 1999		

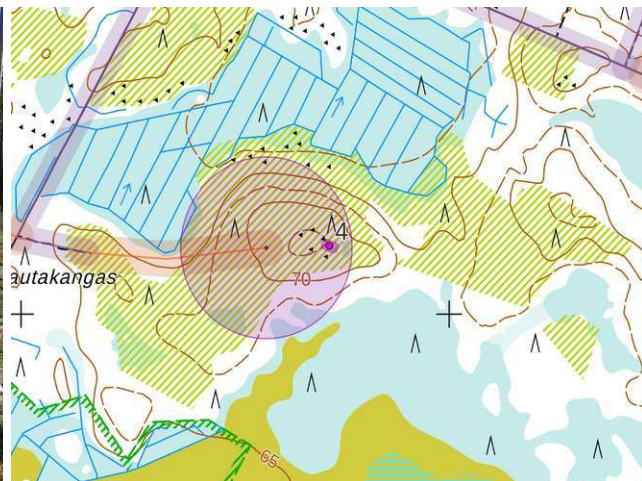
Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee Lintukankaalta Köyriselle vievän metsätien lähellä, Iso-Köyrisenjärvestä noin 1700 m koilliseen ja metsäautotieltä itään noin 700 m. Paikka sijaitsee kangassaarekkeella, jossa maa on kivikkoista. Sen korkeimmalla kohdalla on päänkokoisista kivistä tehty kehävalli, jonka leveys on noin 1,5-2,5 m. Vallin sisäpuolinen alue on varsin tasainen, kooltaan 6 x 3 m. Vallin suunta on luode-kaakko. Sen itäreunassa on noin 2 m läpimittainen kuoppa ja kaakkoispäädyssä laakea noin 1 m läpimittainen kuoppa. Ulkopuolella vallia myös kuoppia."

Tämä inventointi: Kohteen koordinaatteja korjattu paremmin sijaintia vastaaviksi. Kohteen ympärillä on nykyään laaja hakkuuaukea, mutta kangassaarekkeen laen rakka-alue, jolla jätinkirkko sijaitsee, on säästetty hakkuilta, ja kohde on entisellään.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 135 m suunnitellusta voimalapaikasta itään.

Kohde 4. Jätinkirkko kuvattu itään.

Kohde 4. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

5. Tressunharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010071	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2323 09
Tyyppi	Kivirakenteet, asuinpaikat, työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071043 I 332758
Tyyppin tarkenne	Jätinkirkko, asumuspainanteet, tervahauta	N2000	60 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen, historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1994, Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Jätinkirkko sijaitsee kangassaarekkeen laella Köyrisenharjun pohjoiskärjen tuntumassa lähellä Kruunupyyn rajaa. Köyrisenharju jatkuu tästä muutaman kilometrin etelään Ullavanjoen eteläpuolelle ja siitä Bläckisåsen/Pläkkisenharjun nimisenä Kaustiselle saakka yhteensä noin 7 km pitkänä harjujaksona. Harjulta tunnetaan runsaasti kivikautisia asumuspainannekohteita.

Jätinkirkko on soikea ja pitkänomainen, kulmistaan pyöristynyt vallimuodostelma, joka sijaitsee luode-kaakko suunnassa mäenharjanteen eteläosassa. Jätinkirkon koko on noin 40x18 m. Rakennelman etelä-kaakkoisosassa on mahdollisesti toinen pieni jätinkirkko tai painanne erillisenä "osastona". Vallimuodostelma on paksun sammalkerroksen peitossa. Ympärysvallien sisäpuolella maa vaikuttaa tasaiselta, ja mahdollisesti sitä on raivattu. Vallissa on useampia matalampia aukkokohtia.

Välittömästi jätinkirkon eteläpuolella rinteessä on tervahauta (kts. alakohde 1).

Jätinkirkosta n. 200m luoteeseen alimpana niemen kärjessä sijaitsee vierekkäin kaksi mahdollista asumuspainannetta. (kts. alakohde 2)"

Tämä inventointi: Vain alakohde 5-3 sijaitsee inventoinnissa kartoitettavalla tuulivoimapuiston vaikutusalueella, joten vain siellä käytiin. Alakohde on entisellään.

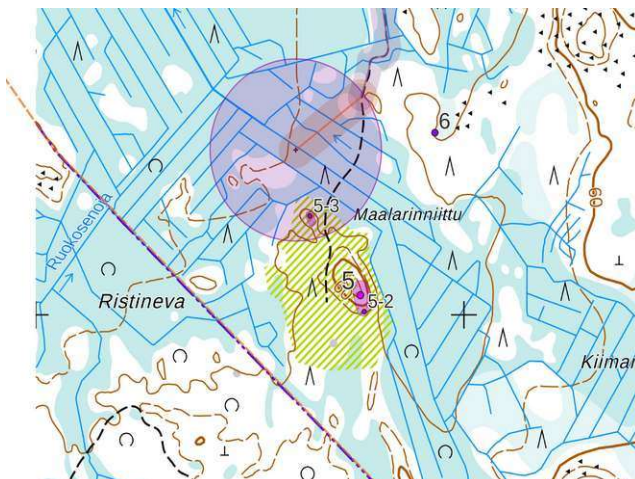
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
5-2	tervahauta	MJ-rekisterin kuvaus: "Tervahauta rinteessä, koko rakennelman läpimitta n. 11 m." Tämä inventointi: Alakohteessa ei käyty	332767	7071007	58
5-3	asumuspainanteet	MJ-rekisterin kuvaus: "Kaksi mahdollista asumuspainannetta vierekkäin. Pohjoisempi on selkeämpi ja sen läpimitta n. 8x7m. Eteläisempi on läpimitaltaan n. 10 m ja epäselvempi. Painanteiden yli on ajettu metsäkoneella. Mahdollisesti "paritalo"." Tämä inventointi: Alakohde on entisellään	332640	7071217	55

Vaikutuksen arvio: Alakohde 5-3 sijaitsee n. 140 m suunnitellusta voimalapaikasta eteläkaakkoon. Muuten kohde ei ole vaikutusalueella.

Kohde 5-3. Asumuspainanne tiheässä taimikossa.

Kohde 5. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

8. Lintukangas 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000041847	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7072025 I 335581
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	62 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Aiempia tutkimuksia ei merkitty rekisteriin		

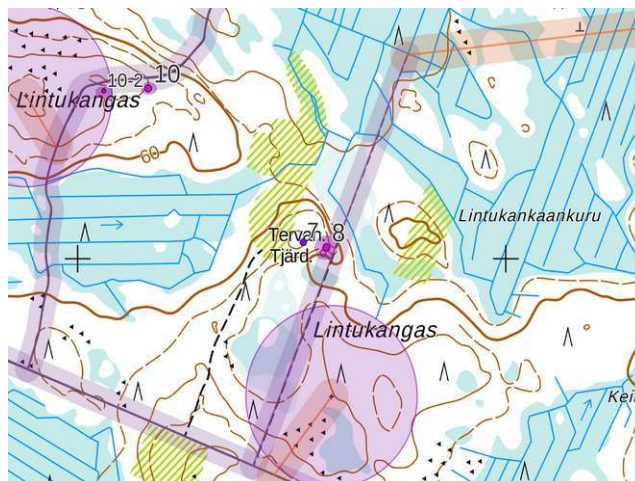
Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Iso tervahauta etelään viettävässä kivikkoisessa rinteessä noin 500 metriä Lintukankaan metsäautotien pohjoispuolella. Tervahaudan koko halkaisija on noin 20 m ja kuopan halkaisija noin 8 m. Halssi on tervahaudan eteläreunalla."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee parannettavaksi suunnitellusta tiestä vain n. 15 m länsiluoteeseen.

Kohde 8. Tervahauta kuvattu luoteeseen.

Kohde 8. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

10. Vanha Lintukangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000044640	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7072374 I 335165
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	64–67 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: **Mj-rekisterin kuvaus:** "Asumuspainanne 1 sijaitsee kivikkoisessa nuorta määntymetsää kasvavassa mäenrinteessä Vanhan Lintukankaan metsäautotien eteläpuolella. Asumuspainanne on laakea ja sitä ympäröi matala, mutta selkeä ympärysvalli. Eteläreunasta se puuttuu noin kolmen metrin matkalta, ilmeisesti kulkuaukon kohdalta. Toinen kulkuaukko on vastapäätä asumuspainanteen pohjoisreunassa. Asumuspainanteen läpimitta on noin 10x10 metriä.

Asumuspainanne 2 (alakohde) sijaitsee samalla kangasharjanteella noin 100 metriä asumuspainanteesta 1 länteen, metsäautotien eteläpuolella etelään viettävässä rinteessä. Asumuspainanne on pitkänomainen, itä-länsisuuntainen ja läpimitaltaan noin 9x4 metriä. Käytävämäinen noin 2 metriä pitkä kulkuaukko erottuu asumuspainanteen pohjoissivulla."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

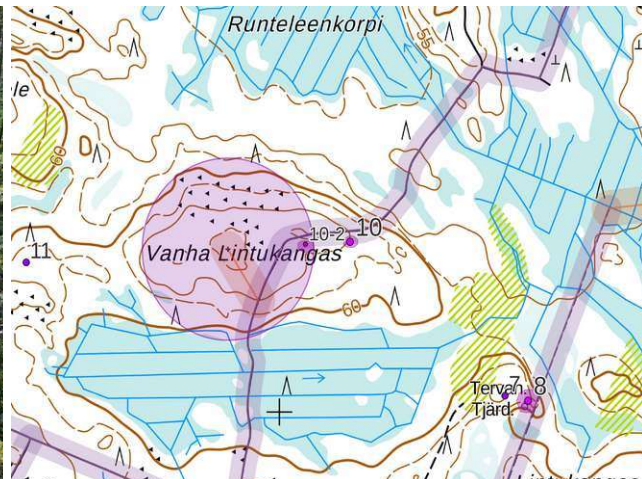
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
10-2	asumuspainanne	Alakohde on entisellään; sille laadittiin aluerajausehdotus	335061	7072369	67

Vaikutuksen arvio: Varsinaisissa kohdekoordinaateissa sijaitseva painanne sijaitsee vain runsaan 10 m päässä parannettavaksi suunnitellusta tiestä, ja alakohde 10-2 sijaitsee vain n. 15 m päässä samasta parannettavaksi merkitystä tiestä, ja lisäksi n. 170 m itään suunnitellusta voimalapaikasta.

Kohde 10. Itäisempi asumuspainanteista, etualalla vallin kiviä; kuvattu kaakkoon.

Kohde 10. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

12. Runtele

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010018	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat, kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7072756 I 334274
Tyydin tarkenne	Asumuspainanteet, röykkiöt, rakkakuopat	N2000	62–66 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen, pronssikautinen	Koordinaattiselite	Suuren asumuspainanteen keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Mirja Miettinen tarkastus 1996, Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2021		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Runtele on kivikkoinen, osittain kallioinen suosaareke Välikylän eteläosassa. Saarekkeen luoteiskärjessä on useampia röykkiöitä sekä asumuspainanteita muistuttavia raivanteita. Niistä muutamasta asuinpaikkalöytöjä (kvartsia).

Vuonna 2021 tarkastettiin 1996 tarkastuksessa todetut asumuspainanteet eli ryhmä b (kts. alakohteet). Siihen kuuluu hyvin iso ja soikea asumuspainanne, jota ympäröi vahvat kivistä koostuvat ympäröiväallit (Runtele b, asumuspainanne 1) Se sijaitsee kivikkoisella kankaalla. Sisämitat ovat n. 16x9 metriä. Noin 10m asumuspainanteen länsipuolella kulkee uudelta vaikuttava metsätie. Asumuspainanteesta noin 80 metriä luoteeseen suppakuopan pohjoispuolella sijaitsee asumuspainanne. (Runtele b, asumuspainanne 2). Painanne on hyvin matala, mutta siinä on selkeä kehävalli. Painanteen läpimitta on noin 10x8 metriä.

Tarkastuksessa löydettiin ennestään tuntematon röykkiö (Runtele c, röykkiö), joka sijaitsee em. isosta asumuspainanteesta noin 150 metriä lounaaseen pienellä kivikkoisella mäen kumpareella. Röykkiö on pyöreä, korkeus 30-40 cm ja läpimitta n. 4x4 m. Röykkiön keskellä on kuoppa."

Tämä inventointi: Varsinaisista kohdekoordinaateista eikä ympäröivältä alueelta havaittu minkäänlaista röykkiötä saati raivanteita, eikä näiden koordinaattien osoittamaa, vuoden 1981 inventoinnissa ja vuoden 1996 tarkastuksessa mainittua alakohdetta Runtele a pystytty paikantamaan inventoinnissa kartoitetulta alueelta. On todennäköistä, että kyseinen alakohde sijaitsee useita kymmeniä, jopa muutaman sata metriä

pohjoisempana ja/tai idempänä kuin ilmoitettu, tämän inventoinnin puitteissa kartoitetun suunniteltua tuulivoimalapaikkaa ympäröivän 200 m vyöhykkeen ulkopuolella. Muuten aiemmin havaitut kohteet pystyttiin paikallistamaan, ja niiden todettiin olevan entisellään. Lisäksi kartoitettiin muutama uusi alakohde – yksi mahdollinen joskus metsätoissa vaurioitunut asumuspainanne (joka tosin on todennäköisesti mainittu jo vuoden 1996 tarkastuskertomuksessa) n. 25 m itään aiemmin tunnetusta asumuspainanteesta Runtele b, asumuspainanne 2, sekä kolmen mahdollisen rakkakuopan ryhmä rakka-alueella 50–100 koilliseen aiemmin tunnetuista asumuspainanteista.

Varsinaisen kohteen koordinaatit on siirretty aiemman alakohteen Runtele b asumuspainanne 1 (mj-rekisterin kuvaus: "Iso asumuspainanne sisämitat n. 16x9 m.") keskipisteen kohdalle. Tämän asumuspainanteen ulkomitoiksi määritettiin jopa n. 25 m x 15 m. Asumuspainanteen vallissa tai välittömästi sen ulkopuolella todettiin myös joitakin rökkiömäisiä ja kuoppamaisia rakenteita; näitä ei kuitenkaan kartoitettu tarkemmin.

Alueen halki on hiljattain rakennettu metsätie, ja tien ympäristössä alueen maastoon on paikoin kajottu melko voimakkaasti – esimerkiksi n. 60 m luoteeseen alakohteesta 12-2 on metsätien luoteispuolelle kaivettu halkaisijaltaan yli 10 m ja syvyydeltään n. 2 m kuoppa. Tien rakentamisen ei kuitenkaan havaittu vahingoittaneen muinaisjäännökseen lukeutuvia rakenteita – joskin se jatkuu kartoitetun alueen luoteispuolelle, jolla todennäköisesti sijaitsee nyt paikantamatta jäänyt ennalta tunnettu rökkiö- ja painanneryhmä Runtele a.

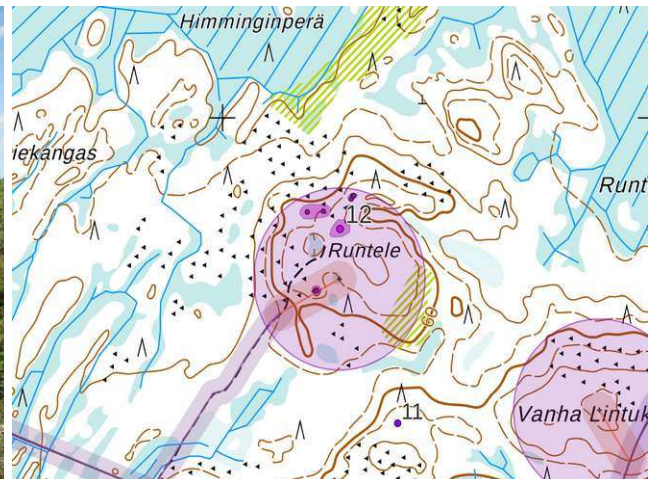
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
12-2	rökkiö	[aiempien inventointien alakohde Runtele C] MJ-rekisterin kuvaus: "Kehämäinen rökkiö kivikkoisella mäenumpareella, läpimitta n. 4x4m." Tämä inventointi: Ympäristö on hakkuuaukeaa, mutta kohteen ympäristö on säästetty, ja kohde on entisellään.	334219	7072620	66
12-3	asumuspainanne	[aiempien inventointien alakohde Runtele b, asumuspainanne 2] MJ-rekisterin kuvaus: "Matala kivivallin ympäröimä asumuspainanne, läpimitta n. 10x8 metriä." Tämä inventointi: Kohde on entisellään;	334198	7072793	62
12-4	asumuspainanne	Mahdollinen metsätoissa vaurioitunut asumuspainanne – soikeassa tai suorakulmaisessa kehämäisessä asetelmassa katkonaisia kivivallin pätkiä, laajuudeltaan n. 12 m x 9 m; mahdollisesti vuoden 1996 tarkastuskertomuksessa mainittu toinen supan lähistön äestyksessä rikkoutunut painanne	334235	7072795	63
12-5	rakkakuoppa	Mahdollinen matala rakkakuoppa, suorakulmaisehko, n. 2,5 m x 2 m, syvyys n. 30 cm, keskellä pieni "rökkiö", halkaisijaltaan n. 1 m ja korkeudeltaan n. 40 cm	334301	7072822	65
12-6	rakkakuoppa	Mahdollinen matala rakkakuoppa, soikeahko, n. 2 m x 1,5 m, syvyys n. 30 cm	334304	7072829	65
12-7	rakkakuoppa	Mahdollinen rakkakuoppa, pyöreä, halkaisija n. 1,5 m, syvyys n. 40 cm	334307	7072830	65

Vaikutuksen arvio: Alakohde 12-2 sijaitsee tuulivoimalapaikalle rakennettavaksi suunnitellun tien linjauksella, eikä tietä voine rakentaa linjatusti tuhoamatta rökkiötä. Alakohde sijaitsee myös vain 60 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta. Kohteen muut (nyt paikannetut) rakenteet sijaitsevat n. 100–200 m päässä voimalapaikasta.

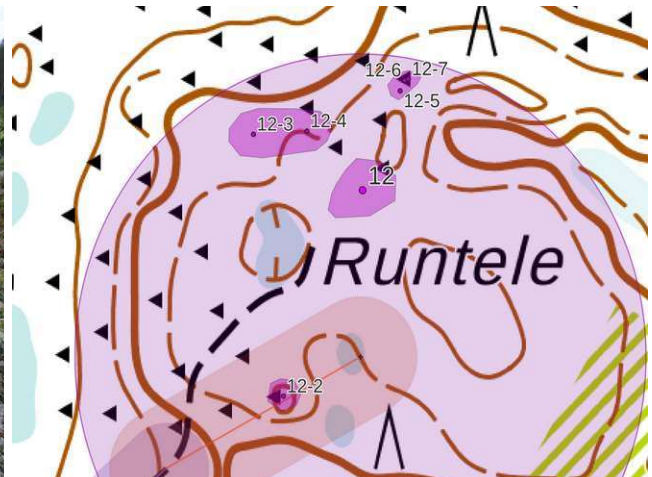
Kohde 12. Suuren asumuspainanteen kuoppa, kuvattu lounaaseen.

Kohde 12. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 12-2. Röykkiö, kuvattu kaakkoon.

Kohteen 12 alakohteet.

Alakohde 12-7. Rakkakuoppa, kuvattu etelään.

Maisemaa alkuperäisissä kohdekoordinaateissa, ei havaittavissa röykkiöitä tai asumuspainanteita.

13. Naurishuhtakangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010055	TM35-lehtijako	Q4114L

Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073160 I 332262
Tyypin tarkenne		N2000	56–60 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1993, Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Naurishuhtakangas sijaitsee Välikylässä, runsaat 3 km etelään Kälviänjoesta ja Välikylän koululta. Paikalla on kaksi löytökohtaa noin 100 m päässä toisistaan. Harjanteen kaakkoispäästä tieleikkauksesta ja sen takaa olevalta äestetyltä alueelta löytyi tarkastuksessa 1993 runsaasti kvartseja (löytökohta a). Iskoksia oli myös metsätien vieressä olevien hiekkakuoppien luoteispuolisessa reunassa. Maa on hiekkaista ja punertavaa. Vuoden 2022 tarkastuksessa hiekkakuopan reunat olivat kasvaneet umpeen, joten havaintoja löydöistä eikä maakerroksista voitu tehdä.

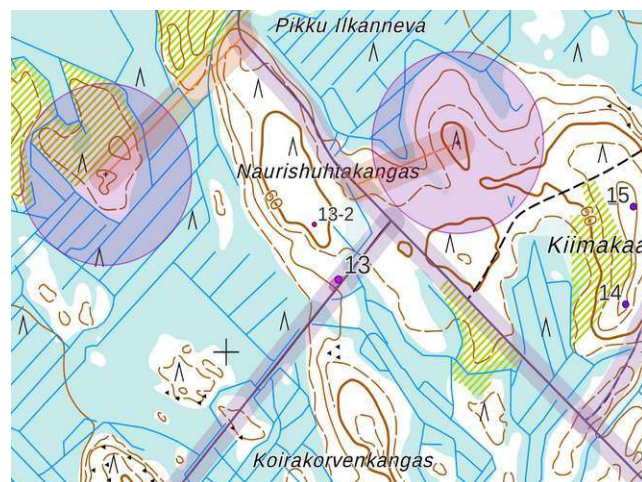
Löytökohta b sijaitsee edellisestä noin 100 m luoteeseen, saman harjanteen rinteellä, ylempänä. Kvartseja oli suhteellisen pienellä alalla. Tällä kohdalla on maastossa jonkinlainen tasanne. Punertavaa hiekkaa ei näkynyt. Vuoden 2022 tarkastuksessa tasanne paikannettiin, mutta vanhat äestysurat olivat kasvaneet umpeen eikä löytöjä havaittu. Tasanne on noin 5x4 metrin kokoinen matala painanne ylärinteessä kohdassa, josta kivikkoinen mäenlaki alkaa. Painanne erottuu heikosti maastossa."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
13-2	asumuspainanne	[mj-rekisterin alakohde Naurishuhtakangas b] Alakohteessa ei käyty, sillä se sijaitsee tässä inventoinnissa kartoitettavan alueen ulkopuolella.	332206	7073281	64

Vaikutuksen arvio: Kohde (löytökohta a) sijaitsee välittömästi parannettavaksi suunnitellun tien luoteispuolella. Alakohde 13-2 (löytökohta b) ei sijaitse hankkeen vaikutuspiirissä (siitä on yli 100 m lähimpiin parannettaviin teihin).

Kohde 13. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

23. Hietakangas 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000045396	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7074969 I 332255
Tyypin tarkenne	Torppa	N2000	53–55 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Suhteellisen hyvin säilynyt torpanperusta Hietakankaalla. Paikalle johtaa kärrypolku Lintukankaantieltä ja samassa pihapiirissä on pieni mökki. Kyseessä on Klapurin torppa, joka on ollut asuttuna vuosina 1807-1954. Torpanperusta on läpimitaltaan noin 6x8,5 metriä. Pohjassa erottuu hyvin säilynyt kellari, jonka seinämät on ladottu kivistä sekä uunirakenne. Rakenteen päällä kasvaa tiheästi puustoa. Läheisyydessä on myös vanhaa peltoa ja kiviaitoja. Torppa on merkitty Kälviän kotiseutuyhdistyksen kyltillä.

Torpan pihapiirissä kasvaa valtava kuusi, joka on tiettävästi suurin seudulla.”

Tämä inventointi: Torpan perustukset ympäristöineen ovat ennallaan. Alueella on selkeästi säilynyt muitakin jäännöksiä torpan ajoilta, esim. torpan pohjois–koillispuolella näkyy lidar-vinovalovarjosteessa selkeä rakenne, joka on todennäköisesti kiviaidan jäännös, ja se on vain yksi lukuisista todennäköisistä rakenteista. Koska valtaosa torpan alueesta kuitenkin sijaitsee tässä inventoinnissa kartoitettavien alueiden ulkopuolella, ei näitä rakenteita yritetty paikantaa sen tarkemmin. Yksi kiviaidan jäännös, alakohde 23-2, torpan kaakkois- ja eteläpuolelta kuitenkin tarkastettiin paikan päällä, sillä se ulottuu aivan kartoitettavan, parannettavaa tietä ympäröivän vyöhykkeen reunaan. Kohteelle laadittiin aluerajausehdotus perustuen paikan päällä tehtyihin maastohavaintoihin sekä lidar-aineistoon ja alueen ortoilmakuvaan.

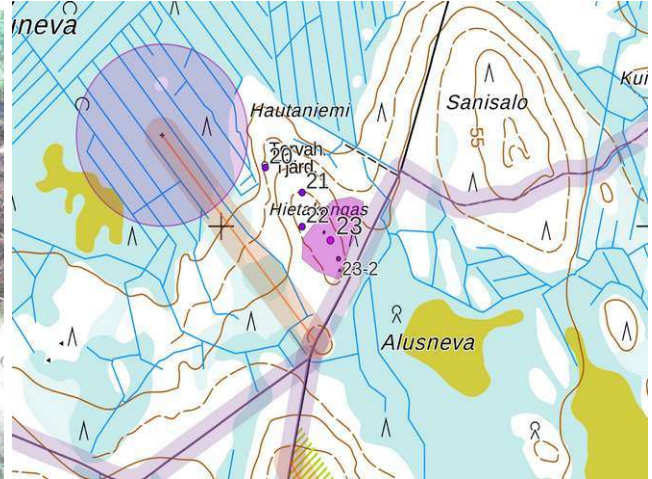
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
23-2	kivaita	Kiviaidan eteläpääty on n. 60–70 m eteläkaakkoon torpan perustuksista ja n. 30 m luoteeseen viereisestä metsätiestä. Aita jatkuu tästä katkonaisena n. 35–40 m pohjoiseen (aita oli osin tiheän metsän peitossa, eikä sen kulkua kartoitettu tarkkaan), n. 15–20 m torpan jäännöksestä kaakkoon. Aidanjäännös on n. 1,5–2 m leveä ja n. 60 cm korkea. Koordinaattipiste on suunnilleen aidan keskivaiheilla.	332274	7074928	55

Vaikutuksen arvio: Valtaosa kohteesta sijaitsee hankkeen vaikutusalueen ulkopuolella, mutta kivaita, alakohde 23-2, ulottuu lähimmillään n. 30 m päähän parannettavaksi suunnitellusta tiestä.

Kohde 23. Torpan perustus, kuvattu luoteeseen.

Kohde 23. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohde 23. Torpan opaskyltti.

Alakohde 23-2. Kiviaitaa, kuvattu länteen.

24. Jyrkänkangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010033	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075280 I 334023
Tyyppin tarkenne		N2000	50-51 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1988, Mirja Miettinen tarkastus 1991		

Kuvaus: **Mj-rekisterin kuvaus:** "Kohde sijaitsee Kälviänjoen latvoilla, joen eteläpuolella olevan Jyrkänkankaan kaakkoislaidalla, kangasmaalla.

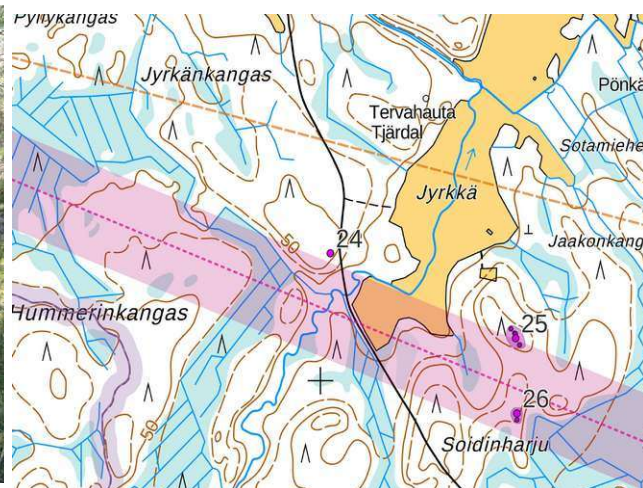
Paikalla on metsäinen pienehkö kumpare, jonka kupeella, metsätien vieressä on pienehkö sorakuoppa. Paikka on itärinnettä. Asuinpaikkalöydöt ovat kuopan reunoilta ja niitä kerätty useaan eri otteeseen. Asuinpaikka on löytynyt vuonna 1987."

Tämä inventointi:

Vaikutuksen arvio: Kohteen koordinaattipiste sijaitsee n. 120 m pohjoiskoilliseen läntisen hankealueen läpi kulkevan sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta, mutta riippuen kohteen laajuudesta saattaisivat sen lounaisimmat osat sijoittua juuri ja juuri alle 100 m päähän sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta.

Kohde 24. Asuinpaikan törmä kuvattu luoteeseen.

Kohde 24. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

25. Soidinharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000044819	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075093 I 334456
Tyypin tarkenne	Jätinkirkko	N2000	53–55 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Jätinkirkko sijaitsee kivikkoisen harjanteen eteläosassa, kuivalla mäntykankaalla. Jätinkirkon kehävallin pituus on noin 26 metriä ja leveys noin 13 metriä. Kehävallin suunta on luode-kaakko. Kehävalli on suhteellisen matala, mutta erottuu maastossa selvästi. Sen leveys on noin 4-6 metriä. Vallin pitkällä sivulla lähellä kaakkoispäätä on soikea kiviröykkiö, jonka läpimitta on noin 3x4 metriä. Röykkiön keskellä on pieni kuoppa. Jätinkirkon kehävallin sisään jäävä alue on tasainen ja lähes kivetön. Jätinkirkon länsipuolella lähellä luoteispäätä on kapea kivivalli, joka muodostaa yhdessä jätinkirkon vallin kanssa jonkinlaisen "minijätinkirkon". Tämän rakenteen koko on noin 7x4 metriä. Jätinkirkon yli pitkittäissuuntaan on aikaa sitten kulkenut metsäkoneen ajoreitti, mutta kohde on suhteellisen hyvin säilynyt. Jätinkirkko erottuu hyvin lidarkartassa."

Tämä inventointi: Kohde on ennallaan. Jätinkirkon pohjois/koillisosasta, vallin sisäpuoliselta raivatulta alueelta, metsäkoneen ajourasta (tai sen viereltä) havaittiin kaksi kvartsia n. 2 m päässä toisistaan – ne jätettiin paikoilleen, mutta niiden koordinaatit otettiin ylös alakohdepisteiksi. Kvartsit olivat irtonaisia ja toinen oli sammalen päällä n. 10 cm päässä paljastuneesta maasta. Lisäksi jätinkirkon ulkopuolelta havaittiin kaksi rakkakuoppamaista kuoppaa kivikossa, yksi luoteis- ja yksi kaakkoispuolella, molemmat vajaan 10 m kehävallin ulkopuolella.

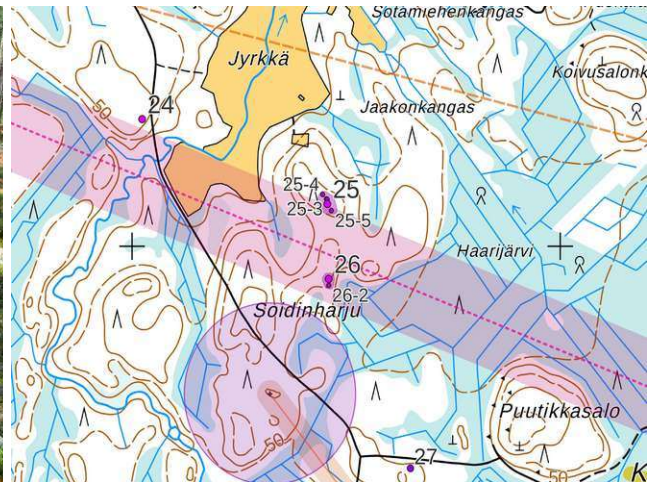
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
25-2	löytöpaikka	Kvartsi-iskos, n 3 cm x 2,5 cm x 2 cm	334456	7075103	54
25-3	löytöpaikka	Kvartsi-iskos, n 2,5 cm x 2 cm x 0,4 cm	334454	7075104	54
25-4	rakkakuoppa	Pyöreähkö kuoppa jätinkirkkoa ympäröivässä kivikkoisessa maassa, halkaisija n. 1,5 m, syvyys n. 40 cm	334445	7075114	54
25-5	rakkakuoppa	Pyöreähkö kuoppa jätinkirkkoa ympäröivässä kivikkoisessa maassa, halkaisija n. 1,5 m, syvyys n. 40 cm; metsäkoneen ajoura kulkee päältä	334465	7075078	54

Vaikutuksen arvio: Kohteen lounaisimmat osat sijaitsevat n. 90 m päässä läntisen hankealueen läpi kulkevan sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta.

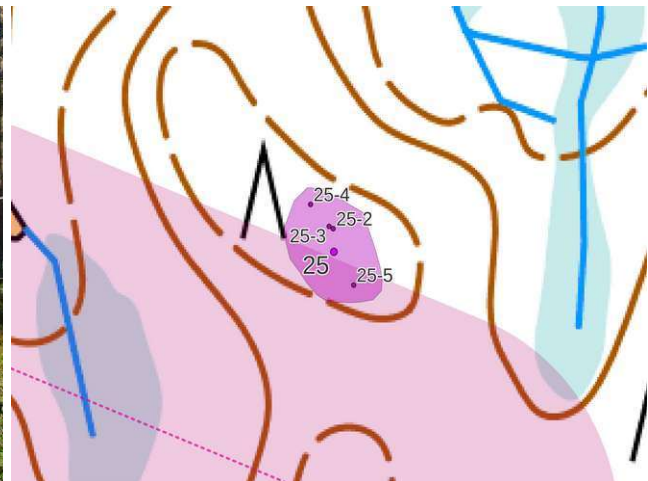
Kohde 25. Järinkirkon kaakkoisnurkan röykkiö, taustalla vasemmalla sisäpuolen raivattu alue; kuvattu luoteeseen.

Kohteet 25 ja 26. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohde 25. Järinkirkon raivattua keskiosaa, kuvattu kaakkoisen vallin kohdalta luoteeseen.

Kohteen 25 alakohteet.

Alakohde 25-3. Kvartsi-iskos.

Alakohde 25-5. Kuoppa kivikossa, metsäkoneen ajourassa, kuvattu etelälounaaseen.

26. Soidinharju 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000044820	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7074928 I 334459
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	52 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Tervahauta sijaitsee pääasiassa mäntymetsää kasvavan kivikkoisen kankaan itärinteessä noin 230 metriä Korpjoentien itäpuolella. Tervahaudan koko halkaisija on noin 20 metriä ja kuopan halkaisija noin 7 metriä. Halssi on haudan kaakkoisreunassa ja sen pituus on noin 6 metriä. Haudan ympärillä on kaivelun jälkiä."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Tervahaudan eteläpuolella, n. 5 m päässä, on jyrkkäreunainen maakuoppa, joka muistuttaa jyrkkyydeltään hieman romahtanutta kaivoa, mutta on muodoltaan pitkänomainen. Kyseessä on mahdollisesti yksi aiemmassa tarkastuksessa havaituista kaivelun jäljistä, mutta kyseessä ei kuitenkaan vaikuttaisi olevan mikään aivan viimeaikainen kuoppa. Joka tapauksessa se on tässä merkitty omaksi alakohteekseen.

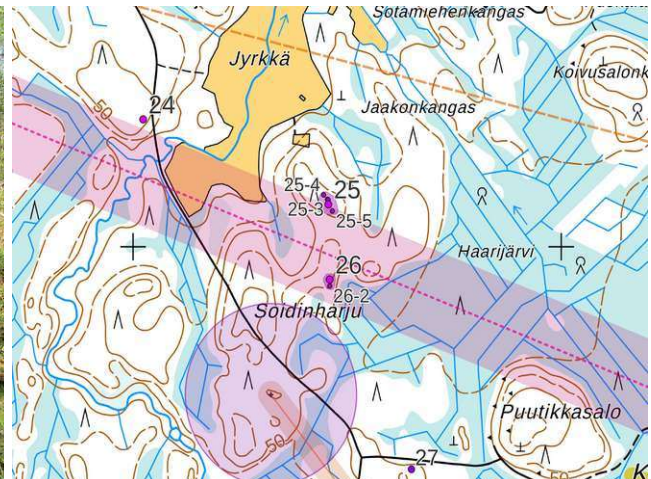
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
26-2	maakuoppa	Reunoiltaan umpeenkasvanut jyrkkäreunainen kuoppa, n. 1,5 m x 0,5 m, syvyyttä ei saatu selvitettyä; kuoppaa reunustaa ylämäkeen jyrkkä törmä, mahdollisesti kaivettu luontaista jyrkemmäksi (mutta on kokonaan umpeenkasvanut, joten tästä ei saatu varmuutta).	334459	7074914	51

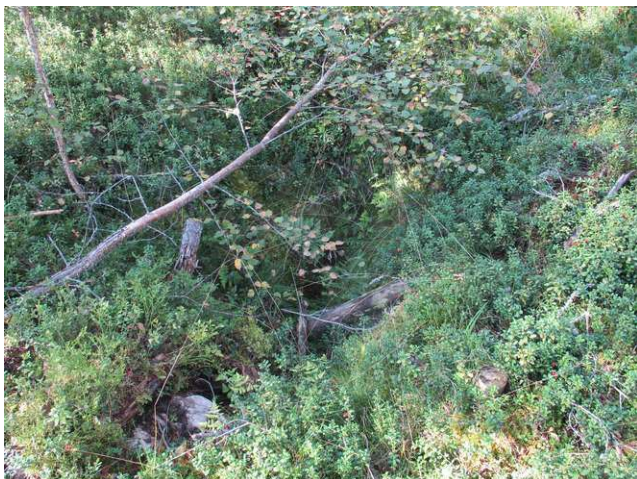
Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 40 m etelälounaaseen läntisen hankealueen läpi kulkevan sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta.

Kohde 26. Tervahaudan halssi, kuvattu länsiluoteeseen.

Kohteet 25 ja 26. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 26-2. Kuoppa tervahaudan vieressä, kuvattu luoteeseen.

34. Välikangas 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000046015	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077243 I 328213
Tyypin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	62–64 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit, Painanne 1
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee pirunpellossa pitkänomaisen harjanteen korkeimmalla kohdalla kaakkoispäässä.

Paikalla on kaksi painannetta, jotka muistuttavat asumuspainanteita mutta ovat pienempiä ja raivattu kivikkoon. Painanne 1 on soikea, läpimitaltaan noin 3x4 metriä. Keskellä painannetta kasvaa koivu ja mänty. Painanne 2 (alakohde) sijaitsee tästä vajaat 20 metriä luoteeseen. Painanteen läpimitta on noin 3x2 metriä ja

sen keskellä kasvaa mäntyjä. Kummatkin painanteet sijaitsevat pirunpellon etelä-lounaisreunassa ja niitä ympäröi matala kivivalli. Ne muistuttavat historialliselta ajalta tunnettuja kalastajien ja hylkeenpyytäjien tilapäisasumuksen pohjia saaristossa. Näiden painanteiden lisäksi pirunpellossa on useita vanhoilta vaikuttavista rakkakuoppia, mutta myös moderneja kaivantoja ja kivikasvoja.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Kohteen muut rakenteet kartoitettiin ja aluerajausta on ehdotettu vastaavasti hieman laajennettavaksi.

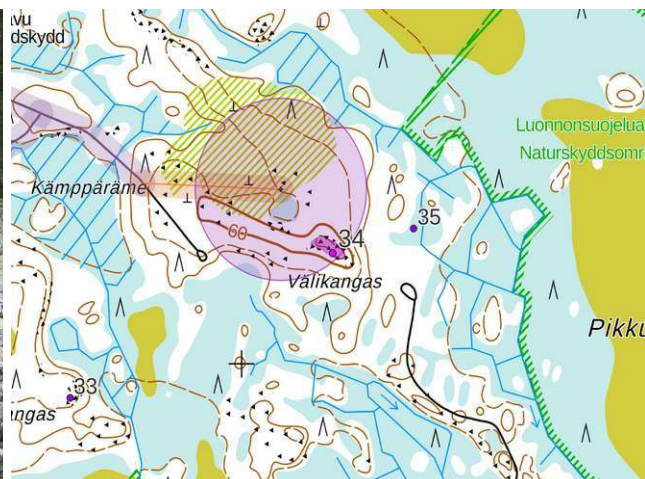
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
34-1	rakkakuoppa	Kuoppa männyn vieressä (halkaisija n. 1,2 m, syvyys n. 30 cm)	328238	7077235	63
34-2	rakkakuoppa	Laakea kuoppa (halkaisija n. 1,3 m, syvyys n. 30 cm)	328231	7077240	63
34-3	rakkakuoppa	Pieni kuoppa (halkaisija n. 80 cm, syvyys n. 30 cm)	328229	7077243	63
34-4	röykkiö	Kiviröykkiö, halkaisija n. 2 m, korkeus n. 1 m; ainakin rakenteen yläosat ovat reserentissä asetelmassa, rakenteen pohja voisi olla vanhempikin	328225	7077244	64
34-5	rakkakuoppa	Kuoppa (halkaisija n. 1 m, syvyys n. 40 cm)	328234	7077249	62
34-6	rakkakuoppa	Pieni kuoppa (halkaisija n. 60 cm, syvyys n. 50 cm)	328219	7077250	63
34-7	kivilatomus	Sortunut pieni kivilatomus (halkaisija vajaan metrin, korkeus n. 30 cm) – rakenteen päällä ollut laakakivi on kammettu syrjään hiljattain tahallisen oloisesti, myös muita kiviä selkeästi poissa aiemmilta paikoiltaan	328222	7077254	63
34-8	rakkakuoppa (moderni)	Suurehko kuoppa (halkaisija n. 2,5 m, syvyys n. 80 cm), joko kokonaisuudessaan moderni tai lähiaikoina laajennettu	328214	7077256	63
34-9	rakkakuoppa (moderni)	Kuoppa (halkaisija n. 1 m, syvyys n. 60 cm), joko kokonaisuudessaan moderni tai lähiaikoina laajennettu	328214	7077262	63
34-10	rakkakuoppa	Laakea kuoppa (halkaisija n. 1,2 m, syvyys n. 20 cm)	328201	7077246	62
34-11	rakkakuoppa	Laakea kuoppa (halkaisija n. 1 m, syvyys n. 20 cm)	328200	7077246	62
34-12	asumuspainanne	[mj-rekisterin alakohde Painanne 2] ”Painanteen läpimitta on noin 3x2 metriä ja sen keskellä kasvaa mäntyjä”	328199	7077253	63
34-13	rakkakuoppa	Kuoppa (halkaisija n. 1 m, syvyys n. 30 cm)	328196	7077255	63
34-14	rakkakuoppa	Kuoppa (halkaisija n. 1 m, syvyys n. 40 cm)	328195	7077266	63
34-15	rakkakuoppa	Pieni kuoppa (halkaisija n. 60 cm, syvyys n. 30 cm)	328182	7077265	63
34-16	kivilatomus	Pienen kelomännyn rungon ympärille kasattuja kiviä, ei ainakaan aivan reserenti	328181	7077268	63
34-17	rakkakuoppa	Pieni kuoppa (halkaisija n. 80 cm, syvyys n. 40 cm), mahdollisesti moderni tai hiljattain kajoettu	328179	7077265	63
34-18	rakkakuoppa (keskellä röykkiö)	Halkaisijaltaan n. 1,2 m kuoppa, nykyinen syvyys n. 30 cm; keskellä pyöreä pieni kiviröykkiö (halkaisija n. 0,7 m, korkeus n. 30 cm), joka mahdollisesti uudempi, muttei välttämättä täysin reserenti, vaikka myös hiljattaisen kajoamisen merkkejä	328167	7077263	62

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 135 m kaakkoon suunnitellusta voimalapaikasta.

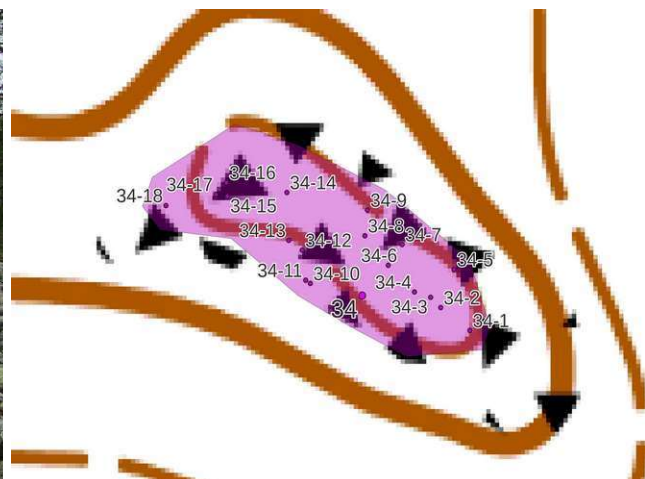
Kohde 34. Painanne 1 (puiden alla), kuvattu lounaaseen.

Kohde 34. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Yleiskuva alueen lounaisosasta. Etualalla rakkakuoppa, alakohde 34-3, taustalla vasemmalla rökkiö, alakohde 34-4.

Kohteen 34 alakohteet.

Alakohde 34-7. Kivilatomus, johon on kajottu; kuvattu pohjoiseen.

Alakohde 34-8. Moderni kuoppa, kuvattu pohjoiseen.

Alakohde 34-12. Painanne 2 (puiden alla), kuvattu luoteeseen.

Alakohde 34-18. Rakkakuoppa, jonka keskellä on pieni röykkiö.

37. Kämpäkangas 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010072	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077867 I 327266
Tyypin tarkenne	Asumuspainanne	N2000	52 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Asumuspainanteen keskikohta, GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Vesa Laulumaa tarkastus 1995, Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee Mustalamasta noin 300 m eteläkaakkoon, soiden keskellä olevalla moreeniharjanteella, metsäautotiestä noin 350 m kaakkoon.

Kohde on soikea kivivalli, ns. jätinkirkko, jonka koko on noin 9,5 x 5,5 m (sisämitat). Vallin leveys on 1-2 m. Valli koostuu osaksi isoista maakivistä ja osaksi kasatuista pienemmistä kivistä. Mäellä kasvaa pienikasvuista männikköä.

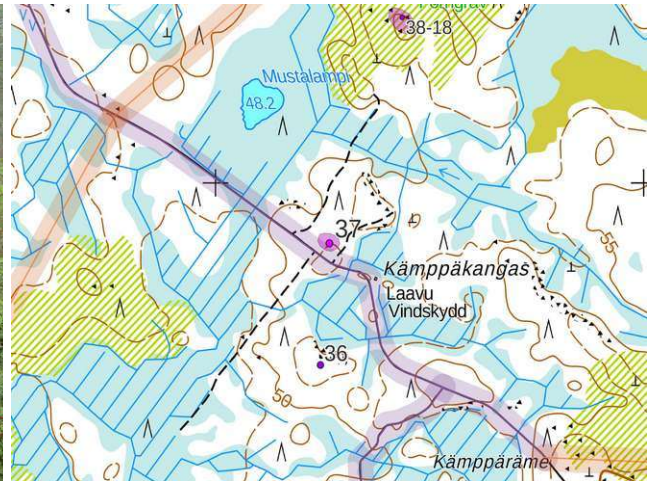
Vuoden 2020 tarkastuksen mukaan kyseessä todennäköisemmin laakea asumuspainanne, ei jätinkirkko."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Myös tämän inventoinnin havaintojen perusteella kyseessä on ennemmin asumuspainanne kuin jätinkirkko. Painanteen luoteispuolella havaittiin jäänteitä kivivallien reunustamasta raivatusta piha-alueesta, joka on tyypillinen alueen muille kivivallien ympäröimille asumuspainanteille, mitoiltaan ehkä 6 m x 5 m. Kohteen koordinaatteja on korjattu paremmin sen sijaintia vastaaviksi, ja sille on laadittu ehdotus aluerajauksesta.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 30 m koilliseen parannettavaksi suunnitellun tien keskilinjasta.

Kohde 37. Asumuspainanne, kuvattu luoteeseen.

Kohde 37 MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

38. Veneharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010011	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Asuinpaikat, kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7078552 I 327448
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet, rökkiöt	N2000	52–60 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Painanne 2:n keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Mirja Miettinen tarkastus 1993, Kaisa Lehtonen tarkastus 2010, Lauri Skantsi tarkastus 2010, Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee noin 4,2 km Kälviänjoesta lounaaseen, kivikkoisella kankaalla. Alueella on 4 suurehkoa painannetta, läpimitaltaan 8-12 metriä (ks. alakohteet). Kuopanteet sijaitsevat kivikkoisessa kangasmaastossa, ja ainakin kolmessa on kehävallia. Lisäksi niiden välittömään läheisyyteen on raivattu "piha-alueita" sekä uria ja polkuja, mahdollisia veneenvetouria.

Painanteiden koko, muoto ja "oviaukot" muistuttavat kivikautisia kodanpohjia, mutta sijainti kivikkomaastossa on erikoinen. Topografiansa perusteella asuinpaikat ovat aikoinaan olleet saarissa, ja ne kuulunevat todennäköisesti samaan Kierikin-Pöljän keraamiseen traditioon kuin jätinkirkotkin.

Lisäksi laajan pirunpellon päällä, sen luoteispäässä on rökkiö, jonka koko on noin 10 x 10 x 8 metriä."

Tämä inventointi: Kohteesta vain Painanne 1 sekä Painanne 2 sekä sitä ympäröivä pirunpelto Rökkiölle asti kuuluivat tässä inventoinnissa kartoitettaville alueille, joten Painanteiden 3 ja 4 luona ei käyty. Mj-rekisterissä alakohteiden kuvauksissa mainitut metsätöiden aiheuttamat vahingot olivat selkeitä, muuten kohteet vaikuttivat olevan ennallaan. Myös joitakin edellisessä tarkastuksessa havaittuja suurempia kvartseja paikallistettiin, ja niille otettiin koordinaatit. Lisäksi rakka-alueen kuopat kartoitettiin, ja kohteen aluerajausta ehdotetaan hieman muutettavaksi muutamasta kohtaa. Varsinaisissa kohdekoordinaateissa sijaitsee Painanne 2 (jonka koordinaatteja on korjattu hieman enemmän rakenteen keskelle). Sillä ei ole tässä raportissa omaa alakohdetunnustaan, alakohteen kuvaus mj-rekisteristä on seuraavanlainen: "Harjun luoteispäässä soraharjulla soikea asumuspainanne, läpimitta noin 10 metriä, syvyys yli metrin. Ympärillä

vahvat kivivallit. Koska painanne on tehty rinnemaastoon, on kuopan kaivamisesta noussut maa nosteltu lounaisreunalle. Asumuspainanteen länsi-luoteispuolelle on raivattu noin 8 x 20 m suuruinen "piha-alue", jonka luoteispää on jätetty avoimeksi. Asumuspainanteesta noin 50 metriä kaakkoon on pirunpellon reunassa rökkiö, jonka mitat ovat 10x10x8 metriä. Rökkiön ja asumuspainanteen välillä sekä muuallakin pirunpellossa on useita pienempiä kuoppia. Alueella on tehty metsänaurausta, mutta asumuspainanne ja rökkiö ovat säästyneet. Sen sijaan asumuspainanteen päädyssä oleva piha-alue on aurattu hajalle. Aivan painanteen reunassa kulkevassa aurausjäljessä on havaittavissa runsaasti kvartsi-iskoksia, joukossa myös kaksi kaavinta. Löydöt jätettiin paikoilleen. Muissa aurausjäljissä ei näkynyt löytöjä ja maa oli puhdasta vaaleaa soraa. Asumuspainanteesta noin puoli kilometriä koilliseen on samantyyppinen asumuspainanne, kuitenkin ilman piha-aluetta, läpimitta noin 10 metriä."

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
38-2	rakkakuoppa		327461	7077240	59
38-3	rakkakuoppa		327468	7077243	59
38-4	rakkakuoppa		327470	7077244	58
38-5	rakkakuoppa		327473	7077249	58
38-6	rakkakuoppa		327471	7077250	60
38-7	rakkakuoppa		327484	7077254	60
38-8	asumuspainanne?	Puoliympyrän muotoisen kivivallin ympäröimä painanne; voi olla luontainen suppamainen rakenne, tai sitten esim. osittain puretun asumuspainanteen jäännös	327486	7077256	59
38-9	rakkakuoppa		327492	7077262	59
38-10	rakkakuoppa		327498	7078529	59
38-11	rakkakuoppa		327502	7078540	59
38-12	rökkiö (jossa "asumuspainanne")	[mj-rekisterin Painanne 1] Jotakuinkin kolmion muotoinen rökkiö, kooltaan n. 10 m x 10 m x 8 m; rökkiön laella pientä asumuspainannetta muistuttava, rökkiön muodostamien "vallien" ympäröimä kaksikammioinen kuoppa, n. 3,5 m x 3 m, ja syvyydeltään n.	327506	7078513	60
38-13	löytöpaikka	Kaksi kannon päälle nostettua kvartsia	327447	7078565	59
38-14	asumuspainanne	[mj-rekisterin Painanne 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kivikkoisella kankaalla soikea asumuspainanne, mitat 8x10 metriä syvyys noin 1 metri. Painannetta ympäröivät vahvat kivivallit, joissa erottuu kulkuaukot pohjois- ja itäreunoissa. Painanteen eteläpuolelle on raivattu lähes kivetön "piha-alue", koko noin 8x18 metriä. Piha-alueen eteläpäässä on rökkiö, jonka vierestä lähtee noin 15 metriä pitkä raivattu ura/polku kohti lounasta, muinaista rantaviivaa. Kohde on hyvin säilynyt ja se tulee kokonaisuudessaan ottaa tarkasti huomioon tulevilla metsänmuokkaustoissa, joita alueella tullaan varmasti lähiaikoina tekemään. Kohteen tarkastuksessa tammikuussa 2020 todettiin että alueella oli suoritettu hakkuut vuosia sitten. Asumuspainanne ja piha-alue oli huomiotu hakkuiden toteuttamisessa ja niiden päälle oli jätetty mäntyjä kasvamaan. Tämä oli kuitenkin johtanut siihen, että osa männystä oli kaatunut juurineen myrskyssä. Kolme mäntyä oli kaatuessaan aiheuttanut tuhoa asumuspainanteen ympärysvalleissa ja piha-alueen reunassa. Tuulenskaadoissa oli näkyvissä kvartsi-iskoksia, palanutta kiveä, ja palanutta luuta."	327332	7078444	53

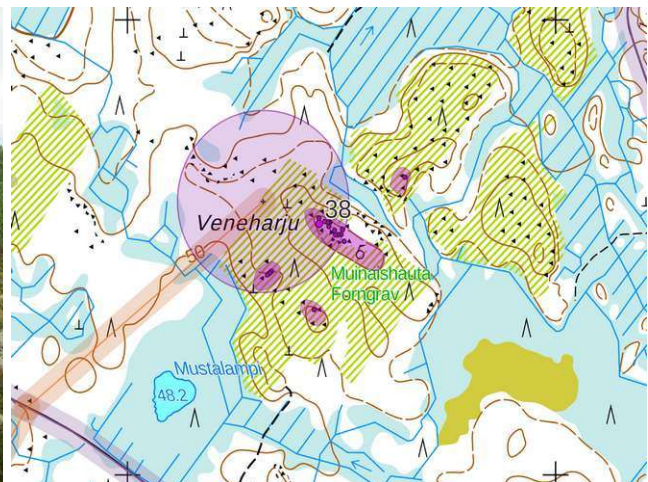

		Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Kolmelle havaitulle kvartsille otettiin koordinaatit, alakohteet 34-15–34-17			
38-15	löytöpaikka	Kolme kvartsia asumuspainanteen keskiosassa sammalen päällä, ainakin kaksi kaapimia	327333	7078444	53
38-16	löytöpaikka	Tuulenskaakon juurien alta paljastunut kvartsi asumuspainanteen koillisen vallin sisäreunassa	327337	7078448	54
38-17	löytöpaikka	Kaksi kvartsia asumuspainanteen lounaisen vallin sisäreunan tietämillä, yksi kaavin, toinen myös työstetty	327327	7078440	53
38-18	asumuspainanne	[mj-rekisterin Painanne 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kivisellä kangassaarekkeella soikea asumuspainanne, koko 12x7m ympärillä vahvat kivivallit, joissa kulkuaukot luoteis- ja kaakkoispäädyissä. Asumuspainanne on luode-kaakko -suuntainen ja sen luoteispuolelle on raivattu "piha-alue", jota ympäröi kivivallit. Alueen luoteispää on avoin ja sieltä lähtee raivattu ura tai polku kohti luodetta. Antti Saaren mukaan polun päässä noin 52-53 metrin korkeudessa on kolme "veneenveto uraa". Vuonna 2010 tehdyssä tarkastuksessa ei näitä kuitenkaan pystytty havaitsemaan, koska kangas on kauttaaltaan aurattu. Tässäkin tapauksessa asumuspainanne ja sen päällä ja välittömässä läheisyydessä kasvavat puut on jätetty jäljelle, muuten sen ympäristö, mm. piha-alue on aurattu hajalle." Tämä inventointi: Kohteessa ei käyty.	327436	7078363	55
38-19	asumuspainanne	[mj-rekisterin Painanne 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Läpimitta noin 8 metriä." Tämä inventointi: Kohteessa ei käyty.	327648	7078654	55

Vaikutuksen arvio: Nyt kartoitetut osat kohteesta sijaitsevat 100–200 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta. Muut osat kohdetta sijaitsevat voimalapaikasta yli 200 m päässä.

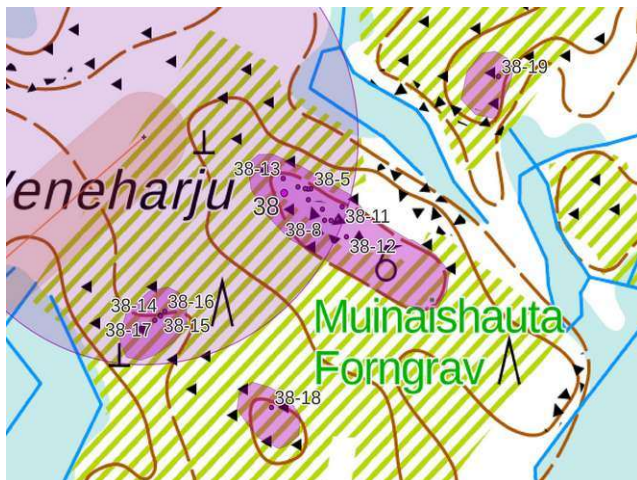
Kohde 38. Painanne 2, kuvattu kaakkoon.

Kohde 38. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 38-9. Rakkakuoppa, kuvattu länsiluoteeseen.

Kohde 38, lähempää. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 38-12. Röykkiö, kuvattu länteen.

Kohteen 38 keskialueen alakohdet.

Alakohde 38-14. Painanne 1, kuvattu lounaaseen.

Alakohde 38-17. Painanteesta 1 havaittu kvartsikaavin.

40. Marjakangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000044955	TM35-lehtijako	Q4121R

Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7078288 I 329050
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	54–58 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Asumuspainanne sijaitsee kivikkoisella kankaalla Kettuharjun metsäautotieltä noin 150 metriä luoteeseen. Kankaalla kasvaa harvakeltaan männikköä. Asumuspainanne on läpimitaltaan noin 8x5 metriä, muodoltaan soikea ja luode-kaakko suuntainen. Painanteen ympärysvalli on hyvin vahva ja siinä paikoin isompia kiviä, etenkin päädyissä sijaitsevien kulkuaukkojen läheisyydessä. Asumuspainanne muistuttaa Roskikankaan asumuspainanteita, jotka sijaitsevat noin 400 metriä Marjakankaasta pohjoiseen.

Asumuspainanteesta noin 20 metriä itä-koilliseen on kivirakenne, mikä muistuttaa joninlaista "minijätinkirkkoa" (alakohde). Rakenne on U:n muotoinen ja kehävallin avoin osa on etelään viettävään rinteeseen päin. Valli ei ole aivan yhtenäinen, vaan muodostuu mahdollisesti kolmesta kiviröykkiöstä. Rakenteen koko on noin 10x6 metriä ja se on saman suuntainen kuin asumuspainanne.

Kivirakenteesta vajaan 100 metriä itä-koilliseen on alempana kankaan kivikkoisessa itärinteessä myös painanne (alakohde). Rakenne muistuttaa muuten em. asumuspainannetta, mutta on varsin pieni, noin 5x3 metriä. Painanteen ympärillä on selkeä reunavalli."

Tämä inventointi: Kohde on ennallaan.

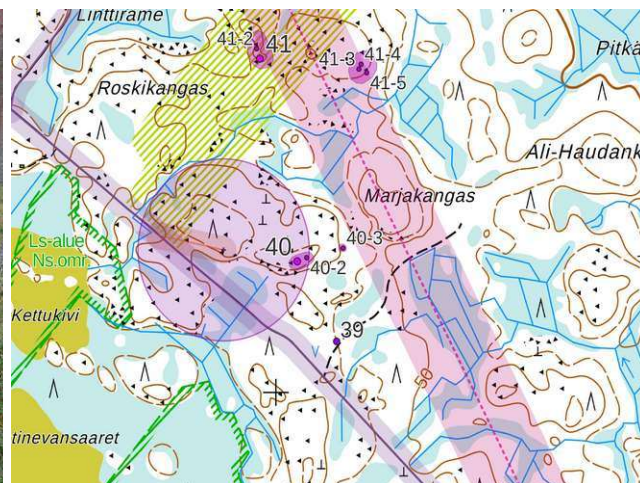
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
40-2	kivirakenne		329072	7078296	58
40-3	painanne		329157	7078317	54

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 165 m suunnitellusta voimalapaikasta itään. Alakohde 40-3 ei ole vaikutusalueella, se sijaitsee n. 275 m päässä voimalapaikasta.

Alakohde 40-2. U:n muotoinen kivirakenne, kuvattu etelään.

Kohde 40.MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

41. Roskikangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
-----------------	--	--------------	--

Mj-rekisteri	1000008070	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7078733 I 328963
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	51–55 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hans-Peter Schulz & Lauri Skantsi tarkastus 2004, Lauri Skantsi tarkastus 2010, Tuula Heikkurinen-Montell tarkastus 2014		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee Kälviänjoesta 2,3 km lounaaseen. Paikalla on kaksi pyöreähköä tai soikeaa asumuspainannetta, läpimitaltaan noin 5-8 metriä. Painanteet sijaitsevat noin 200 metrin päässä toisistaan. Kummankin painanteen välittömään läheisyyteen on raivattu kivistä ikään kuin "piha-alue", jonka reunaan on pystytetty ns. Menhir-kivi eli pystykivi. Lisäksi toisen painanteen läheisyyteen on raivattu pitkänomaisia uria, mahdollisia veneenvetouria.

Topografiansa perusteella asuinpaikat ovat aikoinaan olleet saarissa, ja ne kuulunevat todennäköisesti samaan Kierikin-Pölyn keraamiseen traditioon kuin jätinkirkotkin.

Vuonna 2014 tulleen tiedon mukaan molempien asumuspainanteiden päältä oli ajettu ja piha-alueet oli myöskin ajettu suurimmaksi osaksi hajalle todennäköisesti alueella tehtyjen metsätöiden aikana (ks. palautteet)."

Tämä inventointi: Painanne 1 sijaitsee varsinaisissa kohdekoordinaateissa (joita on hieman korjattu, ja aluerajausta ehdotettu myös hieman muutettavaksi), eikä sillä ole tässä raportissa erillistä alakohdepistettä. Sen alakohdekuvaus mj-rekisterissä on seuraavanlainen: "Soikea asumuspainanne erittäin kivisellä kankaalla, mitat noin 5x8 metriä. Syvyys noin 70 cm. Asumuspainanteen pohjoispäässä kivivallien reunustama raivattu "piha-alue", mitat noin 8x9 metriä. Piha-alueen kaakkoisreunassa on ns. Menhir-kivi eli pystykivi, joka on kiillattu paikoilleen pienemmillä kivillä. Kiven korkeus on noin 120 cm. Asumuspainanteen yli kulkee rajalinja. Kohde on suhteellisen hyvin säilynyt ja se tulee ottaa huomioon suunniteltaessa metsänmuokkaustöitä."

Tämän painanteen ympäristö vaikuttaa selvinneen metsätöistä paremmin kuin aiemmista tiedoista olisi voinut olettaa. Asumuspainanteen alue on jätetty avohakkaamatta toisin kuin lähialueet, eikä mitään selkeitä, suuria vahinkoja ollut havaittavissa. Jotkut yksittäiset kivet vaikuttavat löystyneen tai hieman siirtyneen paikoiltaan, ja muutamia kaatuneita puita näkyi lähistöllä. Pystykivi seisoo yhä, ja myös piha-alue on selkeästi havaittavissa. Juuri piha-alueen ulkopuolelta, sen luoteisreunassa löytyi lisäksi toinen "pystykivi", nimittäin pienempien kivien varaan nostettu pyöreähkö kivi, halkaisijaltaan n. 120 cm, jonka länsipuolella on pyöreä kuoppa (halkaisija n. 1,5 m, syvyys n. 30 cm; mahdollisesti kuoppa, josta kivi on nostettu).

Painanne 2 on jaettu tässä kolmeksi eri alakohdepisteeksi, sillä näin sen rakenne nyt havainnoitaessa hahmottui. Sen alakohdekuvaus mj-rekisterissä on seuraavanlainen: "Pyöreähkö asumuspainanne erittäin kivisellä kankaalla, mitat noin 5x6 metriä, syvyys noin 70 cm. Asumuspainanteen eteläreunassa erottuu ympärysvallissa kulkuaukko, mikä johtaa raivattuun "piha-alueeseen". Tämä on kuitenkin erilainen kuin edellä mainituissa kohteissa. Se on ikään kuin bumerangin muotoinen, pituus noin 17 metriä. Piha-alueen kaakkoispäässä on tasaiseksi raivattu noin 5 metrin läpimittainen alue, jonka reunassa on pystykivi, korkeus noin 70-80 cm. Tästä noin 10 metriä etelään ja kaakkoon on kaakkoisrinteessä raivattu pitkänomaisia uria, joita Antti Saari nimittää veneenvetouriksi. Kohde on suhteellisen hyvin säilynyt ja se tulee ottaa huomioon suunniteltaessa metsänmuokkaustöitä."

Tämän painanteen aluetta oli vaikeampi hahmottaa, vaikkakaan mitään kiistattomia kovin hiljattaisia metsätöiden jälkiä ei pystynyt erottamaan. Mahdollisesti jäljet ovat jo kasvaneet umpeen. Avohakkuuta alueella ei ole tehty, mutta (melko nuorta) metsää on kyllä joskus harvennettu. Yhden painanteen ja sen selkeän piha-alueen sijasta havaittiin kolme lähekkäistä kivivallin reunustamaa rakennetta. Näistä pohjoisin/luoteisin vastaa ehkä parhaiten aiemman kuvauksen varsinaista asumuspainannetta, ja kaksi muuta lienevät siten piharakenne, joskaan ei (enää) täysin yhtenäisenä. Kaakkoisimman rakenteen kaakkoisnurkassa on kuvausta vastaava pystykivi (joskaan ei ainoa suunnilleen vastaavankokoinen

rakenteiden valleista erottuva kivi). Aiemmassa kuvauksessa mainittuja "veneenvetouria" ei havaittu.

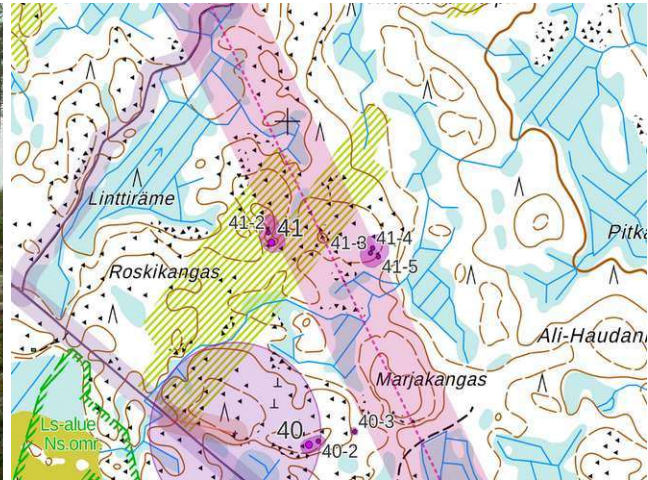
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
41-2	kivirakenne	Pienempien kivien varaan nostettu pyöreähkö kivi, halkaisijaltaan n. 120 cm, jonka länsipuolella on pyöreä kuoppa (halkaisija n. 1,5 m, syvyys n. 30 cm; mahdollisesti kuoppa, josta kivi on nostettu).	328956	7078755	55
41-3	asumuspainanne tai muu kivirakenne	Lounaisin vallin ympäröimä rakenne; soikeahko, n. 7 m x 5 m; jonkinlainen kulkuyhteys molempiin muihin rakenteisiin, mutta valli vaikuttaa silti ympäröivän tätäkin kokonaisuudessaan.	329194	7078710	53
41-4	asumuspainanne tai muu kivirakenne	Luoteisin/pojoisin vallin ympäröimä rakenne; pyöreähkö, halkaisija n. 6 m; etelään vie jonkinlainen kulkuaukko alakohteeseen 43-3, todennäköisesti aiemman kuvauksen varsinainen painanne 2	329199	7078721	53
41-5	asumuspainanne tai muu kivirakenne	Kaakkoisin rakenne, pitkulainen n. 10 m x 5 m, kaakkoisnurkassa pystykivi joka oletettavasti sama, kuin aiemmin mainittu; yhteys viereiseen rakenteeseen 41-4 vaikuttaa olevan poikki, ehkä metsätöiden seurauksena?	329212	7078702	52

Vaikutuksen arvio: Painanne 1:n alue sijaitsee lähimmillään n. 80 m päässä läntisen hankealueen halki kulkevasta sähkönsiirtolinjauksesta, ja painanne 2:n alue lähimmillään n. 60 m päässä siitä.

Kohde 41. Painanne 1, kuvattu pohjoiseen.

Kohde 41.MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 41-2. Pienempien kivien päälle nostettu kivi, kuvattu kaakkoon.

Alakohde 41-4. Painanne 2, kuvattu kaakkoon.

42. Siljakallio

Rekisteritiedot	1000046054	Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079202 I 327108
Tyypin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	50–52 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Siljakallion itäpuolella pirunpellon pohjoisosassa on kivikkoon raivattu painanne, rökkiö sekä useita kuoppia. Painanne on läpimitaltaan noin 4x3 metriä ja muodoltaan soikea. sen itäreunassa on iso kivi. Mahdollisesti kyseessä on tilapäisasumuksen pohja. Rökkiö sijaitsee tästä noin 35 metriä luoteeseen. Se on matala, säännöllisen pyöreä ja läpimitaltaan noin kolme metriä. Näiden lisäksi kohteessa on kolme rakkakuoppaa. Pirunpellon koillis-itäreunassa on muinaista rantavalleja ja niiden väliin muodostuneita painanteita, joka vaikuttavat luontaisilta. Pirunpellossa on myös moderneja kaivelun jälkiä. Samoin pirunpellon länsipuolella kalliolla on runsaasti erilaisia kivirakennelmia jotka vaikuttavat suhteellisen moderneilta"

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Sitä ei kartoitettu tarkemmin, sillä aluerajaus vaikutti kattavalta ja edellinen käynti kohteessa oli ollut edeltävänä vuonna.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
42-2	rakkakuoppa	[mj-rekisterin Rakkakuoppa 3] <i>Mj-rekisterin kuvaus:</i> "Kuoppa pirunpellossa, läpimitta noin 2x1 metriä."	327107	7079206	52
42-3	rakkakuoppa	[mj-rekisterin Rakkakuoppa 2] <i>Mj-rekisterin kuvaus:</i> "Kuoppa pirunpellossa, läpimitta noin 2,5x1 metriä"	327098	7079233	51

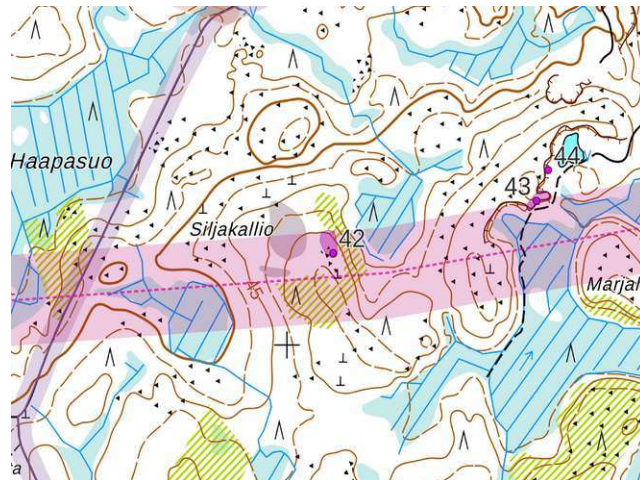

42-4	rakkakuoppa	[mj-rekisterin Rakkakuoppa 1]	327102	7079245	50
42-5	röykkiö	[mj-rekisterin Röykkiö] Mj-rekisterin kuvaus: "Pyöreä, läpimitta 3x3 metriä"	327088	7079233	52

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 45 m pohjoiseen läntisen hankealueen läpi kulkevan sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta.

Kohde 42- 5 röykkiö luoteeseen.

Kohde 42. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

43. Kettuharju 3

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010010	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Kivirakenteet, asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079317 I 327583
Tyyppin tarkenne	Kivivalli (jätinkirkko)	N2000	50–53 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Mirja Miettinen tarkastus 1988, Vesa Laulumaa koekaivaus 1995, Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2023		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kivivalli sijaitsee luode-kaakkosuuntaisen harjanteen kaakkoisreunalla ja se jatkuu kaakkospäästään luontaisena kivikkona (yhtyy pirunpeltoon). Valli on kaareva, noin 40 m pitkä ja 3 m leveä rakennelma, jonka tarkoitus ja ikä ovat tuntemattomia. Mäelle tehdyistä koekuopista on saatu kivikautisia asuinpaikkalöytöjä. Niiden ja vallirakenteiden yhteys on mahdollinen, mutta ei kaivauksissa (1995) todettu.

Vuoden 2023 tarkastuksessa todettiin, että tämä kaareva kivivalli onkin itse asiassa osa suurehkon jätinkirkon pohjoista/luoteista ympäröivää. Kohde on mainittu Esa Eetu Takalan kirjassa Muinaismuistoja Pietarsaaren kihlakunnan suomenkielisestä osasta. Luetteloja Suomen muinaisjäännöksistä. Kyseessä on Takalan mukaan "soikea ymmyräinen kivikehä, 45 metriä pitkä ja 30 metriä leveä. Kehä on pienistä miehen pään kokoisista kivimulkeroista ja onpa siinä joskus suurempiakin" (Takala 1897, 99–100) Kirjassa on myös yksityiskohtainen piirros kohteesta.

Nykyään jätinkirkosta on jäljellä enää kaareva kivivalli. Jätinkirkon loput vallirakenteet ja sisäosat ovat

tuhoutuneet soranotossa. Valli kulkee koillis-lounaissuunnassa noin 43 metriä ja kaartuu sitten koillispäästään kohti itää noin 22 metrin matkan. Vallin leveys on noin 3 metriä ja se on noin 30-60 cm korkea. Lounaispäädyn länsipuolella on aivan sorakuopan leikkauksessa on näkyvissä kivirakennetta, joka on mahdollisesti jäänne jätinkirkon sisäpuolella olevasta vallista. Kohteesta on seuraava maininta vuoden 1981 Kälviän kunnan inventointi raportissa (Kotivuori & Saukkonen 1981), jossa mainitaan kivivalli, mutta ei puhuta kehästä. Jätinkirkko oli siis suurimmaksi osaksi tuhoutunut jo ennen vuotta 1981.

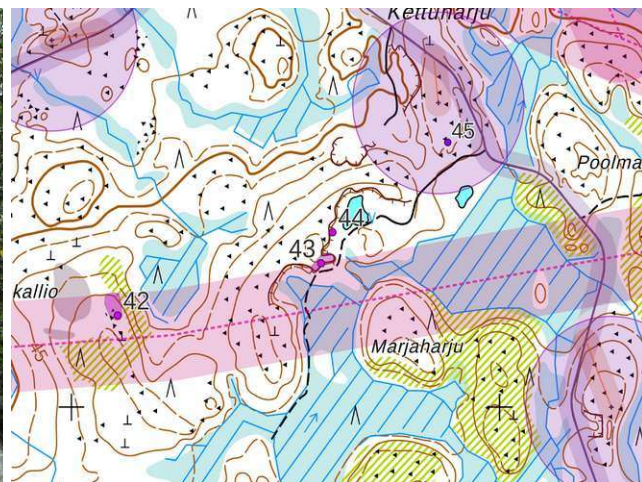
Kohteissa Kettuharju 3 ja 4 suoritettiin soranottopaineiden takia koekaivaukset vuonna 1995 (Laulumaa 1995). Kettuharju 3:een kivivallin sisäpuolelle kaivettiin koekuoppia ja koeoja. Maaperä oli hyvin kivikkoista eikä minkäänlaista likamaata ei voitu havaita. Löydöt olivat pelkästään kvartsi-iskoksia (71 kpl). Edellä mainituissa raporteissa ei kuitenkaan mainita mitään jätinkirkosta, mutta jäljellä olevan kivivallin vertaaminen Takalan piirtämään karttaan osoittaa sen olevan melko varmasti sama kohde.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Myös tämän inventoinnin havaintojen perusteella kyse on osittain tuhoutuneen jätinkirkon reunavallista. Asuinpaikka-alueita ei kartoitettu tarkemmin, sillä sen mahdolliset osat kauempana kivivallista eivät ulotu inventoinnissa kartoitettavalle alueelle, eikä asuinpaikalle ole tässä omaa alakohdetta, koska sille ei ollut tiedossa tarkempia koordinaatteja. Kivivallin aluerajausta ehdotetaan laajennettavaksi hieman pohjoisosastaan.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 80 m pohjoiseen läntisen hankealueen läpi kulkevan sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta.

Kohde 43. Kivivallin keskiosaa, kuvattu itäkoilliseen.

Kohteet 43 ja 44.MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

44. Kettuharju 4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010063	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079385 I 327610
Tyypin tarkenne		N2000	50 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1993, Vesa Laulumaa koekaivaus 1995		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Kohde sijaitsee Kettuharjun eteläosassa, hiekkaisella kaakkoisrinteellä, soranottoalueella.

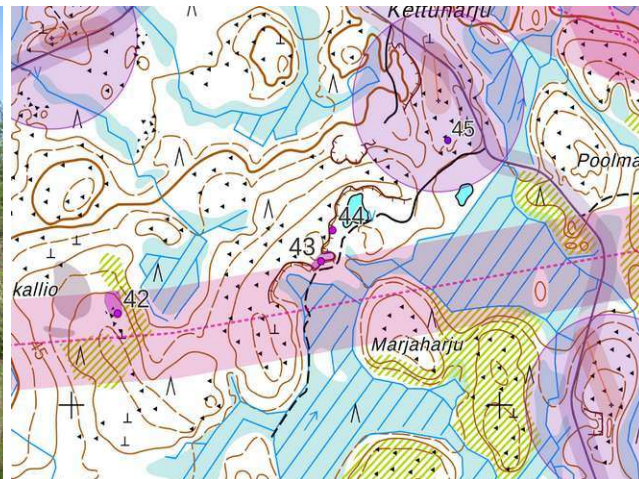
Asuinpaikka on pääosin tuhoutunut soranotossa. Paikalla suoritettiin koekaivaukset vuonna 1995, joiden perusteella paikalla ei ole aihetta enää jatkotutkimuksiin.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Kohde sijaitsee kartoitettavan alueen ulkopuolella, ja se käytiin vain nopeasti katsastamassa samalla kun tarkastettiin viereinen kohde 43 Kettuharju 3.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee yli 100 m pohjoiseen läntisen hankealueen läpi kulkevan sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta, eikä siten ole hankkeen vaikutuspiirissä.

Kohde 44. Pitkälti tuhoutuneen kivistä asuinpaikan sorakuopan reunamilla, kuvattu länteen.

Kohteet 43 ja 44.MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

46. Kettuharju 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010008	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Hautapaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080157 I 327512
Tyypin tarkenne	Hautaröykkiöt	N2000	39 m mpy
Ajoitus yleinen	Pronssikautinen	Koordinaattiselite	Vuoden 1981 inventoinnin peruskartamerkintää vastaava sijainti; digitointi (maastokartta)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981		

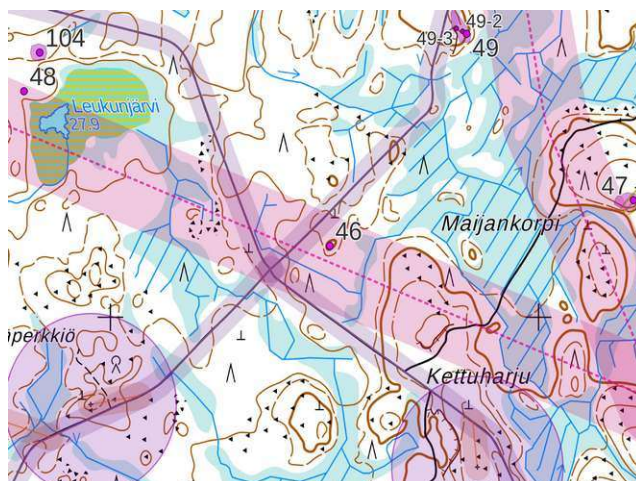
Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Pienellä mäellä sijaitseva, soikionmuotoinen, laajuudeltaan 4 x 5 metrin suuruinen röykkiö, jossa ei ole kaivelun merkkejä.”

Tämä inventointi: Kohdetta ei pystytty paikallistamaan. Alueelta tarkastettiin sekä mj-rekisterin koordinaattien mukainen paikka, että pieni mäennpyylä siitä lounaaseen, joka vastaa paremmin vuoden 1981 inventointiraportin kuvausta sekä peruskartamerkintää. Kummastakaan paikasta tai näiden ympäristöstä ei kuitenkaan havaittu röykkiötä. Joko röykkiö sijaitsee vielä eri sijainnissa, tai se on tuhoutunut, joskaan myöskään mistään erityisen voimakkaista metsätöistä tai maanmuokkauksesta ei tehty havaintoja. Kohteen koordinaatteja ehdotettu silti siirrettäväksi vuoden 1981 inventointiraportin karttamerkintää paremmin vastaavalle paikalle.

Vaikutuksen arvio: Jos kohde on yhä olemassa, ja sijaitsee suunnilleen sillä alueella, jolta sitä etsittiin, saattaa se sijaita alle 100 m päässä sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta – mahdollisesti joskaan ei luultavasti

se voi sijaita myös alle 30 m päässä parannettavaksi suunnitellun tien keskilinjasta.

Kohde 46. Koska kohdetta ei paikallistettu, on sijainti vain summittainen. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

47. Maijankorpi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010007	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Hautapaikat, kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073434 I 379457
Tyypin tarkenne	Hautaröykkiöt, kivivallit	N2000	46–47 m mpy
Ajoitus yleinen	Pronssikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Timo Jussila ja Teemu Tiainen/Mikroliitti Oy inventointi 2015, Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Latomukset sijaitsevat laajahkon kallion lähes länsi-itäsuuntaisen harjanteen eteläosassa. Paikalla on kaksi pitkää vallimaista röykkiötä ja pyöreä röykkiö. Vallimaisten latomusten koot ovat 7 x 2,5 x 0,5 m ja 12 x 2,5 x 0,6 m. Erillisen pyöreähkön röykkiön koko on 3 x 3 x 0,5 m. Se sijaitsee kivivallien itäpäiden välillä.

Vuoden 2015 inventoinnin mukaan paikalla on kaksi kivivallia. Eteläisempi on itä-länsi -suuntainen ja noin 12 m pitkä. Sen itäpäässä on pieni röykkiö kooltaan noin 2 m ja 50 cm korkea. Sen pohjoispuolella on koillinen-luode suuntainen kivivalli noin 8 m pitkä."

Tämä inventointi: Kohde on ennallaan. Kivivalleille tehtiin omat alakohteet, varsinaiset kohdekoordinaatit jätettiin ennalleen suunnilleen eteläisen vallin itäpäädyn röykkiön paikalle. Aluerajausta ehdotetaan laajennettavaksi hieman pohjoisemman vallin puolelta.

Alakohdeluettelo:

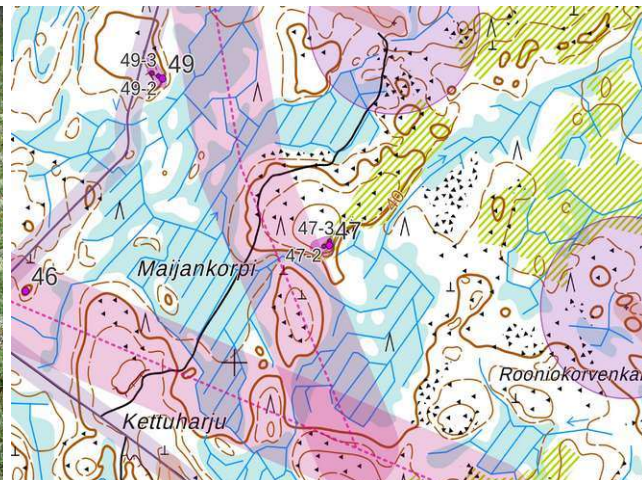
Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
47-2	kivivalli	eteläinen kivivalli	328209	7080255	47
47-3	rakkakuoppa	pohjoinen kivivalli	328223	7080267	47

Vaikutuksen arvio: Kohteen aluerajaus ylittää n. 80 m päähän sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta, joskin itse rakenteet sijaitsevat yli 90 m päässä siitä.

Alakohde 47-2. Eteläinen valli, kuvattu länteen.

Kohde 47. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

48. Leukujärvi

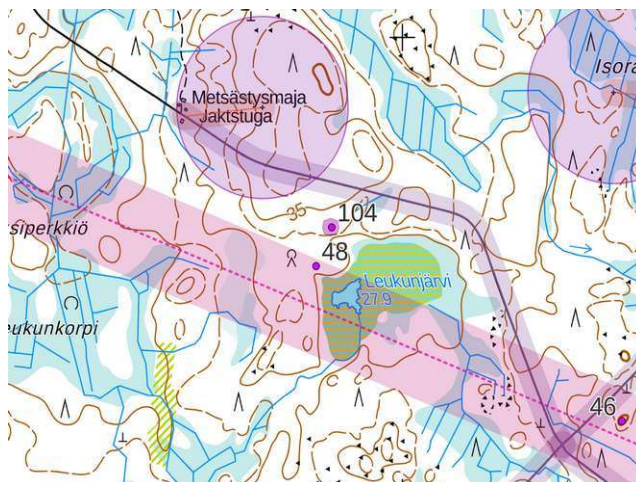
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000008594	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Mahdollinen muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Maarakenteet, kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080498 I 326798
Tyypin tarkenne	Kuopat, kiukaat	N2000	30–33 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1993		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Paikka sijaitsee Kälviän eteläosassa olevan pienen Leukujärven länsipuolella, metsäautotieltä noin 150-200 m. Leukujärven länsirannalla on verrattain korkea ja jyrkkä törmä, jossa erottuu ainakin kolme syvää, pitkänomaista noin 3 x 1 m kokoista kuoppaa, törmän reunalla muutaman metrin välein. Kuopat eivät ole maatumisasteesta päätellen kovin vanhoja, enintään muutama sata vuotta (?).

Kuoppien lähellä on matala, hajonnut kivikasa, ilmeinen kiukaanraunio. Röykkiössä on tulipesän muotoinen onkalo. Kiukaan ympärillä on isoja maakiviä; kämpän tai metsäsaunan sisällä kiuas ei ainakaan ole voinut olla."

Tämä inventointi: Kohdetta ei pystytty paikallistamaan. Alueella oli vastikään tehty metsätöitä, ja joka puolella oli hakkuujätettä ja metsäkoneiden ajouria. Kiukaan raunio vaikuttaa melko varmasti tuhoutuneen. Maakuopat ovat voineet säilyäkin, mutta siinä tapauksessa ne olivat hakkuujätetasojen peitossa.

Vaikutuksen arvio: Kohde, sikäli kun siitä on mitään säilynyt, sijaitsee n. 85 m päässä sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta.

Kohteet 48 ja 104. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

49. Isoräme

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010006	TM35-lehtijako	Q4134L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2342 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080624 I 327832
Tyypin tarkenne	Kivivallit	N2000	42 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit, vallin kaakkoispää
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus, kairaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Timo Jussila ja Teemu Tiainen/Mikroliitti Oy inventointi 2015		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Paikalla on kaksi kivivallia, jotka sijaitsevat noin 400 x 300 m laajan etelä-pohjoissuuntaisen harjanteen kaakkoisosassa, Isoräme-nimisen suon kaakkoispuolella. Vallit ovat peräkkäin suunnassa luode-kaakko niin, että niiden pituusakselit ovat noin metrin päässä toisistaan. Vallien pituus on 9-10 m, leveys 2,5-3 m ja korkeus 70-80 cm. Valleista kaakkoispuoleinen on hieman kaareva, luoteispuoleinen valli on suora.

Vuoden 2015 inventoinnin mukaan kivivallin luoteis-länsipuolella on maanottopaikka, joka ulottuu liki vallille. Maanotto on selvästikin lopetettu ennen kivivallia eikä maanotto näytä sitä uhkaavan. Kivivalli on entisellään."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Aluerajausta on ehdotettu laajennettavaksi hieman länsireunaltaan.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
49-2	vallin aukko		327823	7080629	42
49-3	vallin luoteispää		327808	7080636	43

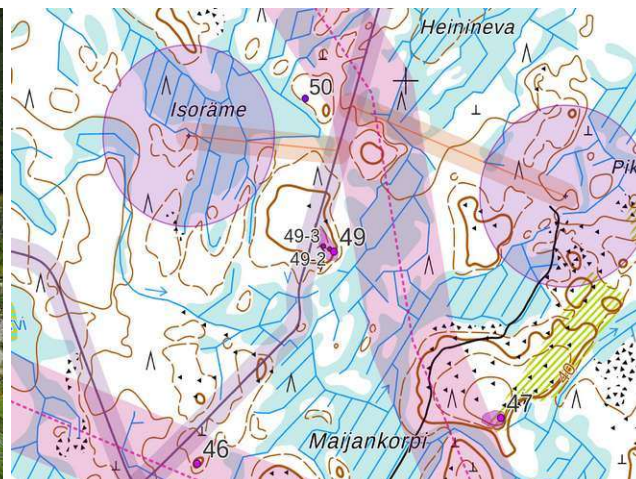
Vaikutuksen arvio: Kohteen luoteispääty sijaitsee vain n. 25 m päässä parannettavaksi suunnitellun tien

keskilinjasta.

Alakohde 49-3. Kivivallin luoteispääty sekä infokyltti, kuvattu kaakkoon.

Kohde 49. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

54. Leppäsenkallio 2-4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010002	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 05
Tyyppi	Hautapaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7082180 I 328205
Tyypin tarkenne	Hautaröykkiöt	N2000	35–36 m mpy
Ajoitus yleinen	Pronssikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Mika Sarkkinen tarkastus 1992, Timo Jussila ja Teemu Tiainen/Mikroliitti Oy inventointi 2015		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Paikka sijaitsee noin 450 metriä Kälviä-Ullava -tien eteläpuolella ja noin 25 metriä Kettuharjun metsäautotien länsipuolella. Kalliopohjalla on kolme matalaa röykkiötä, joiden mitat ovat noin 6 x 6 m ja 4 x 4 m. Näistä suurin, lähinnä tietä oleva röykkiö on osittain tuhoutunut lasten rakennelmien vuoksi.

Vuoden 2015 inventoinnin mukaan paikalla on kaksi aivan vierekkäistä röykkiötä kallioharjanteen laen itäreunalla ja kolmas niistä 20 lounaaseen. Vierekkäisistä pohjoisemmassa on lasten leikin jälkiä, kasattu kiviseinää -majaa - röykkiön kivistä sen kupeeseen."

Tämä inventointi: Kohde on ennallaan.

Alakohdeluettelo:

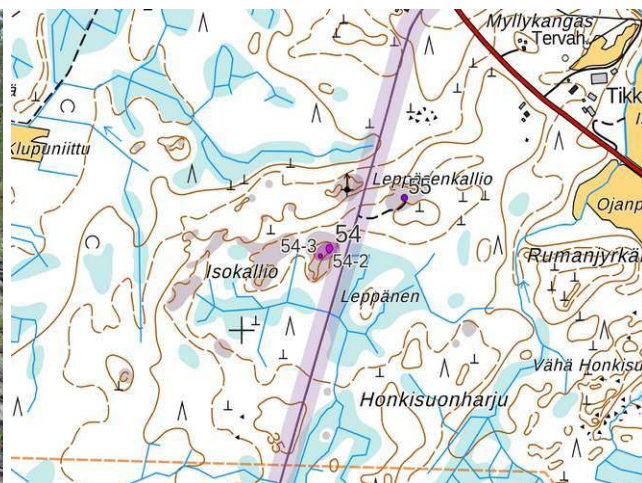
Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
54-2	vallin aukko	Mj-rekisterin kuvaus: "röykkiön koko 3 x 6 m"	327823	7080629	42
54-3	vallin luoteispää	Mj-rekisterin kuvaus: "röykkiön halkaisija 4,5 m"	327808	7080636	43

Vaikutuksen arvio: Kohteen luoteispääty sijaitsee vain n. 25 m päässä parannettavaksi suunnitellun tien keskilinjasta.

Kohde 54. Röykkiöistä suurin, kuvattu luoteeseen.

Kohde 54. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

61. Peitsonhauta

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000041855	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073343 I 339970
Tyyppin tarkenne	Röykkiöt	N2000	80 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi ja Kokkolan seudun opiston arkeologian kurssi tarkastus 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Röykkiö sijaitsee korkealla kivikkoisella mäellä noin 60 metriä Haman metsäautotien itäpuolella. Röykkiön läpimitta on noin 3 m ja se on rakennettu maakiven viereen. Röykkiön keskellä on kraaterimainen kuoppa."

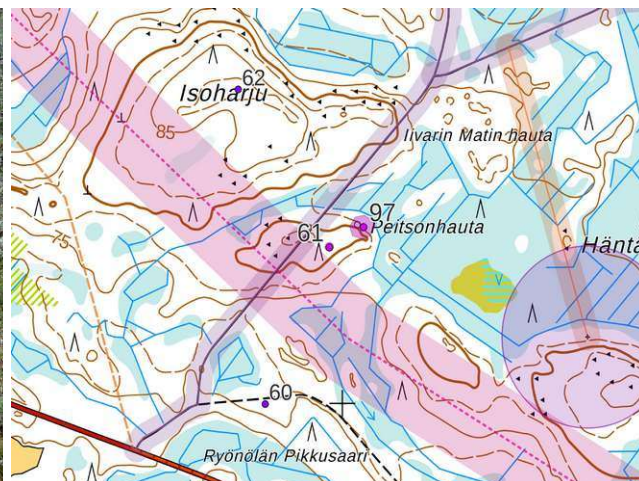
Tämä inventointi: Kohde on ennallaan. Kohde on hieman varsinaisen inventoinnissa kartoitettavan alueen ulkopuolella, ja se tarkastettiin lähinnä sijainnin varmistamiseksi.

Alakohdeluettelo:

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 115 m päässä sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta sekä n. 60 m päässä parannettavan tien keskilinjasta, joten hanke ei vaikuta siihen.

Kohde 61. Röykkiöistä suurin, kuvattu luoteeseen.

Kohteet 61 ja 97. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

63. Yritys

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039217	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7074591 I 337720
Tyypin tarkenne	Torppa	N2000	67–72 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Asuinrakennuksen sijainti; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Paikalla on torpan jäänteet välittömästi vanhan Ullavantien pohjoispuolella etelään viettävässä rinteessä, tiheässä kuusimetsässä. Rakennuksen perusta on vahvasti sammaloitunut ja muodoltaan nelisivuinen. Sen läpimitta on noin 4x4 metriä.”

Tämä inventointi: Mj-rekisteriin merkitty kohde ei ole varsinainen torpan paikka, vaan vanhojen karttojen perusteella se pystyttiin paikallistamaan n. 200 m länsiluoteeseen. Kyseiseltä paikalta löytyikin vanha pihapiiri (josta tosin lounainen osa lie jäänyt Ullavantien oikaisun alle. Paikalla on ollut torppa kun 1846 pitäjänkartta on laadittu, ja talo vielä vuoden 1952 peruskartan laatimisen aikaan. Kohteesta tavattiin Asuinrakennuksen perustukset uunin jäännöksineen, kolme varmaa muuta rakennuksen perustusta tai pohjaa, kaksi epävarmaa rakennuksen pohjaa (mutta selkeästi jotakin rakennetta), yksi mahdollinen kiuas, kaksi kivivallia, jotka voivat olla romahtaneen kiviaidan jäännöksiä tai jonkin jyrkärakenteisen rakennuksen, kuten navetan jäännökset, sekä lisäksi kaksi viljelyaunioiksi tulkittua pientä röykkiötä, kuin myös yksi rajamerkki nykyisten tonttirajojen kulmassa. Alkuperäinen mj-rekisterin kohde on myös lisätty kohteen alakohteisiin.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
63-2	rakennuksen pohja?	n. 5 m x 4 m mahdollinen maapohja	337711	7074615	71
63-3	kiuas?	kiviröykkiö, halkaisija n. 1,5 m, kokreus n. 60 cm	337699	7074604	71
63-4	rakennuksen pohja	n. 10 m x 5 m, muutama eri huone, osassa	337689	7074601	71

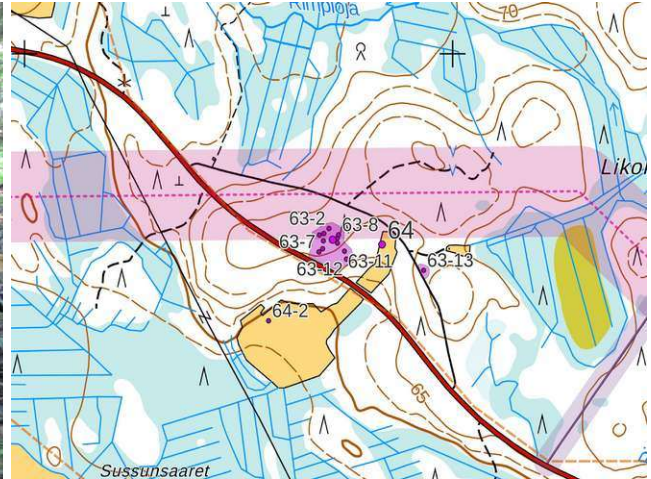

		vain maapohja, osassa kiviperustus			
63-5	kivivalli	n. 6 m pätäkä kivivallia, mahdollisesti alkujaan samaa kuin 63-6	337698	7074588	70
63-6	kivivalli	n. 6 m pätäkä kivivallia, mahdollisesti alkujaan samaa kuin 63-5	337696	7074571	70
63-7	kellari?	n. 3m x 2 m kuoppa, n. 30 cm syvä	337688	7074564	70
63-8	rajamerkki	kiviröykkiö, halkaisija vanaa metri, korkeus n. 40 cm, keskellä pystyssä keppi, sijaitsee nykyisten tonttirajojen kulmassa	337733	7074601	70
63-9	rakennuksen pohja?	5 m x 5m mahdollinen rakennuksen maapohja	337731	7074594	70
63-10	rakennuksen perustukset	rakennuksen betoniperustuksen jäänteet, ehkä 6 m x 4 m	337731	7074583	70
63-11	viljelyraunio	kiviröykkiö, n. 2,5 m x 2 m, korkeus 50 cm	337747	7074565	69
63-12	viljelyraunio	kiviröykkiö, halkaisija n. 2 m, korkeus 50 cm	337752	7074548	67
63-13	rakennuksen pohja	Mj-rekisteriin merkitty kohde; jokin torpan varsinaisen pihapiirin ulkopuolinen rakennus	337932	7074523	72

Vaikutuksen arvio: Lähimmät osat kohteesta sijaitsevat lähimmillään n. 70 m etelään söhkönsiirtolinjauksesta.

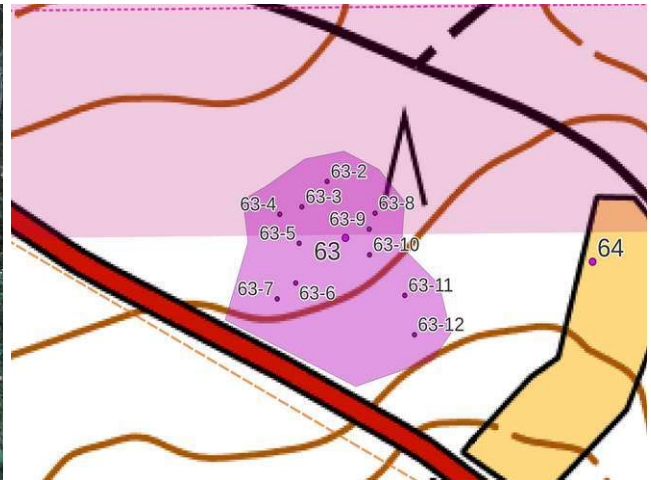
Kohde 63. Vielä 1952 pystyssä olleen talon jäänteitä, kuvattu lounaaseen.

Kohteet 63 ja 64. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, ml. 8/2023.

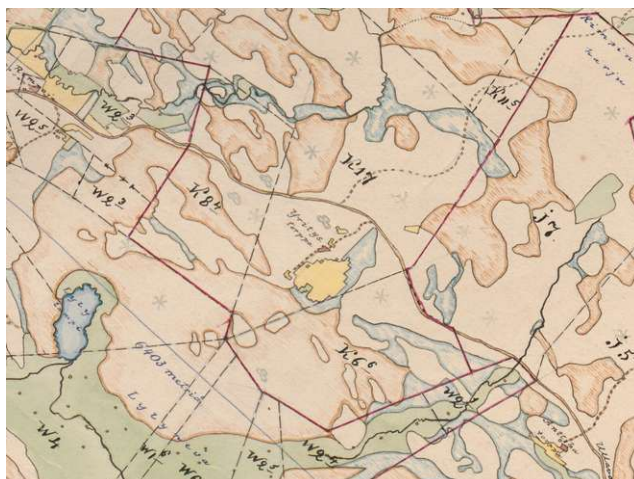
Alakohde 63-6. Kivivallia, kuvattu itään.

Kohteen 63 alakohteet.

Alakohde 63-12. Viljelyraunio, kuvattu etelään.

Kohte 63 pitäjänkartalla.

64. Yritys a-b

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010040	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7074580 I 337835
Tyypin tarkenne		N2000	57,7–67 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1989		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Viljelysmaalla on kaksi löytökohtaa noin 200 m päässä toisistaan:

a) Yrityksen entisen torpan eteläpuolella, hiekkapeltä, laakeaa etelä-kaakkoisrinnettä. Kvartsit pellon yläosasta 60 metrin käyrän vaiheilta.

b) Hienohiekkaista etelään ja lounaaseen viettävää rinnepeltoa maantien eteläpuolella. Löydöt pääosaksi rinteiden yläosasta noin 65 metrin käyrän yläpuolelta.

Vuonna 1998 on löytöjä saatu Antti Saaren lähettämänä noin 300 m eteläkaakkoon kohdasta b. Alue on metsämaata, hakattu ja äestetty vuonna 1998. Löytöpaikan korkeus on noin 65 m; kuuluneen samaan kokonaisuuteen kuin a ja b."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

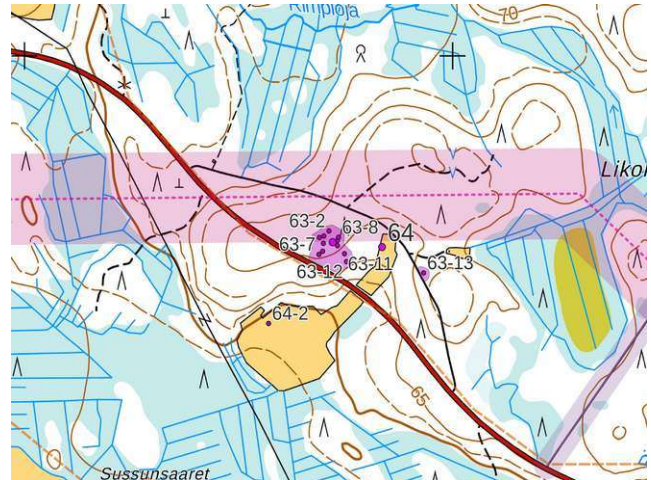
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
63-2	löytökeskittymä	[löytöalue A]	337570	7074412	59

Vaikutuksen arvio: Lähimmät osat kohteesta sijaitsevat lähimmillään n. 70 m etelään sähkönsiirtolinjauksesta.

Kohde 64, peltoalue josta löydöt havaittiin 1998.

Kohteet 63 ja 64. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, ml. 8/2023.

66. Rimpinevanharju 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000041848	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075231 I 338969
Tyypin tarkenne	Röykkiöt	N2000	80–82 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee Rimpinevanharjun korkeimmalla kohdalla kivikkoisen mäen laella. Kohteeseen kuuluu kuusi kivikkoon raivattua kuoppaa, joista osa näyttää asumuksen pohjilta, osa säilytyskuopilta. Samalla mäellä on myös moderneja kaivelunjälkiä. Kuoppien 1 (pääkohde), 3 ja 6 rakenteet muistuttavat pieniä asumuspainanteita, mutta ne on raivattu pirunpeltoon. Kuopat ovat soikeita ja läpimitaltaan noin 4x3 m. Mahdollisesti kivikkoon raivattuja tilapäisasumuksen pohjia myöhempien tomtning-rakenteiden tapaan?"

Kuopat 2, 4 ja 5 ovat syvempiä ja suppilomaisia ja muistuttavat enemmän säilytyskuoppia. Niiden läpimitta vaihtelee 1-2 metrin välillä. (kts. alakohteet).

Kivirakennekohteen itä-kaakkoispuolella toisella puolella Pakopirtinkankaan metsäautotietä sijaitsee Rimpinevanharjun kivikautinen asuinpaikka mj rek 315010050"

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Pienempiä rakkakuoppia ja muita rakenteita kartoitettiin lisää.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
66-2	rakkakuoppa	[Kuoppa 2] Mj-rekisterin kuvaus: "Suppilomainen kuoppa pirunpellossa, läpimitta 2m."	338966	7075239	82
66-3	rakkakuoppa		338963	7075240	82

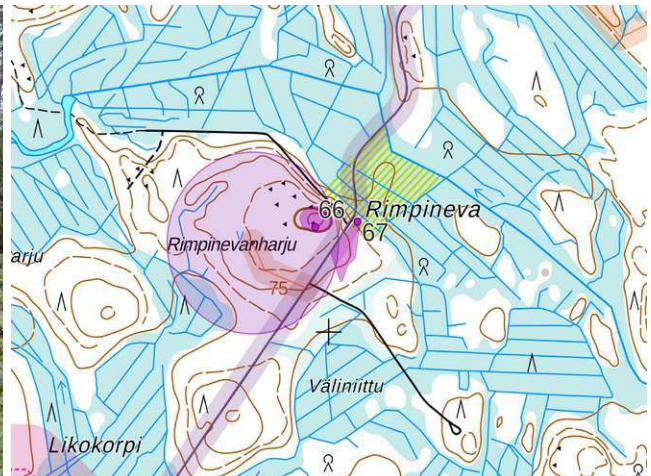

66-4	rakkakuoppa		338977	7075241	82
66-5	rakkakuoppa		338979	7075244	82
66-6	rakkakuoppa	[Kuoppa 6] Mj-rekisterin kuvaus: "Pirunpeltoon raivattu sammaloitunut painanne. Soikea, läpimitta noin 3x4 metriä. Tilapäisasumuksen pohja?"	338975	7075245	82
66-7	kivilatomus	Pieni tornimainen kivilatomus, halkaisija pohjasta n. 80 cm, korkeus n. 80 cm; kuoppia ja painanteita selkeästi nuorempi, muttei aivan resenti	338979	7075248	82
66-8	rakkakuoppa	[Kuoppa 3] Mj-rekisterin kuvaus: "Pirunpeltoon raivattu sammaloitunut painanne. Soikea, läpimitta noin 3x4 metriä. Tilapäisasumuksen pohja?"	338969	7075247	82
66-9	rakkakuoppa		338960	7075248	82
66-10	rakkakuoppa		338963	7075250	82
66-11	rakkakuoppa		338963	7075253	82
66-12	rakkakuoppa		338966	7075254	82
66-13	rakkakuoppa		338967	7075255	82
66-14	rakkakuoppa	[Kuoppa 4] Mj-rekisterin kuvaus: "Koostuu neljän suppilomaisen kuopan ryhmästä, kuoppien läpimitta noin 1-1,5 m." Tämä inventointi: Kuopat eroteltiin omiksi alakohteikseen 66-11–66-14	338968	7075256	82
66-15	rakkakuoppa		338962	7075257	82
66-16	rakkakuoppa		338974	7075258	82
66-17	rakkakuoppa		338981	7075253	82
66-18	rakkakuoppa		338986	7075254	81
66-19	rakkakuoppa		338988	7075250	81
66-20	rakkakuoppa	[Kuoppa 5] Mj-rekisterin kuvaus: "Suppilomainen kuoppa pirunpellossa, läpimitta noin 2 m. Läheisyydessä myös moderneja kaivelun jälkiä."	338991	7075266	80

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 125–190 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta. Parannettavaksi suunnitellun tien keskilinja kulkee juuri 30 m kohteen aluerajauksen kaakkoisreunasta kaakkoon.

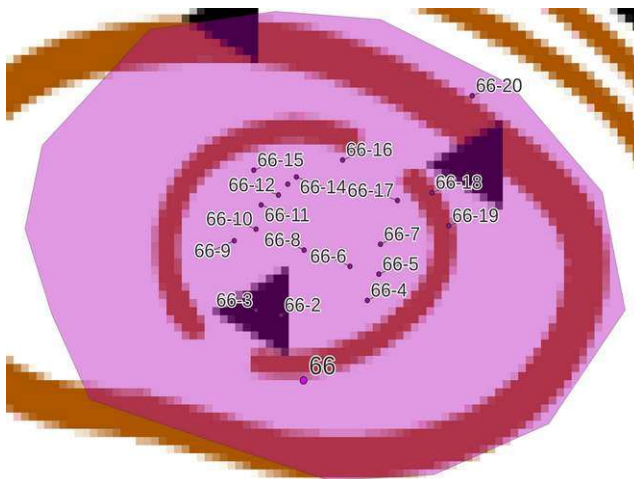
Alakohteet 66-6 ja 66-7. Etualalla painanne [Kuoppa 6], taustalla kivilatomus; kuvattu koilliseen.

Kohteet 66 ja 67. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohteet 66-6 ja 66-7. Rakkakuoppia rivissä; kuvattu lounaaseen.

Kohteen 66 alakohteet. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

67. Rimpinevanharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010050	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075243 I 339067
Tyypin tarkenne		N2000	71–77 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1991, Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kivikkoinen mäki, koillisrinne, äestetty maan pinta, mahdollisesti jatkuu tien alle?

Ei tarkastuskertomusta v.1991.

V. 2021 tarkastus: Rimpinevanharjun itä- ja koillisosassa oli tehty koneellista maanmuokkausta, jolloin maanpinta oli rikkoontunut. Alueella oli siellä täällä näkyvissä merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta. Kokkolan seudun opiston arkeologian kurssilaisten kanssa selvitettiin asuinpaikka-alueen laajuutta syksyllä 2021 kulkemalla läpi laikutusjäljet ja merkitsemällä kepeillä havainto- ja löytöpaikat maastoon, joista otettiin koordinaatit (kts. alakohteet). Pääosin havainnot tehtiin vuonna 1991 tehtyjen asuinpaikkalöytöjen etelä- ja lounaispuoleiselta loivalta itään ja kaakkoon viettävältä rinteeltä. Löydöt koostuivat kvartsi-iskoksista sekä muutamasta kvartsiesineestä ja -ytimestä. Paikoin oli havaittavissa myös kulttuurikerrosta."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
67-1	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia, kulttuurikerrosta"	339023	7075190	77
67-2	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1]	339024	7075189	77

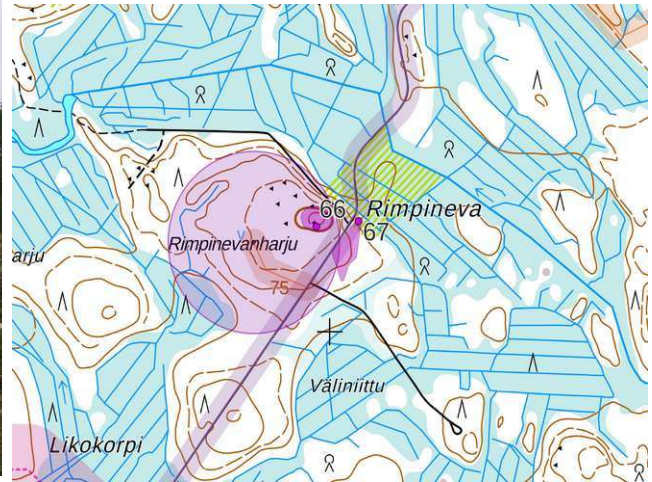

		Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiydin, kulttuurikerrosta"			
67-3	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia, kulttuurikerrosta"	339024	7075175	76
67-4	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia, kulttuurikerrosta"	339023	7075174	76
67-5	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia"	339026	7075158	76
67-6	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia"	339035	7075157	76
67-7	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiesine ja iskoksia."	339054	7075210	74
67-8	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiesine ja iskoksia."	339050	7075215	74
67-9	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiesine ja iskoksia."	339033	7075204	77
67-10	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiydin"	339033	7075201	77
67-11	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiesine"	339055	7075163	76
67-12	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia"	339030	7075118	73
67-13	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia"	339011	7075177	77
67-14	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Tällä löytöpaikalla oli havaittavissa noin 1,5 metrin läpimittainen punamulta-läikkä, jota ei tutkittu tarkemmin eikä siitä tehty löytöjä."	339013	7075179	77
67-15	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiesine ja -iskoksia."	339028	7075123	73

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee välittömästi parannettavaksi suunnitellun tien vieressä, joten yli puolet sen alueesta on alle 30 m päässä tien keskilinjasta.

Kohde 67, löytöalue; tasanne törmän yläpuolella, itään.

Kohteet 66 ja 67. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohteen 66 alakohteet. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

68. Lähdeniittukangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039763	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075847 I 338382
Tyyppin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	78–82 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Ei merkitty mj-rekisteriin		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee kivikkosella mäenrinteellä. Kohteessa on kolme kivikkoon raivattua kuoppaa. Suurin niistä muistuttaa asumuspainannetta, se on muodoltaan soikea ja läpimitaltaan n. 6x4 metriä. Sitä ympäröi matalat kivivallit. Painanteen läpi on ajettu metsäkoneella. Painanteen pohjoispuolella n. 10 metrin päässä on kaksi rakkakuoppaa vierekkäin, kummankin läpimitta on n. 3 metriä. Kuoppien ja painanteen väliin jää melko tasainen alue, mahdollisesti raivattu."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Kahdelle pienemmälle kuopalle tehtiin omat alakohdepisteet, ja kohteelle laadittiin ehdotus aluerajauksesta.

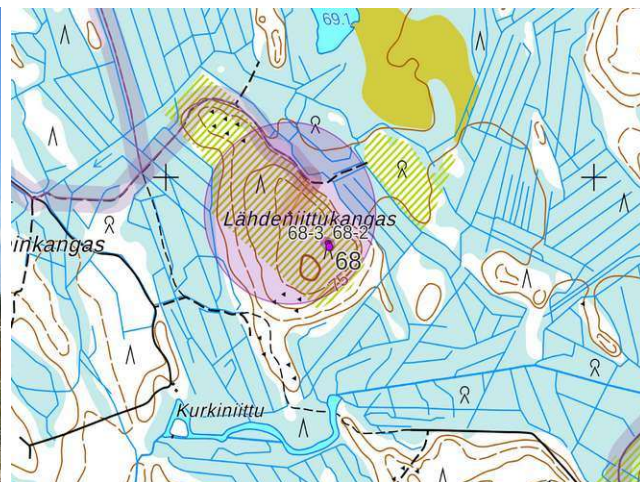
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
68-2	rakkakuoppa		338381	7075856	81
68-3	rakkakuoppa		338377	7075855	82

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 100 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta.

Kohde 68. Yleiskuva luoteeseen.

Kohde 68. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

69. Pakopirtinkangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000041843	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7076037 I 339468
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	72–76 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Iso tervahauta sijaitsee Pakopirtinkankaan etelärinteessä metsäautotien länsipuolella. Tervahaudan koko halkaisija on noin 25 m ja kuopan halkaisija noin 10 m. Halssi sijaitsee tervahaudan eteläreunassa. Tervahaudan päällä ja sen lähiympäristössä kasvaa vanhoja haapoja ja kuusia."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Paikalta kartoitettiin kaksi mahdollista kellarikuoppaa.

Alakohdeluettelo:

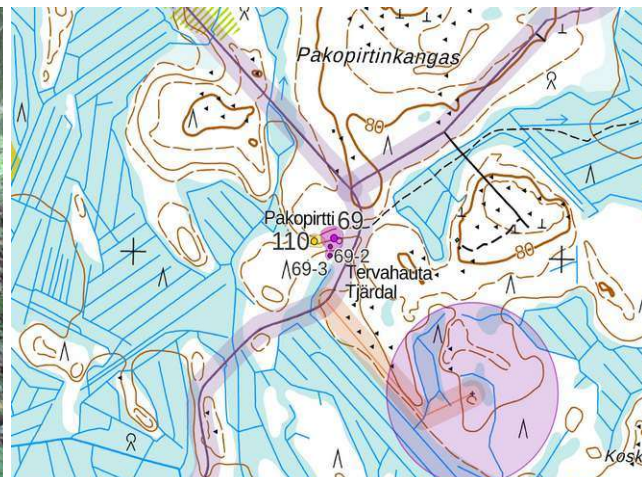
Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
69-2	kellari?	Tervahaudan valliin kaivettu kuoppa tai tasanne, n. 3,5 m x 2,5 m	339460	7076018	75
69-3	kellari?	Kuoppa (n. 3 m x 2 m, 30 cm syvä) tervahaudan eteläpuolella, ojan lähellä	339459	7075998	72

Vaikutuksen arvio: Kohteen aluerajaus ulottuu n. 25 m päähän viereisen parannettavaksi merkityn tien keskiviivasta.

Kohde 69 ja alakohde 69-2. Tervahaudan vallia, edessä

Kohteet 69 ja 110. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

70. Pirunpäärimaa

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039020	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7065262 I 383671
Tyyppin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	95–96 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Pirunpäärimaa on korkeahko kivikkoinen mäki, jonka laki on ns. pirunpeltoa. Mäen korkeimmalla kohdalla itä-länsisuuntaisella harjanteella on kivikkoon raivattu kolme isoa rakkakuoppaa, Kuoppa 1 (pääkohde) on soikea painanne, jonka läpimitta noin 6x4 metriä. Rakenne muistuttaa asumuspainannetta, mutta on raivattu pirunpeltoon. Rakenteen suunta on lounas-koillinen ja sen lounaispäätyyn on raivattu kulkuaukko/eteinen. Noin 10 metriä asumuksen länsipuolella on pienempi rakkakuoppa, läpimitta noin 2x1 metriä. Kuoppa 2 (alakohde) sijaitsee tästä noin 40 metriä länsiluoteeseen. Se on läpimitaltaan 3x2 metriä ja raivattu myös pirunpeltoon. Rakenne on pohjois-etelä -suuntainen ja sen pohjoispäädyssä on kulkuaukko/eteinen. Noin 15 metriä länsiluoteeseen tästä sijaitsee Kuoppa 3 (alakohde). Rakenne on niinkään raivattu pirunpeltoon ja sen läpimitta on noin 6x4 metriä. Kaakkoispäädyssä erottuu mahdollinen kulkuaukko.

Kuopat 1-3 muistuttavat asumuspainanteita, mutta ne on raivattu pirunpeltoon. Mahdollisesti kivikkoon raivattuja tilapäisasumuksen pohjia myöhempien tomtning-rakneteiden tapaan? Näiden jäänteiden läheisyydessä useita pienempiä rakkakuoppia."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Paikalta kartoitettiin kaksi mahdollista kellarikuoppaa.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
--------	--------	--------	---	---	---

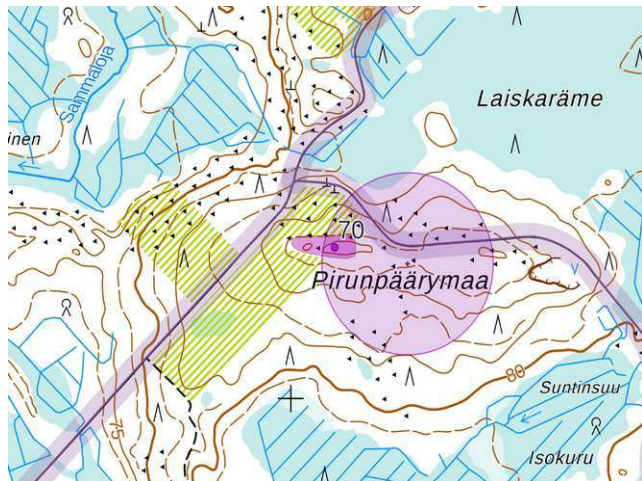

70-2	rakkakuoppa	Pieni rakkakuoppa (halkaisija n. 1,5 m)	341128	7075337	96
70-3	rakkakuoppa	Pieni rakkakuoppa (n. 2 m x 1 m, luultavasti sama kuin aiemmassa tarkastuksessa havaittu)	341090	7075332	96
70-4	rakkakuoppa	[Kuoppa 2]	341052	7075338	95
70-5	rakkakuoppa	Rakkakuoppa (halkaisija n. 3 m), kuoppaan vaikuttaa kajoitun joskus ja sen reunoilla on pieniä kivilatomuksia	341041	7075333	95
70-6	rakkakuoppa	[Kuoppa 3]	341036	7075343	95

Vaikutuksen arvio: Osa kohteesta sijaitsee n. 125–200 m suunnitellusta voimalapaikasta länsiluoteeseen.

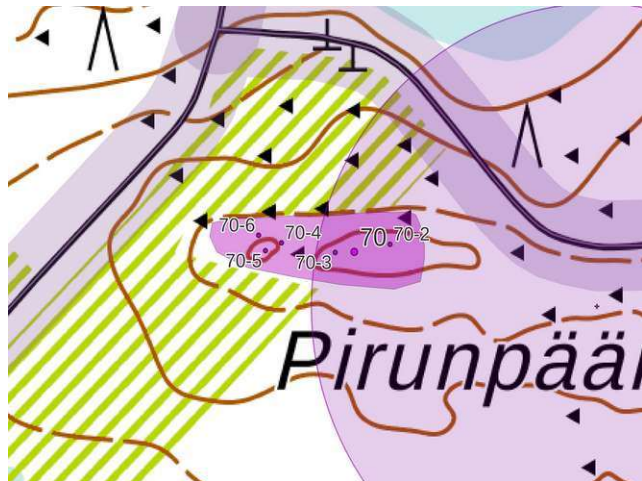
Kohde 70. Asumuspainanteen kaltainen rakkakuoppa, kuvattu itäkoilliseen

Kohde 70. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohde 70-3. Rakkakuoppa, kuvattu lounaaseen.

Kohteen 70 alakohteet.

71. Hama

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039747	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7076114 I 342027
Tyypin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	95–97 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit

Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi ja kohteen löytäjä Ari Luomala tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee hyvin kivikkoisen harjanteen kaakkoisosassa pirunpellossa, Haman metsäautotien lounaispuolella. Paikalla on kaksi kivikkoon raivattua painannetta päädyt vastakkain (pääkohde). Painanteet ovat soikeita ja sijaitsevat luode-kaakko suunnassa. Kummankin koko on noin 4x3 metriä ja niitä ympäröi matalat kivivallit. Koko rakennelman läpimitta vallit mukaan lukien on n. 10x6m. Painanteet näyttävät pieniltä asumuspainanteilta, mutta ne on raivattu kivikkoon. Mahdollisesti tilapäisasumusten pohjia?

Kohteesta n. 30 m luoteeseen sijaitsee kolmas saman kokoinen kivikkoon raivattu painanne, mitat 4x3m ja n. 40 m kaakkoon kivikkoon kaivettu kuoppa, mitat 2x1m. (kts alakohteet). Molemmat sammaloituneita."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

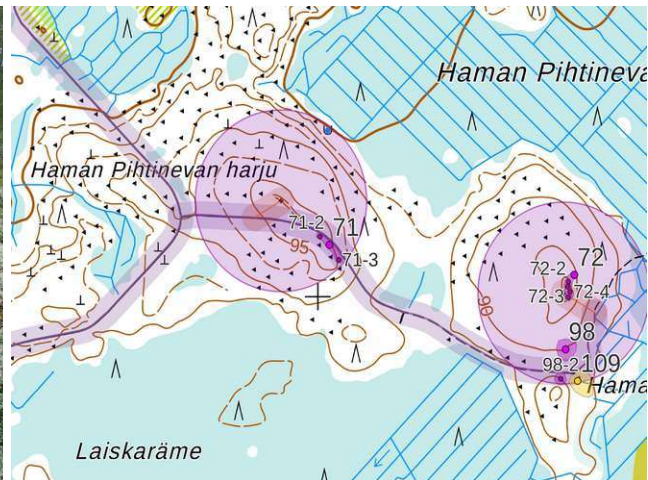
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
70-2	rakkakuoppa	[Painanne]	342005	7076132	97
70-3	rakkakuoppa	[Kuoppa]	342049	7076081	95

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee välittömästi parannettavaksi suunnitellun tien vieressä, kokonaisuudessaan alle 20 m sen keskilinjasta ja pitkälti vain muutamia metrejä tien reunasta; lisäksi läheinen voimalapaikka sijaitsee vain n. 110–200 m luoteeseen.

Kohde 71. Kaksoispainanteen kaakkoispuolisko; kuvattu koilliseen.

Kohde 71. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

72. Hama 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000045394	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7076048 I 342599
Tyyppin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	95–98 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			

Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee kivikkoisen mäen korkeimmalla kohdalla pirunpellossa. Paikalla on neljä kivikkoon raivattua kuoppaa. Pohjoisin rinteessä oleva kuoppa on niistä selkein ja sitä ympäröi matala kivivalli. Kuoppa on soikea ja läpimitaltaan on noin 2x1,5. Muut hieman ylempänä mäen laella sijaitsevat kuopat ovat suurin pirtein saman kokoisia, mutta eivät rakenteiltaan yhtä selkeitä."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Sieltä kartoitettiin yksi kuoppa lisää (alakohde 72-5), ja aluerajausta on ehdotettu laajennettavaksi kattamaan myös se.

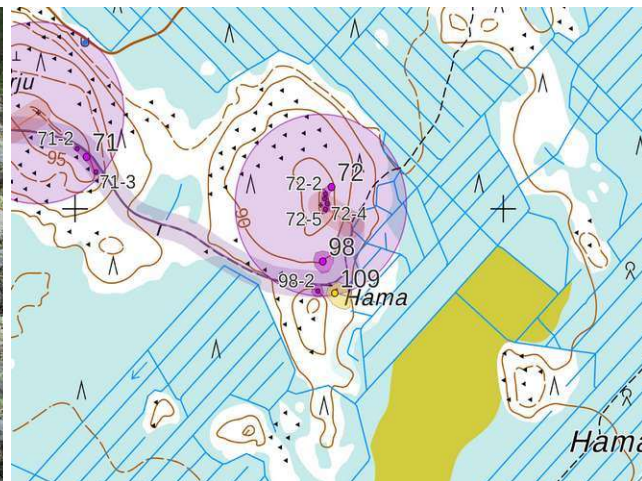
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
72-2	rakkakuoppa	[Kuoppa 2] Mj-rekisterin kuvaus: "Kuoppa kivikossa, läpimitta noin 2x1,5 metriä."	342585	7076033	97
72-3	rakkakuoppa	[Kuoppa 3] Mj-rekisterin kuvaus: "Kuoppa kivikossa, läpimitta noin 1,5x1,5 metriä."	342583	7076022	98
72-4	rakkakuoppa	[Kuoppa 4] Mj-rekisterin kuvaus: "Kuoppa kivikossa, läpimitta noin 1x1,5 metriä."	342589	7076011	97
72-5	rakkakuoppa	Kuoppa kivikossa, läpimitta n. 1,5 m	342585	7075999	97

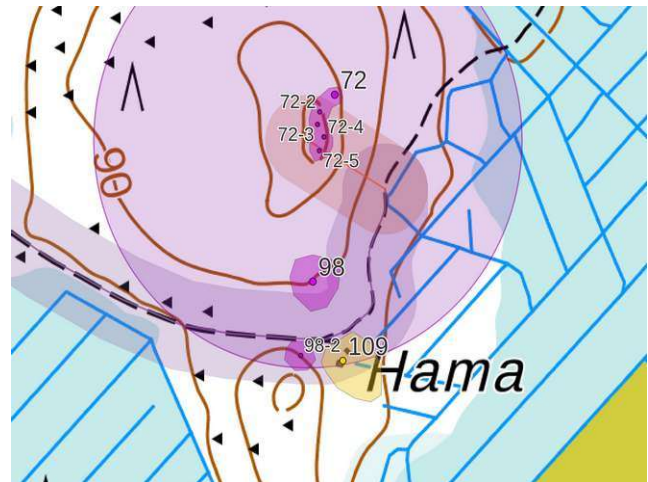
Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee välittömästi suunnitellun voimalapaikan vieressä, kuoppien etäisyydet voimalapaikan keskipisteeseen ovat vain n. 10–50 m. Lisäksi tie, jota suunnitellaan rakennettavaksi voimalapaikalle kulkisi yhden kuopan (alakohde 72-5) yli (tien keskilinja on alle 2 m päässä kuopasta) ja myös kolme muuta kuoppaa (72-2–72-4) sijaitsevat alle 30 m päässä tien keskilinjasta.

Kohde 72. Pohjoisin rakkakuoppa, kuvattu itään.

Kohteet 72, 98 ja 109. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohteen 72 alakohteet.

75. Jättiläisluola

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010024	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Hautapaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077418 I 336689
Tyyppin tarkenne	Hautaröykkiöt	N2000	70–71 m mpy
Ajoitus yleinen	Pronssikautinen	Koordinaattiselite	Röykkiön keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981		

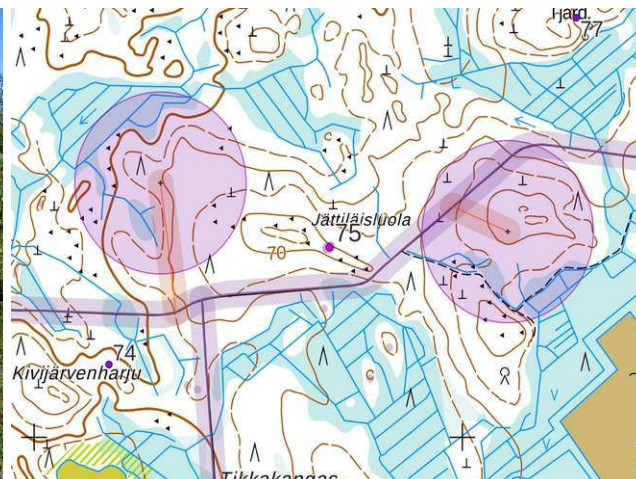
Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* ”Suosaarekkeella sijaitseva keskeltä painunut latomus, kooltaan noin 5 x 4 metriä. Paikalla ei käyty vuoden 1981 inventoinnissa; tiedot perustuvat ilmoittajan havaintoihin.”

Tämä inventointi: Koska kohteen sijaintitiedot perustuivat ilmoitukseen eivätkä paikalla käymiseen, katsottiin tässä inventoinnissa olevan tarpeen käydä paikalla varmistamassa, ettei se ole tietämättämme hankkeen vaikutuspiirissä. Kohde paikannettiin melko läheltä mj-rekisterin koordinaatteja, vain n. 15 m lännempää. Kohteelle laadittiin aluerajausehdotus. Osasta röykkiön kiviä on lähtenyt jäkälä- tai sammalpeite päältä, ja jotkun röykkiön pinnan kivet ovat selkeästi poissa paikoiltaan, joten jonkinlaista pientä vahinkoa sille vaikuttaa aiheutuneen hiljattain, mahdollisesti metsätöissä – alueella on muuten äestettyä, melko nuorta mäntyvesakkoa, ja vaikkei röykkiötä ole äestetty, ei senkään päällä tai ympäristössä kasva kuin muutama nuori kuusi.

Vaikutusten arvio: Kohde ei sijaitse hankkeen vaikutuspiirissä olevalla alueella, siitä on lähimmilläänkin n. 80 m läheisen parannettavan tien keskilinjaan.

Kohde 75. Röykkiö, kuvattu pohjoisluoteeseen.

Kohde 75. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

79. Laiskunharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039745	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077622 I 340117
Tyypin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	87–90 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi ja kohteen löytäjä Ari Luomala tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kivikkoisen mäen huipulla korkeimmalla kohdalla on kuusi rakkakuoppaa pirunpellossa. Kuoppien läpimitta on 2-4 metriä. Kohteessa on myös moderneja kaivelun ja rakentamisen jälkiä."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Kohteen kuusi kuoppaa kartoitettiin, niin että niillä on kaikilla omat koordinaattinsa – varsinaisissa kohdekoordinaateissa on alueen kaakkoisreunan suurin kuoppa; lisäksi kartoitettiin yksi uudempi kivilatomus. Kohteen aluerajausta ehdotetaan laajennettavaksi hieman luoteisreunastaa, jotta se kattaisi myös luoteisimman kuopista.

Alakohdeluettelo:

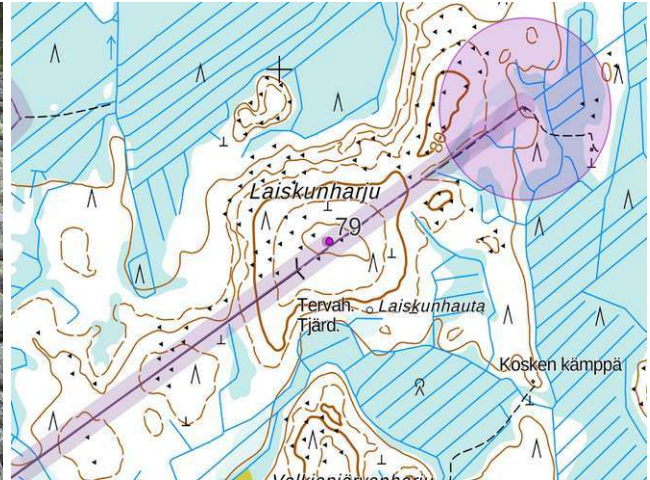
Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
79-2	rakkakuoppa		340121	7077623	87
79-3	kivilatomus	Mahdollisesti vanhemman matalan rakkakuopan päälle on sittemmin ladottu neliönmuotoinen kivivalli; pinta-ala n. 1,5 m x 1 m	340114	7077620	87
79-4	rakkakuoppa		340112	7077616	87
79-5	rakkakuoppa		340110	7077618	87
79-6	rakkakuoppa		340111	7077623	87
79-7	rakkakuoppa		340106	7077627	87

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee välittömästi parannettavaksi suunnitellun tien vieressä, 0–25 m tien keskilinjasta.

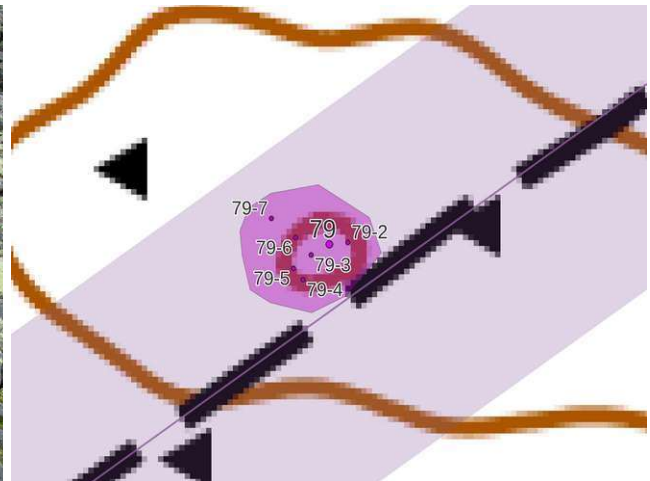
Kohde 79. Rakkakuoppa, kuvattu itäkaakkoon.

Kohde 79. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 79-3. Neliönmuotoinen kivilatomus.

Kohteen 79 alakohteet.

81. Soidinkangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000027411	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7078750 I 341263
Tyyppin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	87–89 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2015, Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: **Mj-rekisterin kuvaus:** "Soidinkangas on nevojen ympäröimä korkea ja kivikkoinen kangas Honkiperän ja Viirteen kylien välissä. Kankaalla kasvaa vanhahkoa havupuuvaltaista metsää. Kankaan keskiosassa korkeimmalla kohdalla noin 100 m metsäautotien pohjois- ja länsipuolella on soikea, itä-

länsisuuntainen asumuspainanne/kotapohja, mitat 5 x 3 metriä. Painannetta ympäröi matala yhtenäinen kivivalli. Tästä painanteesta noin 10 metriä länsi-luoteeseen on toinen samantyyppinen painanne, jonka halkaisija on noin 3x4 metriä. Painanteet sijaitsevat kivikkoisessa maastossa jonka maaperä on karkeaa soraa. Mahdollisesti tilapäisasumusten pohjia?

Kankaan lounaisreunalla on kivivallia, mikä vaikuttaa luontaiselta rantavallilta.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Toiselle painanteelle otettiin omat koordinaatit, se on tässä alakohteena; kohteen aluerajausta ehdotetaan tarkennettavaksi hieman. Kohde tarkastettiin, koska ei oltu aivan varmoja, ettei se yllä lähemmäs parannettavaa tietä.

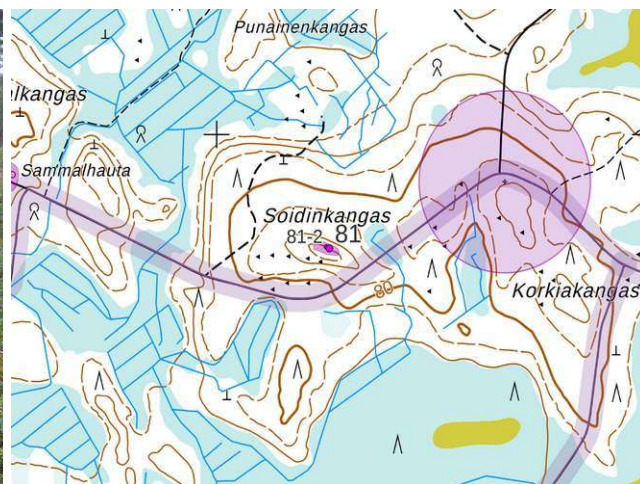
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
81-2	asumuspainanne		341256	7078753	89

Vaikutuksen arvio: Kohde ei ole hankkeen vaikutuspiirissä, se sijaitsee lähimmilläänkin yli 60 m päässä parannettavan tien keskilinjasta.

Alakohde 81-2. Luoteisempi asumuspainanne, kuvattu itäkaakkoon.

Kohde 81. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

82. Vesi-Honkilampi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000038142	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080282 I 335334
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	55–57 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Kohde sijaitsee hyvin kivikkoisen kankaan laella Vesi-Honkilammen eteläpuolella. Mäellä kasvaa hyvin tiheää nuorta männikköä. Kohteessa on asumuspainanne, jonka läpimitta on noin 5x6 metriä. Asumuspainannetta ympäröi vahvat kivivallit ja sen luoteispää on avoin. Luoteispäähän painanteen ulkopuolelle on raivattu suhteellisen tasainen ”piha-alue”, jonka läpimitta on noin 7x4 metriä, suunta luode-kaakko. Kyseessä voi olla myös kaksiosainen ”paritalo” Asumuspainanteen kaakkoispäädyssä ympärysvallissa on kolmen metrin läpimittainen röykkiö. Tästä muutama metri etelään on mahdollisesti

toinen saman kokoinen, isoista kivistä kasattu röykkiö.

Asumuspainanteesta noin 20 metriä lounaaseen sijaitsee jätinkirkkomainen kivirakenne. kts. alakohde.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään – kohde vaikuttaa mahdollisesti vaurioituneen metsätöissä, mutta tästä olisi enemmän aikaa kuin kohteen edellisestä tarkastuksesta. Muutamia mahdollisia röykkiöitä ja yksi rakkakuoppa kartoitettiin uusiksi alakohteiksi. Kohteen aluerajausta ehdotetaan laajennettavaksi hieman luoteisosastaan, kattamaan uudet alakohteet.

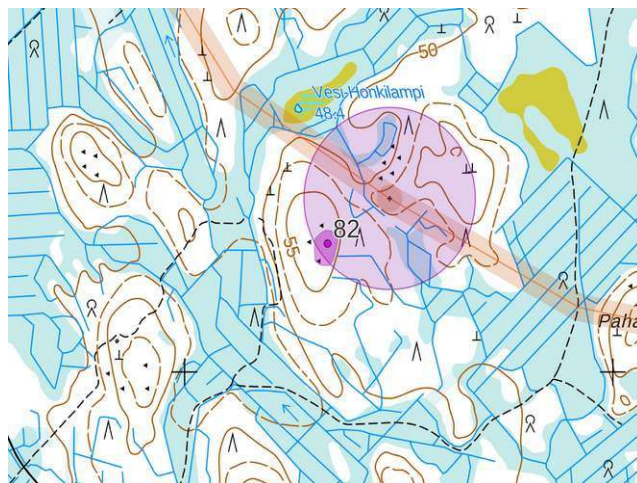
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
82-2	röykkiö	läpimitta n. 3 m	335333	7080277	56
82-3	rakkakuoppa	pyöreä kuoppa kivikossa, halkaisija n. 1 m	335324	7080295	56
82-4	röykkiö	röykkiö, halkaisija n. 3 m	335319	7080286	57
82-5	röykkiö?	epämääräinen röykkiö, halkaisija n. 2,5 m	335313	7080288	57
82-6	jätinkirkko?	[Kivirakenne] Mj-rekisterin kuvaus: ”Asumuspainanteesta noin 20 metriä lounaaseen sijaitsee jätinkirkkoa muistuttava kivirakenne. Se on lähes pohjois-eteläsuuntainen matala kehävalli, jonka läpimitta on noin 20x10 metriä. Valli on paikoin varsin epäselvä. Rakenne on mahdollisesti osittain luonnonmuodostuma, osittain ihmisen työtä.”	335325	7080260	57

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 150 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta.

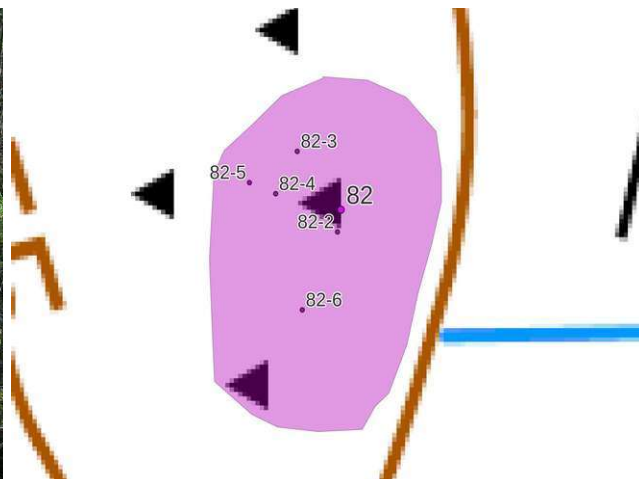
Alakohde 82-2. Asumuspainanteen kaakkoispuolella sijaitseva röykkiö, kuvattu itään.

Kohde 82. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 82-6. Jätinkirkkomaisen kivrakenteen kaakkoisnurkka, kuvattu luoteeseen.

Kohteen 82 alakohteet.

85. Järvelänkangas 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010020	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7074921 I 336330
Tyypin tarkenne		N2000	64 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981		

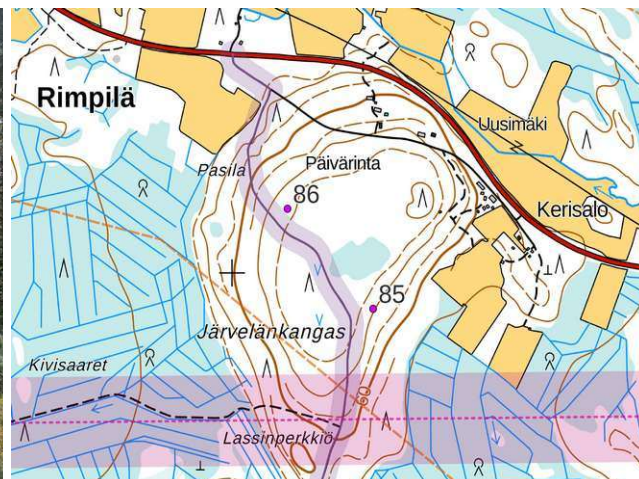
Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Paikka sijaitsee Järvelänkankaalla, itään laskevassa kangasmaastossa. Paikalla on 2 löytökohtaa noin 100 metrin päässä toisistaan. Iskokset löytyivät poluilta, joissa pohjamaa oli paikoitellen näkyvissä."

Tämä inventointi: Kohteen alue on harvaa varttunutta mäntykangasta. Rikkoutuneita maanpinnan kohtia ei havaittu, eikä kohdetta pystytty tarkemmin rajaamaan.

Vaikutuksen arvio: Kohteen koordinaattipiste sijaitsee n. 55 m parannettavaksi merkitystä tiestä itään, mutta koska tarkka aluerajaus ei ole tiedossa, eikä sellaista pystytty laatimaan, on epäselvää, kuinka paljon tien parantamisella voisi olla vaikutusta kohteeseen. Tie kulkee samojen korkeuskäyrien poikki, joilla kohdekin sijaitsee.

Kohde 85. Yleiskuva asuinpaikan alueesta; kuvattu kaakkoon.

Kohteet 85 ja 86. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

86. Järvelänkangas 4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010022	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075141 I 336130
Tyypin tarkenne		N2000	67 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Kaisa Lehtonen & Pentti Rislä tarkastus 2010		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Paikka sijaitsee Järvelänkankaan länsireunalla, kangasmaastossa. Paikalta löytyi vuoden 1981 inventoinnissa kvartsi-iskoksia (7 kpl) tien penkalta.

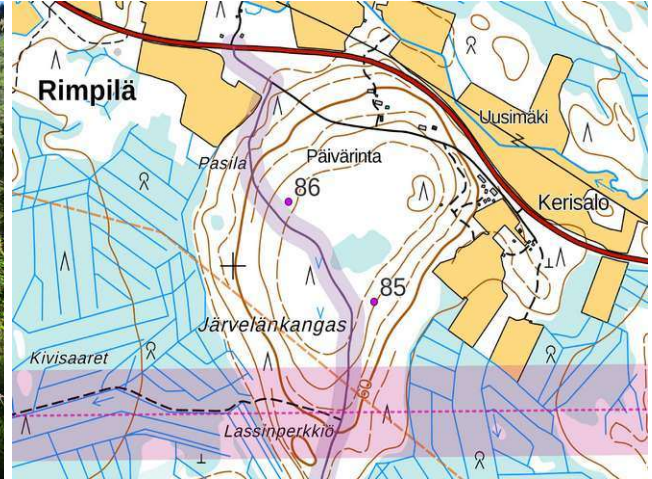
Tarkastuksessa toukokuussa 2010 voitiin havaita, että lähes koko tien länsipuoli, peruskartan sanojen Pasila-Järvelänkangas välinen alue oli vanhaa maa-ainesottoaluetta."

Tämä inventointi: Alueella on nuorehkoa, äestettyä mäntyvaltaista metsää. Rikkoutuneita maanpinnankohtia ei havaittu, eikä kohdetta pystytty tarkemmin rajaamaan.

Vaikutuksen arvio: Kohteen koordinaattipiste sijaitsee n. 35 m parannettavaksi merkitystä tiestä koilliseen, mutta koska tarkka aluerajaus ei ole tiedossa, eikä sellaista pystytty laatimaan, on epäselvää, kuinka paljon tien parantamisella voisi olla vaikutusta kohteeseen. Tie kulkee samojen korkeuskäyrien poikki, joilla kohdekin sijaitsee. Kuten edellisessä tarkastuksessa todettiin, tien länsipuolisella alueella on tehty maanottoa, joten siellä ainakaan tuskin lie merkittävästi säilynyttä asuinpaikka-aluetta.

Kohde 85. Yleiskuva asuinpaikan alueesta; kuvattu pohjoiseen

Kohteet 85 ja 86. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

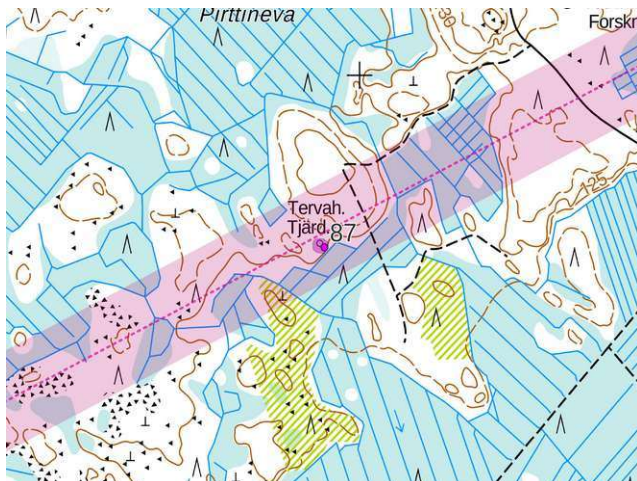
87. Piirtineva

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000043308	TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2341 03
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7066622 I 354918
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	116 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Teemu Tiainen ja Jussi-Pekka Hiltunen/Heilu Oy inventointi 2021		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Hiltunen 2021: Peruskarttaan merkattu tervahauta sijaitsee Metlan tutkimusmetsässä. Suppilomainen tervahauta on halkaisijaltaan noin 18 metriä vallien ulkoreunoilta mitattuna. Haudan syvyys sen keskeltä mitattuna vallien yläreunaan on korkeimmillaan noin 2 metriä. Vallilla on leveyttä noin 2,5 metriä. Halssi suuntautuu länteen. Halssi on noin 4 metriä pitkä ja 2 metriä leveä. Haudan päällä kasvaa suuria kuusia ja pienempiä koivuja, mutta se silti erottuu hyvin ympäristöstä. Haudan keskellä on ketun tai jonkin muun eläimen tekemä kolo. Haudan länsipuolella, noin 2 metriä haudan vallista kulkee vanha metsäkoneen ajoura."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

Vaikutuksen arvio: Tervahauta sijaitsee vain joitakin metrejä eteläkaakkoon ulkoisen sähkönsiirtolinjauksen SVE2 keskilinjasta.

Kuva ks. maisemakuvat L 4.

Kohde 87. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

88. Kivikangas 2

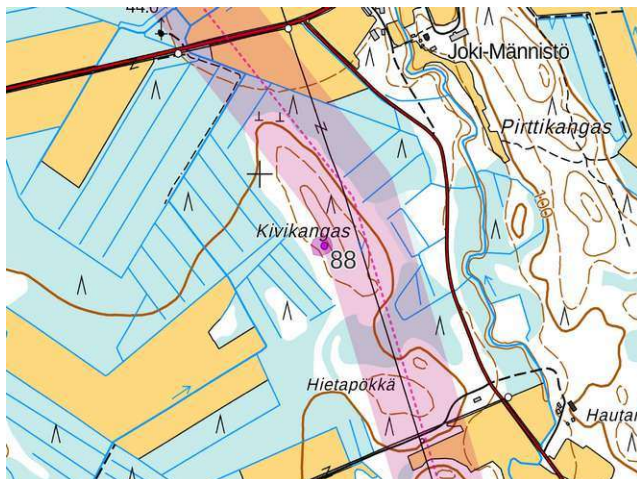
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2323 12
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7067842 I 349151
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	103 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Tervahauta sijaitsee kapean Kivikangan loivan länsilounaisen rinteän yläpäässä. Sen halkaisija on n. 20 m, kuopan halkaisija n. 14 m, ja halssi suuntautuu länsilounaaseen. Alueella kasvaa lehtipuuvaltaista, vesakkoista nuorta sekametsää.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 80 länteen ulkoisen sähkönsiirtolinjauksen SVE2 keskilinjasta.

Kohde 88. Tervahauta, kuvattu lounaaseen.

Kohde 88. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

89. Uudenlampinkangas

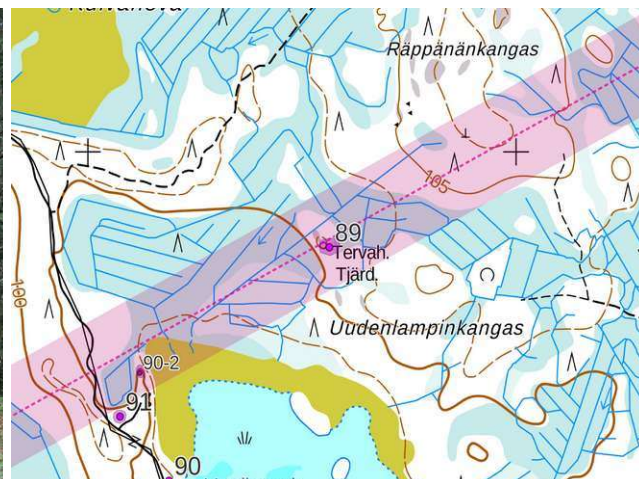
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071790 I 347564
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	103 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Tervahauta sijaitsee Uudenlampinkankaasta luoteeseen rämeelle työntyvällä kallioisella niemekkeellä, Sen halkaisija on n. 14 m, kuopan halkaisija n. 9 m, ja halssi suuntautuu koilliseen. Alueella kasvaa mäntyvoittoista, vesakkoista sekametsää.

Vaikutuksen arvio: Tervahauta sijaitsee vain joitakin metrejä eteläkaakkoon ulkoisen sähkönsiirtolinjauksen SVE2 keskilinjasta.

Kohde 89. Tervahauta, kuvattu pohjoisluoteeseen.

Kohde 89. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

90. Uusilampi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	885010021	TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071277 I 347189
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	97–100 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1991, Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Asuinpaikka sijaitsee Ullavan pohjoisosassa, Norpan kylältä noin 2 km länteen, Ullavan ja Kälviän rajalla, matalarantaisen Uusilampin (paikallinen taivutusmuoto!) länsirannalla, kapealla hiekka-moreeniharjanteella. Hienohiekkaisella niemekkeellä, loma-asunnon pihalla ja tien pinnassa (kankaalle syntynyt tie) kvartseja. Noin 220 m mökistä pohjoiseen samalla harjanteella on vierekkäin kaksi pyöreää noin 5-6 m läpimittaista painannetta ja niemekkeen kärjessä, edellä mainittujen pohjoispuolella kolmas samantyyppinen. Maasto loivaa harjanteen rinnettä, joka viettää kohti lampea.

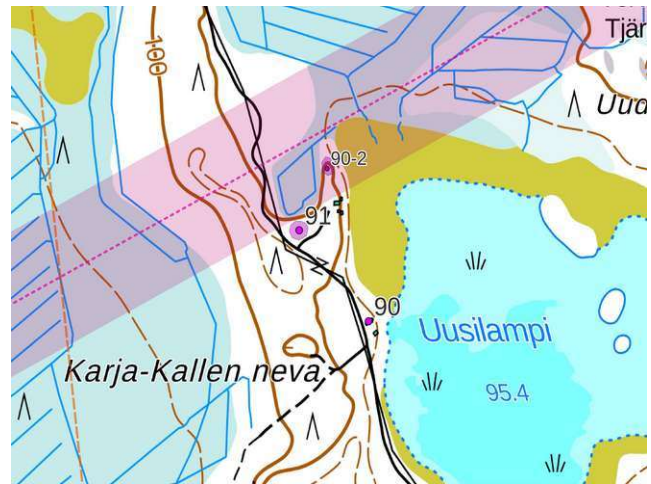
Vuoden 2020 tarkastuksessa em. vierekkäisiä painanteita ei pystytty paikantamaan. On mahdollista että ne ovat jääneet järven rannassa olevan kesäasutuksen alle. Sen sijaan niemenkärjessä sijaitseva pohjoinen painanne on säilynyt. (kts. alakohteet)."

Tämä inventointi: Vain pohjoinen alakohde kuului inventoinnissa kartoitettavan alueen piiriin, joten vain siellä käytiin. Kohde vaikutti olevan ennallaan. Inventointihetkellä läheisen mökin mökkiläisiä liikkui alueella koirineen ja lapsineen, joten kohdetta ei kuitenkaan menty kovin lähelle eikä saatu valokuvattua.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
90-2	asumuspainanne	Mj-rekisterin kuvaus: "Pyöreä asumuspainanne, läpimitta 5x5m. Sijaitsee hietekankaalla niemien kärjessä Uusilammen luoteispuolella."	347121	7071514	99

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 50 m päässä ulkoisen sähkönsiirtolinjauksen SVE2 keskilinjasta.

Kohteet 90 ja 91. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

91. Uusilampi 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039211	TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071418 I 347075
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	100 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Tieto puuttuu mj-rekisteristä		

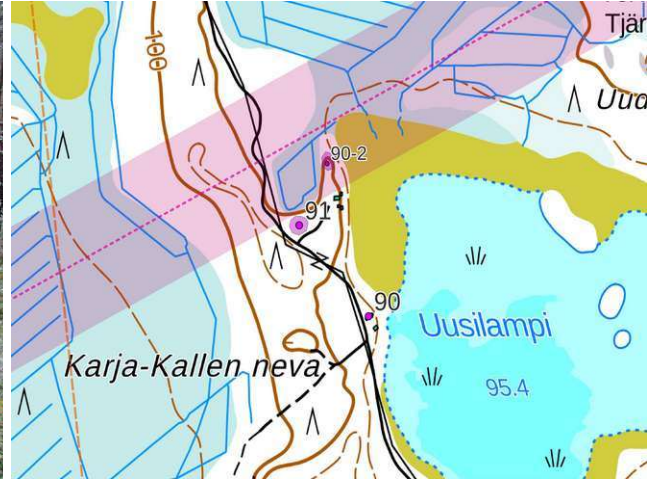
Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Tervahauta sijaitsee hietakankaalla noin 170m Uusilammesta länteen. Tervahaudan läpimitta on noin 6x6 metriä ja halssi on haudan luoteisreunassa."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Tervahaudan läpimitta vaikuttaisi olevan enemminkin 10 metrin paikkeilla. Kohteen koordinaatteja korjattu enemmän tervahaudan keskelle.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 110 m päässä ulkoisen sähkönsiirtolinjauksen SVE2 keskilinjasta, eikä siten ole hankkeen vaikutuspiirissä.

Kohde 91. Tervahauta, kuvattu koilliseen.

Kohteet 90 ja 91. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

92. Herlevinharju 5

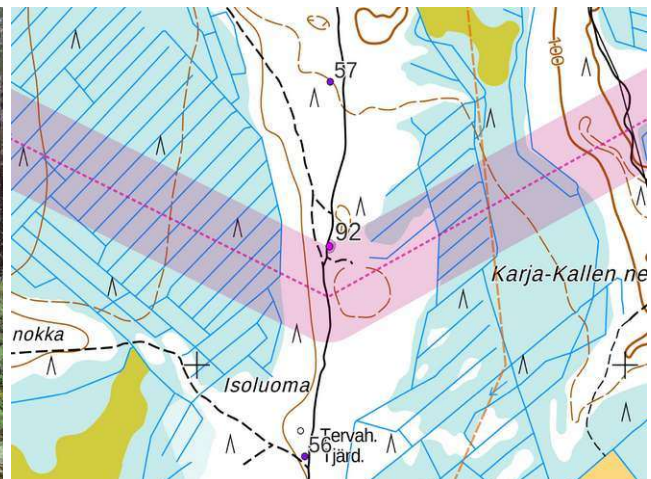
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071261 I 346309
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	97 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Herlevinharjun keskivaiheilla. Tervahaudan halkaisija on n. 16 m, kuopan halkaisija n. 9,5 m, ja halssi suuntautuu kaakkoon, ja viereinen metsätie kulkee sen länsipuolen yli. Alue on harvahkoa mäntykangasta.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee n. 90 m päässä ulkoisen sähkönsiirtolinjauksen SVE2 keskilinjasta.

Kohde 92. Tervahaudan säilynyt osa oikealla, vasemmalla tienpinnassa näkyvillä hiiltä; kuvattu pohjoiskoilliseen.

Kohde 92. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

93. Uudenhaudankangas

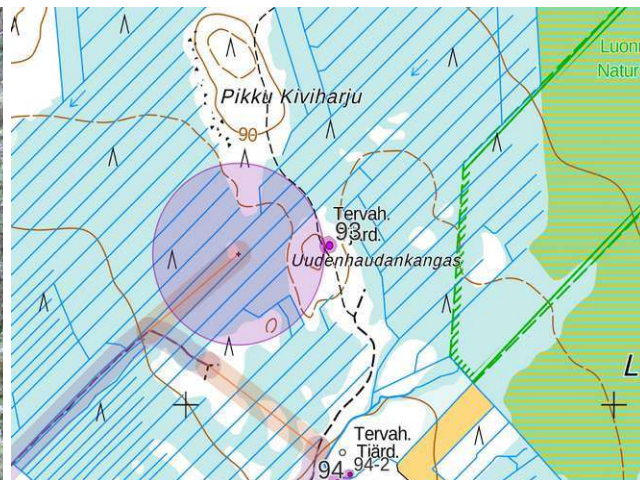
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2342 06
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073350 I 344335
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	89 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Tervahauta sijaitsee Uudenhaudankankaan itäreunassa, kankaan pohjoisosassa. Sen halkaisija on n. 17 m, kuopan halkaisija n. 11 m, ja halssi suuntautuu itäkoilliseen. Heti tervahaudan länsipuolitse kulkee ajopolku, ja sen koillispuolitse menee metsäkoneen ajoura. Tervahaudan päällä ja itäpuolella kasvaa tiheää nuorehkoa sekametsää, seassa myös vartuneempia puita, tervahaudan länsipuolella taas on parimetristä vesakkoa.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee juuri ja juuri yli 200 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta, sen aluerajaus ylittää hieman 200 m vyöhykkeen sisään.

Kohde 93. Tervahaudan valla, kuvattu pohjoiseen.

Kohde 93. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

94. Lähdenevanoja 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7072827 I 344355
Tyypin tarkenne	Tervahauta, kiuas	N2000	84 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Luoteisin pyyntikuoppa; GPS-mittaus
Ajoitustarkenne			

Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus, kairaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Lähdenevanon ja pienen puron haarassa näiden välissä, Lähdenevanon kaakkoisrannalla, n. 170 m. koilliseen siitä, missä Ylihaara virtaa Lähdenevanajaan. Paikalta tavattiin tervahaudan lisäksi kiuas, n. 30 m tervahaudasta koilliseen. Tervahaudan halkaisija on n. 14 m, kuopan halkaisija n. 19 m, ja halssi suuntautuu länteen kohti Lähdenevanajaa. Purojen rannoilla kasvaa vanhaa kuusimetsää, tervahaudan ja kiukaan välissä on niittyinen aukeampi alue.

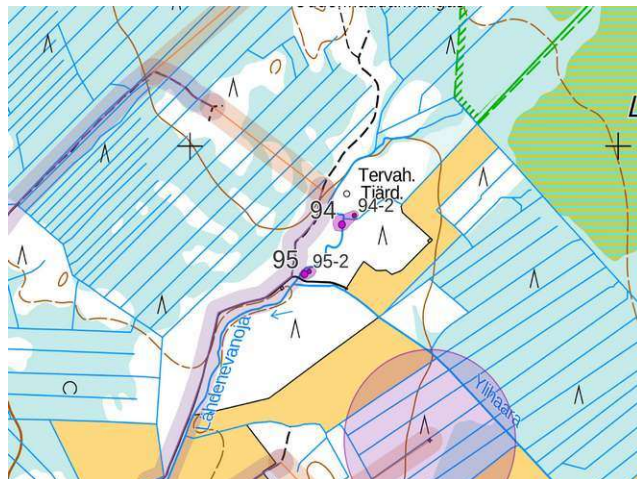
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
94-2	kiuas	kiviröykkiö, halkaisija n. 2 m, korkeus 80 cm	344384	7072847	85

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 35 m päässä parannettavan tien keskijanjasta, toisella puolen Lähdenevanojaa tiehen nähden, joten se ei ole hankkeen vaikutuspiirissä.

Kohde 94. Tervahaura, kuvattu länsiluoteeseen.

Kohteet 94 ja 95. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 94-2. Kiuas, kuvattu itään.

95. Lähdenevanaja 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R

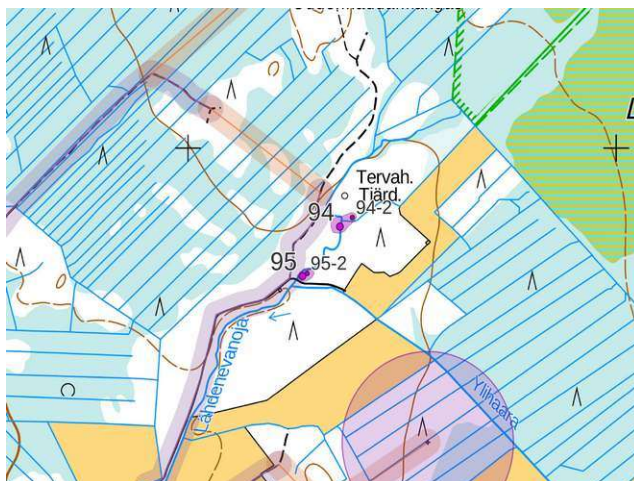
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7072718 I 344267
Tyypin tarkenne	Kellarit	N2000	83 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Oletettavan asuinrakennuksen jäännöksen koordinaatit; digitointi (lidar-aineisto, ortokuva)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee lähdenevanojan ja Ylihaaran välisessä kiilassa, Lähdenevanojan sekä sen ylittävän metsäautotien välissä. Kohteessa on kaksi kalakellaria.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
95-2	kalakellari		344278	7072724	84

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 25 m päässä parannettavan tien keskilinjasta, joskin toisella puolen Lähdenevanojaa tiehen nähden.

Kohteet 94 ja 95. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

96. Häntäkangas itä

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073013 I 342282
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	86 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Päärakennuksen koordinaatit; GPS- mittaus, digitointi (maastokartta)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Häntäkankaan isäosassa, kankaan etelärinteessä Myllynkivikangasta vastapäätä. Kohteessa on kaksi tervahautaa ja viitteitä kolmannelle, joka olisi tuhoutunut uusia rakennettaessa. Myöskin pienempi, itäisempi tervahauta on ilmeisesti suurempaa vanhempi, ja suurempi on rakennettu osin sen luoteisen vallin päälle. Molemmilla tervahautoilla on hyvin jyrkät kivistä kylmämuuratut halssit, joskaan pienemmän halssi ei ole säilynyt yhtä hyvin kuin suuremman. Kolmanteen tervahautaankin viittaavat lähinnä halssimaisen jyrkän kivrakennelman jäänteet pienemmän tervahaudan kaakkoispuolella. Tervahautojen luoteispuolella sijaitsee suuri, pyöreä kivikkoinen painauma, joka muotonsa puolesta olisi voinut olla myös tervahaudan jäännös, mutta sen kuopan sisäpintakin on kivikkoa, ja se vaikuttaa kuitenkin luonnolliselta. Varsinaisissa kohdekoordinaateissa sijaitsee suurempi tervahauta, jonka halkaisija on n. 20 m, kuopan halkaisija n. 13,5 m; halssi suuntautuu etelään.

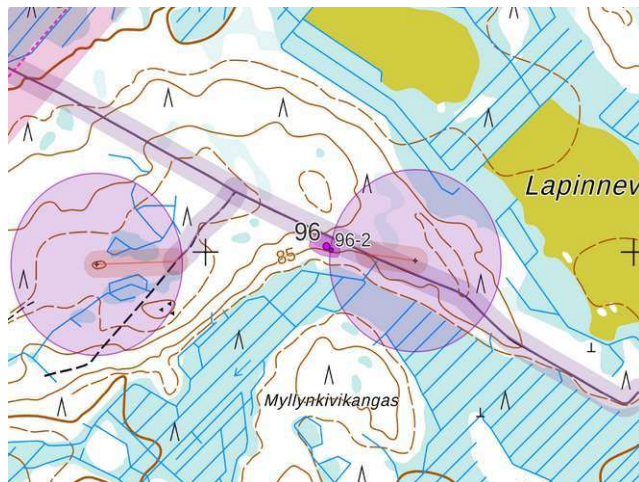
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
96-2	tervahauta	Tervahaudan halkaisija on n. 18 m, kuopan halkaisija n. 12 m, ja halssi suuntautuu etelään; suurempi tervahauta on osin rakennettu tämän luoteisen vallin päälle, ja siihen on myös mahdollisesti otettu rakennusmateriaalia tästä tervahaudasta.	342294	7073004	85

Vaikutusten arvio: Kohteen ehdotettu aluerajaus ulottuu parannettavaan tiehen asti, ja tervahaudat sijaitsevat lähimmillään alle 15 m päässä tien keskilinjasta.

Kohde 96. Suuremman tervahaudan halssin kivrakenteita, kuvattu pohjoiseen.

Kohde 96. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

97. Peitsonhauta 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073387 I 340050
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	78 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			

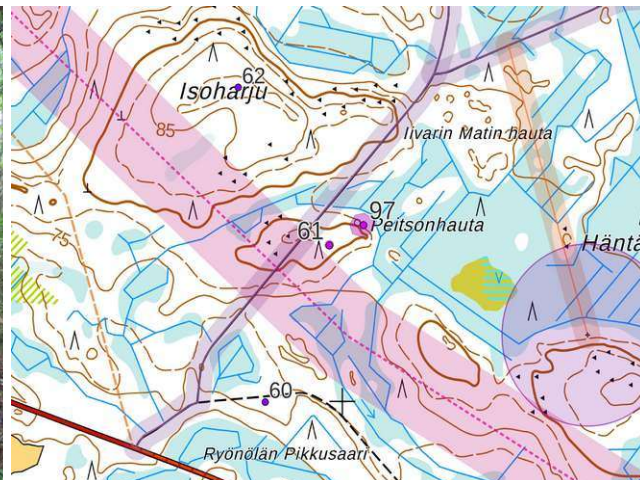
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Peitsonhauta-nimisessä paikassa, Isoharjun eteläpuolella Häntäkankaannevalle viettävässä rinteessä. Tervahaudan halkaisija on n. 22 m, kuopan halkaisija n. 13 m, ja halssi suuntautuu koilliseen. Tervahaudan ympärillä kasvaa hyvin rehevää ja vesakkoista sekametsää, haudan päällä myös hyvin suuria puita.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee yli 70 m päässä parannettavan tien keskilinjauksesta, joten se ei ole hankkeen vaikutuspiirissä.

Kohde 97. Suuri puu tervahaudan halssin vallin päällä, kuvattu länteen.

Kohteet 61 ja 97. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

98. Hama 3

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075884 I 342579
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	89 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee aivan Haman vanhan torpanpaikan länsi- ja luoteispuolella. Kohteessa on kaksi tervahautaa, joista suurempi on Haman pohjoispuolisen mäen etelärinteessä, ja pienempi taas Haman länsilounaispuolisen pienemmän mäen koillisrinteessä. Suuremman tervahaudan ympäristö on niittyistä nuorta kuusen kasvatusmetsää, kun taas pienen tervahaudan ympäristö on mänty- ja koivuvesakkoa. Varsinaisissa kohdekoordinaateissa sijaitsee suurempi tervahauta. Sen halkaisija on n. 23 m, kuopan halkaisija n. 16 m, ja halssi suuntautuu kaakkoon.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
98-2	tervahauta	Tervahaudan halkaisija on n. 9 m, kuopan halkaisija n. 5,5 m, ja halssi suuntautuu	342567	7075819	89

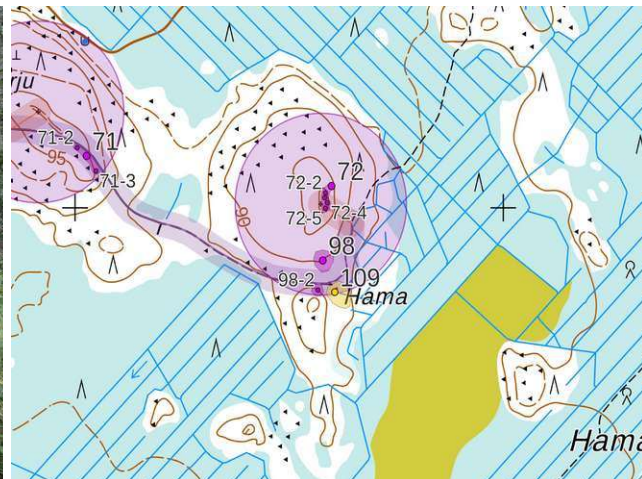

		koilliseen.			
--	--	-------------	--	--	--

Vaikutusten arvio: Varsinaisten koordinaattien suurempi tervahauta sijaitsee voimalapaikasta n. 110 m etelään, ja alakohteen 98-2 pienempi tervahauta n. 180 m. Jälkimmäinen myö sijaitsee vain joidenkin metrien päässä parannettavaksi suunnitellusta tiestä ja n. 8 m sen keskiviivasta. Suuremman tervahaudan aluerajausehdotus ylittää myös hieman alle 30 m päähän tien keskilinjasta, vaikka itse tervahauta on siitä vähän yli 35 m päässä.

Kohde 98. Suuren tervahaudan kuoppaa, kuvattu etelään.

Kohteet 72, 98 ja 109. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

99. Sammalhauta

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, kulkureitit	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7078916 I 340512
Tyypin tarkenne	Tervahauta, pilkkapuu	N2000	77 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee itsensä mukaan nimetyllä paikalla, Sammalkankaan etelärinteessä. Kohteessa on tervahaudan lisäksi, metsätien toisella puolen, pilkkapuu. Viereinen metsätie leikkaa tervahaudan lounaista vallia, ja myös sen itäpuoli on vahingoittunut viereiseen maa-aineksenottoalueeseen liittyvän toiminnan seurauksena, joten sen alkuperäisiä mittoja oli vaikea arvioida tarkkaan. Säilyneen osan halkaisija on n. 17 m, ja kuopan halkaisija on leveimmillään n. 13 m, halssi suuntautuu kaakkoon.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
99-2	pilkkapuu	Mänty, jossa tien kulkusuuntien puolilla pilkat; toinen on kasvanut täysin umpeen, ja toinenkin on sikäli kaarnan peitossa, että siitä ei pysty näkemään, onko pilkkaan tehty jotakin merkkiä.	340520	7078884	76

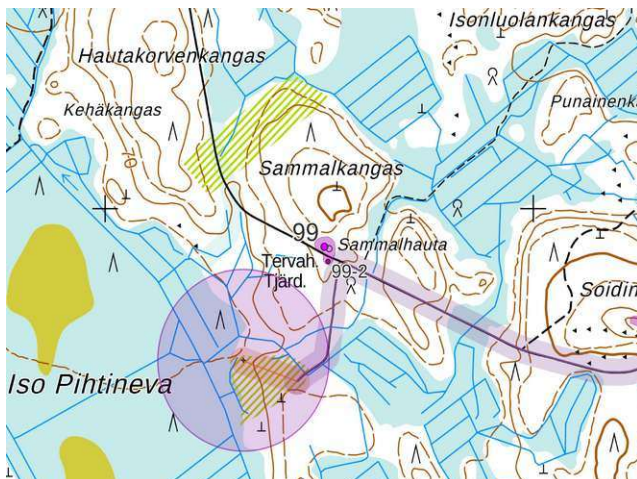
Vaikutusten arvio: Alakohde 99-2 pilkkapuu sijaitsee vain hitusen yli 30 m päässä viereisen parannettavan

tielinjauksen keskiviivasta, ja kohteen aluerajaus ylittää jonkun verran alle 30 m päähän tien keskilinjasta.

Kohde 99. Tervahaudan halssi, kuvattu luoteeseen.

Kohde 99. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 99-2. Pilkkapuun paremmin erottuva pilkka.

100. Sikopirtti 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäänнос	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077268 I 338731
Tyylin tarkenne	Tervahauta, pystymiiluja	N2000	75 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Morsiankankaan ja Järvikankaan välisen kangasalueen koillisrinteessä rämeen reunassa, hieman koilliseen paikannimestä Sikopirtti. Kohteen koillispäädyssä, sen varsinaisissa koordinaateissa, on tervahauta. Sen halkaisija on n. 21 m, kuopan halkaisija n. 14 m. Halssi lie suuntautunut etelään tai luoteeseen, mutta tämä puoli tervahaudasta on pahoin vahingoittunut. Tämän lisäksi kohteessa on kahdeksan pystymiilua, lievästi mutkittelevassa jonossa tervahaudasta lounaaseen, niin että kauimmais-

on n. 100 m päässä tervahaudasta. Miilut ovat kaikki halkaisijaltaan n. 9–10 ja vaihtelevan hyvin säilyneitä – lounaisemmat ovat pääosin paremmassa kunnossa. Useiden miilujen päällä on parimetrinen hiilikasa. Alue on avohakattu, ja sen maata muokattu melko voimakkaasti, mikä selittää kohteen vahingot. Välittömästi ylärinteeseen tästä kohteesta sijaitsee kohde **101** Sikopirtti 2, Virityksen torpan jäännökset.

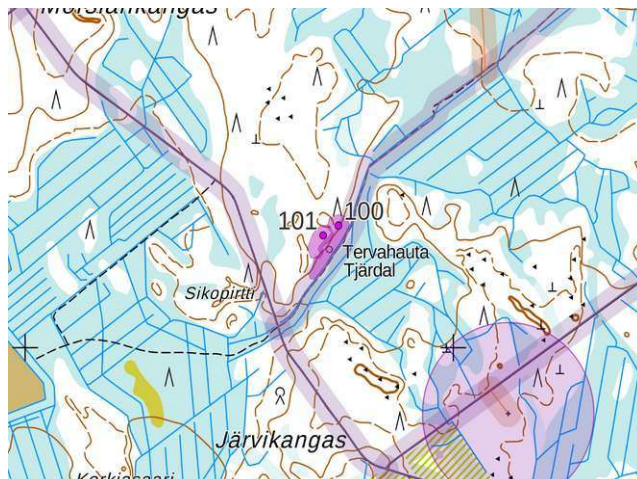
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
100-2	hiilimiilu		338736	7077255	75
100-3	hiilimiilu		338734	7077245	75
100-4	hiilimiilu		338725	7077234	75
100-5	hiilimiilu		338708	7077228	75
100-6	hiilimiilu		338695	7077217	76
100-7	hiilimiilu		338700	7077203	75
100-8	hiilimiilu		338687	7077194	75
100-9	hiilimiilu		338678	7077164	74

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee heti parannettavan tien vieressä, ja valtaosa sen alueesta on alle 30 m vyöhykkeellä tien keskilinjasta, useimmat miilut vain n. 7–15 m päässä.

Kohde 100. Tervahauta, etualalla leveä aukko eteläisessä vallissa; kuvattu pohjoiskoilliseen.

Kohteet 100 ja 101. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 100-5. Pystymiilu, keskellä hiilikasa; kuvattu itäkaakkoon.

Kohteiden 100 ja 101 alakohdeet.

101. Sikopirtti 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077247 I 338696
Tyypin tarkenne	Torppa	N2000	77 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Torpan perustukset; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Morsiankankaan ja Järvikankaan välisen kangasalueen koillisrinteessä rämeen reunassa, hieman koilliseen paikannimestä Sikopirtti. Kohteessa on sijainnut torppa nimeltä Viritys, ja tästä torpasta tavattiin merkkeinä vielä kolmen rakennuksen jäänteet. Varsinaisissa kohdekoordinaateissa on itse torpan pohja, ehkä 5 m x 5 m kiviperustuis, jonka koillisnurkassa on tulisijan jäännös. Heti tämän itäpuolella on toinen rakennuksen pohja, ja sen metsätoissa vahingoittunut kiuas. Hieman kauempana, n. 40 m torpasta lounaaseen, on kolmas rakennuksen pohja, sekä kivistä ladotun uunin jäännös. Alue on vastikään avohakattu, ja sen yhteydessä maata on muokattu myös voimakkaasti, minkä tähden alueelta ei kovin kauaa etsitty muita rakenteiden jäännöksiä, vaikka niitä varmaan voisikin olla säilynyt – maasto oli hyvin vaikeakulkuista, ja laajalti kasvava pitkä heinä peitti pienemmät maaston yksityiskohdat alleen.

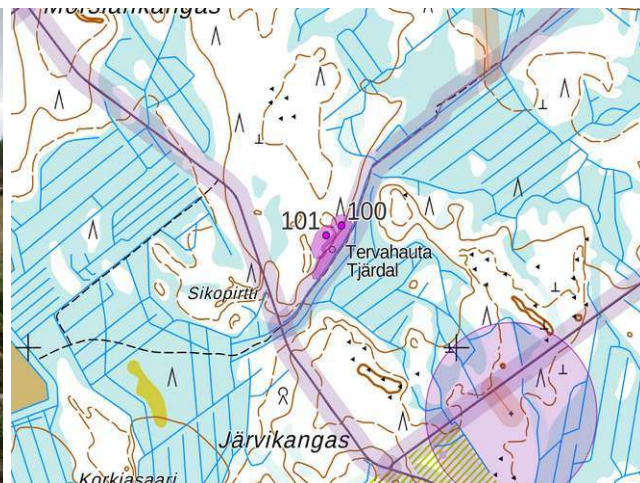
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
101-2	kiuas, rakennuksen pohja	N. 5 m x 4 m rakennuksen kiviperustus, jonka eteläreunalla kiuas – kiuas on vahingoittunut metsätoissa	338703	7077252	77
101-3	uuni, rakennuksen pohja	N. 4 m x 4 m rakennuksen maapohja, kaakkoiskulmassa laakeista kivistä ladottu uuni	338684	7077206	75

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee pääosin yli 30 m päässä parannettavan tien keskilinjasta, mutta alakohde 101-3 sekä osa aluerajausehdotuksesta sijaitsevat 30 m päässä tai hieman alle.

Kohde 101. Torpan perustus; kuvattu luoteeseen.

Kohteet 100 ja 101. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohde 101. Torpan infokyltti; kuvattu pohjoiskoilliseen.

Kohteiden 100 ja 101 alakohteet.

Alakohde 101-2. Vahingoittunut kiuas, kuvattu eteläkaakkoon.

Alakohde 101-3. Uuni, kuvattu eteläkaakkoon.

102. Ryönänkangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010045	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7076480 I 334744
Tyypin tarkenne	Röykkiö	N2000	58 m mpy
Ajoitus yleinen	Pronssikautinen	Koordinaattiselite	Röykkiön keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1989		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Röykkiö sijaitsee mäenharjanteen laella, suuren sorakuopan pohjoisreunan lähellä, vain muutamia metrejä sen reunalta. Röykkiö on matala, kivistä tehty, läpimitaltaan noin 4 metriä ja sen keskellä on iso kivi (silmäkivi). Röykkiössä on kaksi isoa pengottua kuoppaa, jotka ovat ilmeisesti melko äskettäin aikaansaatuja. Muita röykkiöitä mäellä ei havaittu.

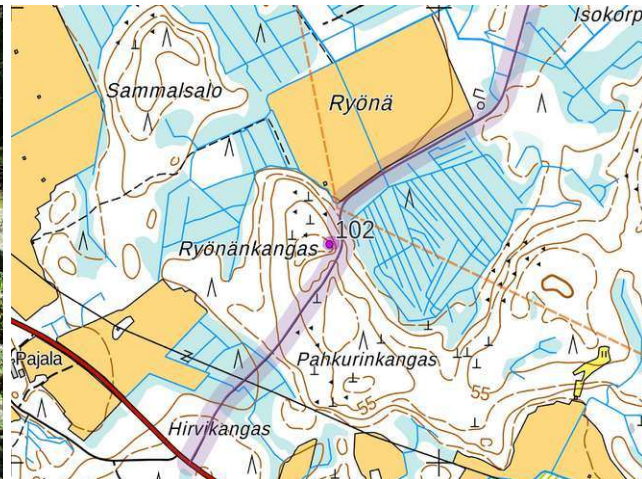
Kuopanteita pohjois-koillisrinteessä.”

Tämä inventointi: Kohde on ennallaan. Sen koordinaatteja on korjattu ja sille on laadittu ehdotus aluerajauksesta

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee n. 25 m päässä parannettavaksi suunnitellun tien keskilinjasta.

Kohde 102. Röykkiö, kuvattu pohjoiseen.

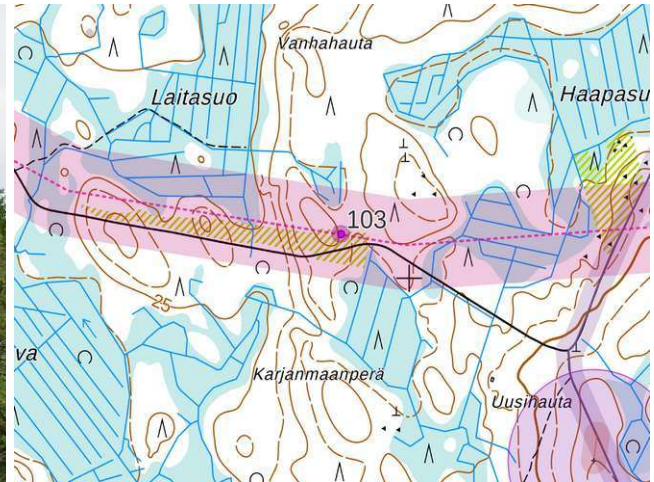
Kohde 102. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

103. Vanhahauta

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079097 I 325841
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	36 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Vanhahaudan ja Karjamaanperän paikannimien maastokarttamerkintöjen (1:10 000) välisellä alueella, n. 400 m edellisestä etelään ja n. 300 m jälkimmäisestä pohjoiseen, petsätien pohjoispuolella. Tervahaudan halkaisija on n. 15 m, kuopan halkaisija n. 9,5 m, ja halssi suuntautuu koilliseen. Ympäristö on pääosin vaihtelevaa vesakkoa.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee suoraan sähkönsiirtolinjan SVE1 yhden linjavaihtoehdon keskilinjalla.

Kohde 103. Tervahauta alarinteestä, kuvattu etelälounaaseen. Kohde 103. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

104. Leukunjärvi 2

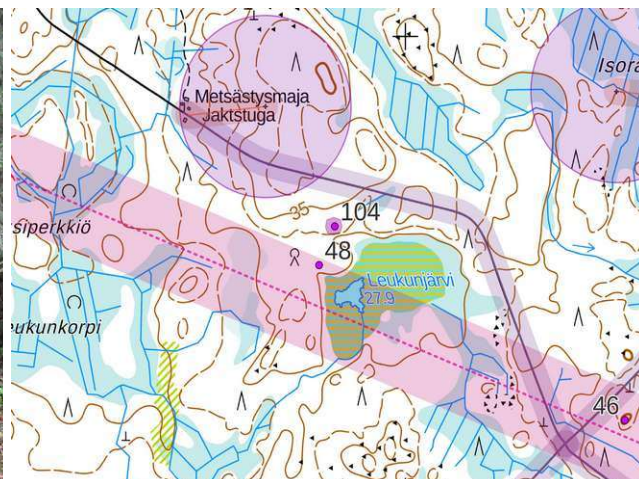
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080583 I 326835
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	33 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee etelään viettävässä rinteessä n. 80 Leukunjärven pohjoisreunasta luoteeseen. Tervahaudan halkaisija on n. 14 m, kuopan halkaisija n. 9 m, ja halssi suuntautuu etelään. Kohteen ympäristö on vaihtelevan ikäistä, vesakkoista, havupuuvaltaista metsää, jossa kulkee lukuisia etenkin pohjois–eteläsuuntaisia metsäkoneen ajouria – tervahauta on kahden sellaisen välissä. Kohde ei oikeastaan sijaitse inventoinnissa kartoitettavalla alueella, vaan se löytyi sattumalta matkalla tarkastamaan kohdetta **48** Leukunjärvi.

Vaikutusten arvio: Kohde ei sijaitse hankkeen vaikutuspiirissä, siltä on n. 165 m sähkönsiirtolinjan keskilinjalle ja n. 90 m parannettavan tien keskilinjalle.

Kohde 104. Tervahauta, kuvattu länteen.

Kohteet 48 ja 104. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

105. Sikokallio itä

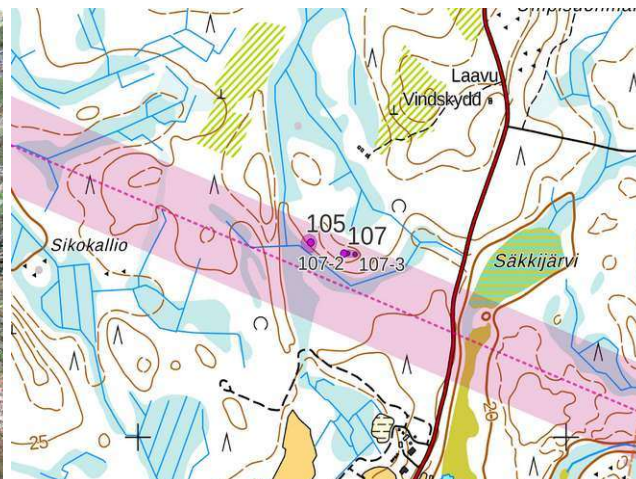
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7081428 I 324404
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	26 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee suunnilleen maastokartan (1:10 000) paikkanimimerkintöjen Sikokallio ja Säkijärvi välissä, n. 430 m ensimmäisestä itään ja jälkimmäisestä länteen, kaarevan luode–kaakko–itäsuuntaisen harjanteen länsiosassa, sen lounaisrinteessä. Tervahaudan halkaisija on n. 16 m, kuopan halkaisija n. 10 m, ja halssi suuntautuu lounaaseen. Tervahauta on parimetristä mäntyvaltaista vesakkoa tai metsää kasvavan vanhan avohakkuualueen ja varttuneemman kuusivaltaisen metsän rajalla.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee vajaan 60 m päässä sähkönsiirtolinjan SVE1 keskilinjasta koilliseen.

Kohde 105. Tervahauta, kuvattu etelälounaaseen.

Kohteet 105 ja 107. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

106. Dalagärdsbacken

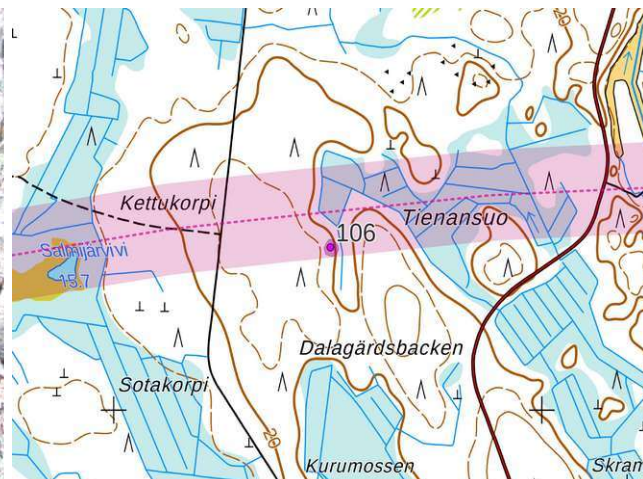
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2324 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079358 I 320506
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	21 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan pohjoisvalli; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Kettukorven, Tienansuon ja Dalagärdsbackenin välissä, kohti Tienansuolle johtavaa, pohjoiseen virtaavaa ojaa viettävässä rinteessä. Tervahaudan halkaisija on n. 15 m, kuopan halkaisija n. 8 m, ja halssi suuntautuu itään. Ympäristö on tiheää parimetristä vesakkoa, ja havainnointi oli haastavaa.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee runsaat 60 m etelään sähkönsiirtolinjaus SVE1 linjavaihtoehdon keskilinjasta.

Kohde 106. Tervahaudan halssi, kuvattu länteen.

Kohde 106. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

107. Sikokallio itä 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7081404 I 324481
Tyyppin tarkenne	Pyyntikuopat	N2000	27 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Läntisin pyyntikuoppa; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus, kairaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee suunnilleen maastokartan (1:10 000) paikkanimimerkintöjen Sikokallio ja Säkijärvi välissä, n. 500 m ensimmäisestä itään ja 330 m jälkimmäisestä länteen, kaarevan luode–kaakko–itäsuuntaisen harjanteen keskiosassa, sen laella, etelärinteen tuntumassa. Kohteesta havaittiin kolme pyyntikuoppaa itä–länsisuuntaisessa jonossa. Varsinaisissa kohdekoordinaateissa on läntisin kuoppa. Kaikki kolme kuoppaa ovat pyöreitä, suppilomaisia, halkaisijaltaan n. 2 m, ja n. 50 cm syviä, ja niissä oli kairausnäytteessä havaittavissa huuhtoutumiskerros (paljoa sitä syvemmälle ei kairaa melko kivisessä maassa helposti saanutkaan). Ympäristö on varttunutta mäntykangasta.

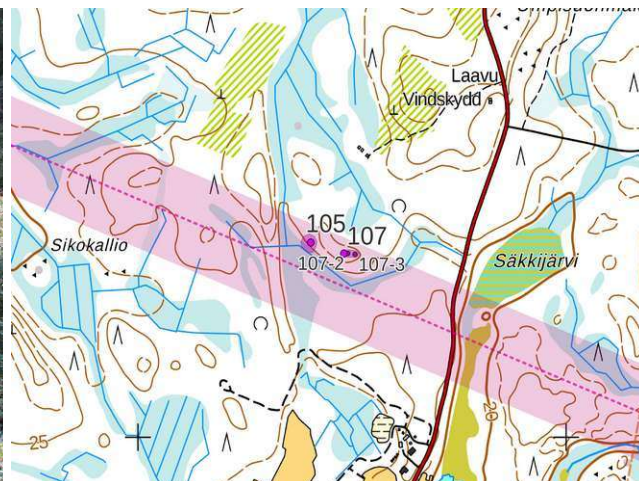
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
107-2	pyyntikuoppa	keskimmäinen kuoppa	324490	7081404	27
107-3	pyyntikuoppa	itäisin kuoppa	324507	7081402	27

Vaikutusten arvio: Kuopat sijaitsevat n. 60–75 m pohjoiseen sähkönsiirtolinjauksen SVE1 linjavaihtoehdosta.

Alakohde 107-3. Pyyntikuoppa, kuvattu kaakkoon.

Kohteet 105 ja 107. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

108. Haukkasklubben

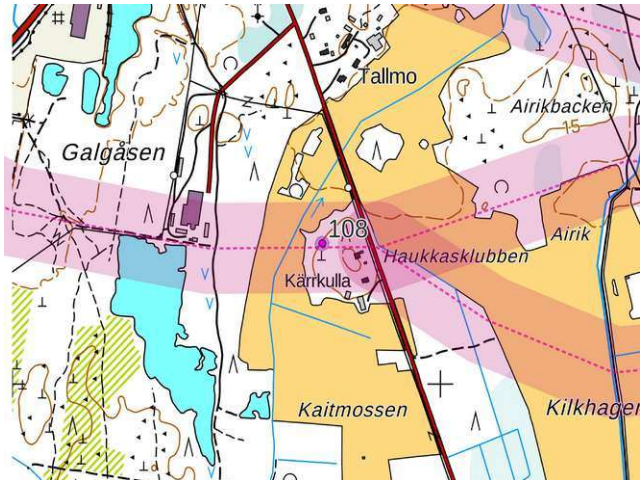
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2322 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080309 I 308724
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	16 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Haukkasklubben-mäen luoteisrinteessä, n. 70 m Kärrkullan talosta länsiluoteeseen. Tervahaudan halkaisija on n. 15 m, kuopan halkaisija n. 8,5 m, ja halssi suuntautuu luoteeseen. Mäntyä kasvava mki on hyvin kivikkoinen ja sillä on runsaasti isoja siirtolohkareita. Näitä on käytetty myös tervahaudan rakenteissa.

Vaikutusten arvio: Tervahauta sijaitsee välittömästi (vain n. 2 m päässä) sähkönsiirtolinjauksen SVE1 linjavaihtoehdon keskilinjan pohjoispuolella.

Kohde 108. Tervahaudan vallia ja vasemmalla halssi; tervahaudan vallissa on poikkeuksellisesti hyödynnetty paikallisia siirtolohkareita.

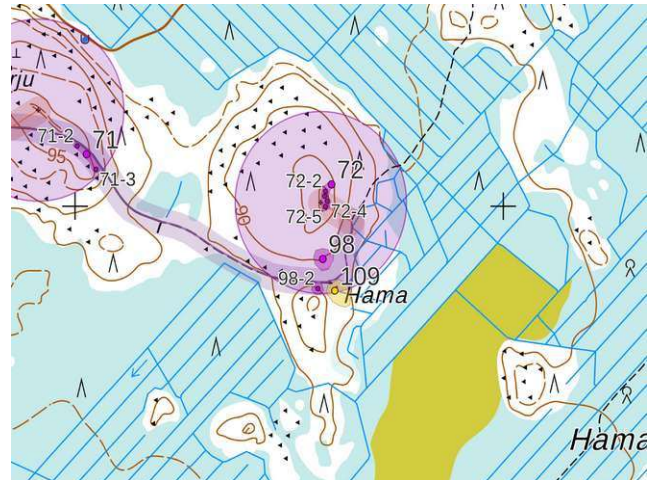
Kohde 108. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

109. Hama 4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Muu kohde	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075814 I 342607
Tyypin tarkenne	Kämpä	N2000	86 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi (pitäjänkartta, vanha peruskartta, ortoilmakuva, lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Laiskarämeen, Haman Pihtinevan ja Hamannevan välisen mäksen niemen kärjessä, itään Hamannevalle viettävässä rinteessä, paikassa nimeltä Hama on sijainnut Haman torppa. Torpasta tai sen viljelyksistä ei havaittu mitään selkeitä jäänteitä, vaan sen vanhalla paikalla on muutama moderni varastorakennus.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee osittain 30 m vyöhykkeen sisällä parannettavan tien keskilinjasta, ulottuen tielinjauksen viereen asti, mutta koska kyseessä on muu kohde, se ei ole rauhoitettu.

Ei tarkkaa sijaintia Torpan paikasta.

Kohteet 72, 98 ja 109. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

110. Pakopirtinkangas 2

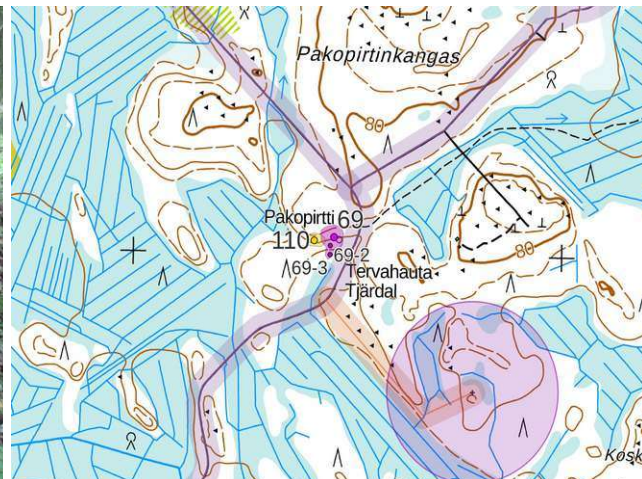
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Muu kohde	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7076029 I 339422
Tyypin tarkenne	Kämppä	N2000	77 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi (maastokartta)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Pakopirtinkankaan länsi- / lounaisosassa sijaitsee metsäkämppä nimeltä Pakopirtti. Kyseessä on ilmeisesti 1900-luvun ensimmäisiltä vuosikymmeniltä peräisin oleva hirsikämppä, jota on pidetty enemmän tai vähemmän kunnossa tähän asti. Kämppää ilmeisesti yhäkin huolletaan kotiseutuyhdistyksen toimesta, ja sen katto on vaihdettu vastikään. Tästä syystä se on tässä luokiteltu muuksi kohteeksi. Paikan nimi tulee ilmeisesti siitä, että perimätiedon mukaan samoilla seuduilla olisi ollut isonvihan aikaan piilopirtti. Kohde ei sijaitse varsinaisella inventoinnissa kartoitettavalla alueella, vaan se havaittiin käydessä viereisellä kohteella 69 Pakopirtinkangas, joka sijaitsee n. 25 m kämpästä itään.

Vaikutusten arvio: Kohde ei sijaitse hankkeen vaikutuspiirissä, vaan siitä on n. 80 m läheisen parannettavan tien keskilinjalle.

Kohde 69 ja alakohde 69-2. Tervahaudan vallia, edessä

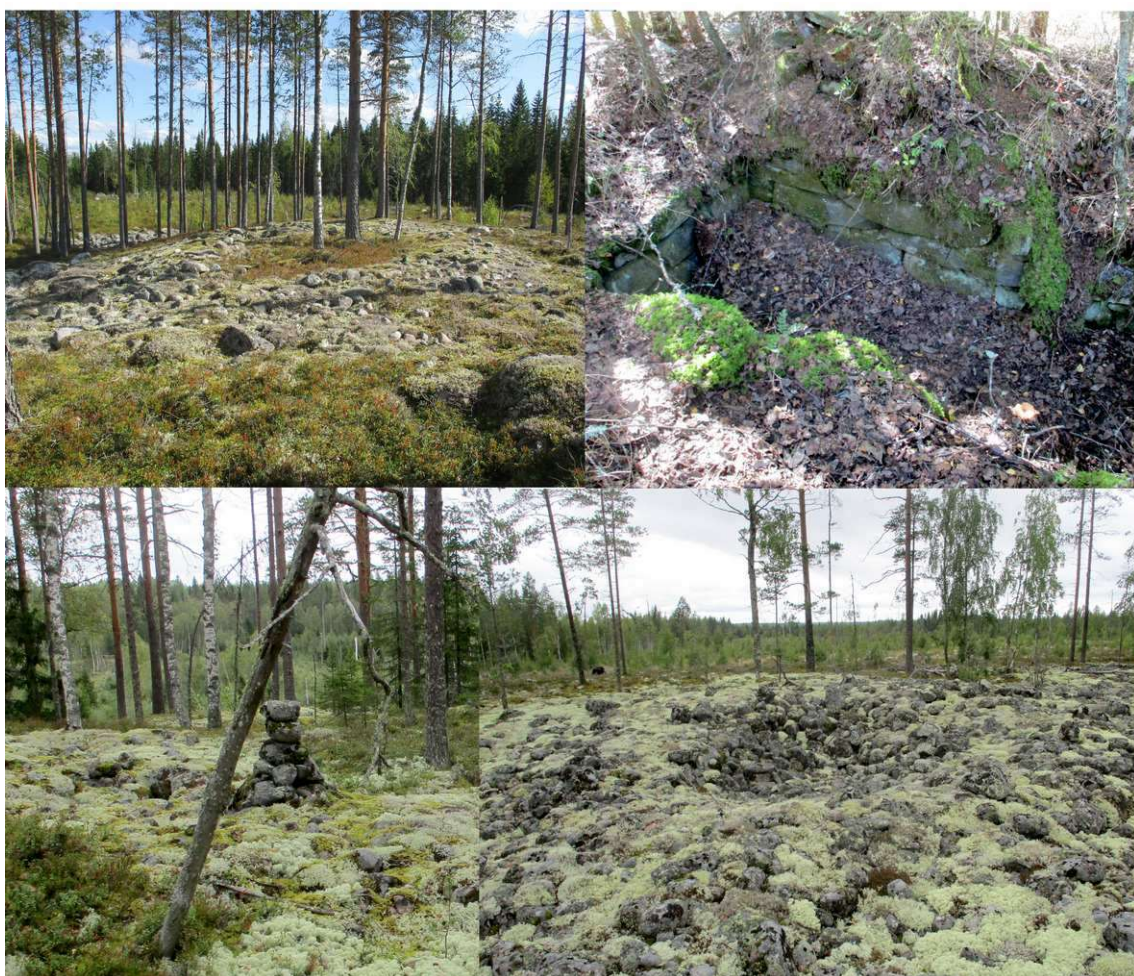
Kohteet 69 ja 110. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kokkola 2024

Toholampi 2024

Pihtinevan tuulivoimapuistohankkeen sekä ulkoisen
sähkönsiirtolinjausten SVE1 -hankealueesta kaakkoon- ja
SVE2 -hankealueesta länteen- arkeologinen
täydennysinventointi

Osa 1 Raportti

Hans-Peter Schulz 26.9.2024

koontiraportti, sisältää osia seuraavasta raportista:

Pihtinevan tuulivoimapuistohankkeen sekä ulkoisen sähkönsiirtolinjausten SVE1 -hankealueesta
länteen- ja SVE2 -hankealueesta itään- arkeologinen inventointi; Hans-Peter Schulz 30.11.2023

(huom. ulkoisen sähkönsiirron nimitys oli vuonna 2023 eri kuin 2024)

KESKI-POHJANMAAN ARKEOLOGIAPALVELU

Tiivistelmä

OX2 Finland Oy suunnittelee Keski-Pohjanmaalle Kokkolan kaupunkiin Pihtinevan tuulivoimapuistoa (pinta-ala läntinen alue 7 242,5 ha ja itäinen alue 7 612,8 ha); tuulivoimaloiden määrä olisi enintään 92 kpl. Ulkoiset sähkönsiirtolinjat muuttuivat inventoinnin 2023 jälkeen jonkun verran. Uudessa suunnitelmassa ulkoinen sähkönsiirto (SVE1) toteutetaan kaakkoon 400 kV ilmajohtolla Fingridin uudelle Ullavan sähköasemalle. Ullavan sähköasema tulee sijoittumaan Fingridin suunnitellun Jylkkä–Alajärvi-voimalinjan (400+110 kV) varrelle Toholammin kunnan alueella (kaksi liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 34 km, ei-inventoitava 8 km). Toisessa vaihtoehdossa (SVE2) sähkönsiirto toteutetaan länteen 400 kV ilmajohtolla Kokkolan keskustan eteläpuolella sijaitsevalle Hirvisuon sähköasemalle; sähkönsiirtoreitti kulkee osittain Fingridin olemassa olevien (400 kV, 110 kV) voimalinjojen rinnalla hankealueen luoteis- ja länsipuolella (kaksi liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 33 km + ei-inventoitava osuus 20 km).

Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu suoritti suunnittelualueiden ja linjausten arkeologisen inventoinnin 23.–29.8.2023 ja 8.9.2023, yhteensä 14 kenttätöypäivää; uudet linjat inventoitiin 28.–30.8.2024, yht 3 kenttätöypäivää. Työn tilaajat ovat OX2 Finland Oy ja Ramboll Finland Oy. Maastotyön suorittivat FM/MA Hans-Peter Schulz ja FM Stephan Schulz (2023, Gis-sovellukset maastossa).

Ennen inventointia tunnettiin tuulivoimapuiston hankealueelta tai sen parannettavien sisään-tuloväylien varrelta 87 muinaisjäännöskohdetta tai kulttuuriperintökohdetta. Sähkönsiirtolinjauksen inventoitavien osien vaikutusalueelta (< ±100 m) tunnettiin 3 muinaisjäännöskohdetta, inventoinnin ulkopuolelle jäävän osan vaikutusalueelta lisäksi 1 kiinteä muinaisjäännös ja 1 mahdollinen muinaisjäännös.

Inventoinnissa 2023 kartoitettiin hankealueelta 40 tunnettua muinaisjäännöskohdetta tai kulttuuriperintökohdetta ja 12 uutta kohdetta, lisäksi 2 muuta kohdetta. Sähkönsiirtolinjauksen vaikutusalueelta kartoitettiin 3 tunnettua kohdetta ja 6 uutta kohdetta. 2024 kartoitettiin uudelta sähkönsiirtolinjaukselta 5 uutta muinaisjäännöskohdetta.

Hankkeella voisi olla vaikutusta 58 muinaisjäännöskohteeseen tai kulttuuriperintökohteeseen: näistä 24 sijaitsee tuulivoimapuiston itäisellä osa-alueella, 20 läntisellä osa-alueella, sekä 4 hankealueen sisään-tuloväylien vaikutusalueella. Vuoden 2023 sähkönsiirtolinjauksen vaikutusalueella olleesta kohteesta poistu 8 kpl. Uuden linjauksen 2024 vaikutusalueella sijaitsee 6 tunnettua kohdetta (nrot. 26, 41, 54, 63, 64 ja 116) sekä 5 uutta kohdetta (nrot. 111 - 115).

Sisällysluettelo

1. Perustiedot.....	2
2. Inventoinnin lähtökohdat ja menetelmät.....	3
2.1. Esiselvitys.....	3
2.2. Maastoinventointimenetelmä (2023-2024).....	3
3. Infra, maisema, topografia.....	5
3.1. Valokuvat ja maastokuvaukset.....	11
3.2. Geologia.....	33
4. Alueen aiempi maankäyttö.....	35
5. Tulokset.....	37
5.1. Yleiskartat.....	37
6. Kohdeluettelo.....	40
7. Aineistoluettelo.....	44

OSA 2

7. Kohdehakemisto.....	2 / 2
8. Kohdekuvaukset.....	2 / 4

osa 1 44 sivua, osa 2 80 sivua

1. Perustiedot

Inventointialue: Kokkolan Pihtinevan tuulivoimapuiston (pinta-ala läntinen alue 7 242,5 ha ja itäinen alue 7 613 ha). Ulkoinen sähkönsiirto (uusi linjaus 2024) toteutetaan kaakkoon Fingridin uudelle Ullavan sähköasemalle Toholammin kunnan alueella, (SVE1, kaksi liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 42 km) tai länteen Kokkolan keskustan eteläpuolella sijaitsevalle Hirvisuon sähköasemalle; (SVE2, kaksi liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 33 km + ei-inventoitava osuus 20 km).

Tilajaat: OX2 Finland Oy ja Ramboll Finland Oy

Hankeomistaja: OX2 Finland Oy

Inventoinnin laji: Osainventointi

Kenttättyöaika: 2023: 23.-29.8.2023 ja 8.9.2023, yht. 14 kenttättyöpäivää. 2024: 28-30.9.2024, yht. 3 kt-päivää.

Karttanumerot: TM35-lehtijako Q4132R, Q4132L, Q4133L, Q4134L, Q4134R, Q4141L, Q4141R, Q4134L, Q4134R, Q4142 L

Korkeus: n. 19 - 102 m mpy (hankealue); n. 14 – 130 m mpy (sähkölinjat)

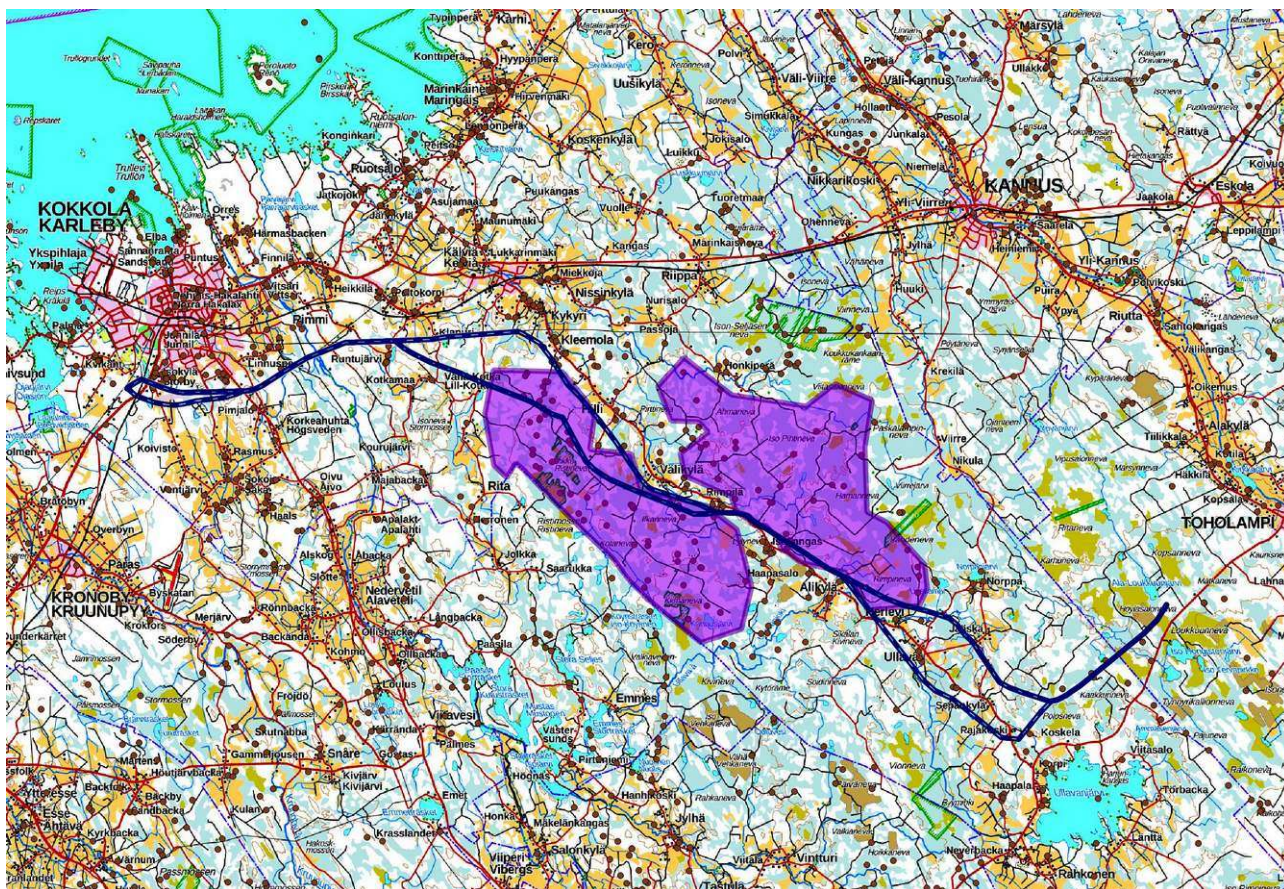
Koordinaattijärjestelmä: ETRS-TM35 FIN -tasokoordinaatisto

Kopio raportista: Museoviraston arkisto, K.H.Renlundin museo (digitaalinen kopio)

Inventointilöydöt: - **Aiemmat löydöt:**

Aiemmat tutkimukset: Suunnittelualueelta ja lähialueilta on yli 50 inventointi-, tarkastus- ja koekaivausraporttia; > ks. Kokkola, Kälviä https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/raportti/read/asp/r_raportti_list.aspx

Yleisinventoinnit: H. Kotivuori ja J. Saukkonen, inventointi 1981: Kälviän muinaisjäännökset - luettelo vuodelta 1981
Lauri Skantsi, Kälviän kunnan osa-alueinventointi 1999.
Jaana Itäpalo 2007 Kokkolan kaupunki - Kantakaupungin yleiskaava 2030. Arkeologisten kohteiden inventointi
T. Jussila, Siikajoki - Kokkola voimajohtolinjan muinaisjäännösinventointi 2013
J. Itäpalo, H.-P. Schulz 2014 Kokkola - Kannus - Toholampi - Lestijärvi - Sievi - Nivala 2014. Voimajohtolinjausten arkeologinen inventointi
Lauri Skantsi / K.H.Renlundin museo tarkastukset 2020, 2021, 2022
T. Tiainen, J.-P. Hiltunen, J. Ervasti. Kalajoki Jylkkä – Alajärvi Möksy voimajohtolinjojen arkeologinen täydennysinventointi 2022

Kartta 1. Suunnittelualueet: tuulivoimapuisto vaalean violetina, ulkoinen sähkönsiirtolinjaus sinisenä viivana. MJ-rekisteriin merkityt kohteet oranssina pisteinä. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:250 000, 9/2024.

2. Inventoinnin lähtökohdat ja menetelmät

Kokkolan kaupunkiin suunnitellaan Pihtinevan tuulivoimapuiston (pinta-ala läntinen alue 7 242,5 ha ja itäinen alue 7 612,8 ha) tuulivoimaloiden määrä olisi enintään 92 kpl. Uudessa suunnitelmassa ulkoinen sähkönsiirto (SVE1) toteutetaan kaakkoon 400 kV ilmajohdolla Fingridin uudelle Ullavan sähköasemalle. Ullavan sähköasema tulee sijoittumaan Fingridin suunnitellun Jylkkä–Alajärvi-voimalinjan (400+110 kV) varrelle Toholammin kunnan alueella (kaksi liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 34 km, ei-inventoitava 8 km). Toisessa vaihtoehdossa (SVE2) sähkönsiirto toteutetaan länteen 400 kV ilmajohdolla Kokkolan keskustan eteläpuolella sijaitsevalle Hirvisuon sähköasemalle; sähkönsiirtoreitti kulkee osittain Fingridin olemassa olevien (400 kV, 110 kV) voimalinjojen rinnalla hankealueen luoteis- ja länsipuolella (kaksi liityntävaihtoehtoa; inventoitavien linjausten yhteispituus on 33 km + ei-inventoitava osuus 20 km). Ennen inventointia 2023 tunnettiin tuulivoimapuiston hankealueelta 86 muinaisjäännöskohdetta tai kulttuuri-perintökohdetta. Sähkönsiirto-linjauksen vaikutusalueelta (< ±100 m) tunnettiin 3 muinaisjäännöskohdetta.

2.1. Esiselvitys

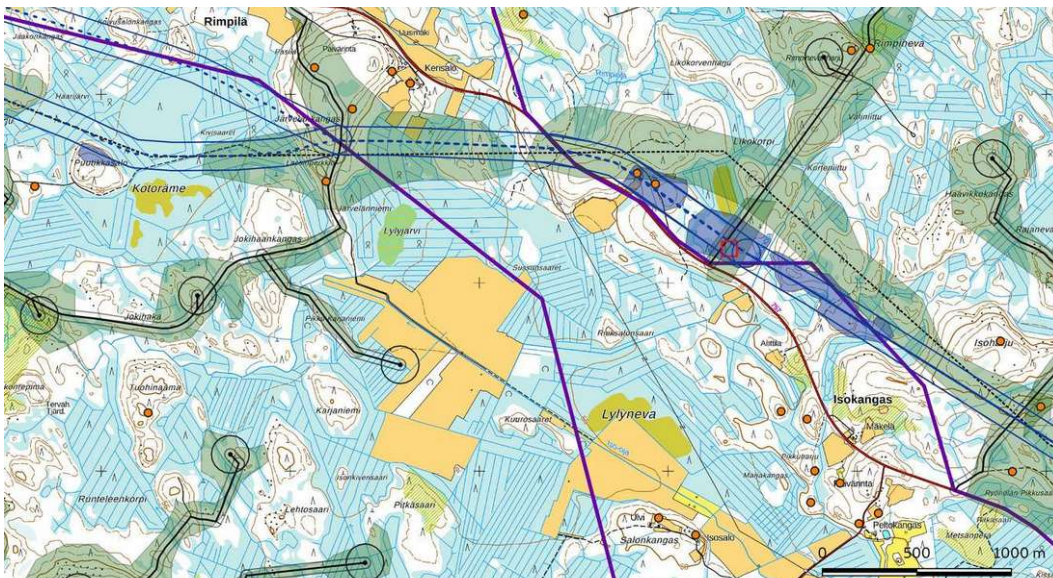
Muinaisjäännösten paikallistaminen ja arviointi perustui lähiseudulla aikaisemmin tehtyjen arkeologisten selvitysten tuloksiin ja Museoviraston ylläpitämän rekisteriportaalin tietoihin. Näiden tietojen lisäksi esiselvityksessä käytettiin eri aineistoja, joiden avulla tunnistettiin muinaisjäännösten sijainnin kannalta otolliset alueet. Esihistoriallisten kohteiden osalta kaukokartoituksessa keskeisiä aineistoja ovat GTK:n kallio- ja maaperäkartat, Maanmittauslaitoksen ortoilmakuvat, korkeusmalli ja museoviraston Lidark-aineisto. Mml:n aineisto Q4121G ja H 5p Q4123 A1-4 5 p) Laserkeilausmenetelmä tuottaa tarkkaa tietoa kohteensa pinnanmuodoista, ja menetelmän avulla voidaan paikantaa lähinnä erilaisia kuoppakohteita, kuten asumuspainanteita, tervahautoja ja hiilimiiluja tai isoja vallirakenteita. Historiallisen ajan kohteita etsittiin topografian, kirjallisuustietojen, perimätiedon, paikannimistön ja internetistä löytyvän historiallisen karttamateriaalin avulla, kuten pitäjänkarttojen, ja sotilaskarttojen avulla. Alueen pitäjänkartat ovat vuosilta 1843–1846. Seudulta laadittujen vanhimpien peruskarttojen avulla arvioitiin kohteiden säilyneisyyttä ja maankäytön vaikutuksia mahdollisiin muinaisjäännöksiin. Inventointialueen vanhimmat peruskartat ovat vuosilta 1952 ja 1961.

2.2. Maastoinventointimenetelmä (2023-2024)

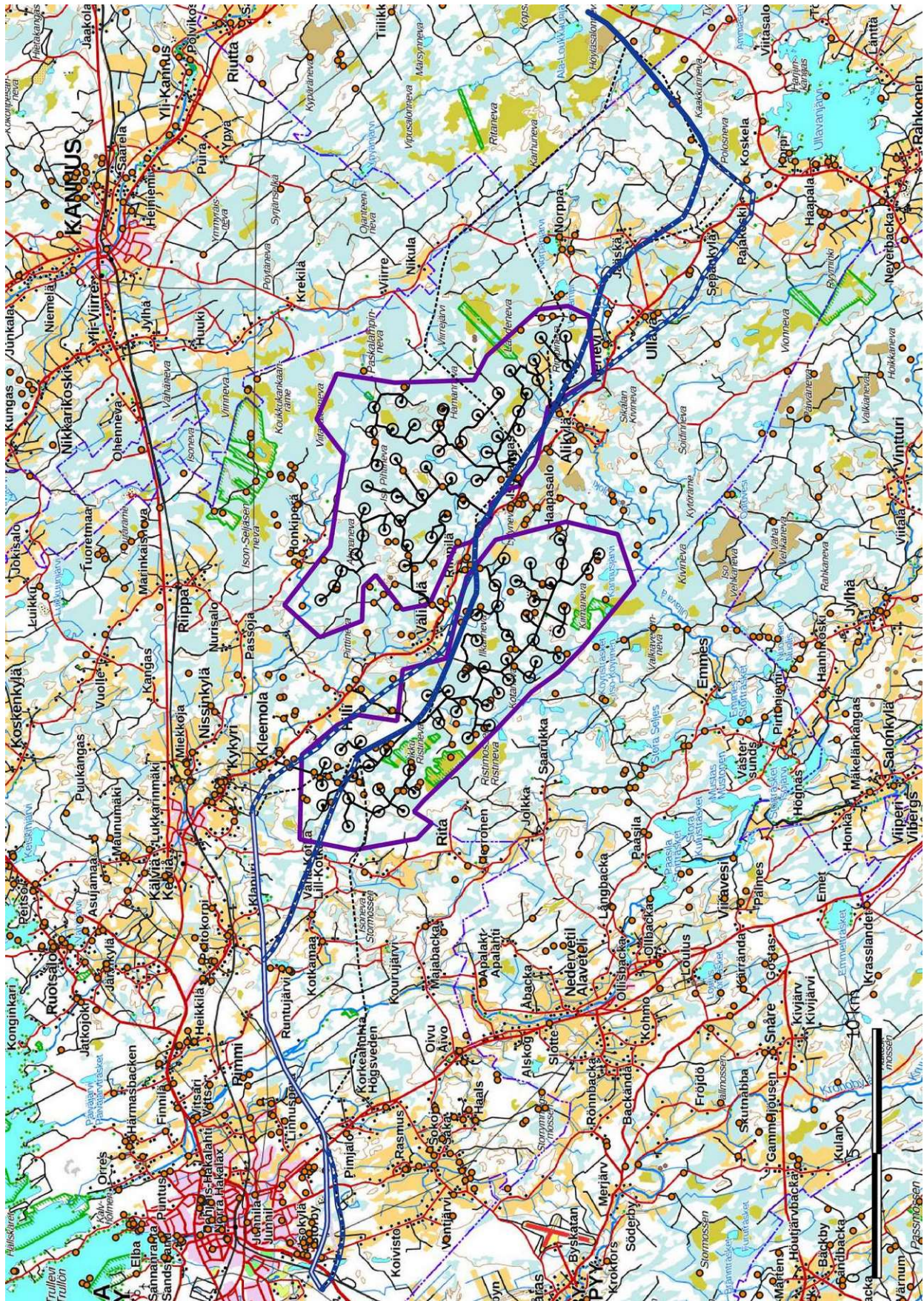
Maastoinventoinnille on annettu tarkat ohjeet (Yhteysviranomaisen lausunto EPOELY/2583/2022 /K.-H. Renlundin lausunto s.6). Erityyppisille infraelementeille on määritetty vaikutusvyöhykkeet, jotka inventoitiin tarkasti:

voimalapaikka	>pyöreä vyöhyke, radius 200 m
perusparannettavat nykyiset tiet	>käytävävyöhyke, leveys 60 m
uudet tiet	>käytävävyöhyke, leveys 60 m
voimajohtolinjavaihtoehdot	>käytävävyöhyke, leveys 150 m, maastosta riippuen leveys –300 m

Lisäksi tarkistettiin voimalapaikkojen lähellä olevat tunnetut kohteet ja lähellä olevat arkeologisesti otolliset alueet.

Kartta 2, hankealueen keskiosa, esimerkki vaikutusvyöhykkeistä: voimalapaikat pyöreä (halk. 400 m), sähkösiirron 20224 kohdalla (katkoviiva keskellä leveys 150 m, teidän kohdalla leveys 60 m, inventoidut alueet 2023 vihreinä ja 2024 sinisenä. Voimalinjasuunnitelma 2023 ohuena harmaana katkoviivana. MML:n peruskarttarasteri 1:10 000 9/2024.

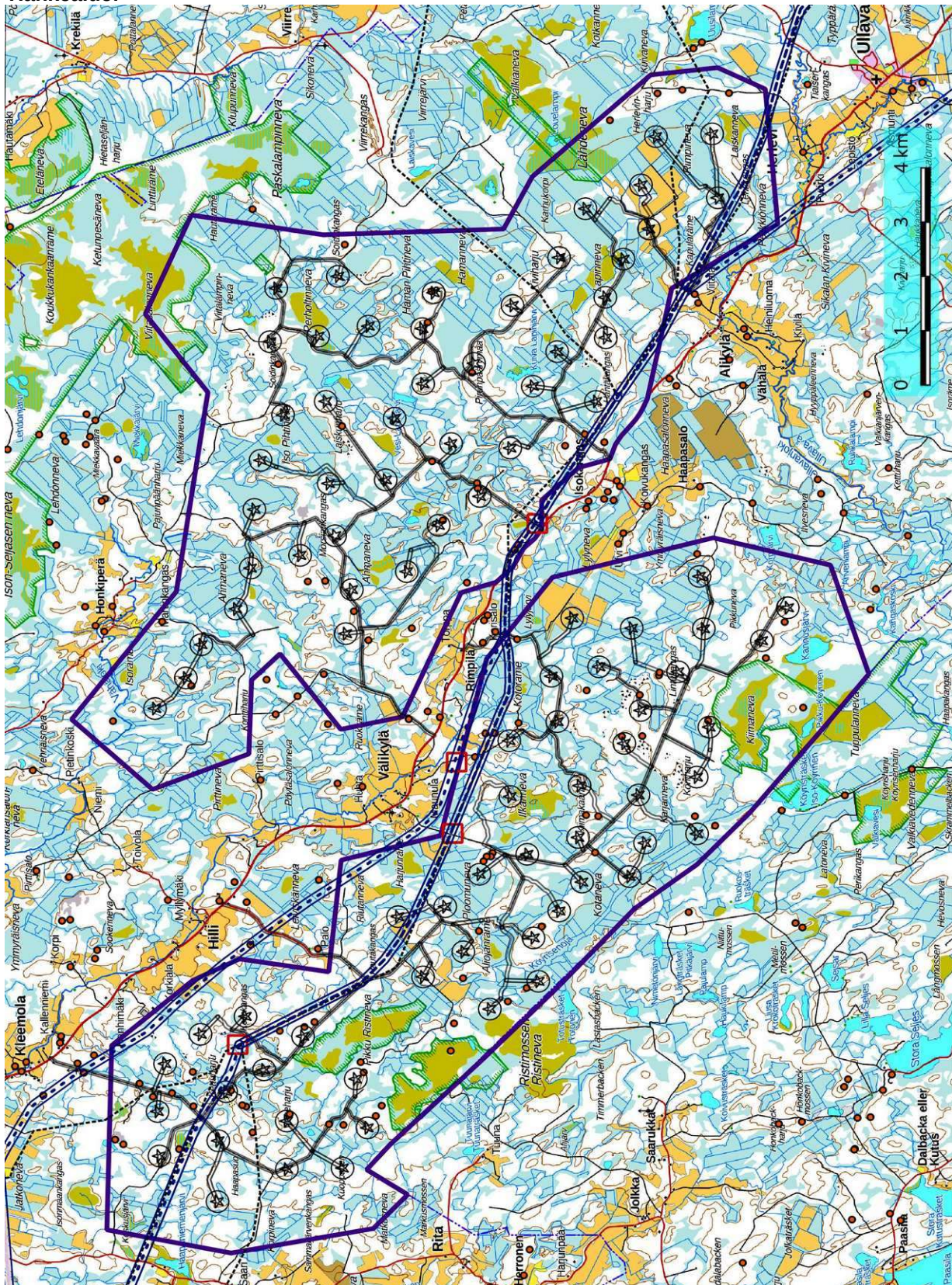

Kartta 3. Yleiskartta. Tuulivoimapuiston hankealueen raja merkitty violetilla viivalla, tuulivoimaloiden paikat mustalla ympyrällä ja tielinjaukset ohuella tummalla viivalla. Ulkoiset sähkönsiirtolinjaukset sinisellä katkoviivalla, vaikutusalue mustalla reunaviivalla; inventoinnin ulkopuolella jäävä linjaus vaaleanharmalla viivalla. MJ-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:100 000, 9/2024.

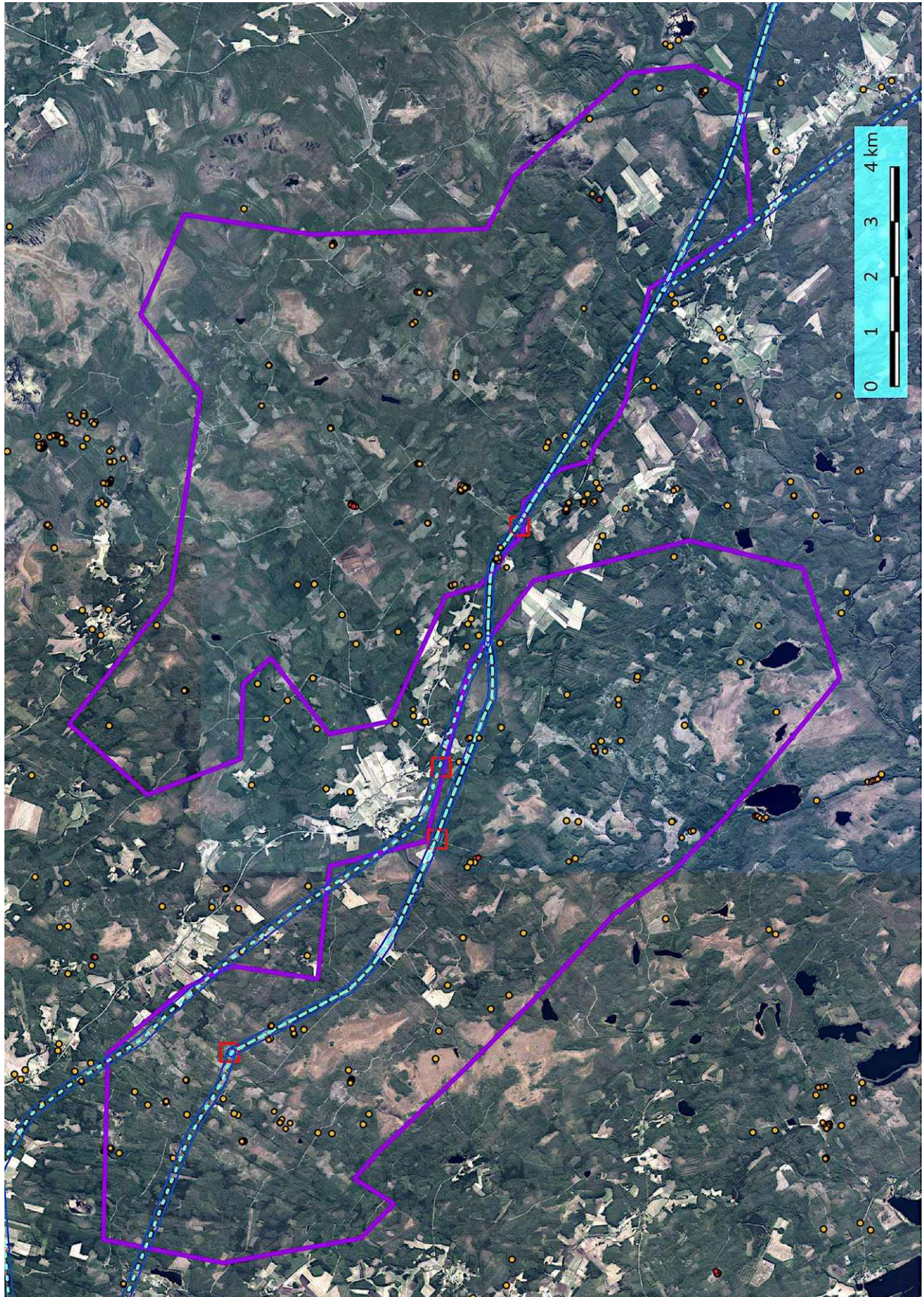

3. Infra, maisema, topografia

Hankealue:

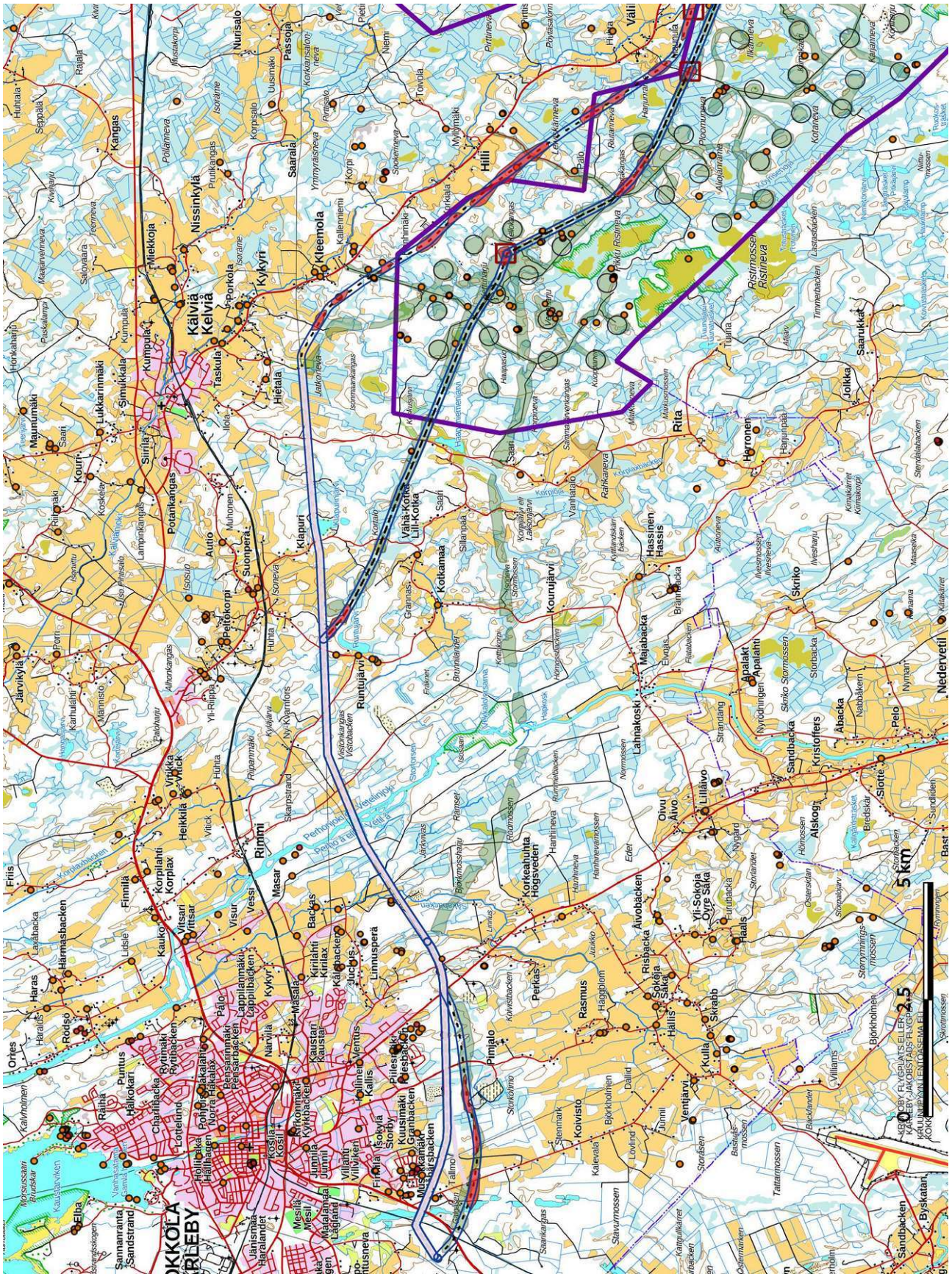
Kartta 4. Hankealueen raja merkitty violetilla viivalla, tuulivoimaloiden paikat tähdellä, tielinjaukset ohuella tummalla viivalla. Ulkoiset sähkönsiirtolinjaukset sinisellä katkoviivalla, vaikutusalueet mustalla ohuella reunaviivalla; . MJ-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä. MML:n maastokarttarasteri 1:50 000, 9/2024.

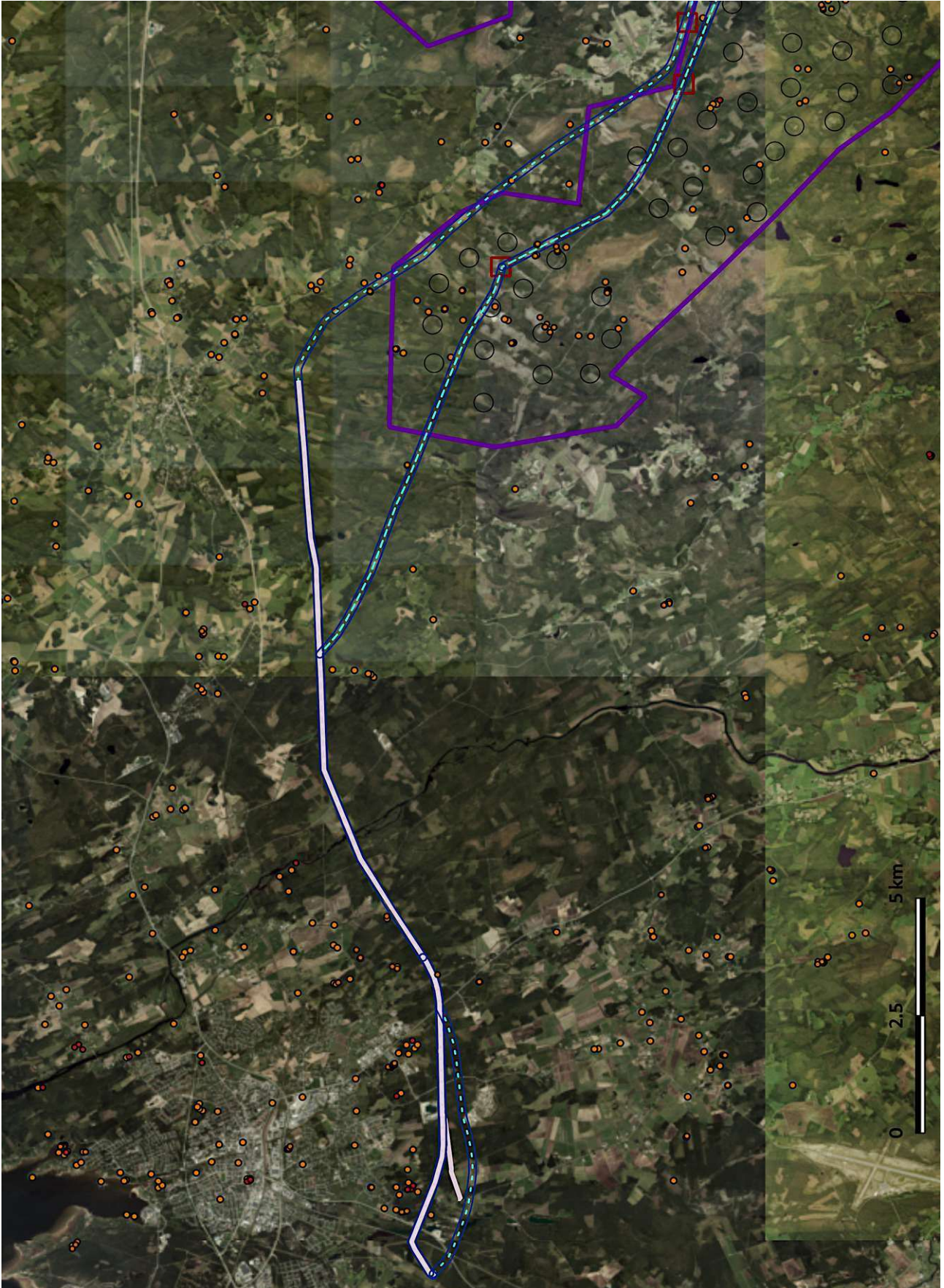
Kartta 5, ortokuva. Hankealueen raja merkitty violetilla viivalla, Ulkoiset sähkönsiirtolinjaukset turkoosilla katkoviivalla, vaikutusalue mustalla reunaviivalla; . MJ-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä. MML:n ortokuvat, 9/2024.

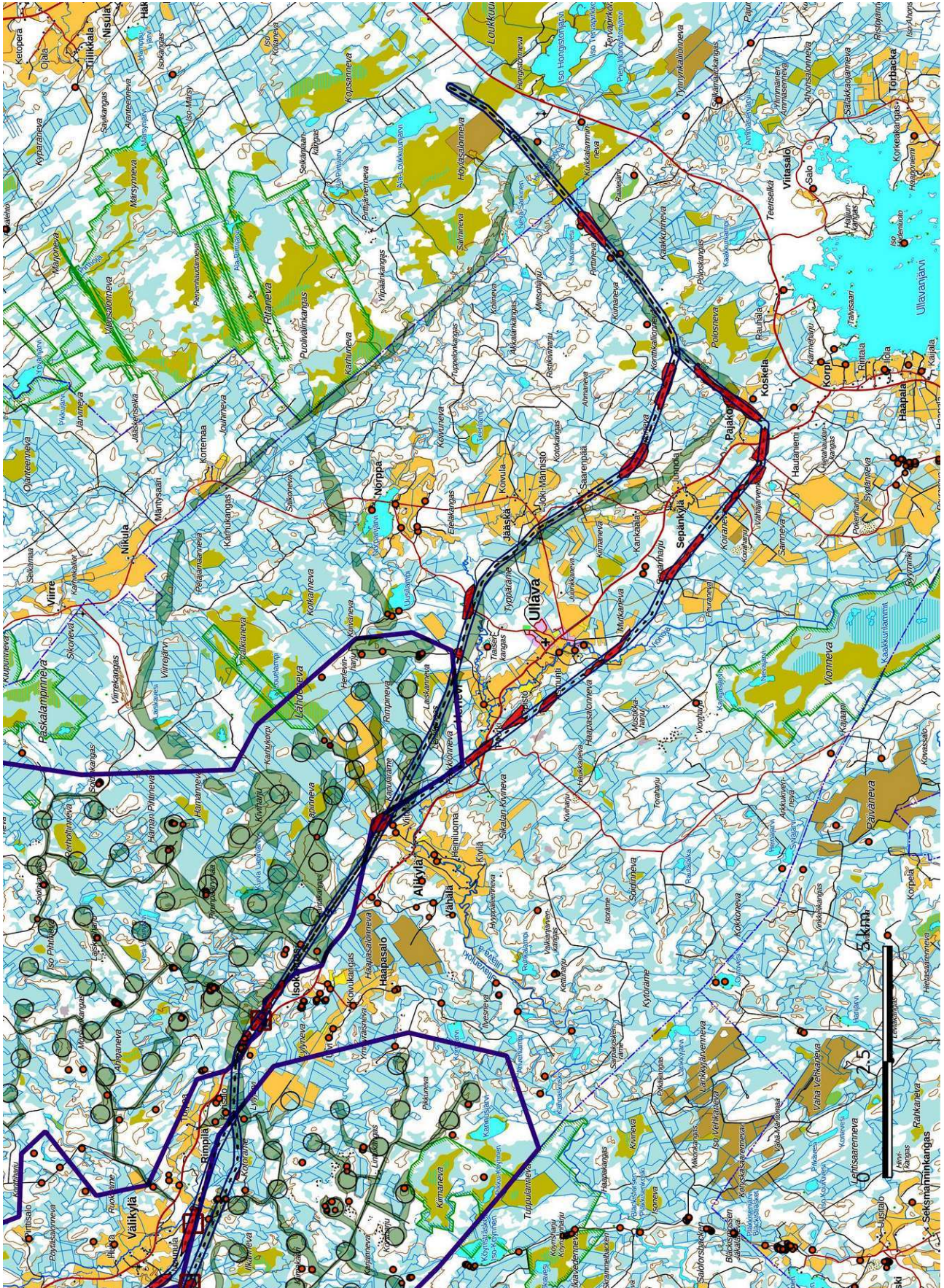
Ulkoisen sähkönsiirto:

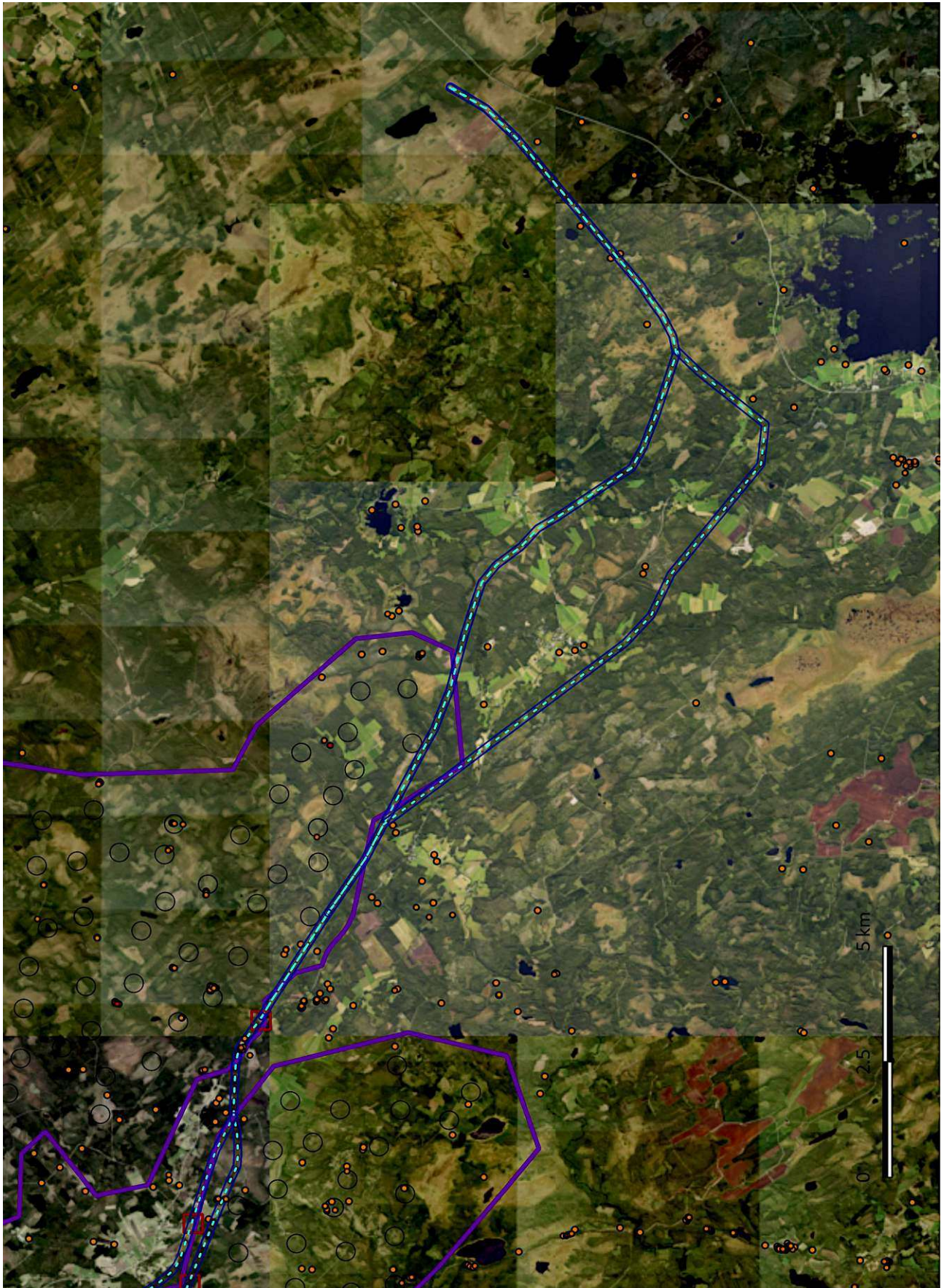
Kartta 6. Linjat länteen SVE2. Sähkölinjaukset tummalla katkoviivalla, buffer 150 m.. Ei inventoitava osuus vaalealla linjalla. Inventoidut alueet 2023 vaaleanvihreänä ja 2024 oranssina; tuulivoimapuiston hankealueen raja violetilla viivalla; mjr-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä, MML:n maastokarttarasteri 1:100 000, 9/2024.

Kartta 7. Ortokuva, linjat länteen SVE2. Sähkölinjaus turkoosilla katkoviivalla. Ei inventoitava osuus vaalealla linjalla. Tuulivoimapuiston hankealueen raja violetilla viivalla; mj-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä. MML:n ortokuvat, 9/2024.

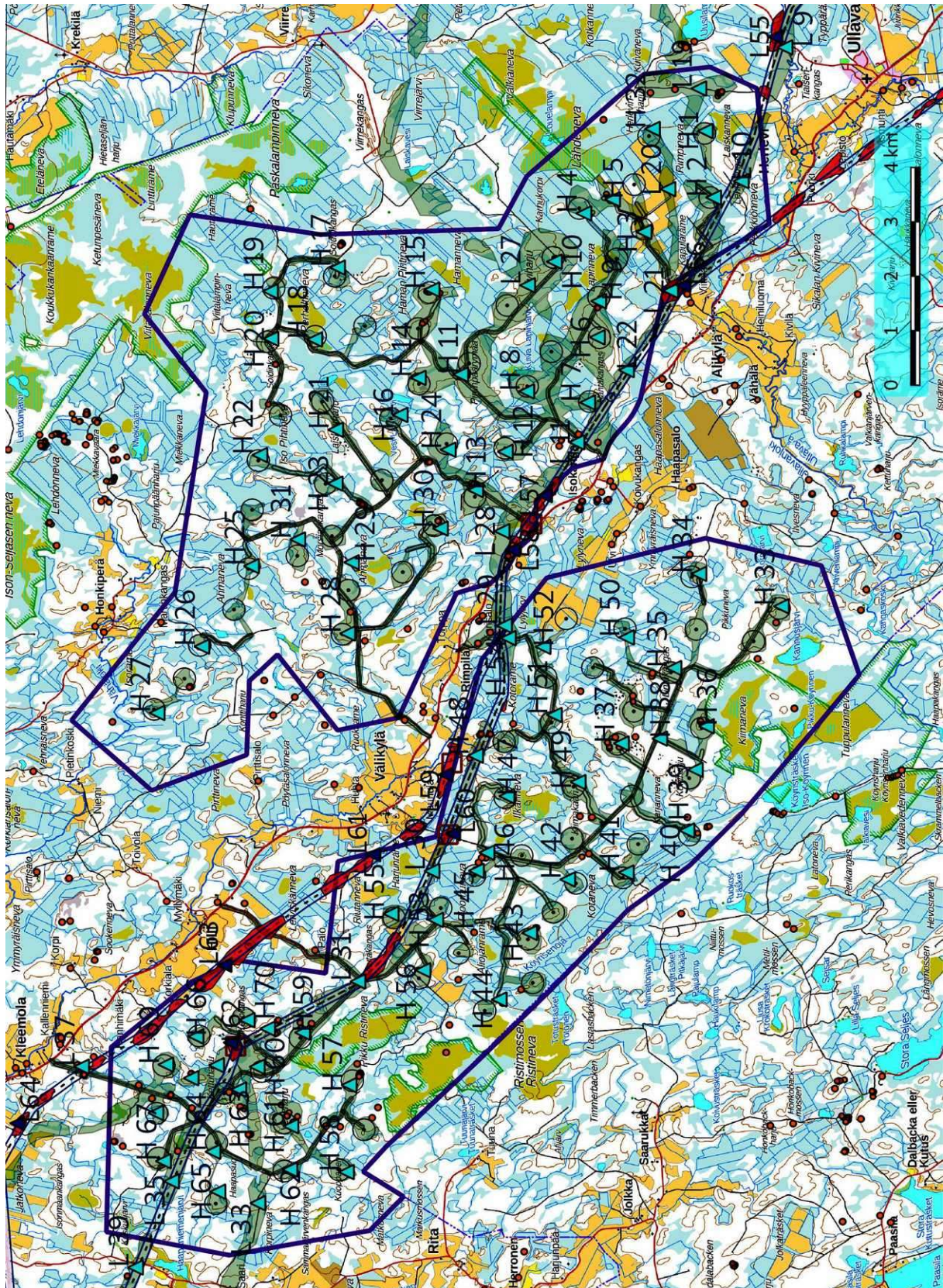
Kartta 8. linjat kaakkoon SVE1. Sähkölinjaukset tummalla katkoviivalla, buffer 150 m.. Ei inventoitava osuus vaalealla linjalla. Inventoidut alueet 2023 vaaleanvihreänä ja 2024 oranssina; tuulivoimapuiston hankealueen raja violetilla viivalla; mjr-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä, MML:n maastokarttarasteri 1:100 000, 9/2024.

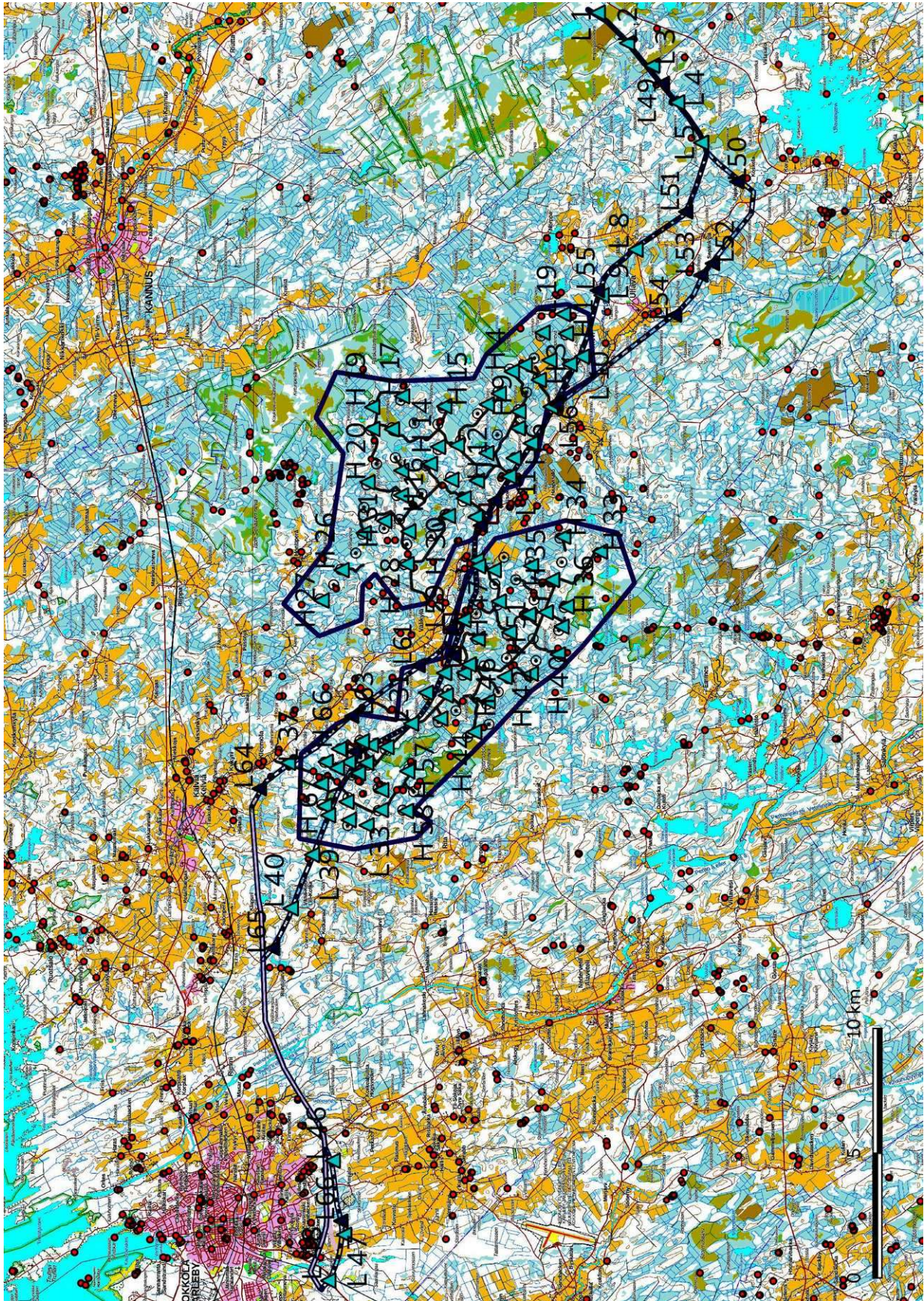
Kartta 9; ortokuva. Linjat kaakkoon SVE1. Sähkölinjaus turkoosilla katkoviivalla, tuulivoimapuiston hankealueen raja violetilla viivalla; mj-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä, MML:n ortokuvat, 9/2024..

3.1. Valokuvat ja maastokuvaukset

Kartta 10. Tuulivoimapuiston hankealue. Inventoidut alueet 2024 vaalean vihreänä, 2004 punaisena, kuvauspisteet hankealue H 1 – H 70 turkooseina kolmioina. Tuulivoimapuiston hankealueen raja tummalla viivalla, sähkölinjaus mustalla katkoviivalla; mj-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä, MML:n maastokarttarasteri 1:50 000, 9/2024.

Kartta 10. Yleiskartta valokuvaus. Kuvauspisteet 2023 >hankealue H 1 – H 70 ja >sähkölinjat L 1 – L 48 turkoosein kolmioin, osa kuvista tässä raportissa poistettu. Kuvauspisteet 2024 L 49 – 66 tumman sinisellä kolmiolla. Tuulivoimapuiston hankealueen raja tumalla viivalla, sähkölinjaus mustalla katkoviivalla; mj-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä, MML:n maastokarttarasteri 1:100 000, 9/2024.

KUVAT 2023

Hankealue itäinen osa:

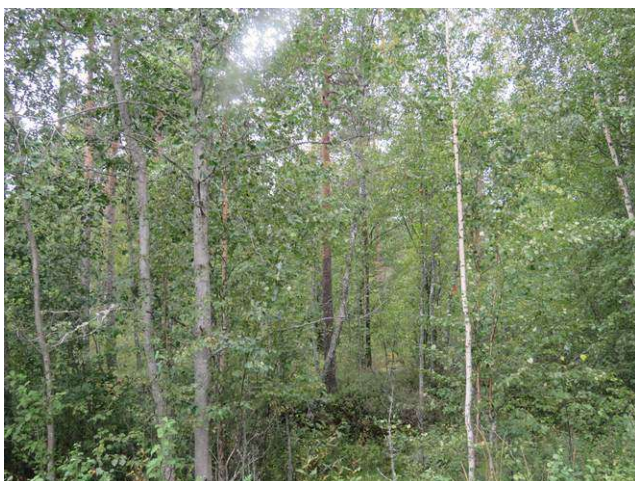
Kuva H 1. Voimalapaikka 190 luoteeseen.

Kuva H 2. Voimalapaikka 191 pohjoiseen.

Kuva H 3. Voimalapaikka 181 koilliseen.

Kuva H 4. Voimalapaikka 169 koilliseen

Kuva H 5. Lahdennevenoja koilliseen.

Kuva H 6. Voimalapaikka 173 etelään.

Kuva H 7. Voimalapaikka 170 etelään

Kuva H 8. Voimalapaikka 157 itään.

Kuva H 9. Voimalapaikka 172 itään

Kuva H 10. Voimalapaikka 163 koilliseen.

Kuva H 11. Tie voimalapaikalle 148.

Kuva H 12. Voimalapaikka 153 itään.

Kuva H 13. Voimalapaikka 150 länteen.

Kuva H 14. Voimalapaikka 142 itään.

Kuva H 15. Voimalapaikka 143 länteen.

Kuva H 16. Voimalapaikka 137 luoteeseen.

Kuva H 17. Polkku voimalapaikalle 129, länteen.

Kuva H 18. Voimalapaikka 125 kaakkoon, taustalla Perholtinneva.

Kuva H 19. Voimalapaikka 119 kaakkoon.

Kuva H 20. Voimalapaikka 118 luoteeseen.

Kuva H 21. Laiskunharjun rakka-alue ja rakkakuoppa kaakkoon.

Kuva H 22. Voimalapaikka 116 länteen.

Kuva H 23. Voimalapaikka 127 pohjoiseen.

Kuva H 24. Voimalapaikka 146 koilliseen.

Kuva H 25. Voimalapaikka 114 luoteeseen.

Kuva H 26. Voimalapaikka 107 pohjoiseen.

Kuva H 27. Voimalapaikka 102 koilliseen.

Kuva H 28. Voimalapaikka 131 pohjoiseen.

Kuva H 29. Ahmanevan turvetuotantoalue pohjoisreunalta etelään.

Kuva H 30. Voimalapaikka 144 koilliseen.

Kuva H 31. Voimalapaikka 123 länteen.

Kuva H 32. Voimalapaikka 183 luoteeseen.

Hankealue läntinen osa:

Kuva H 33. Voimalapaikka 194 luoteeseen.

Kuva H 34. Voimalapaikka 187 luoteeseen.

Kuva H 35. Voimalapaikka 184 luoteeseen.

Kuva H 36. Voimalapaikka 189 pohjoiseen.

Kuva H 37. Voimalapaikka 175 koilliseen, etualalla Runteleen eteläosan röykkiö.

Kuva H 38. Mökki Koniharjun metsätien risteyksessä.

Kuva H 39. Tielinjaus voimalapaikalle 185, länteen.

Kuva H 40. Voimalapaikka 186 lounaaseen.

Kuva H 41. Voimalapaikka 176, luoteeseen.

Kuva H 42. Voimalapaikka 168, lounaaseen.

Kuva H 43. Voimalapaikka 158 länteen.

Kuva H 44. Tie voimalapaikalle 151 luoteeseen.

Kuva H 45. Voimalapaikka 149 luoteeseen.

Kuva H 46. Iso kuusi Hietakankaan torpan piha-alueella.

Kuva H 47. Voimalapaikka 154 luoteeseen.

Kuva H 48. Kälvänjoki Jyrkänkankaan kohdalla, itään.

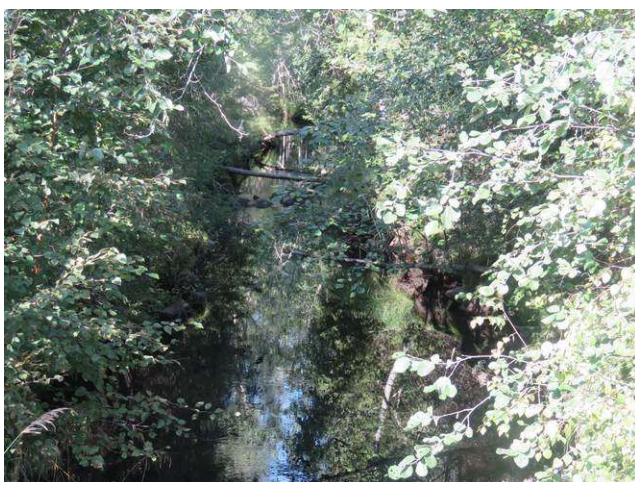
Kuva H 49. Voimalapaikka 167 luoteeseen.

Kuva H 50. Voimalapaikka 177 koilliseen.

Kuva H 51. Voimalapaikka 162 länteen

Kuva H 52. Korpijoki voimalapaikan 165 luoteispuolella.

Kuva H 53. Metsätie voimalapaikan 145 länsipuolella.

Kuva H 54. Koillinen sisääntuloväylä, kaakkoon.

Kuva H 55. Voimalapaikka 138 lounaaseen.

Kuva H 56. Voimalapaikka 141 luoteeseen.

Kuva H 57. Voimalapaikka 131 kaakkoon.

Kuva H 58. Voimalapaikka 130koilliseen.

Kuva H 59. Voimalapaikka 124 luoteeseen.

Kuva H 60. Voimalapaikka 117 lounaaseen.

Kuva H 61. Voimalapaikka 122 koilliseen.

Kuva H 62. Voimalapaikka 121 luoteeseen.

Kuva H 63. Veden täyttämä vanha sorakuoppa Kettuharjun keskivaiheilla.

Kuva H 64. Laavu Hautakankaalla.

Kuva H 65. Voimalapaikka 109 länteen.

Kuva H 66. Voimalapaikka 106 etelään.

Kuva H 67. Leukunjärven luoteispuolella.

Kuva H 68. Voimalapaikka 101 etelään.

Kuva H 69. Voimalapaikka 104 pohjoiseen.

Kuva H 70. Voimalapaikka 113 koilliseen

Ulkoinen sähkönsiirto SVE1: (kuvat 2023: L 6-7, L 12-18, L 23-26, L 38 ja L 41-45 on muutetun layoutin takia poistettu)

Kuva L 1. Linjauksen itäpää Hongistonnevan pohjoispuolella.

Kuva L 2. Itäinen haarautumiskohta Höyläsalonnevan turvetuotantoalueen eteläpuolella.

Kuva L 3. Kuikkalamminnevan pohjoisosa, linjaus kuvattu koilliseen.

Kuva L 4. Linjaus Piirtinevan kohdalla, pohjoiseen.

Kuva L 5. Linjaus Konttikallionnevan kohdalla, lounaaseen.

Kuva L 8. Peltoaluetta Kannuksentien varrella, kaakkoon.

Kuva L 9. Typpäluoman ylityskohta, pohjoiseen.

Kuva L 10. Linjaus Lehtikankaalla, luoteeseen.

Kuva L 11. Linjaus Isoharjun eteläpuolella, luoteeseen.

Kuva L 19. Linjaus Herlevinharjulla, länteen.

Kuva L 20. Peltoalue Rimpinevan luoteispuolella, linjaus kuvattu itään.

Kuva L 21. Linjaus Lehmikankaalla, itään.

Kuva L 22. Linjaus Häntäkankaan eteläpuolella, luoteeseen.

Kuva L 27. Linjaus Kiviharjulla, lounaaseen.

Kuva L 28. Linjaus Likokorven länsipuolella, länteen.

Linjaus SVE2 läntisellä hankealueella:

Kuva L 29. Linjaus Hankealueiden välissä, länteen.

Kuva L 30. Linjaus Harjurämeen eteläpuolella, luoteeseen.

Kuva L 31. Linjaus Hautakankaan metsätien risteyksessä, luoteeseen.

Kuva L 32. Linjaus Roskikankaan kohdalla, luoteeseen.

Kuva L 33. Metsätie länteen Vanhanhaidan kohdalla.

Kuva L 34. Kettuharjun haarautumiskohta, luoteeseen,

Kuva L 35. Keskimäinen linja Uusiperkkiön kohdalla, luoteeseen

Kuva L 36. Linjaus Pikku Kettuharjulla, luoteeseen.

Kuva L 37. Leppäsenkallio pohjoisen sisätulotien itäpuolella.

Kuva L 38. Pohjoinen haara, linjaus Nevanperän kohdalla, pohjoiseen.

SVE2 läntinen haara:

Kuva L 39. Linjaus Säkkijärven kohdalla luoteeseen.

Kuva L 40. Hokisuon peltoaluetta, linjaus luoteeseen.

Kuva L 46. Linjaus Pimjalon pohjoispuolella, länteen.

Kuva L 47. Kilkhagenin peltoaluetta, linjaus länteen.

Kuva L 48. Linjaus metsikössä Hirvinevan sähköaseman itäpuolella. Länteen.

KUVAT 2024

kaakkoinen linjaus / SVE 1

Kuva L 49. Linjaus Kaunisveden eteläpuolella; lounaaseen.

Kuva L 50. Linjaus peltoalueella Koskelan luoteispuolella.

Kuva L 51. Linjaus Isonkallion kohdalla, pohjoiseen.

Kuva L 52. Linjaus Sepänharjulla, kaakkoon.

Kuva L 53. Maahan kaivettu suoja Sepänharjulla linjakäytän pohjoispuolella.

Kuva L 54. Linjaus Ullavanjoen itäpuolella, kaakkoon.

Kuva L 55. Typpäluoma. Linjauksen ylityskohta lounaaseen.

Kuva L 56. Linjaus Lehmikankaalla; luoteeseen.

Kuva L 57. Linjaus Isonkankaan pohjoispuolella.

Kuva L 58. Pakettipelto kohteen 64 kohdalla, luoteeseen.

Läntiset linjaukset / SVE 2

Kuva L 59. Linjaus Jyrkänkankaan kohdalla, kaakkoon.

Kuva L 60. Linjaus Sanisalon pohjoispuolella luoteeseen.

Kuva L 61. Linjaus Harjunrämeen koillispuolella, luoteeseen.

Kuva L 62. Sähköaseman alue Paratiisikankaalla, pohjoiseen.

Kuva L 63. Linjaus Hilin länsipuolella, luoteeseen.

Kuva L 64. Linjaus Uusiniitun kohdalla, pohjoiseen.

Kuva L 65. Linjaus Runtujärven itäpuolella luoteeseen.

Kuva L 66. Linjaus Storkohmon luoteispuolella, länteen.

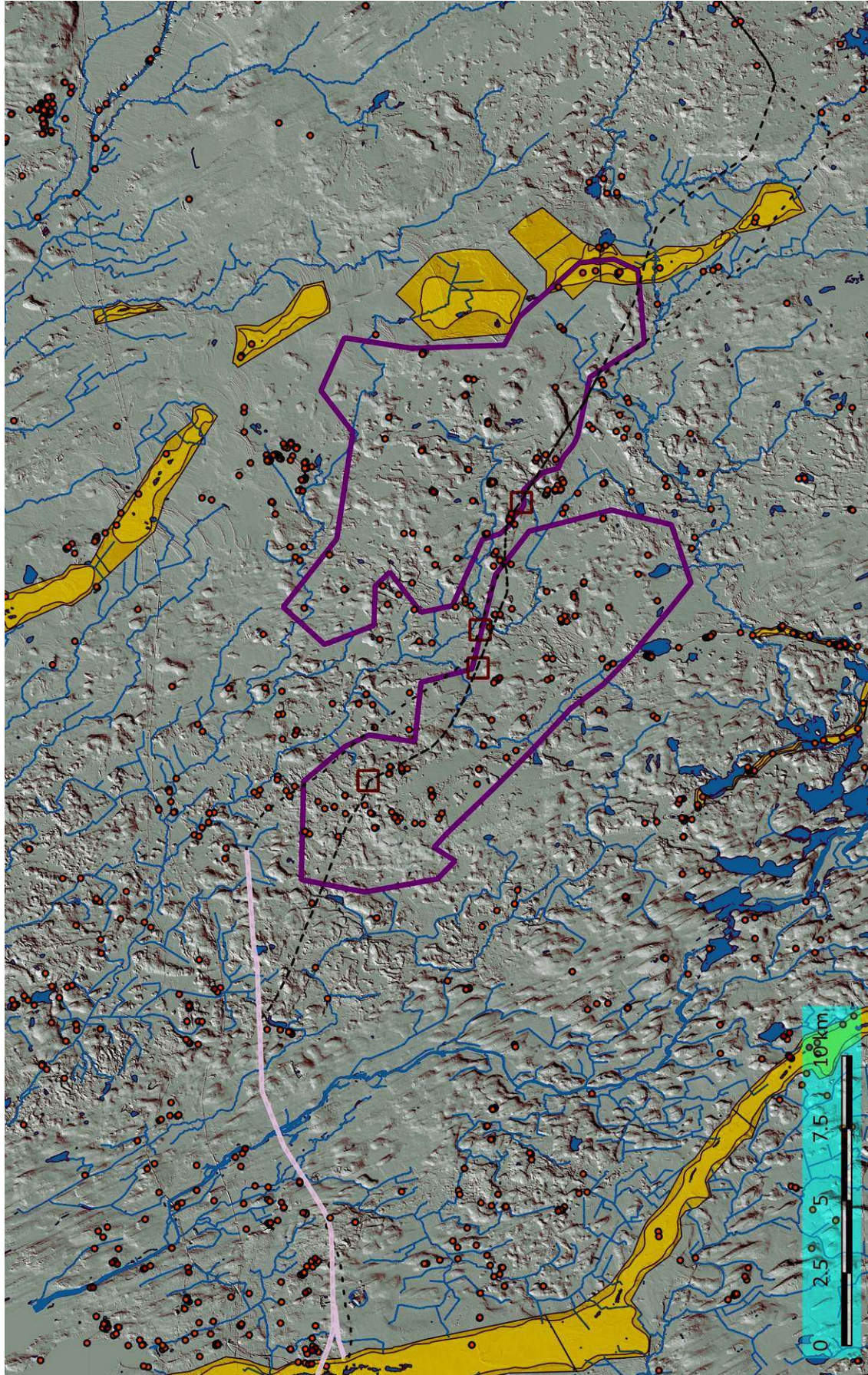
3.2. Geologia

Tuulivoimapuiston hankealue ja pääosa ulkoisista sähkönsiirtolinjauksesta sijaitsevat Lestijoen ja Perhonjoen välisellä pohjamoreeni- / kumpumoreenialueella. Kallioperä on pääasiassa graniittia ja metamorfista gneissiä. Suunnittelualueen itäreunalla esiintyy myös vulkaniittia ja gabroa. Vanhan kallioperän pinnanmuodot, kuten kovan kiven muodostamat korkeat kallionyppylät, painaumat ja ruhjeet, vaikuttavat maiseman kuvaan. Pohjanmaalle tyypillistä on ruhjeverkko kallioperässä, jonka pääsuunta on kaakko-luode. Useimmat Pohjanmaan joet seuraavat näitä ruhjeita ja sivujoet usein poikittaisia ruhjeita. Myös Lestijokilaakso ja Perhonjokilaakso seuraavat vanhoja ruhjeita kallioperässä ja ovat siten jääkautta vanhempia.

Suunnittelualueen läheisyydessä on kaksi jääkautista harjua jotka kulkevat miltei samaan suuntaan kuin ruhjeet: pohjois- / koillispuolella Ullava–Lohtaja-harjajakso, joka muodostaa rannikolla kuuluisat Vattajan hiekkaluodot, sekä etelä- / lounaispuolella Kaustinen–Kokkola-harjajakso. Molemmat harjut ovat eri haaroja pitkästä Perho–Lohtaja-harjusta. Harjut syntyivät jäätikön sulamisvaiheessa, jolloin jään pohjassa olevat voimakkaat virrat kuljettivat valtavia määriä soraa ja hiekkaa. Hankealueen kumpumoreenit huuhtoutuivat pinnaltaan muinaisissa merenrantavaiheissa; näin syntyi tiheä saaristovyöhyke täynnä kivikkoisia saaria ja luotoja, joka siirtyi maankohoamisen takia jatkuvasti länteen.

Tasaiset pohjamoreenialueet ovat laajalti soistuneet; hankealueen eteläpuolella on laajoja luonnontilassa olevia soita (Aittosenneva, Tuomikonneva, Kivineva, Paukanneva, Isonneva ja Lamminneva). Niiden suojeltujen soiden kokonaispinta-ala on noin 3 500 ha.

Noin 10 200 vuotta sitten mannerjäätikön reuna oli Lestijärven tienoilla ja noin 10 000 vuotta sitten se oli vetäytynyt Lohtajalta luoteeseen. Suurin osa Skandinaavian mannerjäätiköstä oli sulanut 9 500 B.P mennessä. Siihen aikaan maankohoaminen oli voimakkaimmillaan, nousun ollessa tällä seudulla n. 12 m sadassa vuodessa, eli 12 cm vuodessa. Perhonjokilaakso ja Lestijokilaakso olivat alussa veden peittämiä. Tuolloin Itämeren altaan kohdalla lainehti valtava sisäjärvi, nk. Ancylusjärvi. Hankealueen ja sähkönsiirtolinjojen sijaintikorkeus n. 20–105 m mpy vastaa ylimmillään Ancylusjärven loppuvaiheen merenrantatasoa noin 8 000 vuotta sitten ja alimmillaan Itämeren alkuvaihetta noin 2 400 vuotta sitten.

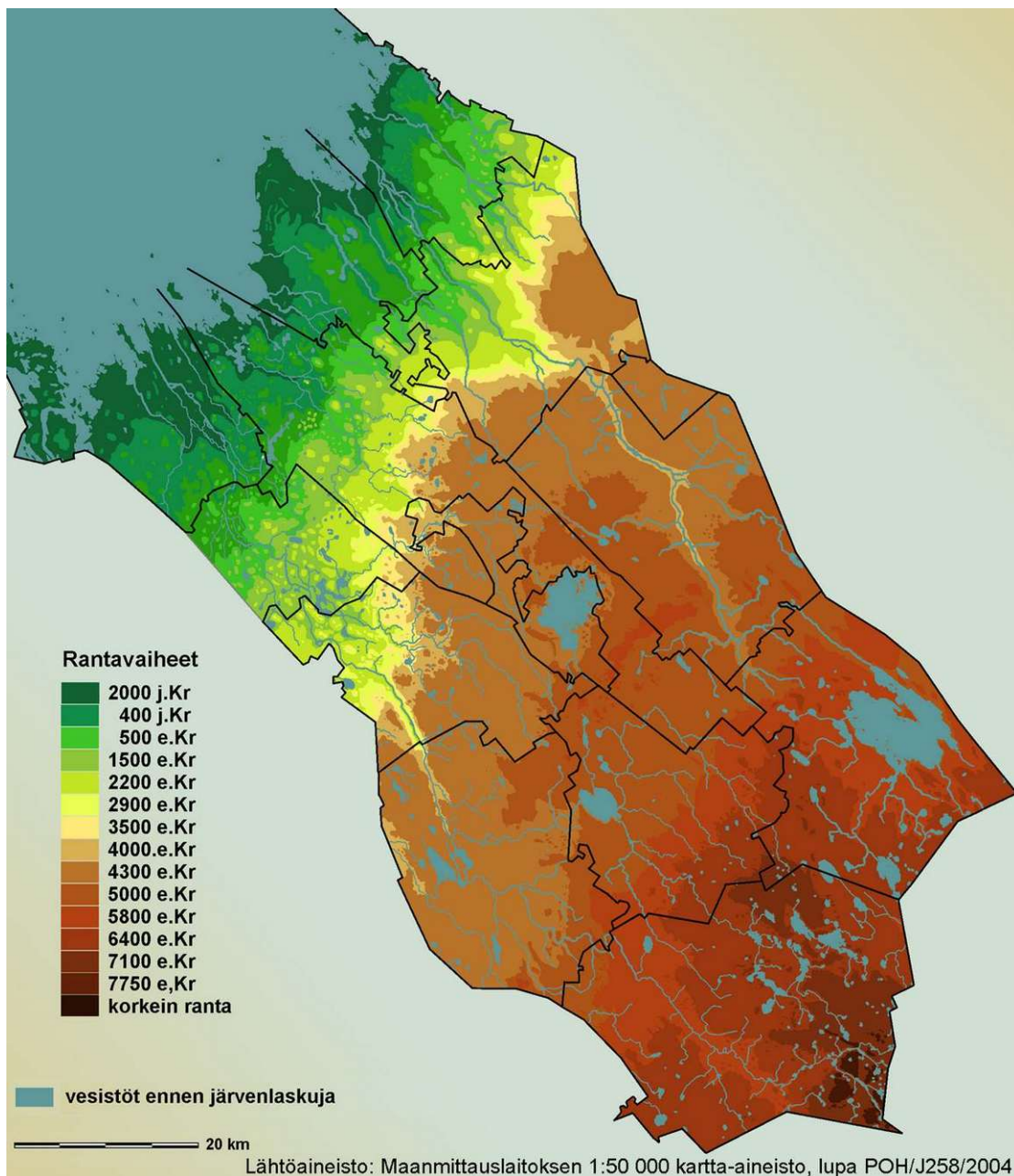
Kartta 10. Laserkeilausaineistoon perustuva vinovalovarjoste 8 m DEM 1:20 000, 8/20234. Hankealueen raja violettina viivana, Ulkoiset sähkösiirtolinjaukset mustana katkoviivana, harjut keltaisena. Vesistöt VPD 2. Mj-rekisteriin merkityt kohteet oranssina pisteenä. MML:n laserkeilausaineisto 8/2024.

4. Alueen aiempi maankäyttö

Hankealueen ja sähkönsiirtojen sijaintikorkeus n. 20–105 m mpy vastaa ylimmillään mesoliittisen kivikauden loppuvaihetta / Ancylusjärven loppuvaiheen merenrantatasoa noin 8 000 vuotta sitten ja alimmillaan rautakauden alkuvaihetta / Itämeren alkuvaihetta noin 2 400 vuotta sitten. Kivikautinen asutus seurasi alussa pääosin maankohoamisen seurauksena länteen siirtyviä jokisuualueita. Lestijokilaaksossa ja Perhonjoki jokilaaksossa tunnetaan runsaasti kivikautisia asuinpaikkoja jokivarsilta korkeudelle noin 60 m mpy saakka.

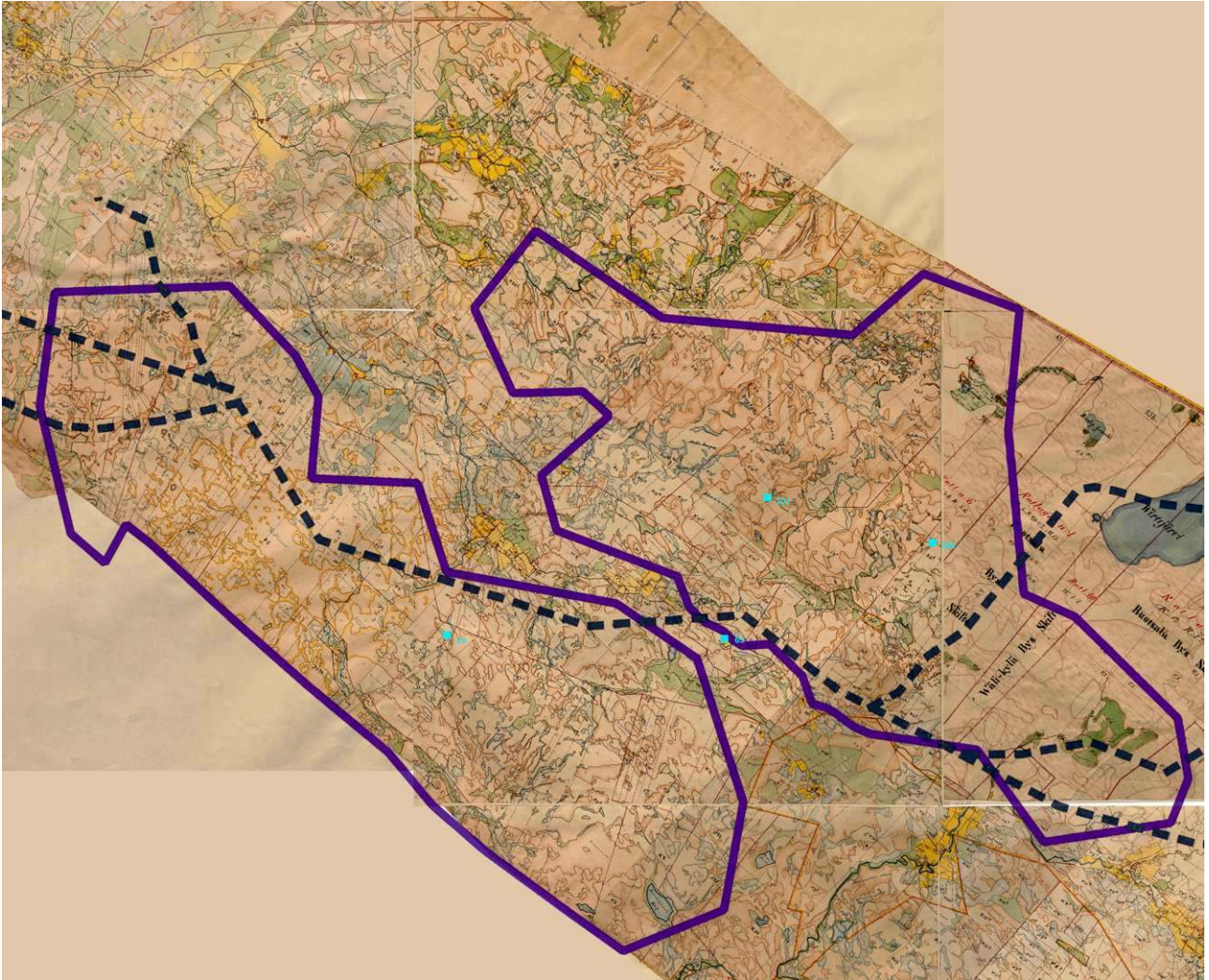
Noin 6 000 vuotta sitten (muinaisen merenrannan nykykorkeus n. 65 m mpy) asutus siirtyi kivisille luodoille jokisuiden väliseen saaristoon. Asutus voimistui huomattavasti neoliittisen kivikauden loppuvaiheessa noin 5 500 – 4 500 vuotta sitten. Saaristoon alettiin rakentaa ns. jätinkirkoja ja isoja kivikkoon kaivettuja talonpohjia. Tämän kehityksen syynä lienee "kivikauden kesäksi" kutsuttu lämmin ilmastojakso, jolloin Itämeri jäätui talvisin enää Pohjanlahden pohjoisosassa. Hyljekannat, jotka tarvitsivat talvijäätä, siirtyvät massoittain alueelle, ja loivat perustan hylkeiden massapyynnille. Asutus pysyi runsaana pronssikaudelle saakka, merkkejä rautakautisesta asutuksesta on löytynyt niukalti, lähempänä nykyistä rantavyöhykettä.

Kartta 11 Rannansiirtyminen Perho- ja Lestijokilaakso kohdalla 7800 e.Kr. - 2000 j.Kr. (kartta multimediaasta Perhon- eli Vetelinjoki- ja Kälviänjokilaaksojen historia; Jaana Itäpalo ja Hans-Peter Schulz, © Kotiseudun muisti II-hanke; Halsuan kunta 2005. Kuntajako v. 2005.

Varhainen maatalousasutus levisi Perhonjokivartta, Lestijokivartta ja Kälviänjokivartta pitkin sisämaahan viimeistään 1500-luvun alussa. Kälviän kirkonkylän seudulla oli vuosisadan loppun mennessä perustettu 6 taloa: Penttilä, Hyypä Tuunala, Porkola, Miekkoja-Nissi ja Lassila, sekä Välikylään 2 taloa, Ruokoja ja Maunula. 1700-luvun lopussa asutus voimistui huomattavasti rannikkoseudulla (Ruotsala) sekä Kälviän kirkonkylän lähistöllä. Asutus levisi myös Vähäjokea pitkin Honkaperälle saakka ja uusia taloja syntyi Kälviänjoen varrelle, kuten Kleemola, Hilli ja Rimpilä. Alikylään Ullavanjoen varressa perustettiin ensimmäiset talot jo viimeistään 1600-luvulla.¹

Kartta 12. Ote 1840-luvun pitäjäkartasta Kokkola, Kälviä ja Ullava. Torpat on merkitty turkoosina pisteenä. Hankealue asemoituna (rajattu violetilla viivalla, sähkölinjat tummana katkoviivana).

Hankealueella ei ollut taloja, mutta vuoden 1840 pitäjänkartalle on merkitty 4 torppaa tai niiden peltoja: Hieta-kangas (kohde 23), Yritys (kohde 63), Viritys (nykyinen paikannimi Sikopirtti) (kohde 101) ja Hama (kohde 109). Layoutin vaikutusalueella sijaitsee yksi kämppä, Pakopirtinkankaan kämppä (kohde 110), sekä 2 kala-kellaria, kohteessa Lähdenevanoja (kohde 95). 1600–1800-lukujen tervanpolton merkkejä ovat 28 tervahautaa, joista kartoitettiin 20; lisäksi kohteesta 100 Sikopirtti 1 havaittiin 8 pystymiilua.

¹ Asutushistoria tarkemmin: Perhon- eli Vetelinjoki- ja Kälviänjokilaaksojen historia; J. Itäpalo ja H.-P. Schulz, © Kotiseudun muisti II-hanke; Halsuan kunta 2005.

5. Tulokset

Ennen inventointia tunnettiin tuulivoimapuiston hankealueelta tai sen parannettavien sisääntuloväylien varrelta 87 muinaisjäännöskohdetta tai kulttuuriperintökohdetta. Sähkönsiirtolinjauksen inventoitavien osien vaikutusalueelta (< +100 m) tunnettiin 3 muinaisjäännöskohdetta, inventoinnin ulkopuolelle jäävän osan vaikutusalueelta lisäksi 1 kiinteä muinaisjäännös ja 1 mahdollinen muinaisjäännös.

Inventoinnissa 2023 kartoitettiin hankealueelta 40 tunnettua muinaisjäännöskohdetta tai kulttuuriperintökohdetta ja 12 uutta kohdetta, lisäksi 2 muuta kohdetta. Sähkönsiirtolinjauksen vaikutusalueelta kartoitettiin 3 tunnettua kohdetta ja 6 uutta kohdetta. 2024 kartoitettiin uudelta sähkönsiirtolinjaukselta 5 uutta muinaisjäännöskohdetta.

Hankkeella voisi olla vaikutusta 58 muinaisjäännöskohteeseen tai kulttuuriperintökohteeseen: näistä 24 sijaitsee tuulivoimapuiston itäisellä osa-alueella, 20 läntisellä osa-alueella, sekä 4 hankealueen sisääntuloväylien vaikutusalueella. Vuoden 2023 sähkönsiirtolinjauksen vaikutusalueella olleesta kohteesta poistu 8 kpl. Uuden linjauksen 2024 vaikutusalueella sijaitsee 6 tunnettua kohdetta (nrot. 26, 41, 54, 63, 64 ja 116) sekä 5 uutta kohdetta (nrot. 111 - 115).

Lestijärvellä, 26.9.2024

koontiraportti, sisältää osia seuraavasta raportista:

Pihtinevan tuulivoimapuistohankkeen sekä ulkoisen sähkönsiirtolinjausten SVE1 -hankealueesta länteen- ja SVE2 -hankealueesta itään- arkeologinen inventointi; Hans-Peter Schulz 30.11.2023 (huom. ulkoisen sähkönsiirron nimitys oli vuonna 2023 eri kuin 2024)

Hans-Peter Schulz

5.1. Yleiskartat

Karttaselitykset kartat 13 ja 14. Kohteet; yleiskartta ja tuulivoimapuiston hankealue:

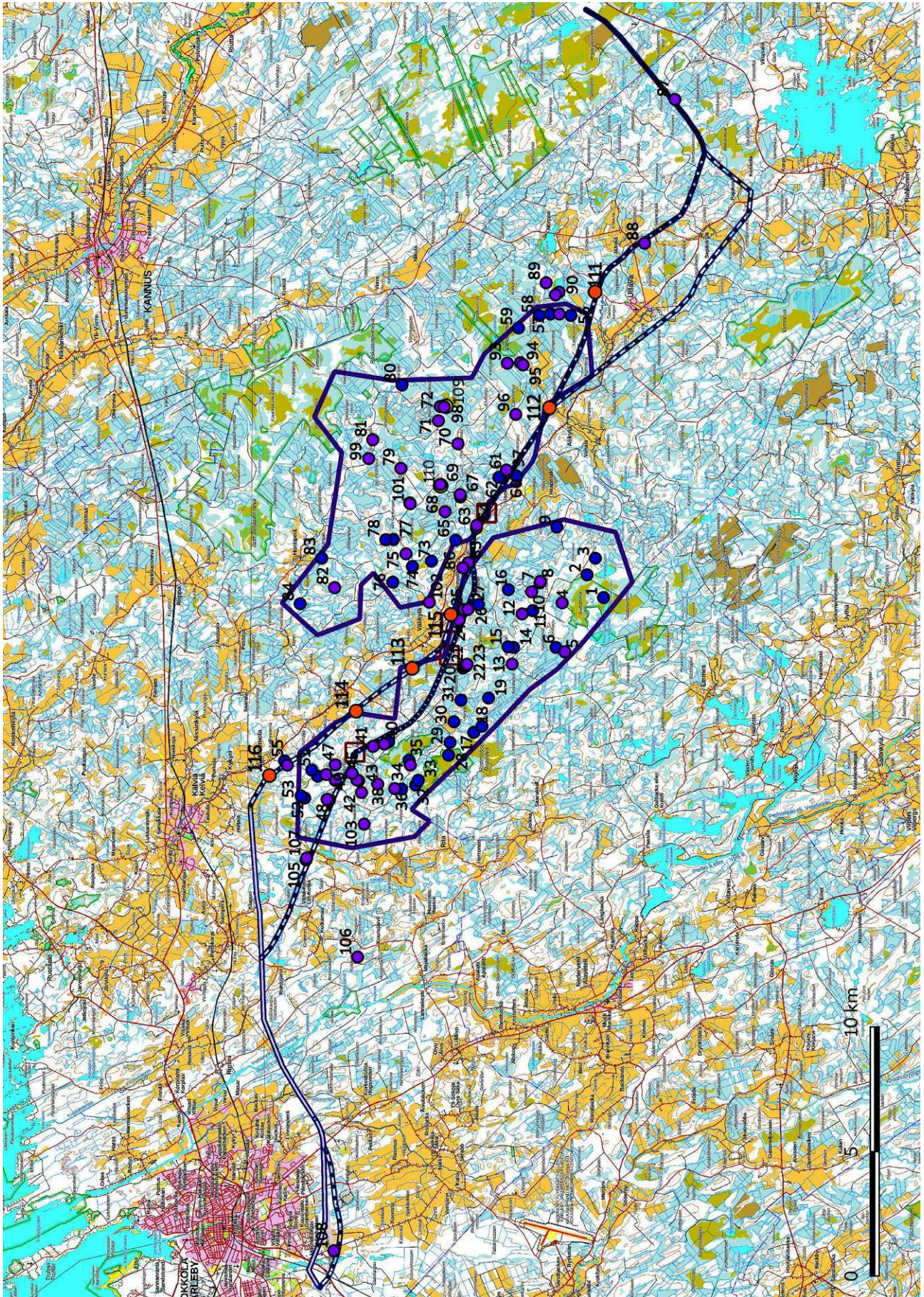
2023: Muinaisjäännös- ja muut kulttuuriperintökohteet: (nrot. 1-108) kartoitetut kohteet violettina pisteenä, ei kartoitetut kohteet sinisenä pisteenä; muut kohteet keltaisena pisteenä (nrot. 109-110).

2024: Muinaisjäännöskohteet oranssina pisteenä (nrot. 111 – 116).

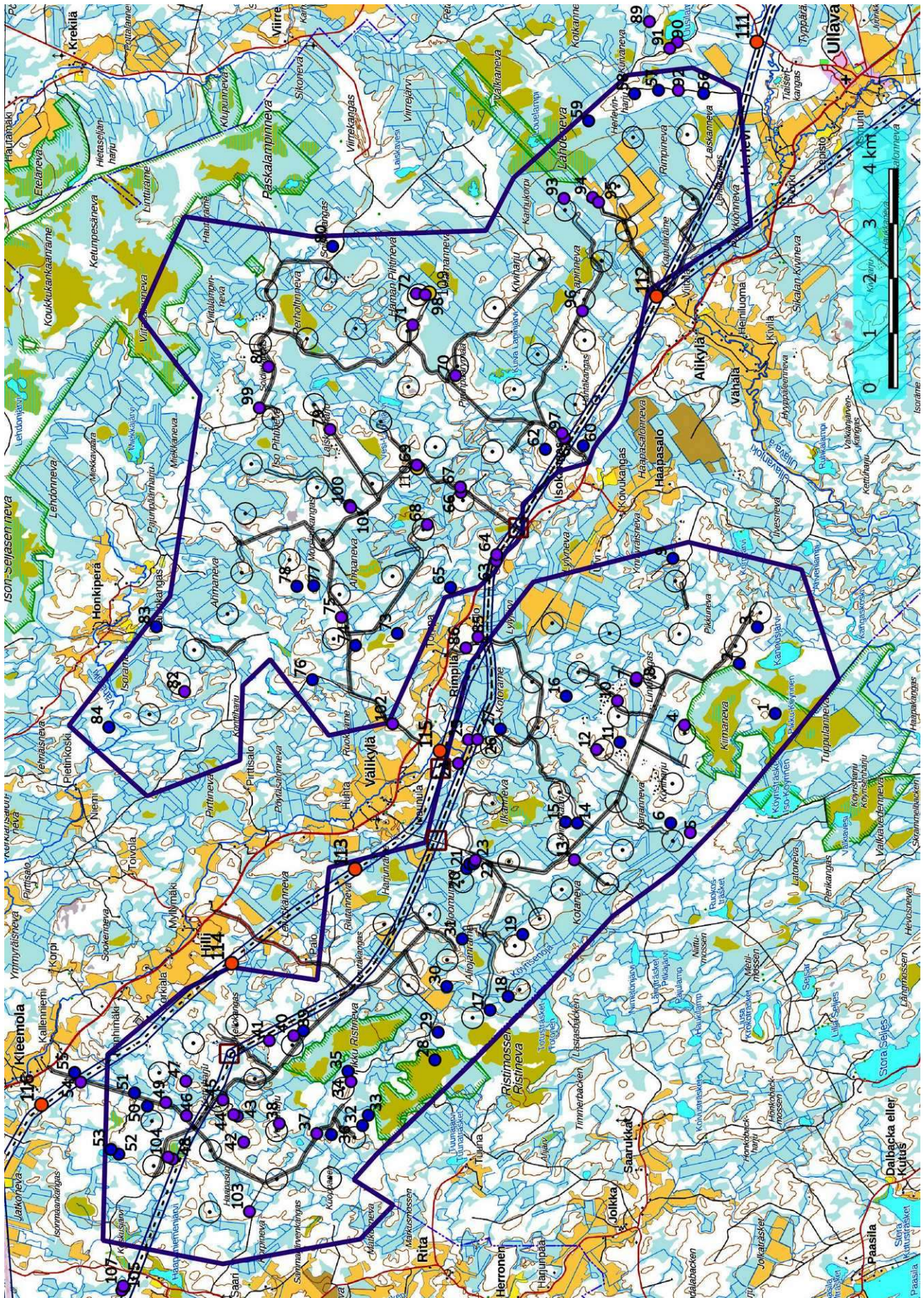
Tuulivoimapuiston hankealueen raja merkitty tummalla viivalla, Ulkoiset sähkönsiirtolinjaukset mustalla katkoviivalla, vaikutusalue mustalla reunaviivalla; inventoinnin ulkopuolella jäävä linjaus vaalean keltaisella viivalla.

Kartta 14: tuulivoimaloiden paikat ohuella mustalla ympyrällä ja tielinjaukset ohuella tummalla viivalla .

MJ-rekisteriin merkityt kohteet oransseina pisteinä. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:100 000, 10/2023.

Kartta 13. Yleiskartta Kohteet.

Kartta 14. Tuulivoimapuiston hankealue. Kohteet.

6. Kohdeluettelo

Violetti > kartoitettu _maankäytön vaikutusalueella (64 kohdetta), Musta > ei kartoitettu (46 kohdetta)

ID	Nimi	Tyyppi tai alatyyppe	Mj-tunnus
2023:			
Tuulivoimapuiston hankealueet:			
1	Pikku- Köyrisensaaret	kivirakenteet,rakkakuopat	315010090
2	Kannusjärvi	kivirakenteet,rakkakuopat	315010089
3	Jättiläiskangas	kivirakenteet,rakkakuopat	315010087
4	Kiimanevan Hautakangas	kivirakenteet, rakkakuopat jätinkirkot ?	315010093
5	Tressunharju	Kivirakenteet, jätinkirkot asuinpaikat, tervahaudat	315010071
6	Maalarinniittu	tervahaudat	1000039847
7	Lintukangas	Asuinpaikat kk.asp	315010086
8	Lintukangas 2	tervahaudat	1000041847
9	Hautakangas 2	Asuinpaikat, talonpohjat	315010097
10	Vanha Lintukangas	Asuinpaikat, kk.asp	1000044640
11	Vanha Lintukangas 2	Asuinpaikat, kk.asp	1000044825
12	Runtele	Asuinpaikat, kivirakenteet	315010018
13	Naurishuhtakangas	Asuinpaikat, kk.asp	315010055
14	Kiimakaari 2	röykkiöt, kivikautinen	315010067
15	Kiimakaari 1	röykkiöt, kivikautinen	315010017
16	Tuohinaama	hiilimiilut	1000044641
17	Ristineva NE	tervahaudat	1000038149
18	Köyrisenoja	kiviröykkiöt	1000046014
19	Aliojanharju	kivirakenteet,rakkakuopat	1000044961
20	Hautaniemi	tervahaudat	1000045395
21	Hietakangas 3	Asuinpaikat, kk.asp	1000045398
22	Hietakangas 2	kivirakenteet	1000045397
23	Hietakangas 1	Asuinpaikat, torppa, hist.	1000045396
24	Jyrkänkangas	Asuinpaikat, kk.asp	315010033
25	Soidinharju	Jätinkirkko	1000044819
26	Soidinharju 2	tervahauta	1000044820
27	Egyptinkorpi	luonnonmuodostuma	1000038156

28	Ristineva	Jätinkirkko	315010012	
29	Kehäkangas	kivirakenteet, rakkakuopat	1000042353	
30	Pikkuniitunharju	maarakenteet, painanteet	315010075	
31	Kylmänperänharju 1	kivirakenteet, kiukaat	315010076	
32	Rahkalampinkangas 1	Asuinpaikat, kk.asp	315010073	
33	Rahkalampinkangas 2	Asuinpaikat, kk.asp	315010074	
34	Välikangas 2	kivirakenteet, rakkakuopat	1000046015	
35	Välikangas	tervahaudat	1000038348	
36	Kämppäkangas	Jätinkirkot	315010072	
37	Kämppäkangas 2	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	315010051	
38	Veneharju	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	315010051	
39	Marjakangas 2	röykkiöt tervahaudat	1000046052	
40	Marjakangas	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000044955	
41	Roskikangas	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000008070	
42	Siljakallio	kivirakenteet, rakkakuopat	1000046054	
43	Kettuharju 3	Asuinpaikat, kivivallit	315010010	
44	Kettuharju 4	Asuinpaikat, kk.asp,	315010063	
(45	Kettuharju 2	Pronssikautinen hautaröykkiö	315010009	poistettu mj)
46	Kettuharju 1	Pronssikautinen hautaröykkiö	315010008	
47	Maijankorpi	Pronssikautinen hautaröykkiö	315010007	
48	Leukujärvi	Hist. Kivi- maarakenteet kiukaat	1000008594	
49	Isoräme	kivirakenteet	3150100062	
50	Isoräme 2	tervahaudat	1000027892	
51	Heinineva 2	tervahaudat	1000027891	
52	Kalliojärvenkalliot 3	Pronssikautinen röykkiö	315010066	
53	Kalliojärvenkalliot 1-2	Pronssikautiset hautaröykkiöt	315010004	
54	Leppäsenkallio 2-4	Pronssikautiset hautaröykkiöt	315010002	
55	Leppäsenkallio 1	Pronssikautiset hautaröykkiöt	315010001	
56	Herlevinharju	Pyyntikuopat, tervahaudat	885010001	
57	Herlevinharju 2	kivirakenteet, röykkiöt	1000008064	
58	Herlevinharju 4	tervahaudat	1000045566	
59	Herlevinharju 3	Asuinpaikat, kk.asp.	1000008066	

60	Isokangas SW	kivirakenteet, hist.	1000008067
61	Peitsonhauta	kivirakenteet, röykkiöt	1000041855
62	Isoharju	asuinpaikat, kivirakenteet painanteet, rakkakuopat	1000039023
63	Yritys	asuinpaikat, torpat, hist.	1000039217
64	Yritys a-b	asuinpaikat, kk.asp,	315010040
65	Kerisalo NE	asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000038154
66	Rimpinvanharju 2	kivirakenteet, rakkakuopat	1000041848
67	Rimpinevanharju	asuinpaikat, kk.asp,	315010050
68	Lähdeniittukangas	kivirakenteet, rakkakuopat	1000039763
69	Pakopirtinkangas	tervahaudat	1000041843
70	Pirunpäärymaa	kivirakenteet, rakkakuopat	1000039020
71	Hama	kivirakenteet, rakkakuopat	1000039747
72	Hama 2	kivirakenteet, rakkakuopat	1000045394
73	Pikku Hautakangas	Jätinkirkot	315010044
74	Kivijärvenharju	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	315000076
75	Jättiläisluola	pronssikautinen hautaröykkiö	315010024
76	Roskikangas	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	315010062
77	Mutinpalo 2	tervahaudat	1000039420
78	Mutinpalo	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000039419
79	Laiskunharju	kivirakenteet, rakkakuopat	1000039745
80	Soidinkangas 2	kivirakenteet, rakkakuopat	1000041079
81	Soidinkangas	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000027411
82	Vesi-Honkilampi	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	1000038142
83	Kuurnakangas	Asuinpaikat, kk.asp, kivirakenteet, röykkiöt	315010025
84	Jokikylänharju	pronssikautinen hautaröykkiö	315010028
85	Järvelänkangas 2	Asuinpaikat, kk.asp,	315010020
86	Järvelänkangas 4	Asuinpaikat, kk.asp,	315010022
92	Herlevinharju 5	tervahaudat	---
93	Uudenhauდანkangas	tervahauta	---
94	Lähdenevanoja 1	tervahauta + kiuas	---
95	Lähdenevanoja 2	kalakellari x 2	---

96	Häntäkangas itä	tervahauta x 2	---
97	Peitsonhauta 2	tervahauta	---
98	Hama 3	tervahauta x 2	---
99	Sammalhauta	tervahauta + pilkkapuu	---
100	Sikopirtti 1	tervahauta, pystymiilu x 8	---
101	Sikopirtti 2	torppa	---
102	Ryönänkangas	röykkiö	315010045
103	Vanhahauta	tervahauta	---
104	Leukunjärvi 2	tervahauta	---
Sähkönsiirtolinjat			
87	Pirttineva	tervahaudat	1000043308
88	Kivikangas 2	tervahaudat	---
89	Uudenlampinkangas	tervahaudat	---
90	Uusilampi	Asuinpaikat, kk.asp,painanteet	885010021
91	Uusilampi 2	tervahaudat	1000039211
105	Sikokallio itä	tervahauta	---
106	Dalagårdsbacken	tervahauta	---
107	Sikokallio itä 2	pyyntikuopat	---
108	Haukkasklubben	tervahauta	---
Muut kohteet			
109	Hama 4	torpan paikka	---
110	Pakopirtinkangas 2	kämppä	---
2024:			
111	Typpäluoma	tervahauta	
112	Lehmikangas 2	rakkakuoppa, painanne	
113	Harjunräme pohjoinen	tervahauta	
114	Salon Antin kangas	tervahauta	
115	Maunula kaakko	tervahauta	
tunnettu kohde			
116	Hautaperkkiö	tervahauta	1000042341

7. Aineistoluettelo

Digitaalinen aineisto:

Arkistolaitoksen pitäjänkartasto Kokkola, Kälviä, Toholampi, Ullava, <http://digi.narc.fi/digi/dosearch.ka?o=11>

Geologian tutkimuskeskus,
<http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html>

Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto, <http://www.vanhakartta.fi/>

Maanmittauslaitos, avoimien aineistojen tiedostopalvelu,
<https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>

Maanmittauslaitos,
<http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Kapsi ry, >wms-server <http://tiles.kartat.kapsi.fi/ortokuva?>

Museovirasto: Kulttuuriympäristön palveluikkuna, arkeologiset kohteet ja kulttuuriympäristön tutkimusraportit
arkeologia, Kokkola, Toholampi
https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_kohde_list.aspx
https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/raportti/read/asp/r_raportti_list.aspx

Schulz Hans-Peter, Pohjanmaa länsiosa, kulttuuriperintöinventointi. Metsähallitus 2012.
<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>

ei julkaistu (Leader-rahoitus):

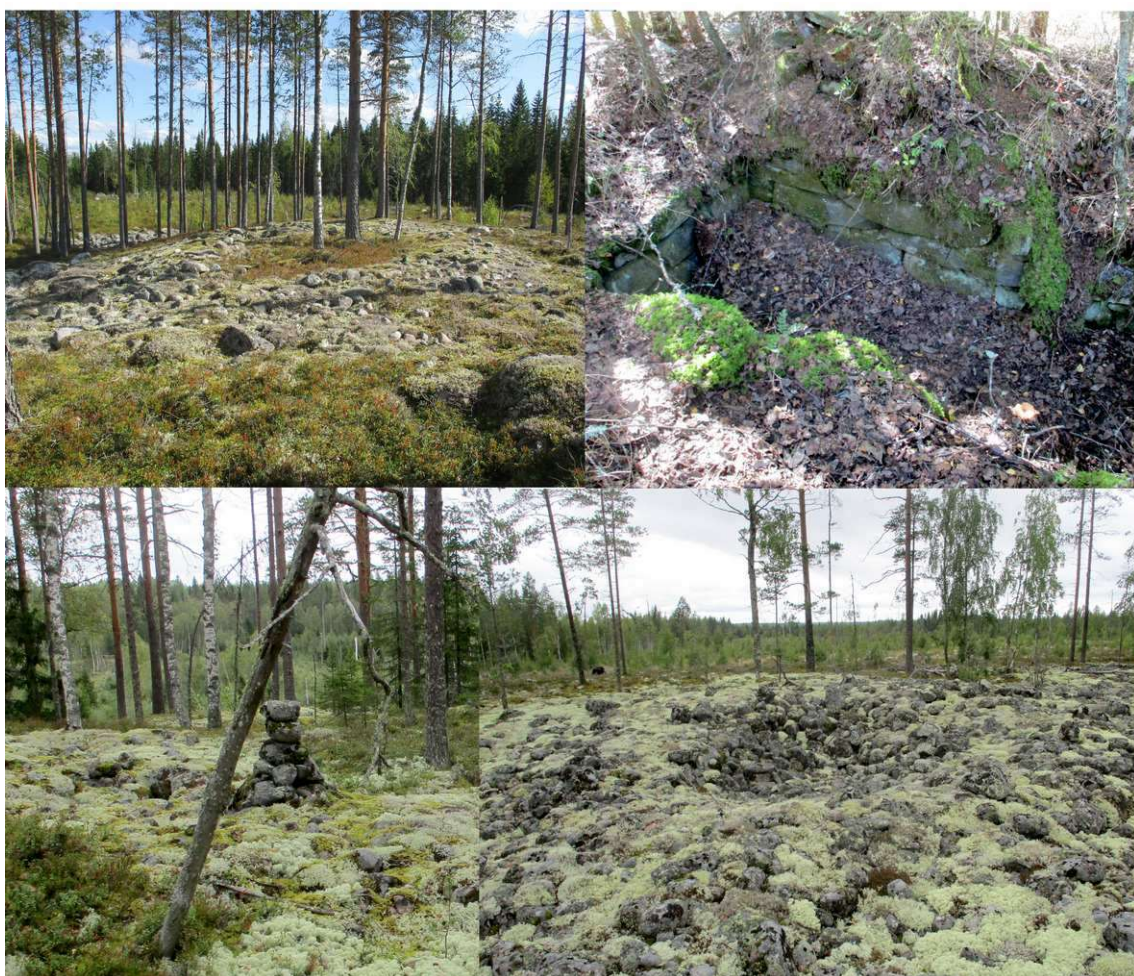
Multimedia Perhon- eli Vetelinjoki- ja Kälviänjokilaaksojen historia; Jaana Itäpalo ja Hans-Peter Schulz, ©
Kotiseudun muisti II-hanke; Halsuan kunta 2005.

Kokkola 2024

Toholampi 2024

Pihtinevan tuulivoimapuistohankkeen sekä ulkoisen sähkönsiirtolinjausten SVE1 -hankealueesta kaakkoon- ja SVE2 -hankealueesta länteen- arkeologinen inventointi

Osa 2 Kohdeluettelo

Hans-Peter Schulz 26.9.2024

koontiraportti, sisältää osia seuraavasta raportista:

Pihtinevan tuulivoimapuistohankkeen sekä ulkoisen sähkönsiirtolinjausten SVE1 -hankealueesta länteen- ja SVE2 -hankealueesta itään- arkeologinen inventointi; Hans-Peter Schulz 30.11.2023

(huom. ulkoisen sähkönsiirron nimitys oli vuonna 2023 eri kuin 2024)

Kansikuva; kohde 4 Kiimanevan Hautakangas, kohde 23 Hietakangas 1 Torppa, alhaalla 2 kuvaa kohde 6 Rimpinevanharju 2

KESKI-POHJANMAAN ARKEOLOGIAPALVELU

7. Kohdeluettelo

Kohde	Sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status	mj-tunnus
2023						
Kohteet läntisellä hankealueella (tai sille johtavien parannettavien tielinjausten varrella)						
4. Kiimanen Hautakangas	5	Kivirakenteet / jätinkirkko	ajoittamaton		MJ	315010093
5. Tressunharju	6	Kivirakenteet / jätinkirkko; asuinpaikat / asumuspainanteet, työ- ja valmistuspaikat / tervahauta	kivikautinen, historiallinen		MJ	315010071
8. Lintukangas 2	7	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		MJ	1000041847
10. Vanha Lintukangas	8	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	1000044640
12. Runtele	9	Asuinpaikat / asumuspainanteet; kivirakenteet / röykkiö	kivikautinen, pronssikautinen		MJ	315010018
13. Naurishuhtakangas	11	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010055
23. Hietakangas 1	13	Asuinpaikat / torppa	historiallinen		KP	1000045396
24. Jyrkänkangas	14	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010033
25. Soidinharju	15	Kivirakenteet / jätinkirkko	kivikautinen		MJ	1000044819
26. Soidinharju 2	17	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		MJ	1000044820
34. Välikangas 2	18	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000046015
37. Kämpäkangas 2	21	Asuinpaikat / asumuspainanne	kivikautinen		MJ	315010072
38. Veneharju	22	Asuinpaikat / asumuspainanteet; kivirakenteet / röykkiö	kivikautinen		MJ	315010011
40. Marjakangas	25	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	1000044955
41. Roskikangas	26	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	1000008070
42. Siljakallio	29	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000046054
43. Kettuharju 3	30	Kivirakenteet / kivivalli (jätinkirkko); asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010010
44. Kettuharju 4	31	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010063
46. Kettuharju 1	32	Hautapaikat / hautaröykkiöt	pronssikautinen		MJ	315010008
47. Maijankorpi	33	Hautapaikat / hautaröykkiöt	pronssikautinen		MJ	315010007
48. Leukujärvi	34	Kivirakenteet / kiuas; maarakenteet / maakuopat	historiallinen		MM	1000008594
49. Isoräme	35	Kivirakenteet / kivivallit	ajoittamaton		MJ	315010006
54. Leppäsenkallio 2-4	36	Hautapaikat / hautaröykkiöt	pronssikautinen		MJ	315010002
61. Peitsonhauta	37	Kivirakenteet / röykkiöt	ajoittamaton		MJ	1000041855
85. Järvelänkangas 2	54	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010020
86. Järvelänkangas 4	56	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010022
103. Vanhahauta	74	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
104. Leukunjärvi 2	75	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
Kohteet itäisellä hankealueella (tai sille johtavien parannettavien tielinjausten varrella)						
63. Yritys	38	Asuinpaikat / torppa	historiallinen		MJ	1000039217
64. Yritys a-b	40	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010040
66. Rimpinevanharju 2	41	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000041848
67. Rimpinevanharju	43	Asuinpaikat	kivikautinen		MJ	315010050

Kohde	Sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status	mj-tunnus
68. Lähde6 niittukangas	45	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000039763
69. Pakopirtinkangas	46	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		MJ	1000041843
70. Pirunpäärimaa	47	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000039020
71. Hama	66	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000039747
72. Hama 2	48	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000045394
75. Jättiläisluola	49	Hautapaikat / hautaröykkiöt	pronssikautinen		MJ	315010024
79. Laiskunharju	51	Kivirakenteet / rakkakuopat	ajoittamaton		MJ	1000039745
81. Soidinkangas	52	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	1000027411
82. Vesi-Honkilampi	53	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	1000038142
92. Herlevinharju 5	60	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
93. Uudenhaudankangas	61	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
94. Lähdenevanoja 1	62	Työ- valmistuspaikat / tervahauta + kiuas	historiallinen		U	
95. Lähdenevanoja 2	63	Kivirakenteet / kellarit	historiallinen		K	
96. Häntäkangas itä	64	Työ- valmistuspaikat / tervahauta x 2	historiallinen		U	
97. Peitsonhauta 2	67	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
98. Hama 3	68	Työ- valmistuspaikat / tervahauta x 2	historiallinen		U	
99. Sammalhauta	69	Työ- valmistuspaikat / tervahauta + pilkkapuu	historiallinen		U	
100. Sikopirtti 1	70	Työ- valmistuspaikat / tervahauta, pystymiilu x 7	historiallinen		U	
101. Sikopirtti 2	72	Asuinpaikat / torppa	historiallinen		K	
102. Ryönänkangas	73	Kivirakenteet / röykkiö	pronssikautinen		MJ	315010045
109. Hama 4	80	Asuinpaikat / torpan paikka	historiallinen		M	
110. Pakopirtinkangas 2	81	Asuinpaikat / kämpä	historiallinen		M	
Kohteet sähkösiirtolinjausten varrella						
87. Pirttineva	64	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		MJ	1000043308
88. Kivikangas 2	65	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
89. Uudenlampinkangas	57	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
90. Uusilampi	58	Asuinpaikat / asumuspainanteet	kivikautinen		MJ	885010021
91. Uusilampi 2	59	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		MJ	1000039211
105. Sikokallio itä	76	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
106. Dalagårdsbacken	77	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	
107. Sikokallio itä 2	78	Työ- valmistuspaikat / pyyntikuopat x3	ajoittamaton		U	
108. Haukkasklubben	79	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen		U	

Kohde	Sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status	mj-tunnus
2024						
Kohteet uuden linjausten vaikutusalueella						
111. Typpäluoma	83	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen	2	MJ	
112. Lehmikangas 2	84	Kivirakenteet / rakkakuopat painanteet,	ajoittamaton	6	MJ	
113. Harjunräme pohjoinen	86	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen	1	MJ	
114. Salon Antin kangas	87	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen	1	MJ	
115. Maunula kaakko	88	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen	1	MJ	
116. Hautaperkkiö	89	Työ- valmistuspaikat / tervahauta	historiallinen	1	MJ	1000042341

Status: MJ – tunnettu kiinteä muinaisjäännös, U – uusi kiinteä muinaisjäännös, KP – tunnettu muu kulttuuriperintökohde, K – uusi muu kulttuuriperintökohde, M – muu kohde, MM – mahdollinen muinaisjäännös

Kohteiden karttaotteiden vektorigrafiikoiden selitykset:

voimalapaikka >pyöreä vyöhyke, radius 200 m – vaaleanvioletti ympyrä, keskellä risti
perusparannettavat nykyiset tiet >käytävävyöhyke, leveys 60 m – vaaleanvioletti käytävä, keskellä violetti viiva
uudet tiet >käytävävyöhyke, leveys 60 m – vaaleanoranssi käytävä, keskellä oranssi viiva
voimajohtolinjavaihtoehdot >käytävävyöhyke, leveys 200 m – vaaleanliila käytävä, keskellä liila pisteviiva
kartoitettu kohde – liila numeroitu piste, vaaleanliila aluerajaus, alakohteilla pienet lilat pisteet
kartoittamaton kohde – violetti numeroitu piste
hankealueen raja – oranssi katkoviiva

Kohteiden taustakartat ovat pääosin raportin 2023 mukaisesti; kartat on päivitetty näillä kohteilla, jotka sijaitsee uuden sähkösiirtolinjausten 2024 vaikutuspiirissä. Vaikutuksen arviot on päivitetty.

8. Kohdetiedot

4. Kiimanevan Hautakangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010093	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2323 09
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071150 I 334720
Tyypin tarkenne	Jätinkirkot	N2000	72 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Jätinkirkon keskikohta; GPS-mittaus, digitointi (ortoilmakuva)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi inventointi 1999		

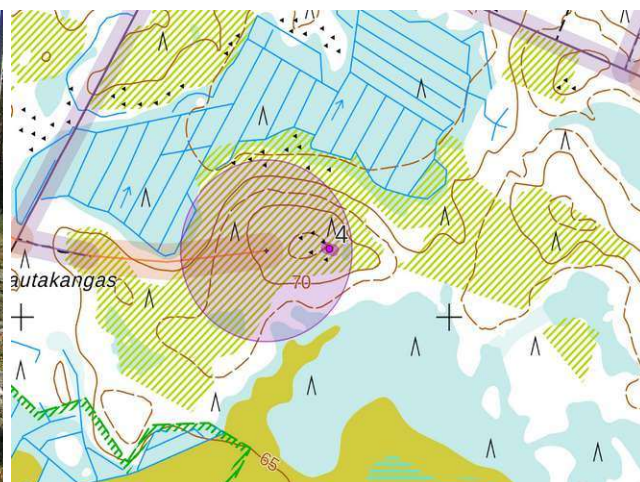
Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee Lintukankaalta Köyriselle vievän metsätien lähellä, Iso-Köyrisenjärvestä noin 1700 m koilliseen ja metsäautotieltä itään noin 700 m. Paikka sijaitsee kangassaarekkeella, jossa maa on kivikkoista. Sen korkeimmalla kohdalla on päännkokoisista kivistä tehty kehävalli, jonka leveys on noin 1,5-2,5 m. Vallin sisäpuolinen alue on varsin tasainen, kooltaan 6 x 3 m. Vallin suunta on luode-kaakko. Sen itäreunassa on noin 2 m läpimittainen kuoppa ja kaakkoispäädyssä laakea noin 1 m läpimittainen kuoppa. Ulkopuolella valla myös kuoppia."

Tämä inventointi: Kohteen koordinaatteja korjattu paremmin sijaintia vastaaviksi. Kohteen ympärillä on nykyään laaja hakkuuaukea, mutta kangassaarekkeen laen rakka-alue, jolla jätinkirkko sijaitsee, on säästetty hakkuilta, ja kohde on entisellään.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 135 m suunnitellusta voimalapaikasta itään.

Kohde 4. Jätinkirkko kuvattu itään.

Kohde 4. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

5. Tressunharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010071	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2323 09
Tyyppi	Kivirakenteet, asuinpaikat, työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071043 I 332758
Tyyppin tarkenne	Jätinkirkko, asumuspainanteet, tervahauta	N2000	60 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen, historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1994, Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Jätinkirkko sijaitsee kangassaarekkeen laella Köyrisenharjun pohjoiskärjen tuntumassa lähellä Kruunupyyn rajaa. Köyrisenharju jatkuu tästä muutaman kilometrin etelään Ullavanjoen eteläpuolelle ja siitä Bläckisåsen/Pläkkisenharjun nimisenä Kaustiselle saakka yhteensä noin 7 km pitkänä harjujaksona. Harjulta tunnetaan runsaasti kivikautisia asumuspainannekohteita.

Jätinkirkko on soikea ja pitkänomainen, kulmistaan pyöristynyt vallimuodostelma, joka sijaitsee luode-kaakko suunnassa mäenharjanteen eteläosassa. Jätinkirkon koko on noin 40x18 m. Rakennelman etelä-kaakkoisosassa on mahdollisesti toinen pieni jätinkirkko tai painanne erillisenä "osastona". Vallimuodostelma on paksun sammalkerroksen peitossa. Ympärysvallien sisäpuolella maa vaikuttaa tasaiselta, ja mahdollisesti sitä on raivattu. Vallissa on useampia matalampia aukkokohtia.

Välittömästi jätinkirkon eteläpuolella rinteessä on tervahauta (kts. alakohde 1).

Jätinkirkosta n. 200m luoteeseen alempana niemen kärjessä sijaitsee vierekkäin kaksi mahdollista asumuspainannetta. (kts. alakohde 2)"

Tämä inventointi: Vain alakohde 5-3 sijaitsee inventoinnissa kartoitettavalla tuulivoimapuiston vaikutusalueella, joten vain siellä käytiin. Alakohde on entisellään.

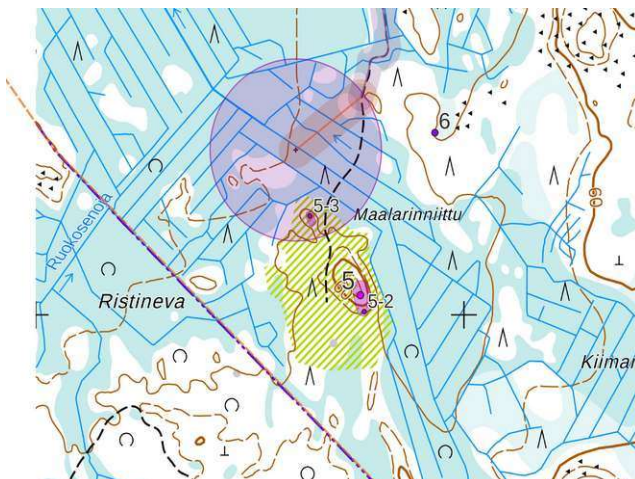
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
5-2	tervahauta	MJ-rekisterin kuvaus: "Tervahauta rinteessä, koko rakennelman läpimitta n. 11 m." Tämä inventointi: Alakohteessa ei käyty	332767	7071007	58
5-3	asumuspainanteet	MJ-rekisterin kuvaus: "Kaksi mahdollista asumuspainannetta vierekkäin. Pohjoisempi on selkeämpi ja sen läpimitta n. 8x7m. Eteläisempi on läpimitaltaan n. 10 m ja epäselvempi. Painanteiden yli on ajettu metsäkoneella. Mahdollisesti "paritalo"." Tämä inventointi: Alakohde on entisellään	332640	7071217	55

Vaikutuksen arvio: Alakohde 5-3 sijaitsee n. 140 m suunnitellusta voimalapaikasta eteläkaakkoon. Muuten kohde ei ole vaikutusalueella.

Kohde 5-3. Asumuspainanne tiheässä taimikossa.

Kohde 5. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

8. Lintukangas 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000041847	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7072025 I 335581
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	62 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Aiempia tutkimuksia ei merkitty rekisteriin		

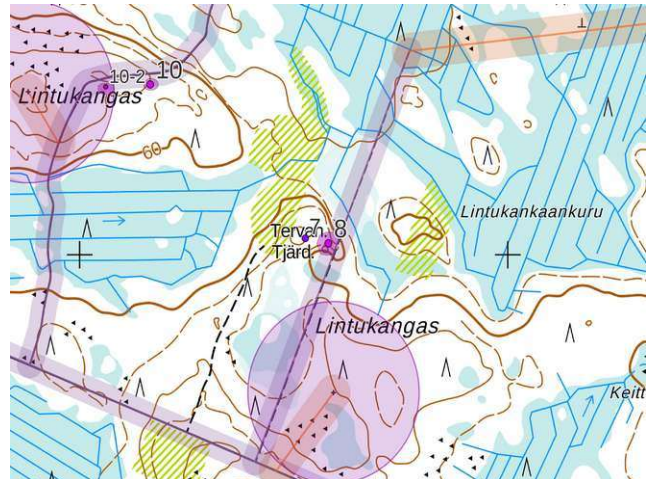
Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Iso tervahauta etelään viettävässä kivikkoisessa rinteessä noin 500 metriä Lintukankaan metsäautotien pohjoispuolella. Tervahaudan koko halkaisija on noin 20 m ja kuopan halkaisija noin 8 m. Halssi on tervahaudan eteläreunalla."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee parannettavaksi suunnitellusta tiestä vain n. 15 m länsiluoteeseen.

Kohde 8. Tervahauta kuvattu luoteeseen.

Kohde 8. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

10. Vanha Lintukangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000044640	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7072374 I 335165
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	64–67 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: **Mj-rekisterin kuvaus:** "Asumuspainanne 1 sijaitsee kivikkoisessa nuorta määntymetsää kasvavassa mäenrinteessä Vanhan Lintukankaan metsäautotien eteläpuolella. Asumuspainanne on laakea ja sitä ympäröi matala, mutta selkeä ympärysvalli. Eteläreunasta se puuttuu noin kolmen metrin matkalta, ilmeisesti kulkuaukon kohdalta. Toinen kulkuaukko on vastapäätä asumuspainanteen pohjoisreunassa. Asumuspainanteen läpimitta on noin 10x10 metriä.

Asumuspainanne 2 (alakohde) sijaitsee samalla kangasharjanteella noin 100 metriä asumuspainanteesta 1 länteen, metsäautotien eteläpuolella etelään viettävässä rinteessä. Asumuspainanne on pitkänomainen, itä-länsisuuntainen ja läpimitaltaan noin 9x4 metriä. Käytävämäinen noin 2 metriä pitkä kulkuaukko erottuu asumuspainanteen pohjoissivulla."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

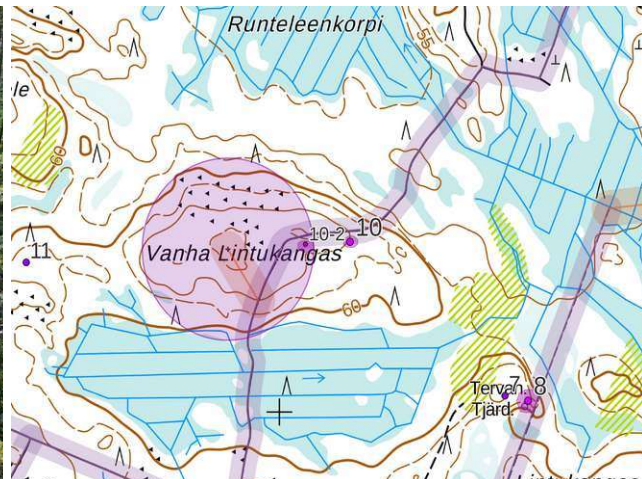
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
10-2	asumuspainanne	Alakohde on entisellään; sille laadittiin aluerajausehdotus	335061	7072369	67

Vaikutuksen arvio: Varsinaisissa kohdekoordinaateissa sijaitseva painanne sijaitsee vain runsaan 10 m päässä parannettavaksi suunnitellusta tiestä, ja alakohde 10-2 sijaitsee vain n. 15 m päässä samasta parannettavaksi merkitystä tiestä, ja lisäksi n. 170 m itään suunnitellusta voimalapaikasta.

Kohde 10. Itäisempi asumuspainanteista, etualalla vallin kiviä; kuvattu kaakkoon.

Kohde 10. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

12. Runtele

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010018	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat, kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7072756 I 334274
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet, röykkiöt, rakkakuopat	N2000	62–66 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen, pronssikautinen	Koordinaattiselite	Suuren asumuspainanteen keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Mirja Miettinen tarkastus 1996, Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Runtele on kivikkoinen, osittain kallioinen suosaareke Välikylän eteläosassa. Saarekkeen luoteiskärjessä on useampia röykkiöitä sekä asumuspainanteita muistuttavia raivanteita. Niistä muutamasta asuinpaikkalöytöjä (kvartsia).

Vuonna 2021 tarkastettiin 1996 tarkastuksessa todetut asumuspainanteet eli ryhmä b (kts. alakohteet). Siihen kuuluu hyvin iso ja soikea asumuspainanne, jota ympäröi vahvat kivistä koostuvat ympäröivä vallit (Runtele b, asumuspainanne 1) Se sijaitsee kivikkoisella kankaalla. Sisämitat ovat n. 16x9 metriä. Noin 10m asumuspainanteen länsipuolella kulkee uudelta vaikuttava metsätie. Asumuspainanteesta noin 80 metriä luoteeseen suppakuopan pohjoispuolella sijaitsee asumuspainanne. (Runtele b, asumuspainanne 2). Painanne on hyvin matala, mutta siinä on selkeä kehävalli. Painanteen läpimitta on noin 10x8 metriä.

Tarkastuksessa löydettiin ennestään tuntematon röykkiö (Runtele c, röykkiö), joka sijaitsee em. isosta asumuspainanteesta noin 150 metriä lounaaseen pienellä kivikkoisella mäenrampareella. Röykkiö on pyöreä, korkeus 30-40 cm ja läpimitta n. 4x4 m. Röykkiön keskellä on kuoppa."

Tämä inventointi: Varsinaisista kohdekoordinaateista eikä ympäröivältä alueelta havaittu minkäänlaista röykkiötä saati raivanteita, eikä näiden koordinaattien osoittamaa, vuoden 1981 inventoinnissa ja vuoden 1996 tarkastuksessa mainittua alakohdetta Runtele a pystytty paikantamaan inventoinnissa kartoitetulta alueelta. On todennäköistä, että kyseinen alakohde sijaitsee useita kymmeniä, jopa muutaman sata metriä

pohjoisempana ja/tai idempänä kuin ilmoitettu, tämän inventoinnin puitteissa kartoitetun suunniteltua tuulivoimalapaikkaa ympäröivän 200 m vyöhykkeen ulkopuolella. Muuten aiemmin havaitut kohteet pystyttiin paikallistamaan, ja niiden todettiin olevan entisellään. Lisäksi kartoitettiin muutama uusi alakohde – yksi mahdollinen joskus metsätoissa vaurioitunut asumuspainanne (joka tosin on todennäköisesti mainittu jo vuoden 1996 tarkastuskertomuksessa) n. 25 m itään aiemmin tunnetusta asumuspainanteesta Runtele b, asumuspainanne 2, sekä kolmen mahdollisen rakkakuopan ryhmä rakka-alueella 50–100 koilliseen aiemmin tunnetuista asumuspainanteista.

Varsinaisen kohteen koordinaatit on siirretty aiemman alakohteen Runtele b asumuspainanne 1 (mj-rekisterin kuvaus: "Iso asumuspainanne sisämitat n. 16x9 m.") keskipisteen kohdalle. Tämän asumuspainanteen ulkomitoiksi määritettiin jopa n. 25 m x 15 m. Asumuspainanteen vallissa tai välittömästi sen ulkopuolella todettiin myös joitakin röykkiömäisiä ja kuoppamaisia rakenteita; näitä ei kuitenkaan kartoitettu tarkemmin.

Alueen halki on hiljattain rakennettu metsätie, ja tien ympäristössä alueen maastoon on paikoin kajottu melko voimakkaasti – esimerkiksi n. 60 m luoteeseen alakohteesta 12-2 on metsätien luoteispuolelle kaivettu halkaisijaltaan yli 10 m ja syvyydeltään n. 2 m kuoppa. Tien rakentamisen ei kuitenkaan havaittu vahingoittaneen muinaisjäännökseen lukeutuvia rakenteita – joskin se jatkuu kartoitetun alueen luoteispuolelle, jolla todennäköisesti sijaitsee nyt paikantamatta jäänyt ennalta tunnettu röykkiö- ja painanneryhmä Runtele a.

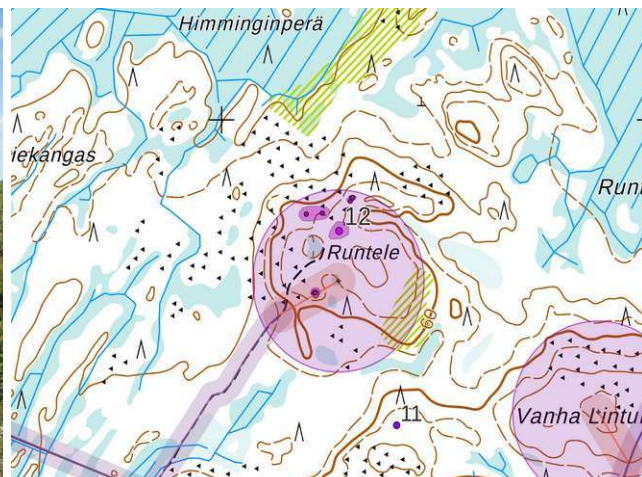
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
12-2	röykkiö	[aiempien inventointien alakohde Runtele C] MJ-rekisterin kuvaus: "Kehämäinen röykkiö kivikkoisella mäenumpareella, läpimitta n. 4x4m." Tämä inventointi: Ympäristö on hakkuuaukeaa, mutta kohteen ympäristö on säästetty, ja kohde on entisellään.	334219	7072620	66
12-3	asumuspainanne	[aiempien inventointien alakohde Runtele b, asumuspainanne 2] MJ-rekisterin kuvaus: "Matala kivivallin ympäröimä asumuspainanne, läpimitta n. 10x8 metriä." Tämä inventointi: Kohde on entisellään;	334198	7072793	62
12-4	asumuspainanne	Mahdollinen metsätoissa vaurioitunut asumuspainanne – soikeassa tai suorakulmaisessa kehämäisessä asetelmassa katkonaisia kivivallin pätkiä, laajuudeltaan n. 12 m x 9 m; mahdollisesti vuoden 1996 tarkastuskertomuksessa mainittu toinen supan lähistön äestyksessä rikkoutunut painanne	334235	7072795	63
12-5	rakkakuoppa	Mahdollinen matala rakkakuoppa, suorakulmaisehko, n. 2,5 m x 2 m, syvyys n. 30 cm, keskellä pieni "röykkiö", halkaisijaltaan n. 1 m ja korkeudeltaan n. 40 cm	334301	7072822	65
12-6	rakkakuoppa	Mahdollinen matala rakkakuoppa, soikeahko, n. 2 m x 1,5 m, syvyys n. 30 cm	334304	7072829	65
12-7	rakkakuoppa	Mahdollinen rakkakuoppa, pyöreä, halkaisija n. 1,5 m, syvyys n. 40 cm	334307	7072830	65

Vaikutuksen arvio: Alakohde 12-2 sijaitsee tuulivoimalapaikalle rakennettavaksi suunnitellun tien linjauksella, eikä tietä voine rakentaa linjatusti tuhoamatta röykkiötä. Alakohde sijaitsee myös vain 60 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta. Kohteen muut (nyt paikannetut) rakenteet sijaitsevat n. 100–200 m päässä voimalapaikasta.

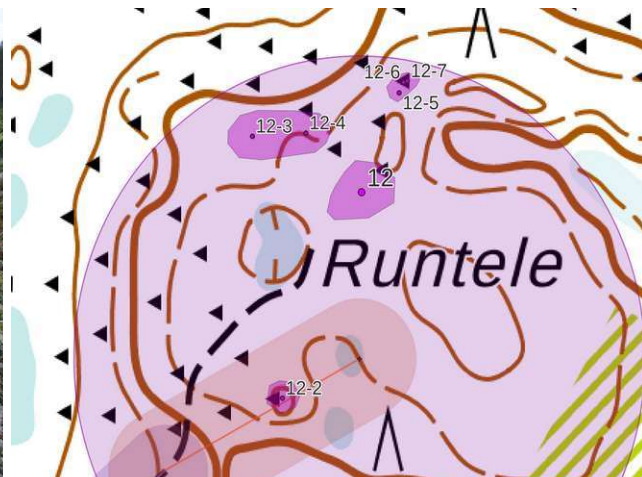
Kohde 12. Suuren asumuspainanteen kuoppa, kuvattu lounaaseen.

Kohde 12. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 12-2. Röykkiö, kuvattu kaakkoon.

Kohteen 12 alakohteet.

Alakohde 12-7. Rakkakuoppa, kuvattu etelään.

Maisemaa alkuperäisissä kohdekoordinaateissa, ei havaittavissa röykkiöitä tai asumuspainanteita.

13. Naurishuhtakangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010055	TM35-lehtijako	Q4114L

Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073160 I 332262
Tyypin tarkenne		N2000	56–60 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1993, Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Naurishuhtakangas sijaitsee Välikylässä, runsaat 3 km etelään Kälviänjoesta ja Välikylän koululta. Paikalla on kaksi löytökohtaa noin 100 m päässä toisistaan. Harjanteen kaakkoispäästä tieleikkauksesta ja sen takaa olevalta äestetyltä alueelta löytyi tarkastuksessa 1993 runsaasti kvartseja (löytökohta a). Iskoksia oli myös metsätien vieressä olevien hiekkakuoppien luoteispuolisessa reunassa. Maa on hiekkaista ja punertavaa. Vuoden 2022 tarkastuksessa hiekkakuopan reunat olivat kasvaneet umpeen, joten havaintoja löydöistä eikä maakerroksista voitu tehdä.

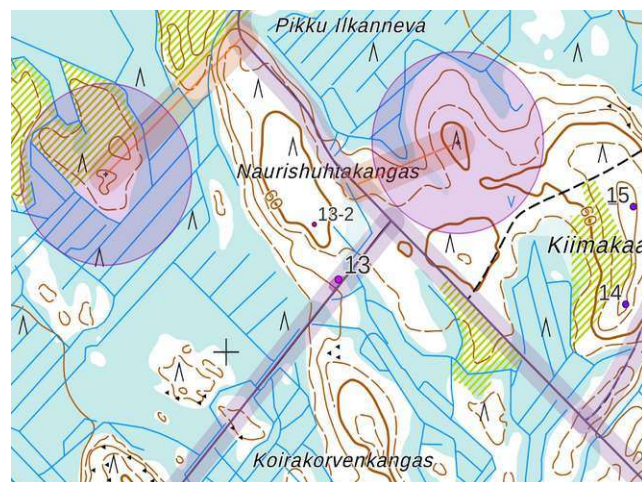
Löytökohta b sijaitsee edellisestä noin 100 m luoteeseen, saman harjanteen rinteellä, ylempänä. Kvartseja oli suhteellisen pienellä alalla. Tällä kohdalla on maastossa jonkinlainen tasanne. Punertavaa hiekkaa ei näkynyt. Vuoden 2022 tarkastuksessa tasanne paikannettiin, mutta vanhat äestysurat olivat kasvaneet umpeen eikä löytöjä havaittu. Tasanne on noin 5x4 metrin kokoinen matala painanne ylärinteessä kohdassa, josta kivikkoinen mäenlaki alkaa. Painanne erottuu heikosti maastossa."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
13-2	asumuspainanne	[mj-rekisterin alakohde Naurishuhtakangas b] Alakohteessa ei käyty, sillä se sijaitsee tässä inventoinnissa kartoitettavan alueen ulkopuolella.	332206	7073281	64

Vaikutuksen arvio: Kohde (löytökohta a) sijaitsee välittömästi parannettavaksi suunnitellun tien luoteispuolella. Alakohde 13-2 (löytökohta b) ei sijaitse hankkeen vaikutuspiirissä (siitä on yli 100 m lähimpiin parannettaviin teihin).

Kohde 13. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

23. Hietakangas 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000045396	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7074969 I 332255
Tyypin tarkenne	Torppa	N2000	53–55 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Suhteellisen hyvin säilynyt torpanperusta Hietakankaalla. Paikalle johtaa kärrypolku Lintukankaantieltä ja samassa pihapiirissä on pieni mökki. Kyseessä on Klapurin torppa, joka on ollut asuttuna vuosina 1807-1954. Torpanperusta on läpimitaltaan noin 6x8,5 metriä. Pohjassa erottuu hyvin säilynyt kellari, jonka seinämät on ladottu kivistä sekä uunirakenne. Rakenteen päällä kasvaa tiheästi puustoa. Läheisyydessä on myös vanhaa peltoa ja kiviaitoja. Torppa on merkitty Kälviän kotiseutuyhdistyksen kyltillä.

Torpan pihapiirissä kasvaa valtava kuusi, joka on tiettävästi suurin seudulla.”

Tämä inventointi: Torpan perustukset ympäristöineen ovat ennallaan. Alueella on selkeästi säilynyt muitakin jäännöksiä torpan ajoilta, esim. torpan pohjois-koillispuolella näkyy lidar-vinovalovarjosteessa selkeä rakenne, joka on todennäköisesti kiviaidan jäännös, ja se on vain yksi lukuisista todennäköisistä rakenteista. Koska valtaosa torpan alueesta kuitenkin sijaitsee tässä inventoinnissa kartoitettavien alueiden ulkopuolella, ei näitä rakenteita yritetty paikantaa sen tarkemmin. Yksi kiviaidan jäännös, alakohde 23-2, torpan kaakkois- ja eteläpuolelta kuitenkin tarkastettiin paikan päällä, sillä se ulottuu aivan kartoitettavan, parannettavaa tietä ympäröivän vyöhykkeen reunaan. Kohteelle laadittiin aluerajausehdotus perustuen paikan päällä tehtyihin maastohavaintoihin sekä lidar-aineistoon ja alueen ortoilmakuvaan.

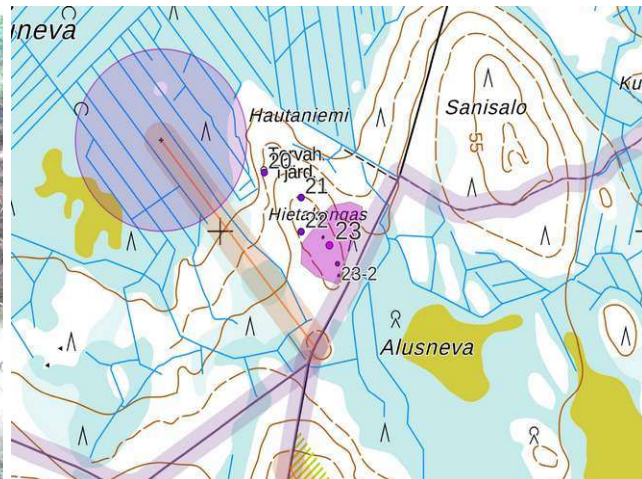
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
23-2	kiviaita	Kiviaidan eteläpääty on n. 60–70 m eteläkaakkoon torpan perustuksista ja n. 30 m luoteeseen viereisestä metsätiestä. Aita jatkuu tästä katkonaisena n. 35–40 m pohjoiseen (aita oli osin tiheän metsän peitossa, eikä sen kulkua kartoitettu tarkkaan), n. 15–20 m torpan jäännöksestä kaakkoon. Aidanjäännös on n. 1,5–2 m leveä ja n. 60 cm korkea. Koordinaattipiste on suunnilleen aidan keskivaiheilla.	332274	7074928	55

Vaikutuksen arvio: Valtaosa kohteesta sijaitsee hankkeen vaikutusalueen ulkopuolella, mutta kiviaita, alakohde 23-2, ulottuu lähimmillään n. 30 m päähän parannettavaksi suunnitellusta tiestä.

Kohde 23. Torpan perustus, kuvattu luoteeseen.

Kohde 23. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohde 23. Torpan opaskyltti.

Alakohde 23-2. Kivaitaa, kuvattu länteen.

24. Jyrkänkangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010033	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075280 I 334023
Tyyppin tarkenne		N2000	50–51 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1988, Mirja Miettinen tarkastus 1991		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* ”Kohde sijaitsee Kälviänjoen latvoilla, joen eteläpuolella olevan Jyrkänkankaan kaakkoislaidalla, kangasmaalla.

Paikalla on metsäinen pienehkö kumpare, jonka kupeella, metsätien vieressä on pienehkö sorakuoppa. Paikka on itärinnettä. Asuinpaikkalöydöt ovat kuopan reunoilta ja niitä kerätty useaan eri otteeseen. Asuinpaikka on löytynyt vuonna 1987.”

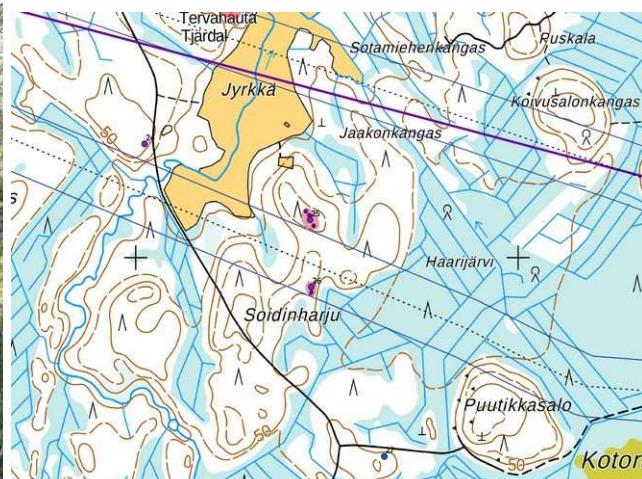

Tämä inventointi:

Vaikutuksen arvio: Kohteen koordinaattipiste sijaitsee n. 120 m pohjoiskoilliseen läntisen hankealueen läpi kulkevan sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta, mutta riippuen kohteen laajuudesta saattaisivat sen lounaisimmat osat sijoittua juuri ja juuri alle 100 m päähän sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta.

Kohde 24. Asuinpaikan törmä kuvattu luoteeseen.

Kohde 24. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2022.

25. Soidinharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000044819	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075093 I 334456
Tyypin tarkenne	Jätinkirkko	N2000	53–55 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Jätinkirkko sijaitsee kivikkoisen harjanteen eteläosassa, kuivalla mäntykankaalla. Jätinkirkon kehävallin pituus on noin 26 metriä ja leveys noin 13 metriä. Kehävallin suunta on luode-kaakko. Kehävalli on suhteellisen matala, mutta erottuu maastossa selvästi. Sen leveys on noin 4-6 metriä. Vallin pitkällä sivulla lähellä kaakkoispäätä on soikea kiviröykkiö, jonka läpimitta on noin 3x4 metriä. Röykkiön keskellä on pieni kuoppa. Jätinkirkon kehävallin sisään jäävä alue on tasainen ja lähes kivetön. Jätinkirkon länsipuolella lähellä luoteispäätä on kapea kivivalli, joka muodostaa yhdessä jätinkirkon vallin kanssa jonkinlaisen "minijätinkirkon". Tämän rakenteen koko on noin 7x4 metriä. Jätinkirkon yli pitkittäissuuntaan on aikaa sitten kulkenut metsäkoneen ajoreitti, mutta kohde on suhteellisen hyvin säilynyt. Jätinkirkko erottuu hyvin lidarkartassa."

Tämä inventointi: Kohde on ennallaan. Jätinkirkon pohjois/koillisosasta, vallin sisäpuoliselta raivatulta alueelta, metsäkoneen ajourasta (tai sen viereltä) havaittiin kaksi kvartsiä n. 2 m päässä toisistaan – ne jätettiin paikoilleen, mutta niiden koordinaatit otettiin ylös alakohdepisteiksi. Kvartsit olivat irtonaisia ja toinen oli sammalen päällä n. 10 cm päässä paljastuneesta maasta. Lisäksi jätinkirkon ulkopuolelta havaittiin kaksi rakkakuoppamaista kuoppaa kivikossa, yksi luoteis- ja yksi kaakkoispuolella, molemmat vajaan 10 m kehävallin ulkopuolella.

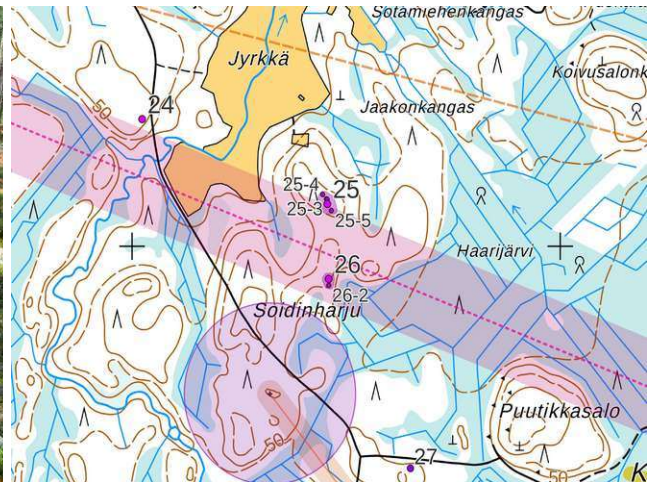
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
25-2	löytöpaikka	Kvartsi-iskos, n 3 cm x 2,5 cm x 2 cm	334456	7075103	54
25-3	löytöpaikka	Kvartsi-iskos, n 2,5 cm x 2 cm x 0,4 cm	334454	7075104	54
25-4	rakkakuoppa	Pyöreähkö kuoppa jätinkirkkoa ympäröivässä kivikkoisessa maassa, halkaisija n. 1,5 m, syvyys n. 40 cm	334445	7075114	54
25-5	rakkakuoppa	Pyöreähkö kuoppa jätinkirkkoa ympäröivässä kivikkoisessa maassa, halkaisija n. 1,5 m, syvyys n. 40 cm; metsäkoneen ajoura kulkee päältä	334465	7075078	54

Vaikutuksen arvio: Kohteen lounaisimmat osat sijaitsevat n. 90 m päässä läntisen hankealueen läpi kulkevan sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta.

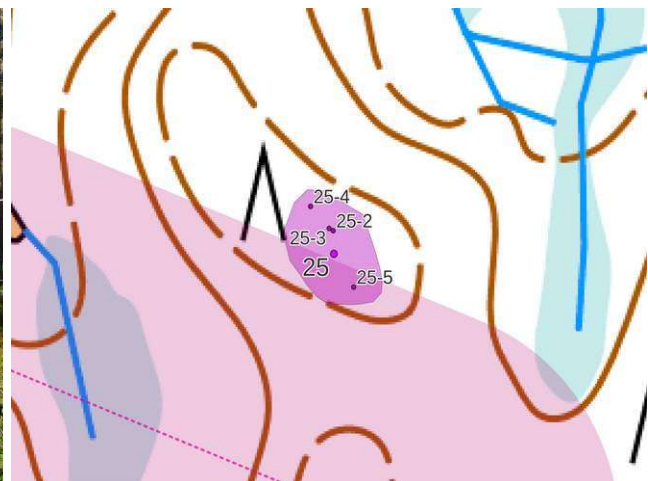
Kohde 25. Järinkirkon kaakkoisnurkan röykkiö, taustalla vasemmalla sisäpuolen raivattu alue; kuvattu luoteeseen.

Kohteet 25 ja 26. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohde 25. Järinkirkon raivattua keskiosaa, kuvattu kaakkoisen vallin kohdalta luoteeseen.

Kohteen 25 alakohteet.

Alakohde 25-3. Kvartsi-iskos.

Alakohde 25-5. Kuoppa kivikossa, metsäkoneen ajourassa, kuvattu etelälounaaseen.

26. Soidinharju 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000044820	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7074928 I 334459
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	52 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Tervahauta sijaitsee pääasiassa mäntymetsää kasvavan kivikkoisen kankaan itärinteessä noin 230 metriä Korpjoentien itäpuolella. Tervahaudan koko halkaisija on noin 20 metriä ja kuopan halkaisija noin 7 metriä. Halssi on haudan kaakkoisreunassa ja sen pituus on noin 6 metriä. Haudan ympärillä on kaivelun jälkiä."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Tervahaudan eteläpuolella, n. 5 m päässä, on jyrkkäreunainen maakuoppa, joka muistuttaa jyrkkyydeltään hieman romahtanutta kaivoa, mutta on muodoltaan pitkänomainen. Kyseessä on mahdollisesti yksi aiemmassa tarkastuksessa havaituista kaivelun jäljistä, mutta kyseessä ei kuitenkaan vaikuttaisi olevan mikään aivan viimeaikainen kuoppa. Joka tapauksessa se on tässä merkitty omaksi alakohteekseen.

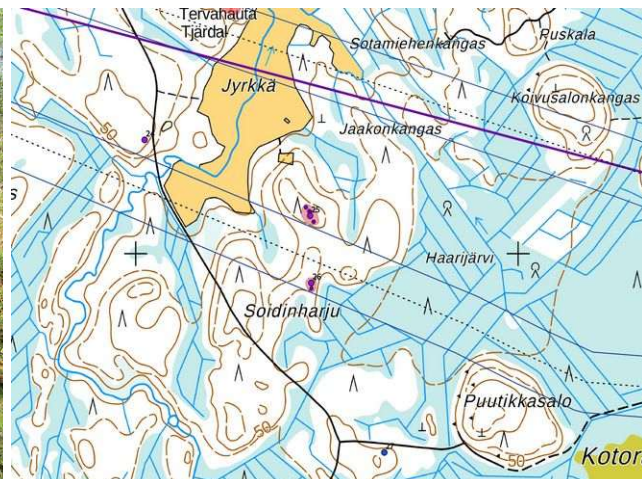
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
26-2	maakuoppa	Reunoiltaan umpeenkasvanut jyrkkäreunainen kuoppa, n. 1,5 m x 0,5 m, syvyyttä ei saatu selvitettyä; kuoppaa reunustaa ylämäkeen jyrkkä törmä, mahdollisesti kaivettu luontaista jyrkemmäksi (mutta on kokonaan umpeenkasvanut, joten tästä ei saatu varmuutta).	334459	7074914	51

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 40 m etelälounaaseen läntisen hankealueen läpi kulkevan sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta.

Kohde 26. Tervahaudan halssi, kuvattu länsiluoteeseen.

Kohteet 25 ja 26. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

Alakohde 26-2. Kuoppa tervahaudan vieressä, kuvattu luoteeseen.

34. Välikangas 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000046015	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077243 I 328213
Tyypin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	62–64 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit, Painanne 1
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee pirunpellossa pitkänomaisen harjanteen korkeimmalla kohdalla kaakkoispäässä.

Paikalla on kaksi painannetta, jotka muistuttavat asumuspainanteita mutta ovat pienempiä ja raivattu kivikkoon. Painanne 1 on soikea, läpimitaltaan noin 3x4 metriä. Keskellä painannetta kasvaa koivu ja mänty. Painanne 2 (alakohde) sijaitsee tästä vajaat 20 metriä luoteeseen. Painanteen läpimitta on noin 3x2 metriä ja

sen keskellä kasvaa mäntyjä. Kummatkin painanteet sijaitsevat pirunpellon etelä-lounaisreunassa ja niitä ympäröi matala kivivalli. Ne muistuttavat historialliselta ajalta tunnettuja kalastajien ja hylkeenpyytäjien tilapäisasumuksen pohjia saaristossa. Näiden painanteiden lisäksi pirunpellossa on useita vanhoilta vaikuttavia rakkakuoppia, mutta myös moderneja kaivantoja ja kivikasvoja.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Kohteen muut rakenteet kartoitettiin ja aluerajausta on ehdotettu vastaavasti hieman laajennettavaksi.

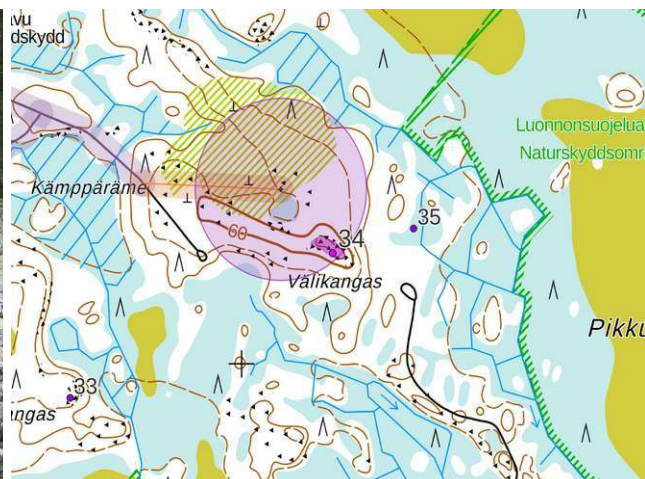
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
34-1	rakkakuoppa	Kuoppa männyn vieressä (halkaisija n. 1,2 m, syvyys n. 30 cm)	328238	7077235	63
34-2	rakkakuoppa	Laakea kuoppa (halkaisija n. 1,3 m, syvyys n. 30 cm)	328231	7077240	63
34-3	rakkakuoppa	Pieni kuoppa (halkaisija n. 80 cm, syvyys n. 30 cm)	328229	7077243	63
34-4	röykkiö	Kiviröykkiö, halkaisija n. 2 m, korkeus n. 1 m; ainakin rakenteen yläosat ovat reserentissä asetelmassa, rakenteen pohja voisi olla vanhempikin	328225	7077244	64
34-5	rakkakuoppa	Kuoppa (halkaisija n. 1 m, syvyys n. 40 cm)	328234	7077249	62
34-6	rakkakuoppa	Pieni kuoppa (halkaisija n. 60 cm, syvyys n. 50 cm)	328219	7077250	63
34-7	kivilatomus	Sortunut pieni kivilatomus (halkaisija vajaan metrin, korkeus n. 30 cm) – rakenteen päällä ollut laakakivi on kammettu syrjään hiljattain tahallisen oloisesti, myös muita kiviä selkeästi poissa aiemmilta paikoiltaan	328222	7077254	63
34-8	rakkakuoppa (moderni)	Suurehko kuoppa (halkaisija n. 2,5 m, syvyys n. 80 cm), joko kokonaisuudessaan moderni tai lähiaikoina laajennettu	328214	7077256	63
34-9	rakkakuoppa (moderni)	Kuoppa (halkaisija n. 1 m, syvyys n. 60 cm), joko kokonaisuudessaan moderni tai lähiaikoina laajennettu	328214	7077262	63
34-10	rakkakuoppa	Laakea kuoppa (halkaisija n. 1,2 m, syvyys n. 20 cm)	328201	7077246	62
34-11	rakkakuoppa	Laakea kuoppa (halkaisija n. 1 m, syvyys n. 20 cm)	328200	7077246	62
34-12	asumuspainanne	[mj-rekisterin alakohde Painanne 2] ”Painanteen läpimitta on noin 3x2 metriä ja sen keskellä kasvaa mäntyjä”	328199	7077253	63
34-13	rakkakuoppa	Kuoppa (halkaisija n. 1 m, syvyys n. 30 cm)	328196	7077255	63
34-14	rakkakuoppa	Kuoppa (halkaisija n. 1 m, syvyys n. 40 cm)	328195	7077266	63
34-15	rakkakuoppa	Pieni kuoppa (halkaisija n. 60 cm, syvyys n. 30 cm)	328182	7077265	63
34-16	kivilatomus	Pienen kelomännyn rungon ympärille kasattuja kiviä, ei ainakaan aivan reserenti	328181	7077268	63
34-17	rakkakuoppa	Pieni kuoppa (halkaisija n. 80 cm, syvyys n. 40 cm), mahdollisesti moderni tai hiljattain kajoettu	328179	7077265	63
34-18	rakkakuoppa (keskellä röykkiö)	Halkaisijaltaan n. 1,2 m kuoppa, nykyinen syvyys n. 30 cm; keskellä pyöreä pieni kiviröykkiö (halkaisija n. 0,7 m, korkeus n. 30 cm), joka mahdollisesti uudempi, muttei välttämättä täysin reserenti, vaikka myös hiljattaisen kajoamisen merkkejä	328167	7077263	62

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 135 m kaakkoon suunnitellusta voimalapaikasta.

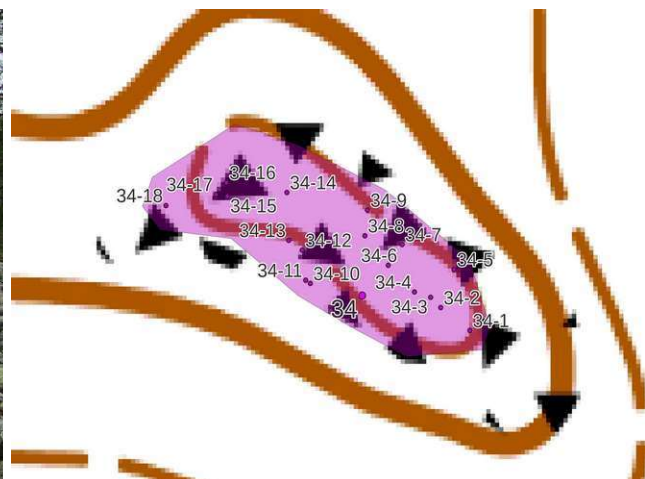
Kohde 34. Painanne 1 (puiden alla), kuvattu lounaaseen.

Kohde 34. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Yleiskuva alueen lounaisosasta. Etualalla rakkakuoppa, alakohde 34-3, taustalla vasemmalla rökkiö, alakohde 34-4.

Kohteen 34 alakohteet.

Alakohde 34-7. Kivilatomus, johon on kajottu; kuvattu pohjoiseen.

Alakohde 34-8. Moderni kuoppa, kuvattu pohjoiseen.

Alakohde 34-12. Painanne 2 (puiden alla), kuvattu luoteeseen.

Alakohde 34-18. Rakkakuoppa, jonka keskellä on pieni rökkiö.

37. Kämpäkangas 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010072	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077867 I 327266
Tyypin tarkenne	Asumuspainanne	N2000	52 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Asumuspainanteen keskikohta, GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Vesa Laulumaa tarkastus 1995, Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee Mustalammesta noin 300 m eteläkaakkoon, soiden keskellä olevalla moreeniharjanteella, metsäautotiestä noin 350 m kaakkoon.

Kohde on soikea kivivalli, ns. jätinkirkko, jonka koko on noin 9,5 x 5,5 m (sisämitat). Vallin leveys on 1-2 m. Valli koostuu osaksi isoista maakivistä ja osaksi kasatuista pienemmistä kivistä. Mäellä kasvaa pienikasvuista männikköä.

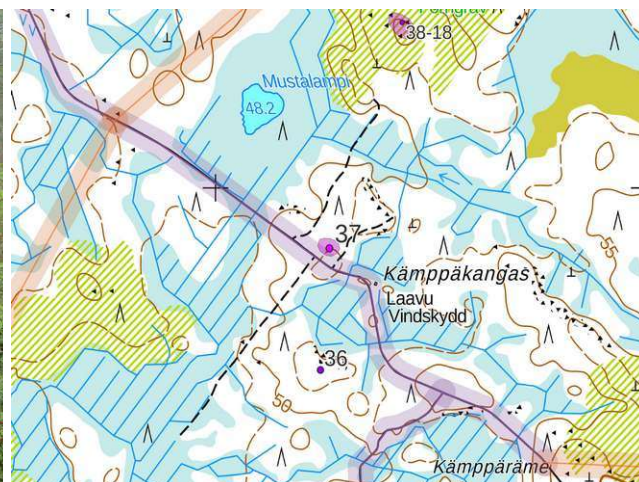
Vuoden 2020 tarkastuksen mukaan kyseessä todennäköisemmin laakea asumuspainanne, ei jätinkirkko."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Myös tämän inventoinnin havaintojen perusteella kyseessä on ennemmin asumuspainanne kuin jätinkirkko. Painanteen luoteispuolella havaittiin jäänteitä kivivallien reunustamasta raivatusta piha-alueesta, joka on tyypillinen alueen muille kivivallien ympäröimille asumuspainanteille, mitoiltaan ehkä 6 m x 5 m. Kohteen koordinaatteja on korjattu paremmin sen sijaintia vastaaviksi, ja sille on laadittu ehdotus aluerajauksesta.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 30 m koilliseen parannettavaksi suunnitellun tien keskilinjasta.

Kohde 37. Asumuspainanne, kuvattu luoteeseen.

Kohde 37 MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

38. Veneharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010011	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Asuinpaikat, kivirarekenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7078552 I 327448
Tyyppin tarkenne	Asumuspainanteet, röykkiöt	N2000	52–60 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Painanne 2:n keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Mirja Miettinen tarkastus 1993, Kaisa Lehtonen tarkastus 2010, Lauri Skantsi tarkastus 2010, Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee noin 4,2 km Kälviänjoesta lounaaseen, kivikkoisella kankaalla. Alueella on 4 suurehkoa painannetta, läpimitaltaan 8-12 metriä (ks. alakohteet). Kuopanteet sijaitsevat kivikkoisessa kangasmaastossa, ja ainakin kolmessa on kehävallia. Lisäksi niiden välittömään läheisyyteen on raivattu "piha-alueita" sekä uria ja polkuja, mahdollisia veneenvetouria.

Painanteiden koko, muoto ja "oviaukot" muistuttavat kivikautisia kodanpohjia, mutta sijainti kivikkomaastossa on erikoinen. Topografiansa perusteella asuinpaikat ovat aikoinaan olleet saarissa, ja ne kuulunevat todennäköisesti samaan Kierikin-Pöljän keraamiseen traditioon kuin jätinkirkotkin.

Lisäksi laajan pirunpellon päällä, sen luoteispäässä on rökkiö, jonka koko on noin 10 x 10 x 8 metriä."

Tämä inventointi: Kohteesta vain Painanne 1 sekä Painanne 2 sekä sitä ympäröivä pirunpelto Röykkiölle asti kuuluivat tässä inventoinnissa kartoitettaville alueille, joten Painanteiden 3 ja 4 luona ei käyty. Mj-rekisterissä alakohteiden kuvauksissa mainitut metsätöiden aiheuttamat vahingot olivat selkeitä, muuten kohteet vaikuttivat olevan ennallaan. Myös joitakin edellisessä tarkastuksessa havaittuja suurempia kvartseja paikallistettiin, ja niille otettiin koordinaatit. Lisäksi rakka-alueen kuopat kartoitettiin, ja kohteen aluerajausta ehdotetaan hieman muutettavaksi muutamasta kohtaa. Varsinaisissa kohdekoordinaateissa sijaitsee Painanne 2 (jonka koordinaatteja on korjattu hieman enemmän rakenteen keskelle). Sillä ei ole tässä raportissa omaa alakohdetunnustaan, alakohteen kuvaus mj-rekisteristä on seuraavanlainen: "Harjun luoteispäässä soraharjulla soikea asumuspainanne, läpimitta noin 10 metriä, syvyys yli metrin. Ympärillä

vahvat kivivallit. Koska painanne on tehty rinnemaastoon, on kuopan kaivamisesta noussut maa nosteltu lounaisreunalle. Asumuspainanteen länsi-luoteispuolelle on raivattu noin 8 x 20 m suuruinen "piha-alue", jonka luoteispää on jätetty avoimeksi. Asumuspainanteesta noin 50 metriä kaakkoon on pirunpellon reunassa rökkiö, jonka mitat ovat 10x10x8 metriä. Rökkiön ja asumuspainanteen välillä sekä muuallakin pirunpellossa on useita pienempiä kuoppia. Alueella on tehty metsänaurasta, mutta asumuspainanne ja rökkiö ovat säästyneet. Sen sijaan asumuspainanteen päädyssä oleva piha-alue on aurattu hajalle. Aivan painanteen reunassa kulkevassa aurausjäljessä on havaittavissa runsaasti kvartsi-iskoksia, joukossa myös kaksi kaavinta. Löydöt jätettiin paikoilleen. Muissa aurausjäljissä ei näkynyt löytöjä ja maa oli puhdasta vaaleaa soraa. Asumuspainanteesta noin puoli kilometriä koilliseen on samantyyppinen asumuspainanne, kuitenkin ilman piha-aluetta, läpimitta noin 10 metriä."

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
38-2	rakkakuoppa		327461	7077240	59
38-3	rakkakuoppa		327468	7077243	59
38-4	rakkakuoppa		327470	7077244	58
38-5	rakkakuoppa		327473	7077249	58
38-6	rakkakuoppa		327471	7077250	60
38-7	rakkakuoppa		327484	7077254	60
38-8	asumuspainanne?	Puoliympyrän muotoisen kivivallin ympäröimä painanne; voi olla luontainen suppamainen rakenne, tai sitten esim. osittain puretun asumuspainanteen jäännös	327486	7077256	59
38-9	rakkakuoppa		327492	7077262	59
38-10	rakkakuoppa		327498	7078529	59
38-11	rakkakuoppa		327502	7078540	59
38-12	rökkiö (jossa "asumuspainanne")	[mj-rekisterin Painanne 1] Jotakuinkin kolmion muotoinen rökkiö, kooltaan n. 10 m x 10 m x 8 m; rökkiön laella pientä asumuspainannetta muistuttava, rökkiön muodostamien "vallien" ympäröimä kaksikammioinen kuoppa, n. 3,5 m x 3 m, ja syvyydeltään n.	327506	7078513	60
38-13	löytöpaikka	Kaksi kannon päälle nostettua kvartsia	327447	7078565	59
38-14	asumuspainanne	[mj-rekisterin Painanne 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kivikkoisella kankaalla soikea asumuspainanne, mitat 8x10 metriä syvyys noin 1 metri. Painannetta ympäröivät vahvat kivivallit, joissa erottuu kulkuaukot pohjois- ja itäreunoissa. Painanteen eteläpuolelle on raivattu lähes kivetön "piha-alue", koko noin 8x18 metriä. Piha-alueen eteläpäässä on rökkiö, jonka vierestä lähtee noin 15 metriä pitkä raivattu ura/polku kohti lounasta, muinaista rantaviivaa. Kohde on hyvin säilynyt ja se tulee kokonaisuudessaan ottaa tarkasti huomioon tulevissa metsänmuokkaustoissa, joita alueella tullaan varmasti lähiaikoina tekemään. Kohteen tarkastuksessa tammikuussa 2020 todettiin että alueella oli suoritettu hakkuut vuosia sitten. Asumuspainanne ja piha-alue oli huomiotu hakkuiden toteuttamisessa ja niiden päälle oli jätetty mäntyjä kasvamaan. Tämä oli kuitenkin johtanut siihen, että osa männyistä oli kaatunut juurineen myrskyssä. Kolme mäntyä oli kaatuessaan aiheuttanut tuhoa asumuspainanteen ympärysvalleissa ja piha-alueen reunassa. Tuulenskaadoissa oli näkyvissä kvartsi-iskoksia, palanutta kiveä, ja palanutta luuta."	327332	7078444	53

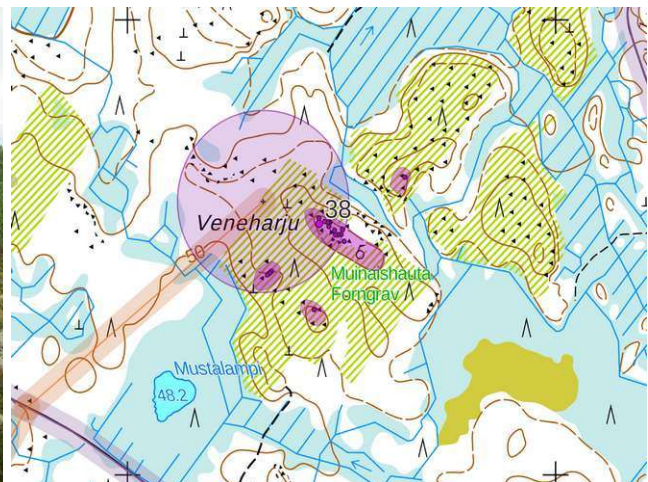

		Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Kolmelle havaitulle kvartsille otettiin koordinaatit, alakohteet 34-15–34-17			
38-15	löytöpaikka	Kolme kvartsia asumuspainanteen keskiosassa sammalen päällä, ainakin kaksi kaapimia	327333	7078444	53
38-16	löytöpaikka	Tuulenskaadon juurien alta paljastunut kvartsi asumuspainanteen koillisen vallin sisäreunassa	327337	7078448	54
38-17	löytöpaikka	Kaksi kvartsia asumuspainanteen lounaisen vallin sisäreunan tietämillä, yksi kaavin, toinen myös työstetty	327327	7078440	53
38-18	asumuspainanne	[mj-rekisterin Painanne 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kivisellä kangassaarekkeella soikea asumuspainanne, koko 12x7m ympärillä vahvat kivivallit, joissa kulkuaukot luoteis- ja kaakkoispäädyissä. Asumuspainanne on luode-kaakko -suuntainen ja sen luoteispuolelle on raivattu "piha-alue", jota ympäröi kivivallit. Alueen luoteispää on avoin ja sieltä lähtee raivattu ura tai polku kohti luodetta. Antti Saaren mukaan polun päässä noin 52-53 metrin korkeudessa on kolme "veneenveto uraa". Vuonna 2010 tehdyssä tarkastuksessa ei näitä kuitenkaan pystytty havaitsemaan, koska kangas on kauttaaltaan aurattu. Tässäkin tapauksessa asumuspainanne ja sen päällä ja välittömässä läheisyydessä kasvavat puut on jätetty jäljelle, muuten sen ympäristö, mm. piha-alue on aurattu hajalle." Tämä inventointi: Kohteessa ei käyty.	327436	7078363	55
38-19	asumuspainanne	[mj-rekisterin Painanne 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Läpimitta noin 8 metriä." Tämä inventointi: Kohteessa ei käyty.	327648	7078654	55

Vaikutuksen arvio: Nyt kartoitetut osat kohteesta sijaitsevat 100–200 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta. Muut osat kohdetta sijaitsevat voimalapaikasta yli 200 m päässä.

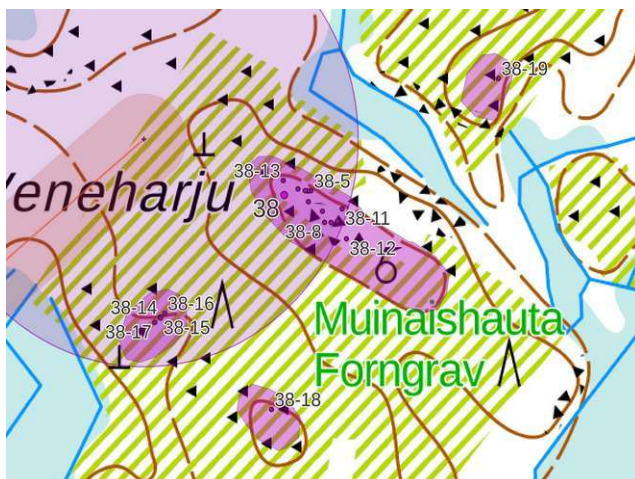
Kohde 38. Painanne 2, kuvattu kaakkoon.

Kohde 38. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 38-9. Rakkakuoppa, kuvattu länsiluoteeseen.

Kohde 38, lähempää. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 38-12. Röykkiö, kuvattu länteen.

Kohteen 38 keskialueen alakohdet.

Alakohde 38-14. Painanne 1, kuvattu lounaaseen.

Alakohde 38-17. Painanteesta 1 havaittu kvartsikaavin.

40. Marjakangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000044955	TM35-lehtijako	Q4121R

Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7078288 I 329050
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	54–58 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Asumuspainanne sijaitsee kivikkoisella kankaalla Kettuharjun metsäautotieltä noin 150 metriä luoteeseen. Kankaalla kasvaa harvakeltaan männikköä. Asumuspainanne on läpimitaltaan noin 8x5 metriä, muodoltaan soikea ja luode-kaakko suuntainen. Painanteen ympärysvalli on hyvin vahva ja siinä paikoin isompia kiviä, etenkin päädyissä sijaitsevien kulkuaukkojen läheisyydessä. Asumuspainanne muistuttaa Roskikankaan asumuspainanteita, jotka sijaitsevat noin 400 metriä Marjakankaasta pohjoiseen.

Asumuspainanteesta noin 20 metriä itä-koilliseen on kivirakenne, mikä muistuttaa joninlaista "minijätinkirkkoa" (alakohde). Rakenne on U:n muotoinen ja kehävallin avoin osa on etelään viettävään rinteeseen päin. Valli ei ole aivan yhtenäinen, vaan muodostuu mahdollisesti kolmesta kiviröykkiöstä. Rakenteen koko on noin 10x6 metriä ja se on saman suuntainen kuin asumuspainanne.

Kivirakenteesta vajaat 100 metriä itä-koilliseen on alempana kankaan kivikkoisessa itärinteessä myös painanne (alakohde). Rakenne muistuttaa muuten em. asumuspainannetta, mutta on varsin pieni, noin 5x3 metriä. Painanteen ympärillä on selkeä reunavalli."

Tämä inventointi: Kohde on ennallaan.

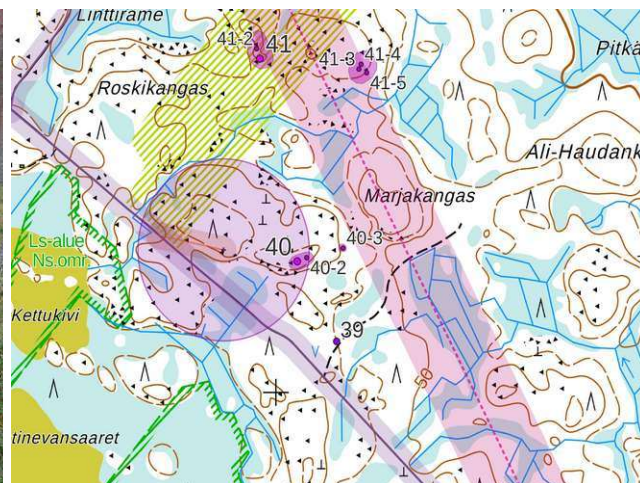
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
40-2	kivirakenne		329072	7078296	58
40-3	painanne		329157	7078317	54

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 165 m suunnitellusta voimalapaikasta itään. Alakohde 40-3 ei ole vaikutusalueella, se sijaitsee n. 275 m päässä voimalapaikasta.

Alakohde 40-2. U:n muotoinen kivirakenne, kuvattu etelään.

Kohde 40.MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

41. Roskikangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
-----------------	--	--------------	--

Mj-rekisteri	1000008070	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7078733 I 328963
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	51–55 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hans-Peter Schulz & Lauri Skantsi tarkastus 2004, Lauri Skantsi tarkastus 2010, Tuula Heikkurinen-Montell tarkastus 2014		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee Kälviänjoesta 2,3 km lounaaseen. Paikalla on kaksi pyöreähköä tai soikeaa asumuspainannetta, läpimitaltaan noin 5-8 metriä. Painanteet sijaitsevat noin 200 metrin päässä toisistaan. Kummankin painanteen välittömään läheisyyteen on raivattu kivistä ikään kuin "piha-alue", jonka reunaan on pystytetty ns. Menhir-kivi eli pystykivi. Lisäksi toisen painanteen läheisyyteen on raivattu pitkänomaisia uria, mahdollisia veneenvetouria.

Topografiansa perusteella asuinpaikat ovat aikoinaan olleet saarissa, ja ne kuulunevat todennäköisesti samaan Kierikin-Pölyn keraamiseen traditioon kuin jätinkirkotkin.

Vuonna 2014 tulleen tiedon mukaan molempien asumuspainanteiden päältä oli ajettu ja piha-alueet oli myöskin ajettu suurimmaksi osaksi hajalle todennäköisesti alueella tehtyjen metsätöiden aikana (ks. palautteet)."

Tämä inventointi: Painanne 1 sijaitsee varsinaisissa kohdekoordinaateissa (joita on hieman korjattu, ja aluerajausta ehdotettu myös hieman muutettavaksi), eikä sillä ole tässä raportissa erillistä alakohdepistettä. Sen alakohdekuvaus mj-rekisterissä on seuraavanlainen: "Soikea asumuspainanne erittäin kivisellä kankaalla, mitat noin 5x8 metriä. Syvyys noin 70 cm. Asumuspainanteen pohjoispäässä kivivallien reunustama raivattu "piha-alue", mitat noin 8x9 metriä. Piha-alueen kaakkoisreunassa on ns. Menhir-kivi eli pystykivi, joka on kiillattu paikoilleen pienemmillä kivillä. Kiven korkeus on noin 120 cm. Asumuspainanteen yli kulkee rajalinja. Kohde on suhteellisen hyvin säilynyt ja se tulee ottaa huomioon suunniteltaessa metsänmuokkaustöitä."

Tämän painanteen ympäristö vaikuttaa selvinneen metsätöistä paremmin kuin aiemmista tiedoista olisi voinut olettaa. Asumuspainanteen alue on jätetty avohakkaamatta toisin kuin lähialueet, eikä mitään selkeitä, suuria vahinkoja ollut havaittavissa. Jotkut yksittäiset kivet vaikuttavat löystyneen tai hieman siirtyneen paikoiltaan, ja muutamia kaatuneita puita näkyi lähistöllä. Pystykivi seisoo yhä, ja myös piha-alue on selkeästi havaittavissa. Juuri piha-alueen ulkopuolelta, sen luoteisreunassa löytyi lisäksi toinen "pystykivi", nimittäin pienempien kivien varaan nostettu pyöreähkö kivi, halkaisijaltaan n. 120 cm, jonka länsipuolella on pyöreä kuoppa (halkaisija n. 1,5 m, syvyys n. 30 cm; mahdollisesti kuoppa, josta kivi on nostettu).

Painanne 2 on jaettu tässä kolmeksi eri alakohdepisteeksi, sillä näin sen rakenne nyt havainnoitaessa hahmottui. Sen alakohdekuvaus mj-rekisterissä on seuraavanlainen: "Pyöreähkö asumuspainanne erittäin kivisellä kankaalla, mitat noin 5x6 metriä, syvyys noin 70 cm. Asumuspainanteen eteläreunassa erottuu ympärysvallissa kulkuaukko, mikä johtaa raivattuun "piha-alueeseen". Tämä on kuitenkin erilainen kuin edellä mainituissa kohteissa. Se on ikään kuin bumerangin muotoinen, pituus noin 17 metriä. Piha-alueen kaakkoispäässä on tasaiseksi raivattu noin 5 metrin läpimittainen alue, jonka reunassa on pystykivi, korkeus noin 70-80 cm. Tästä noin 10 metriä etelään ja kaakkoon on kaakkoisrinteessä raivattu pitkänomaisia uria, joita Antti Saari nimittää veneenvetouriksi. Kohde on suhteellisen hyvin säilynyt ja se tulee ottaa huomioon suunniteltaessa metsänmuokkaustöitä."

Tämän painanteen aluetta oli vaikeampi hahmottaa, vaikkakaan mitään kiistattomia kovin hiljattaisia metsätöiden jälkiä ei pystynytkään erottamaan. Mahdollisesti jäljet ovat jo kasvaneet umpeen. Avohakkuuta alueella ei ole tehty, mutta (melko nuorta) metsää on kyllä joskus harvennettu. Yhden painanteen ja sen selkeän piha-alueen sijasta havaittiin kolme lähekkäistä kivivallin reunustamaa rakennetta. Näistä pohjoisin/luoteisin vastaa ehkä parhaiten aiemman kuvauksen varsinaista asumuspainannetta, ja kaksi muuta lienevät siten piharakenne, joskaan ei (enää) täysin yhtenäisenä. Kaakkoisimman rakenteen kaakkoisnurkassa on kuvausta vastaava pystykivi (joskaan ei ainoa suunnilleen vastaavankokoinen

rakenteiden valleista erottuva kivi). Aiemmassa kuvauksessa mainittuja "veneenvetouria" ei havaittu.

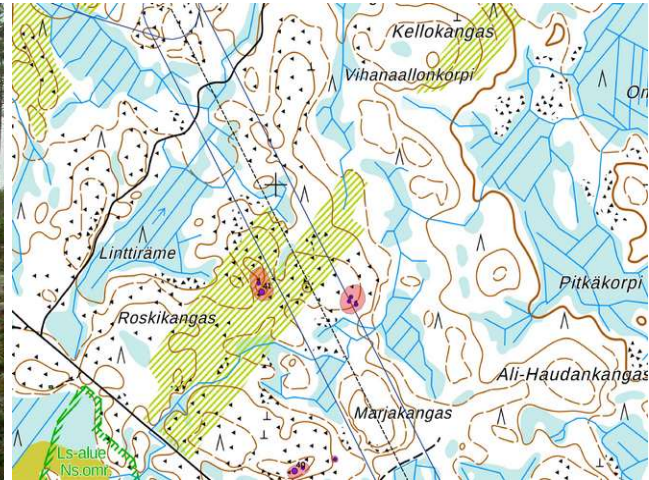
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
41-2	kivirakenne	Pienempien kivien varaan nostettu pyöreähkö kivi, halkaisijaltaan n. 120 cm, jonka länsipuolella on pyöreä kuoppa (halkaisija n. 1,5 m, syvyys n. 30 cm; mahdollisesti kuoppa, josta kivi on nostettu).	328956	7078755	55
41-3	asumuspainanne tai muu kivirakenne	Lounaisin vallin ympäröimä rakenne; soikeahko, n. 7 m x 5 m; jonkinlainen kulkuyhteys molempiin muihin rakenteisiin, mutta valli vaikuttaa silti ympäröivän tätäkin kokonaisuudessaan.	329194	7078710	53
41-4	asumuspainanne tai muu kivirakenne	Luoteisin/pojoisin vallin ympäröimä rakenne; pyöreähkö, halkaisija n. 6 m; etelään vie jonkinlainen kulkuaukko alakohteeseen 43-3, todennäköisesti aiemman kuvauksen varsinainen painanne 2	329199	7078721	53
41-5	asumuspainanne tai muu kivirakenne	Kaakkoisin rakenne, pitkulainen n. 10 m x 5 m, kaakkoisnurkassa pystykivi joka oletettavasti sama, kuin aiemmin mainittu; yhteys viereiseen rakenteeseen 41-4 vaikuttaa olevan poikki, ehkä metsätöiden seurauksena?	329212	7078702	52

Vaikutuksen arvio: Painanne 1:n alue sijaitsee lähimmillään n. 80 m päässä läntisen hankealueen halki kulkevasta sähkönsiirtolinjauksesta.

Kohde 41. Painanne 1, kuvattu pohjoiseen.

Kohde 41.MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

Alakohde 41-2. Pienempien kivien päälle nostettu kivi, kuvattu kaakkoon.

Alakohde 41-4. Painanne 2, kuvattu kaakkoon.

42. Siljakallio

Rekisteritiedot	1000046054	Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079202 I 327108
Tyypin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	50–52 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Siljakallion itäpuolella pirunpellon pohjoisosassa on kivikkoon raivattu painanne, rökkiö sekä useita kuoppia. Painanne on läpimitaltaan noin 4x3 metriä ja muodoltaan soikea. sen itäreunassa on iso kivi. Mahdollisesti kyseessä on tilapäisasumuksen pohja. Rökkiö sijaitsee tästä noin 35 metriä luoteeseen. Se on matala, säännöllisen pyöreä ja läpimitaltaan noin kolme metriä. Näiden lisäksi kohteessa on kolme rakkakuoppaa. Pirunpellon koillis-itäreunassa on muinaista rantavalleja ja niiden väliin muodostuneita painanteita, joka vaikuttavat luontaisilta. Pirunpellossa on myös moderneja kaivelun jälkiä. Samoin pirunpellon länsipuolella kalliolla on runsaasti erilaisia kivirakennelmia jotka vaikuttavat suhteellisen moderneilta"

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Sitä ei kartoitettu tarkemmin, sillä aluerajaus vaikutti kattavalta ja edellinen käynti kohteessa oli ollut edeltävänä vuonna.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
42-2	rakkakuoppa	[mj-rekisterin Rakkakuoppa 3] <i>Mj-rekisterin kuvaus:</i> "Kuoppa pirunpellossa, läpimitta noin 2x1 metriä."	327107	7079206	52
42-3	rakkakuoppa	[mj-rekisterin Rakkakuoppa 2] <i>Mj-rekisterin kuvaus:</i> "Kuoppa pirunpellossa, läpimitta noin 2,5x1 metriä"	327098	7079233	51

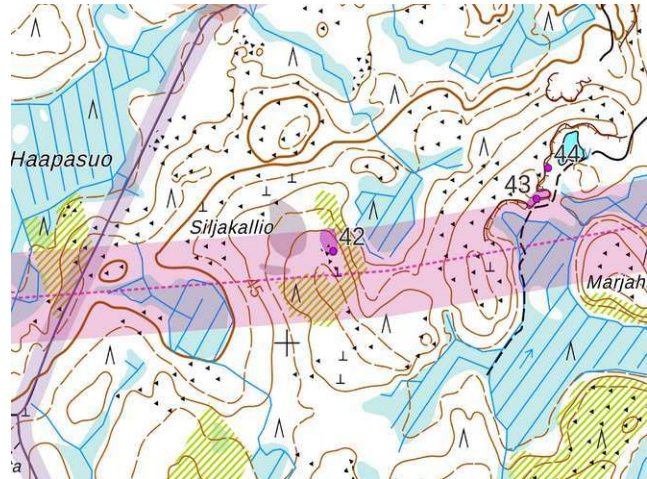

42-4	rakkakuoppa	[mj-rekisterin Rakkakuoppa 1]	327102	7079245	50
42-5	röykkiö	[mj-rekisterin Röykkiö] Mj-rekisterin kuvaus: "Pyöreä, läpimitta 3x3 metriä"	327088	7079233	52

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, sähkölinja on siirretty.

Kohde 42- 5 röykkiö luoteeseen.

Kohde 42. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.
Sähkölinja on siirretty / 2024.

43. Kettuharju 3

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010010	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Kivirakenteet, asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079317 I 327583
Tyyppin tarkenne	Kivivalli (jätinkirkko)	N2000	50–53 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Mirja Miettinen tarkastus 1988, Vesa Laulumaa koekaivaus 1995, Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2023		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kivivalli sijaitsee luode-kaakkosuuntaisen harjanteen kaakkoisreunalla ja se jatkuu kaakkoispäästään luontaisena kivikkona (yhtyy pirunpeltoon). Valli on kaareva, noin 40 m pitkä ja 3 m leveä rakennelma, jonka tarkoitus ja ikä ovat tuntemattomia. Mäelle tehdyistä koekuopista on saatu kivikautisia asuinpaikkalöytöjä. Niiden ja vallirakenteiden yhteys on mahdollinen, mutta ei kaivauksissa (1995) todettu.

Vuoden 2023 tarkastuksessa todettiin, että tämä kaareva kivivalli onkin itse asiassa osa suurehkon jätinkirkon pohjoista/luoteista ympärysvallia. Kohde on mainittu Esa Eetu Takalan kirjassa Muinaismuistoja Pietarsaaren kihlakunnan suomenkielisestä osasta. Luetteloja Suomen muinaisjäännöksistä. Kyseessä on Takalan mukaan "soikea ymmyrkäinen kivikehä, 45 metriä pitkä ja 30 metriä leveä. Kehä on pienistä miehen pään kokoisista kivimulkkeroista ja onpa siinä joskus suurempiakin" (Takala 1897, 99–100) Kirjassa on myös yksityiskohtainen piirros kohteesta.

Nykyään jätinkirkosta on jäljellä enää kaareva kivivalli. Jätinkirkon loput vallirakenteet ja sisäosat ovat tuhoutuneet soranotossa. Valli kulkee koillis-lounaissuunnassa noin 43 metriä ja kaartuu sitten

koillispuolestaan kohti itää noin 22 metrin matkan. Vallin leveys on noin 3 metriä ja se on noin 30-60 cm korkea. Lounaispuolelta länsipuolella on aivan sorakuopan leikkauksessa on näkyvissä kivirakennetta, joka on mahdollisesti jääne jätinkirkon sisäpuolella olevasta vallista. Kohteesta on seuraava maininta vuoden 1981 Kälviän kunnan inventointi raportissa (Kotivuori & Saukkonen 1981), jossa mainitaan kivivalli, mutta ei puhuta kehästä. Jätinkirkko oli siis suurimmaksi osaksi tuhoutunut jo ennen vuotta 1981.

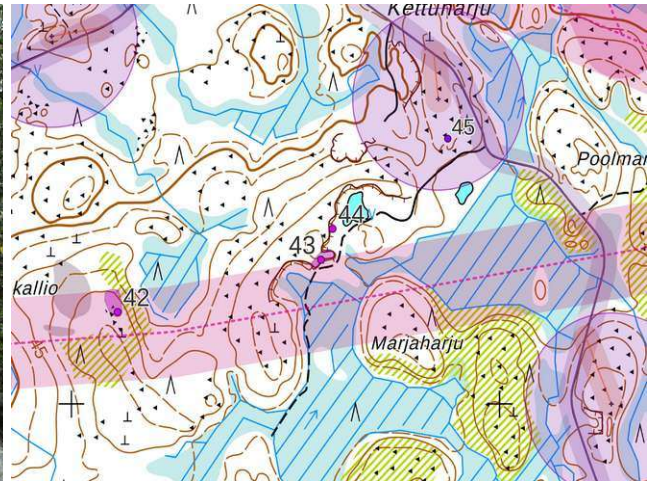
Kohteissa Kettuharju 3 ja 4 suoritettiin soranottopaineiden takia koekaivaukset vuonna 1995 (Laulumaa 1995). Kettuharju 3:een kivivallin sisäpuolelle kaivettiin koekuoppia ja koeoja. Maaperä oli hyvin kivikkoista eikä minkäänlaista likamaata ei voitu havaita. Löydöt olivat pelkästään kvartsi-iskoksia (71 kpl). Edellä mainituissa raporteissa ei kuitenkaan mainita mitään jätinkirkosta, mutta jäljellä olevan kivivallin vertaaminen Takalan piirtämään karttaan osoittaa sen olevan melko varmasti sama kohde.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Myös tämän inventoinnin havaintojen perusteella kyse on osittain tuhoutuneen jätinkirkon reunavallista. Asuinpaikka-alueita ei kartoitettu tarkemmin, sillä sen mahdolliset osat kauempana kivivallista eivät ulotu inventoinnissa kartoitettavalle alueelle, eikä asuinpaikalle ole tässä omaa alakohdetta, koska sille ei ollut tiedossa tarkempia koordinaatteja. Kivivallin aluerajausta ehdotetaan laajennettavaksi hieman pohjoisosastaan.

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, sähkölinja on siirretty..

Kohde 43. Kivivallin keskiosaa, kuvattu itäkoilliseen.

Kohteet 43 ja 44.MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023. Sähkölinja on siirretty / 2024.

44. Kettuharju 4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010063	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079385 I 327610
Tyypin tarkenne		N2000	50 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1993, Vesa Laulumaa koekaivaus 1995		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Kohde sijaitsee Kettuharjun eteläosassa, hiekkaisella kaakkoisrinteellä, soranottoalueella.

Asuinpaikka on pääosin tuhoutunut soranotossa. Paikalla suoritettiin koekaivaukset vuonna 1995, joiden perusteella paikalla ei ole aihetta enää jatkotutkimuksiin.”

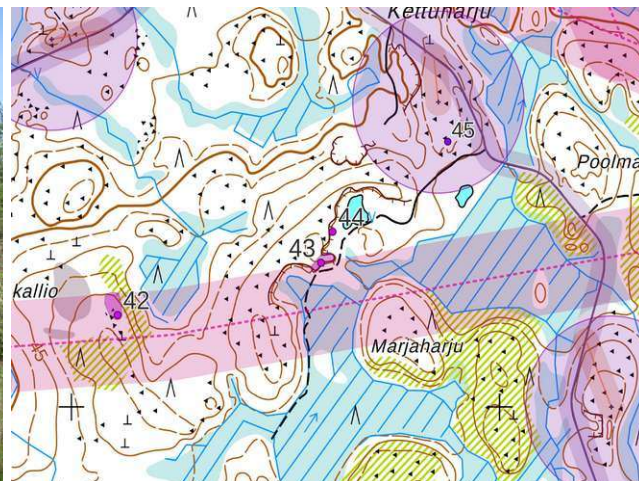

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Kohde sijaitsee kartoitettavan alueen ulkopuolella, ja se käytiin vain nopeasti katsastamassa samalla kun tarkastettiin viereinen kohde 43 Kettuharju 3.

Vaikutuksen arvio: Kohde ei ole hankkeen vaikutuspiirissä. /Sähkölinja on siirretty.

Kohde 44. Pitkälti tuhoutuneen kivistä asuinpaikan. sorakuopan reunamilla, kuvattu länteen.

Kohteet 43 ja 44. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023. Sähkölinja on siirretty / 2024.

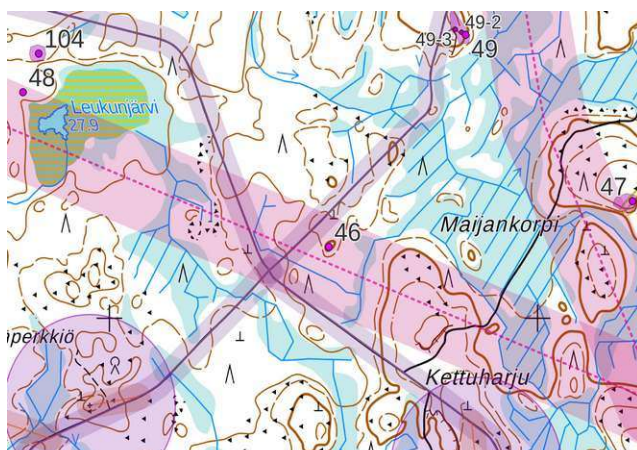
46. Kettuharju 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010008	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Hautapaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080157 I 327512
Tyypin tarkenne	Hautaröykkiöt	N2000	39 m mpy
Ajoitus yleinen	Pronssikautinen	Koordinaattiselite	Vuoden 1981 inventoinnin peruskartamerkintää vastaava sijainti; digitointi (maastokartta)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Pienellä mäellä sijaitseva, soikionmuotoinen, laajuudeltaan 4 x 5 metrin suuruinen röykkiö, jossa ei ole kaivelun merkkejä."

Tämä inventointi: Kohdetta ei pystytty paikallistamaan. Alueelta tarkastettiin sekä mj-rekisterin koordinaattien mukainen paikka, että pieni mäennypylä siitä lounaaseen, joka vastaa paremmin vuoden 1981 inventointiraportin kuvausta sekä peruskartamerkintää. Kummastakaan paikasta tai näiden ympäristöstä ei kuitenkaan havaittu röykkiötä. Joko röykkiö sijaitsee vielä eri sijainnissa, tai se on tuhoutunut, joskaan myöskään mistään erityisen voimakkaista metsätöistä tai maanmuokkauksesta ei tehty havaintoja. Kohteen koordinaatteja ehdotettu silti siirrettäväksi vuoden 1981 inventointiraportin karttamerkintää paremmin vastaavalle paikalle.

Vaikutuksen arvio: Jos kohde on yhä olemassa, ja sijaitsee suunnilleen sillä alueella, jolta sitä etsittiin, saattaa se sijaita alle 100 m päässä sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta – mahdollisesti joskaan ei luultavasti se voi sijaita myös alle 30 m päässä parannettavaksi suunnitellun tien keskilinjasta.

Kohde 46. Koska kohdetta ei paikallistettu, on sijainti vain summittainen. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023. Sähkölinja on siirretty / 2024.

47. Maijankorpi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010007	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Hautapaikat, kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073434 I 379457
Tyypin tarkenne	Hautaröykkiöt, kivivallit	N2000	46–47 m mpy
Ajoitus yleinen	Pronssikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Timo Jussila ja Teemu Tiainen/Mikroliitti Oy inventointi 2015, Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Latomukset sijaitsivat laajahkon kallion lähes länsi-itäsuuntaisen harjanteen eteläosassa. Paikalla on kaksi pitkää vallimaista röykkiötä ja pyöreä röykkiö. Vallimaisten latomusten koot ovat 7 x 2,5 x 0,5 m ja 12 x 2,5 x 0,6 m. Erillisen pyöreähkön röykkiön koko on 3 x 3 x 0,5 m. Se sijaitsee kivivallien itäpäiden välillä.

Vuoden 2015 inventoinnin mukaan paikalla on kaksi kivivallia. Eteläisempi on itä-länsi -suuntainen ja noin 12 m pitkä. Sen itäpäässä on pieni röykkiö kooltaan noin 2 m ja 50 cm korkea. Sen pohjoispuolella on koillinen-luode suuntainen kivivalli noin 8 m pitkä."

Tämä inventointi: Kohde on ennallaan. Kivivalleille tehtiin omat alakohteet, varsinaiset kohdekoordinaatit jätettiin ennalleen suunnilleen eteläisen vallin itäpäädyn röykkiön paikalle. Aluerajausta ehdotetaan laajennettavaksi hieman pohjoisemman vallin puolelta.

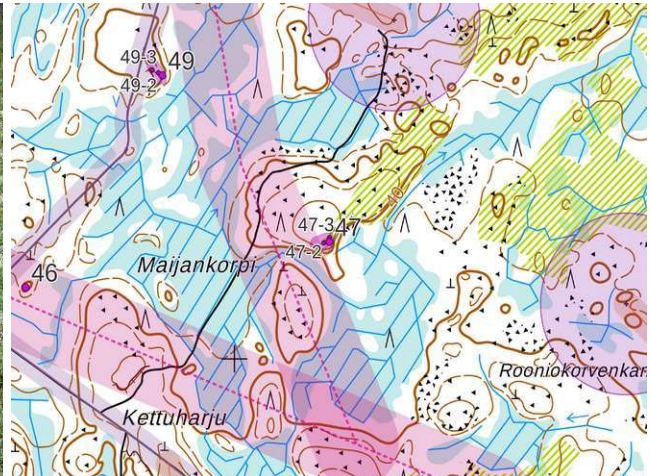
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
47-2	kivivalli	eteläinen kivivalli	328209	7080255	47
47-3	rakkakuoppa	pohjoinen kivivalli	328223	7080267	47

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, sähkölinja on siirretty.

Alakohde 47-2. Eteläinen valli, kuvattu länteen.

Kohde 47. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.
Sähkölinja on siirretty / 2024

48. Leukujärvi

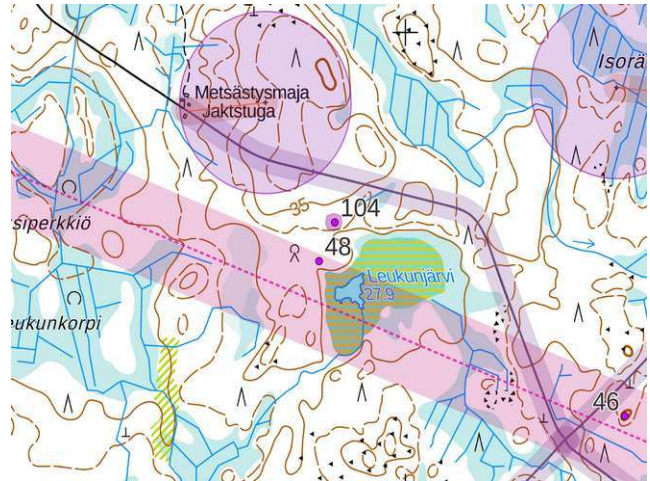
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000008594	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Mahdollinen muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Maarakenteet, kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080498 I 326798
Tyyppin tarkenne	Kuopat, kiukaat	N2000	30–33 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1993		

Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Paikka sijaitsee Kälviän eteläosassa olevan pienen Leukujärven länsipuolella, metsäautotieltä noin 150-200 m. Leukujärven länsirannalla on verrattain korkea ja jyrkkä törmä, jossa erottuu ainakin kolme syvää, pitkänomaista noin 3 x 1 m kokoista kuoppaa, törmän reunalla muutaman metrin välein. Kuopat eivät ole maatumisasteesta päätellen kovin vanhoja, enintään muutama sata vuotta (?).

Kuoppien lähellä on matala, hajonnut kivikasa, ilmeinen kiukaanraunio. Röykkiössä on tulipesän muotoinen onkalo. Kiukaan ympärillä on isoja maakiviä; kämpän tai metsäsaunan sisällä kiuas ei ainakaan ole voinut olla."

Tämä inventointi: Kohdetta ei pystytty paikallistamaan. Alueella oli vastikään tehty metsätöitä, ja joka puolella oli hakkuujätettä ja metsäkoneiden ajouria. Kiukaan raunio vaikuttaa melko varmasti tuhoutuneen. Maakuopat ovat voineet säilyäkin, mutta siinä tapauksessa ne olivat hakkuujätekasojen peitossa.

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, sähkölinja on siirretty.

Kohteet 48 ja 104. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023. Sähkölinja on siirretty / 2024.

49. Isoräme

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010006	TM35-lehtijako	Q4134L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2342 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080624 I 327832
Tyypin tarkenne	Kivivallit	N2000	42 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit, vallin kaakkoispää
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus, kairaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Timo Jussila ja Teemu Tiainen/Mikroliitti Oy inventointi 2015		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Paikalla on kaksi kivivallia, jotka sijaitsevat noin 400 x 300 m laajan etelä-pohjoissuuntaisen harjanteen kaakkoisosassa, Isoräme-nimisen suon kaakkoispuolella. Vallit ovat peräkkäin suunnassa luode-kaakko niin, että niiden pituusakselit ovat noin metrin päässä toisistaan. Vallien pituus on 9-10 m, leveys 2,5-3 m ja korkeus 70-80 cm. Valleista kaakkoispuoleinen on hieman kaareva, luoteispuoleinen valli on suora.

Vuoden 2015 inventoinnin mukaan kivivallin luoteis-länsipuolella on maanottopaikka, joka ulottuu liki vallille. Maanotto on selvästikin lopetettu ennen kivivallia eikä maanotto näytä sitä uhkaavan. Kivivalli on entisellään.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Aluerajausta on ehdotettu laajennettavaksi hieman länsireunaltaan.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
49-2	vallin aukko		327823	7080629	42
49-3	vallin luoteispää		327808	7080636	43

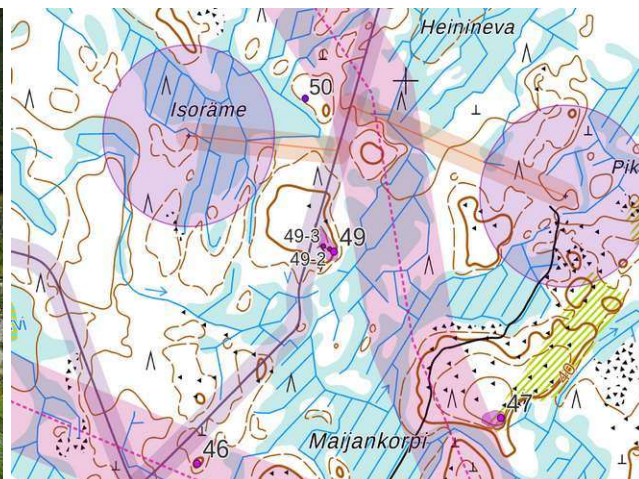
Vaikutuksen arvio: Kohteen luoteispääty sijaitsee vain n. 25 m päässä parannettavaksi suunnitellun tien

keskilinjasta.

Alakohde 49-3. Kivivallin luoteispääty sekä infokyltti, kuvattu kaakkoon.

Kohde 49. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

54. Leppäsenkallio 2-4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010002	TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 05
Tyyppi	Hautapaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7082180 I 328205
Tyyppin tarkenne	Hautaröykkiöt	N2000	35–36 m mpy
Ajoitus yleinen	Pronssikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Mika Sarkkinen tarkastus 1992, Timo Jussila ja Teemu Tiainen/Mikroliitti Oy inventointi 2015		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Paikka sijaitsee noin 450 metriä Kälviä-Ullava -tien eteläpuolella ja noin 25 metriä Kettuharjun metsäautotien länsipuolella. Kalliopohjalla on kolme matalaa röykkiötä, joiden mitat ovat noin 6 x 6 m ja 4 x 4 m. Näistä suurin, lähinnä tietä oleva röykkiö on osittain tuhoutunut lasten rakennelmien vuoksi.

Vuoden 2015 inventoinnin mukaan paikalla on kaksi aivan vierekkäistä röykkiötä kallioharjanteen laen itäreunalla ja kolmas niistä 20 lounaaseen. Vierekkäisistä pohjoisemmassa on lasten leikin jälkiä, kasattu kiviseinää -majaa - röykkiön kivistä sen kupeeseen."

Tämä inventointi: Kohde on ennallaan.

Alakohdeluettelo:

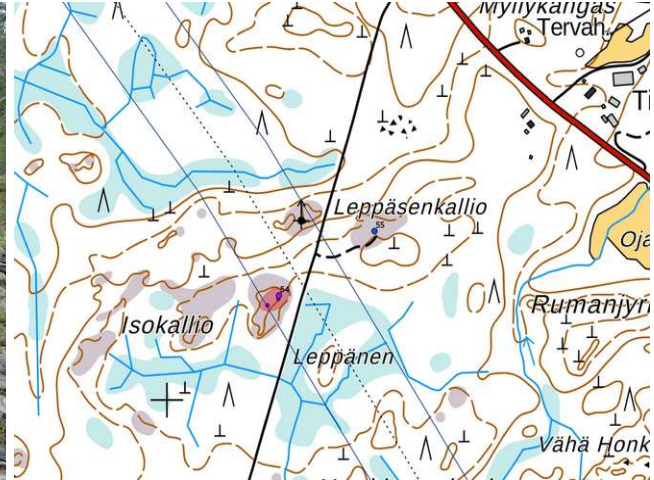
Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
54-2	vallin aukko	Mj-rekisterin kuvaus: "röykkiön koko 3 x 6 m"	327823	7080629	42
54-3	vallin luoteispää	Mj-rekisterin kuvaus: "röykkiön halkaisija 4,5 m"	327808	7080636	43

Vaikutuksen arvio: Kohteen luoteispääty sijaitsee vain n. 25 m päässä parannettavaksi suunnitellun tien keskilinjasta, ja myös uuden sähkölinjan käytävällä.

Kohde 54. Röykkiöistä suurin, kuvattu luoteeseen.

Kohde 54. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

61. Peitsonhauta

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000041855	TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073343 I 339970
Tyyppin tarkenne	Röykkiöt	N2000	80 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi ja Kokkolan seudun opiston arkeologian kurssi tarkastus 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Röykkiö sijaitsee korkealla kivikkoisella mäellä noin 60 metriä Haman metsäautotien itäpuolella. Röykkiön läpimitta on noin 3 m ja se on rakennettu maakiven viereen. Röykkiön keskellä on kraaterimainen kuoppa."

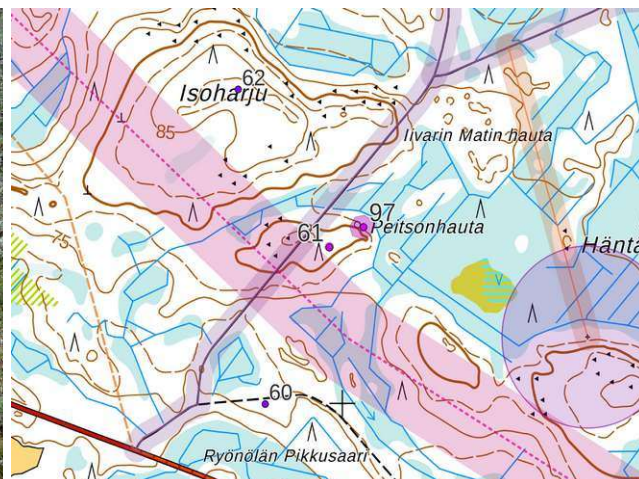
Tämä inventointi: Kohde on ennallaan. Kohde on hieman varsinaisen inventoinnissa kartoitettavan alueen ulkopuolella, ja se tarkastettiin lähinnä sijainnin varmistamiseksi.

Alakohdeluettelo:

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 115 m päässä sähkönsiirtolinjauksen keskilinjasta sekä n. 60 m päässä parannettavan tien keskilinjasta, joten hanke ei vaikuta siihen.

Kohde 61. Röykkiöistä suurin, kuvattu luoteeseen.

Kohteet 61 ja 97. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

63. Yritys

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039217	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7074591 I 337720
Tyypin tarkenne	Torppa	N2000	67–72 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Asuinrakennuksen sijainti; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Paikalla on torpan jäänteet välittömästi vanhan Ullavantien pohjoispuolella etelään viettävässä rinteessä, tiheässä kuusimetsässä. Rakennuksen perusta on vahvasti sammaloitunut ja muodoltaan nelisivuinen. Sen läpimitta on noin 4x4 metriä.”

Tämä inventointi: Mj-rekisteriin merkitty kohde ei ole varsinainen torpan paikka, vaan vanhojen karttojen perusteella se pystyttiin paikallistamaan n. 200 m länsiluoteeseen. Kyseiseltä paikalta löytyikin vanha pihapiiri (josta tosin lounainen osa lie jäänyt Ullavantien oikaisun alle. Paikalla on ollut torppa kun 1846 pitäjänkartta on laadittu, ja talo vielä vuoden 1952 peruskartan laatimisen aikaan. Kohteesta tavattiin Asuinrakennuksen perustukset uunin jäännöksineen, kolme varmaa muuta rakennuksen perustusta tai pohjaa, kaksi epävarmaa rakennuksen pohjaa (mutta selkeästi jotakin rakennetta), yksi mahdollinen kiuas, kaksi kivivallia, jotka voivat olla romahtaneen kiviaidan jäännöksiä tai jonkin jyrkärakenteisen rakennuksen, kuten navetan jäännökset, sekä lisäksi kaksi viljelyaunioiksi tulkittua pientä röykkiötä, kuin myös yksi rajamerkki nykyisten tonttirajojen kulmassa. Alkuperäinen mj-rekisterin kohde on myös lisätty kohteen alakohteisiin.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
63-2	rakennuksen pohja?	n. 5 m x 4 m mahdollinen maapohja	337711	7074615	71
63-3	kiuas?	kiviröykkiö, halkaisija n. 1,5 m, kokreus n. 60 cm	337699	7074604	71
63-4	rakennuksen pohja	n. 10 m x 5 m, muutama eri huone, osassa	337689	7074601	71

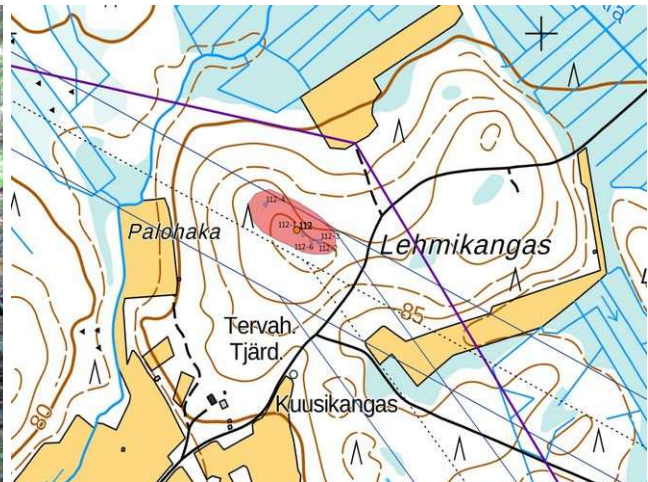

		vain maapohja, osassa kiviperustus			
63-5	kivivalli	n. 6 m pätäkä kivivallia, mahdollisesti alkujaan samaa kuin 63-6	337698	7074588	70
63-6	kivivalli	n. 6 m pätäkä kivivallia, mahdollisesti alkujaan samaa kuin 63-5	337696	7074571	70
63-7	kellari?	n. 3m x 2 m kuoppa, n. 30 cm syvä	337688	7074564	70
63-8	rajamerkki	kiviröykkiö, halkaisija vanaa metri, korkeus n. 40 cm, keskellä pystyssä keppi, sijaitsee nykyisten tonttirajojen kulmassa	337733	7074601	70
63-9	rakennuksen pohja?	5 m x 5m mahdollinen rakennuksen maapohja	337731	7074594	70
63-10	rakennuksen perustukset	rakennuksen betoniperustuksen jäänteet, ehkä 6 m x 4 m	337731	7074583	70
63-11	viljelyraunio	kiviröykkiö, n. 2,5 m x 2 m, korkeus 50 cm	337747	7074565	69
63-12	viljelyraunio	kiviröykkiö, halkaisija n. 2 m, korkeus 50 cm	337752	7074548	67
63-13	rakennuksen pohja	Mj-rekisteriin merkitty kohde; jokin torpan varsinaisen pihapiirin ulkopuolinen rakennus	337932	7074523	72

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee pääosin uuden sähkölinja käytävällä.

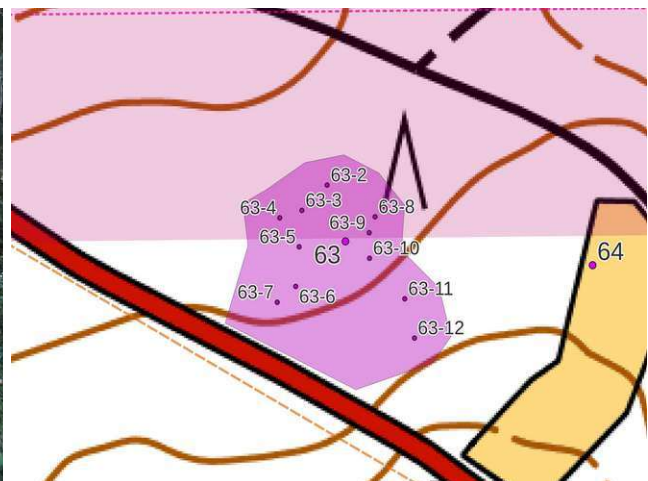
Kohde 63. Vielä 1952 pystyssä olleen talon jäänteitä, kuvattu lounaaseen.

Kohteet 63 ja 64. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, ml. 9/2024.

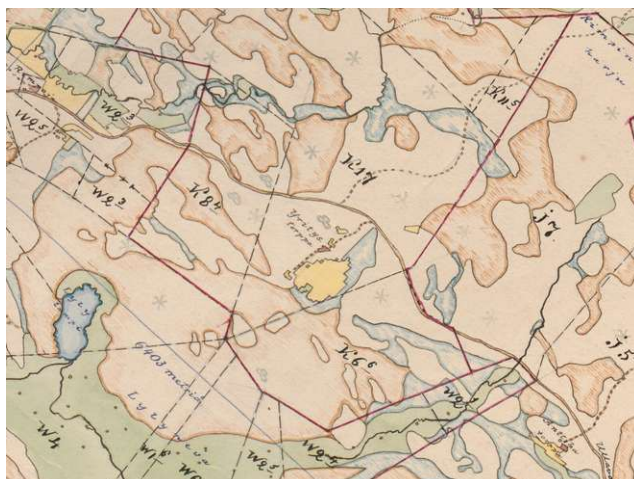
Alakohde 63-6. Kivivallia, kuvattu itään.

Kohteen 63 alakohteet.

Alakohde 63-12. Viljelyraunio, kuvattu etelään.

Kohte 63 pitäjänkartalla.

64. Yritys a-b

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010040	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7074580 I 337835
Tyypin tarkenne		N2000	57,7–67 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1989		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Viljelysmaalla on kaksi löytökohtaa noin 200 m päässä toisistaan:

a) Yrityksen entisen torpan eteläpuolella, hiekkapeltä, laakeaa etelä-kaakkoisrinnettä. Kvartsit pellon yläosasta 60 metrin käyrän vaiheilta.

b) Hienohiekkasta etelään ja lounaaseen viettävää rinnepeltoa maantien eteläpuolella. Löydöt pääosaksi rinteiden yläosasta noin 65 metrin käyrän yläpuolelta.

Vuonna 1998 on löytöjä saatu Antti Saaren lähettämänä noin 300 m eteläkaakkoon kohdasta b. Alue on metsämaata, hakattu ja äestetty vuonna 1998. Löytöpaikan korkeus on noin 65 m; kuuluneen samaan kokonaisuuteen kuin a ja b."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

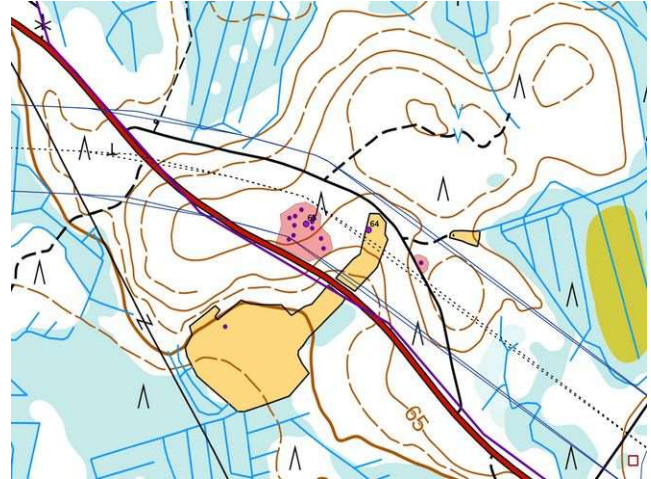
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
63-2	löytökeskittymä	[löytöalue A]	337570	7074412	59

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee sähkölinja käytävällä.

Kohde 64, peltoalue josta löydöt havaittiin 1998.

Kohteet 63 ja 64. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, ml. 9/2024.

66. Rimpinevanharju 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000041848	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075231 I 338969
Tyypin tarkenne	Röykkiöt	N2000	80–82 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee Rimpinevanharjun korkeimmalla kohdalla kivikkoisen mäen laella. Kohteeseen kuuluu kuusi kivikkoon raivattua kuoppaa, joista osa näyttää asumuksen pohjilta, osa säilytyskuopilta. Samalla mäellä on myös moderneja kaivelunjälkiä. Kuoppien 1 (pääkohde), 3 ja 6 rakenteet muistuttavat pieniä asumuspainanteita, mutta ne on raivattu pirunpeltoon. Kuopat ovat soikeita ja läpimitaltaan noin 4x3 m. Mahdollisesti kivikkoon raivattuja tilapäisasumuksen pohjia myöhempien tomtning-rakenteiden tapaan?"

Kuopat 2, 4 ja 5 ovat syvempiä ja suppilomaisia ja muistuttavat enemmän säilytyskuoppia. Niiden läpimitta vaihtelee 1-2 metrin välillä. (kts. alakohteet).

Kivirakennekohteen itä-kaakkoispuolella toisella puolella Pakopirtinkankaan metsäautotietä sijaitsee Rimpinevanharjun kivikautinen asuinpaikka mj rek 315010050"

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Pienempiä rakkakuoppia ja muita rakenteita kartoitettiin lisää.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
66-2	rakkakuoppa	[Kuoppa 2] Mj-rekisterin kuvaus: "Suppilomainen kuoppa pirunpellossa, läpimitta 2m."	338966	7075239	82
66-3	rakkakuoppa		338963	7075240	82

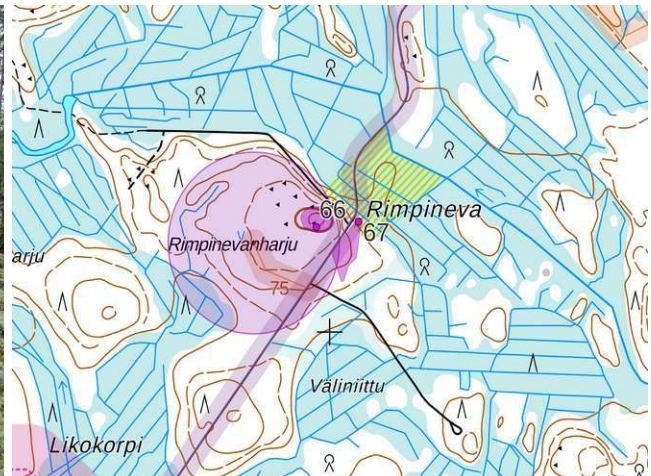

66-4	rakkakuoppa		338977	7075241	82
66-5	rakkakuoppa		338979	7075244	82
66-6	rakkakuoppa	[Kuoppa 6] Mj-rekisterin kuvaus: "Pirunpeltoon raivattu sammaloitunut painanne. Soikea, läpimitta noin 3x4 metriä. Tilapäisasumuksen pohja?"	338975	7075245	82
66-7	kivilatomus	Pieni tornimainen kivilatomus, halkaisija pohjasta n. 80 cm, korkeus n. 80 cm; kuoppia ja painanteita selkeästi nuorempi, muttei aivan resenti	338979	7075248	82
66-8	rakkakuoppa	[Kuoppa 3] Mj-rekisterin kuvaus: "Pirunpeltoon raivattu sammaloitunut painanne. Soikea, läpimitta noin 3x4 metriä. Tilapäisasumuksen pohja?"	338969	7075247	82
66-9	rakkakuoppa		338960	7075248	82
66-10	rakkakuoppa		338963	7075250	82
66-11	rakkakuoppa		338963	7075253	82
66-12	rakkakuoppa		338966	7075254	82
66-13	rakkakuoppa		338967	7075255	82
66-14	rakkakuoppa	[Kuoppa 4] Mj-rekisterin kuvaus: "Koostuu neljän suppilomaisen kuopan ryhmästä, kuoppien läpimitta noin 1-1,5 m." Tämä inventointi: Kuopat eroteltiin omiksi alakohteikseen 66-11–66-14	338968	7075256	82
66-15	rakkakuoppa		338962	7075257	82
66-16	rakkakuoppa		338974	7075258	82
66-17	rakkakuoppa		338981	7075253	82
66-18	rakkakuoppa		338986	7075254	81
66-19	rakkakuoppa		338988	7075250	81
66-20	rakkakuoppa	[Kuoppa 5] Mj-rekisterin kuvaus: "Suppilomainen kuoppa pirunpellossa, läpimitta noin 2 m. Läheisyydessä myös moderneja kaivelun jälkiä."	338991	7075266	80

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 125–190 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta. Parannettavaksi suunnitellun tien keskilinja kulkee juuri 30 m kohteen aluerajauksen kaakkoisreunasta kaakkoon.

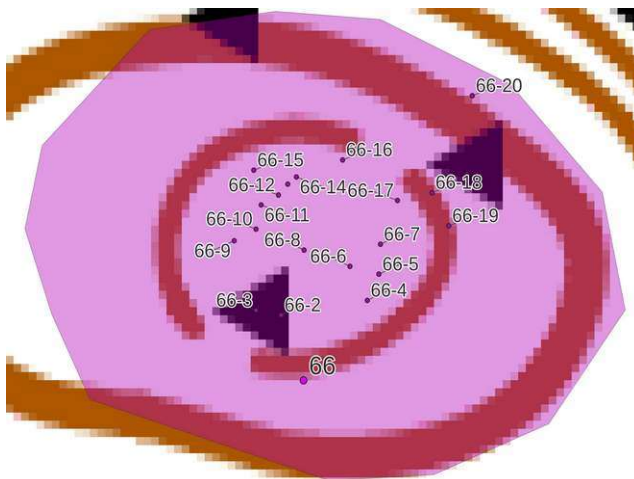
Alakohteet 66-6 ja 66-7. Etualalla painanne [Kuoppa 6], taustalla kivilatomus; kuvattu koilliseen.

Kohteet 66 ja 67. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohteet 66-6 ja 66-7. Rakkakuoppia rivissä; kuvattu lounaaseen.

Kohteen 66 alakohteet. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

67. Rimpinevanharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010050	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075243 I 339067
Tyypin tarkenne		N2000	71–77 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1991, Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kivikkoinen mäki, koillisrinne, äestetty maan pinta, mahdollisesti jatkuu tien alle?

Ei tarkastuskertomusta v.1991.

V. 2021 tarkastus: Rimpinevanharjun itä- ja koillisosassa oli tehty koneellista maanmuokkausta, jolloin maanpinta oli rikkoontunut. Alueella oli siellä täällä näkyvissä merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta. Kokkolan seudun opiston arkeologian kurssilaisten kanssa selvitettiin asuinpaikka-alueen laajuutta syksyllä 2021 kulkemalla läpi laikutusjäljet ja merkitsemällä kepeillä havainto- ja löytöpaikat maastoon, joista otettiin koordinaatit (kts. alakohteet). Pääosin havainnot tehtiin vuonna 1991 tehtyjen asuinpaikkalöytöjen etelä- ja lounaispuoleiselta loivalta itään ja kaakkoon viettävältä rinteeltä. Löydöt koostuivat kvartsi-iskoksista sekä muutamasta kvartsiesineestä ja -ytimestä. Paikoin oli havaittavissa myös kulttuurikerrosta."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
67-1	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia, kulttuurikerrosta"	339023	7075190	77
67-2	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1]	339024	7075189	77

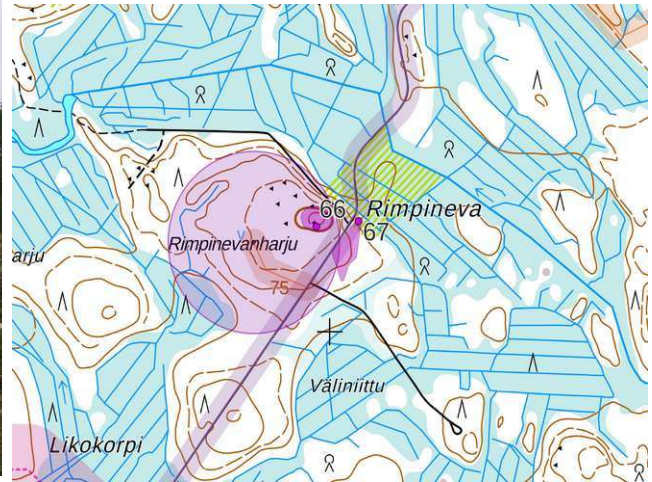

		Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiydin, kulttuurikerrosta"			
67-3	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia, kulttuurikerrosta"	339024	7075175	76
67-4	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia, kulttuurikerrosta"	339023	7075174	76
67-5	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia"	339026	7075158	76
67-6	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia"	339035	7075157	76
67-7	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiesine ja iskoksia."	339054	7075210	74
67-8	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiesine ja iskoksia."	339050	7075215	74
67-9	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiesine ja iskoksia."	339033	7075204	77
67-10	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiydin"	339033	7075201	77
67-11	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiesine"	339055	7075163	76
67-12	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia"	339030	7075118	73
67-13	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsi-iskoksia"	339011	7075177	77
67-14	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Tällä löytöpaikalla oli havaittavissa noin 1,5 metrin läpimittainen punamulta-läikkä, jota ei tutkittu tarkemmin eikä siitä tehty löytöjä."	339013	7075179	77
67-15	löytöpaikka	[Löytöpaikka 1] Mj-rekisterin kuvaus: "Kvartsiesine ja -iskoksia."	339028	7075123	73

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee välittömästi parannettavaksi suunnitellun tien vieressä, joten yli puolet sen alueesta on alle 30 m päässä tien keskilinjasta.

Kohde 67, löytöalue; tasanne törmän yläpuolella, itään.

Kohteet 66 ja 67. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohteen 66 alakohteet. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

68. Lähdeniittukangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039763	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075847 I 338382
Tyypin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	78–82 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Ei merkitty mj-rekisteriin		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee kivikkosella mäenrinteellä. Kohteessa on kolme kivikkoon raivattua kuoppaa. Suurin niistä muistuttaa asumuspainannetta, se on muodoltaan soikea ja läpimitaltaan n. 6x4 metriä. Sitä ympäröi matalat kivivallit. Painanteen läpi on ajettu metsäkoneella. Painanteen pohjoispuolella n. 10 metrin päässä on kaksi rakkakuoppaa vierekkäin, kummankin läpimitta on n. 3 metriä. Kuoppien ja painanteen väliin jää melko tasainen alue, mahdollisesti raivattu."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Kahdelle pienemmälle kuopalle tehtiin omat alakohdepisteet, ja kohteelle laadittiin ehdotus aluerajauksesta.

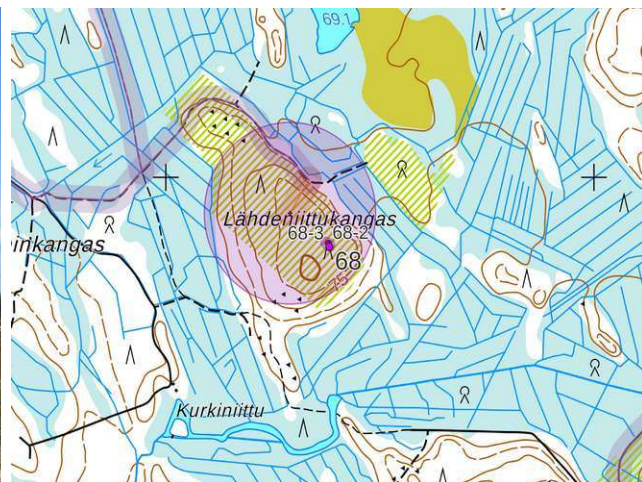
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
68-2	rakkakuoppa		338381	7075856	81
68-3	rakkakuoppa		338377	7075855	82

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee n. 100 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta.

Kohde 68. Yleiskuva luoteeseen.

Kohde 68. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

69. Pakopirtinkangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000041843	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7076037 I 339468
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	72–76 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Iso tervahauta sijaitsee Pakopirtinkankaan etelärinteessä metsäautotien länsipuolella. Tervahaudan koko halkaisija on noin 25 m ja kuopan halkaisija noin 10 m. Halssi sijaitsee tervahaudan eteläreunassa. Tervahaudan päällä ja sen lähiympäristössä kasvaa vanhoja haapoja ja kuusia."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Paikalta kartoitettiin kaksi mahdollista kellarikuoppaa.

Alakohdeluettelo:

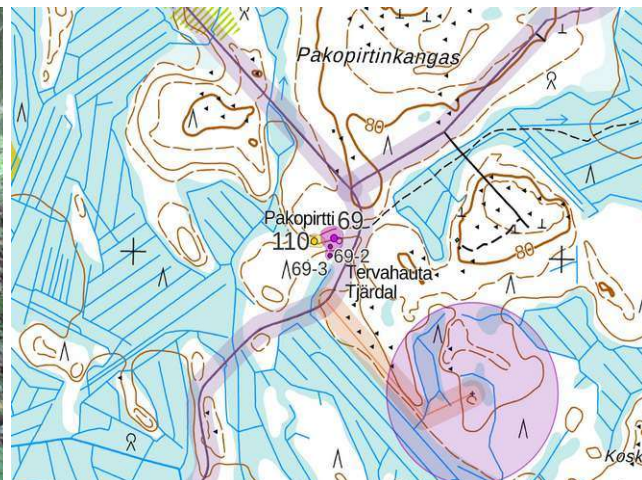
Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
69-2	kellari?	Tervahaudan valliin kaivettu kuoppa tai tasanne, n. 3,5 m x 2,5 m	339460	7076018	75
69-3	kellari?	Kuoppa (n. 3 m x 2 m, 30 cm syvä) tervahaudan eteläpuolella, ojan lähellä	339459	7075998	72

Vaikutuksen arvio: Kohteen aluerajaus ulottuu n. 25 m päähän viereisen parannettavaksi merkityn tien keskiviivasta.

Kohde 69 ja alakohde 69-2. Tervahaudan vallia, edessä

Kohteet 69 ja 110. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

70. Pirunpäärimaa

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039020	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7065262 I 383671
Tyypin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	95–96 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Pirunpäärimaa on korkeahko kivikkoinen mäki, jonka laki on ns. pirunpeltoa. Mäen korkeimmalla kohdalla itä-länsisuuntaisella harjanteella on kivikkoon raivattu kolme isoa rakkakuoppaa, Kuoppa 1 (pääkohde) on soikea painanne, jonka läpimitta noin 6x4 metriä. Rakenne muistuttaa asumuspainannetta, mutta on raivattu pirunpeltoon. Rakenteen suunta on lounas-koillinen ja sen lounaispäätyyn on raivattu kulkuaukko/eteinen. Noin 10 metriä asumuksen länsipuolella on pienempi rakkakuoppa, läpimitta noin 2x1 metriä. Kuoppa 2 (alakohde) sijaitsee tästä noin 40 metriä länsiluoteeseen. Se on läpimitaltaan 3x2 metriä ja raivattu myös pirunpeltoon. Rakenne on pohjois-etelä -suuntainen ja sen pohjoispäädyssä on kulkuaukko/eteinen. Noin 15 metriä länsiluoteeseen tästä sijaitsee Kuoppa 3 (alakohde). Rakenne on niinkään raivattu pirunpeltoon ja sen läpimitta on noin 6x4 metriä. Kaakkoispäädyssä erottuu mahdollinen kulkuaukko.

Kuopat 1-3 muistuttavat asumuspainanteita, mutta ne on raivattu pirunpeltoon. Mahdollisesti kivikkoon raivattuja tilapäisasumuksen pohjia myöhempien tomtning-rakenteiden tapaan? Näiden jäänteiden läheisyydessä useita pienempiä rakkakuoppia.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Paikalta kartoitettiin kaksi mahdollista kellarikuoppaa.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
--------	--------	--------	---	---	---

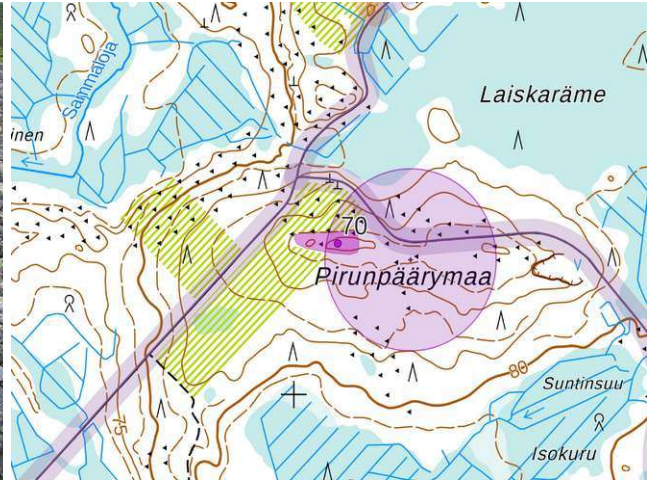

70-2	rakkakuoppa	Pieni rakkakuoppa (halkaisija n. 1,5 m)	341128	7075337	96
70-3	rakkakuoppa	Pieni rakkakuoppa (n. 2 m x 1 m, luultavasti sama kuin aiemmassa tarkastuksessa havaittu)	341090	7075332	96
70-4	rakkakuoppa	[Kuoppa 2]	341052	7075338	95
70-5	rakkakuoppa	Rakkakuoppa (halkaisija n. 3 m), kuoppaan vaikuttaa kajotun joskus ja sen reunoilla on pieniä kivilatomuksia	341041	7075333	95
70-6	rakkakuoppa	[Kuoppa 3]	341036	7075343	95

Vaikutuksen arvio: Osa kohteesta sijaitsee n. 125–200 m suunnitellusta voimalapaikasta länsiluoteeseen.

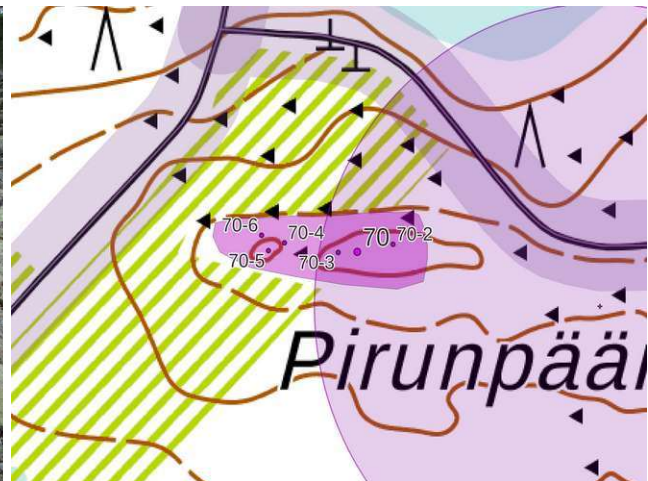
Kohde 70. Asumuspainanteen kaltainen rakkakuoppa, kuvattu itäkoilliseen

Kohde 70. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohde 70-3. Rakkakuoppa, kuvattu lounaaseen.

Kohteen 70 alakohteet.

71. Hama

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039747	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7076114 I 342027
Tyypin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	95–97 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit

Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi ja kohteen löytäjä Ari Luomala tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee hyvin kivikkoisen harjanteen kaakkoisosassa pirunpellossa, Haman metsäautotien lounaispuolella. Paikalla on kaksi kivikkoon raivattua painannetta päädyt vastakkain (pääkohde). Painanteet ovat soikeita ja sijaitsevat luode-kaakko suunnassa. Kummankin koko on noin 4x3 metriä ja niitä ympäröi matalat kivivallit. Koko rakennelman läpimitta vallit mukaan lukien on n. 10x6m. Painanteet näyttävät pieniltä asumuspainanteilta, mutta ne on raivattu kivikkoon. Mahdollisesti tilapäisasumusten pohjia?

Kohteesta n. 30 m luoteeseen sijaitsee kolmas saman kokoinen kivikkoon raivattu painanne, mitat 4x3m ja n. 40 m kaakkoon kivikkoon kaivettu kuoppa, mitat 2x1m. (kts alakohteet). Molemmat sammaloituneita."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

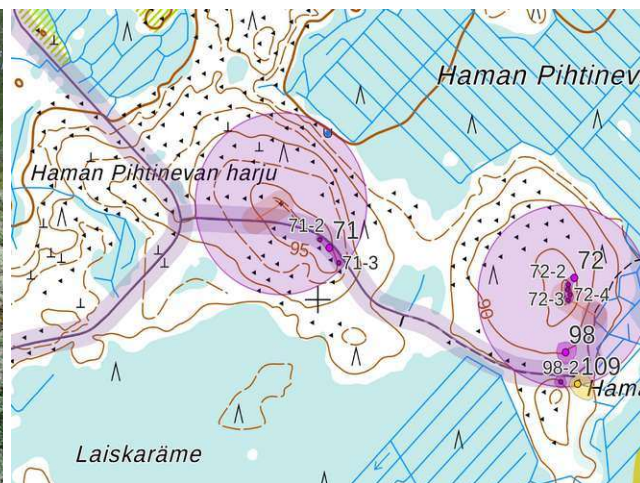
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
70-2	rakkakuoppa	[Painanne]	342005	7076132	97
70-3	rakkakuoppa	[Kuoppa]	342049	7076081	95

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee välittömästi parannettavaksi suunnitellun tien vieressä, kokonaisuudessaan alle 20 m sen keskilinjasta ja pitkälti vain muutamia metrejä tien reunasta; lisäksi läheinen voimalapaikka sijaitsee vain n. 110–200 m luoteeseen.

Kohde 71. Kaksoispainanteen kaakkoispuolisko; kuvattu koilliseen.

Kohde 71. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

72. Hama 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000045394	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7076048 I 342599
Tyyppin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	95–98 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			

Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kohde sijaitsee kivikkoisen mäen korkeimmalla kohdalla pirunpellossa. Paikalla on neljä kivikkoon raivattua kuoppaa. Pohjoisin rinteessä oleva kuoppa on niistä selkein ja sitä ympäröi matala kivivalli. Kuoppa on soikea ja läpimitaltaan on noin 2x1,5. Muut hieman ylempänä mäen laella sijaitsevat kuopat ovat suurin pirtein saman kokoisia, mutta eivät rakenteiltaan yhtä selkeitä."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Sieltä kartoitettiin yksi kuoppa lisää (alakohde 72-5), ja aluerajausta on ehdotettu laajennettavaksi kattamaan myös se.

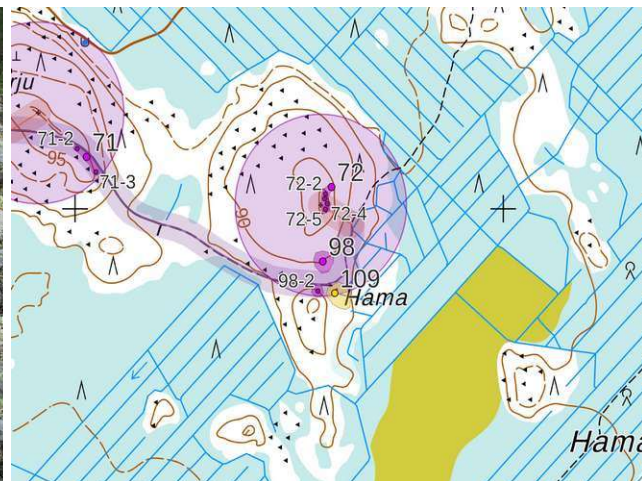
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
72-2	rakkakuoppa	[Kuoppa 2] Mj-rekisterin kuvaus: "Kuoppa kivikossa, läpimitta noin 2x1,5 metriä."	342585	7076033	97
72-3	rakkakuoppa	[Kuoppa 3] Mj-rekisterin kuvaus: "Kuoppa kivikossa, läpimitta noin 1,5x1,5 metriä."	342583	7076022	98
72-4	rakkakuoppa	[Kuoppa 4] Mj-rekisterin kuvaus: "Kuoppa kivikossa, läpimitta noin 1x1,5 metriä."	342589	7076011	97
72-5	rakkakuoppa	Kuoppa kivikossa, läpimitta n. 1,5 m	342585	7075999	97

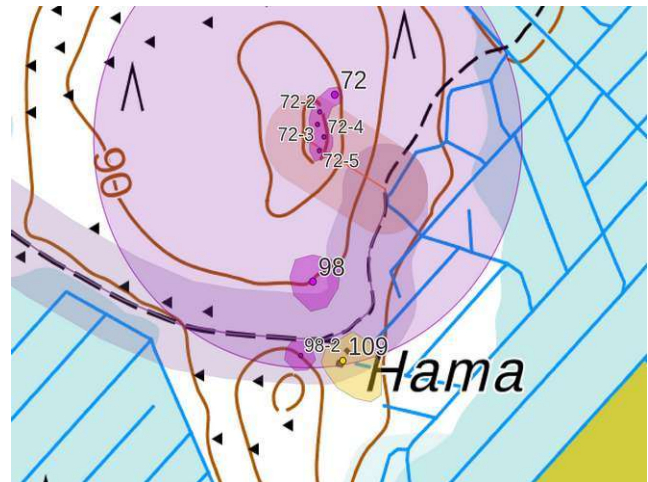
Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee välittömästi suunnitellun voimalapaikan vieressä, kuoppien etäisyydet voimalapaikan keskipisteeseen ovat vain n. 10–50 m. Lisäksi tie, jota suunnitellaan rakennettavaksi voimalapaikalle kulkisi yhden kuopan (alakohde 72-5) yli (tien keskilinja on alle 2 m päässä kuopasta) ja myös kolme muuta kuoppaa (72-2–72-4) sijaitsevat alle 30 m päässä tien keskilinjasta.

Kohde 72. Pohjoisin rakkakuoppa, kuvattu itään.

Kohteet 72, 98 ja 109. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohteen 72 alakohteet.

75. Jättiläisluola

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010024	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Hautapaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077418 I 336689
Tyypin tarkenne	Hautaröykkiöt	N2000	70–71 m mpy
Ajoitus yleinen	Pronssikautinen	Koordinaattiselite	Röykkiön keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981		

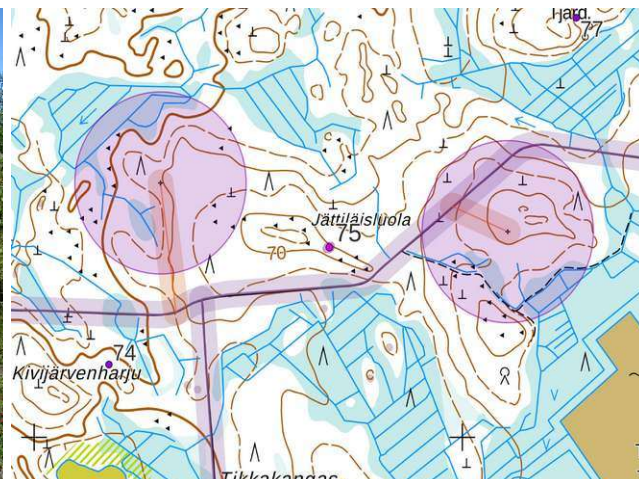
Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Suosaarekkeella sijaitseva keskeltä painunut latomus, kooltaan noin 5 x 4 metriä. Paikalla ei käyty vuoden 1981 inventoinnissa; tiedot perustuvat ilmoittajan havaintoihin."

Tämä inventointi: Koska kohteen sijaintitiedot perustuivat ilmoitukseen eivätkä paikalla käymiseen, katsottiin tässä inventoinnissa olevan tarpeen käydä paikalla varmistamassa, ettei se ole tietämättämme hankkeen vaikutuspiirissä. Kohde paikannettiin melko läheltä mj-rekisterin koordinaatteja, vain n. 15 m lännempää. Kohteelle laadittiin aluerajausehdotus. Osasta röykkiön kiviä on lähtenyt jäkälä- tai sammalpeite päältä, ja jotkun röykkiön pinnan kivet ovat selkeästi poissa paikoiltaan, joten jonkinlaista pientä vahinkoa sille vaikuttaa aiheutuneen hiljattain, mahdollisesti metsätöissä – alueella on muuten äestettyä, melko nuorta mäntyvesakkoa, ja vaikkei röykkiötä ole äestetty, ei senkään päällä tai ympäristössä kasva kuin muutama nuori kuusi.

Vaikutusten arvio: Kohde ei sijaitse hankkeen vaikutuspiirissä olevalla alueella, siitä on lähimmilläänkin n. 80 m läheisen parannettavan tien keskilinjaan.

Kohde 75. Röykkiö, kuvattu pohjoisluoteeseen.

Kohde 75. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

79. Laiskunharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039745	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077622 I 340117
Tyyppin tarkenne	Rakkakuopat	N2000	87–90 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi ja kohteen löytäjä Ari Luomala tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Kivikkoisen mäen huipulla korkeimmalla kohdalla on kuusi rakkakuoppaa pirunpellossa. Kuoppien läpimitta on 2-4 metriä. Kohteessa on myös moderneja kaivelun ja rakentamisen jälkiä."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Kohteen kuusi kuoppaa kartoitettiin, niin että niillä on kaikilla omat koordinaattinsa – varsinaisissa kohdekoordinaateissa on alueen kaakkoisreunan suurin kuoppa; lisäksi kartoitettiin yksi uudempi kivilatomus. Kohteen aluerajausta ehdotetaan laajennettavaksi hieman luoteisreunastaa, jotta se kattaisi myös luoteisimman kuopista.

Alakohdeluettelo:

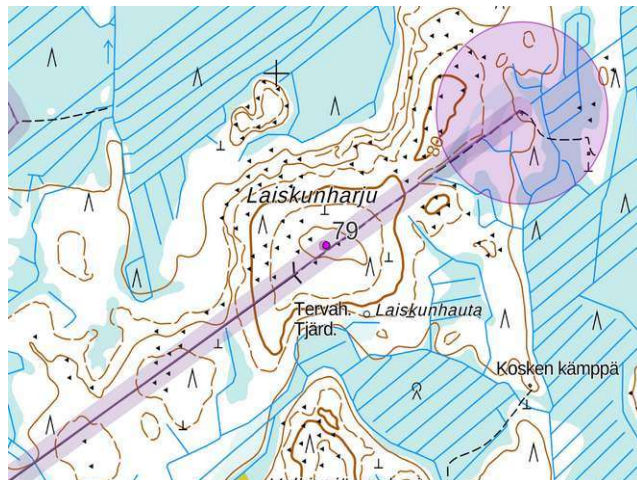
Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
79-2	rakkakuoppa		340121	7077623	87
79-3	kivilatomus	Mahdollisesti vanhemman matalan rakkakuopan päälle on sittemmin ladottu neliönmuotoinen kivivalli; pinta-ala n. 1,5 m x 1 m	340114	7077620	87
79-4	rakkakuoppa		340112	7077616	87
79-5	rakkakuoppa		340110	7077618	87
79-6	rakkakuoppa		340111	7077623	87
79-7	rakkakuoppa		340106	7077627	87

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee välittömästi parannettavaksi suunnitellun tien vieressä, 0–25 m tien keskilinjasta.

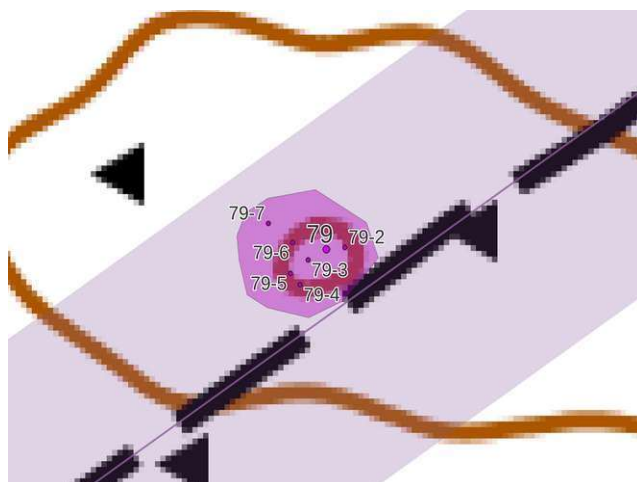
Kohde 79. Rakkakuoppa, kuvattu itäkaakkoon.

Kohde 79. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 79-3. Neliönmuotoinen kivilatomus.

Kohteen 79 alakohteet.

81. Soidinkangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000027411	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7078750 I 341263
Tyyppin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	87–89 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2015, Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2022		

Kuvaus: **Mj-rekisterin kuvaus:** "Soidinkangas on nevojen ympäröimä korkea ja kivikkoinen kangas Honkiperän ja Viirteen kylien välissä. Kankaalla kasvaa vanhahkoa havupuuvalttaista metsää. Kankaan keskiosassa korkeimmalla kohdalla noin 100 m metsäautotien pohjois- ja länsipuolella on soikea, itä-

länsisuuntainen asumuspainanne/kotapohja, mitat 5 x 3 metriä. Painannetta ympäröi matala yhtenäinen kivivalli. Tästä painanteesta noin 10 metriä länsi-luoteeseen on toinen samantyyppinen painanne, jonka halkaisija on noin 3x4 metriä. Painanteet sijaitsevat kivikkoisessa maastossa jonka maaperä on karkeaa soraa. Mahdollisesti tilapäisasumusten pohjia?

Kankaan lounaisreunalla on kivivallia, mikä vaikuttaa luontaiselta rantavallilta.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Toiselle painanteelle otettiin omat koordinaatit, se on tässä alakohteena; kohteen aluerajausta ehdotetaan tarkennettavaksi hieman. Kohde tarkastettiin, koska ei oltu aivan varmoja, ettei se yllä lähemmäs parannettavaa tietä.

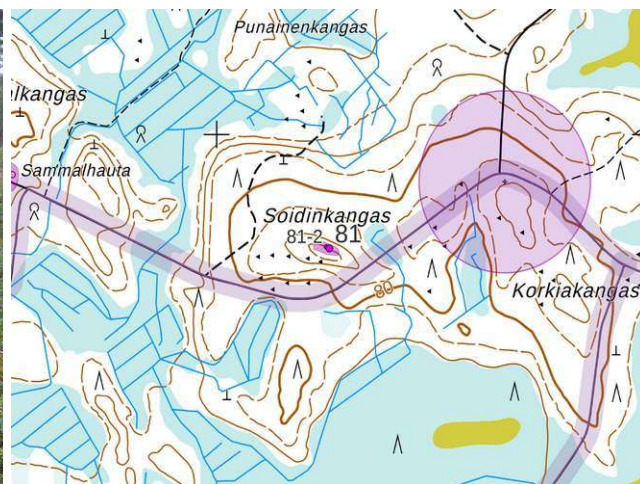
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
81-2	asumuspainanne		341256	7078753	89

Vaikutuksen arvio: Kohde ei ole hankkeen vaikutuspiirissä, se sijaitsee lähimmilläänkin yli 60 m päässä parannettavan tien keskilinjasta.

Alakohde 81-2. Luoteisempi asumuspainanne, kuvattu itäkaakkoon.

Kohde 81. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

82. Vesi-Honkilampi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000038142	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080282 I 335334
Tyyppin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	55–57 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: ”Kohde sijaitsee hyvin kivikkoisen kankaan laella Vesi-Honkilammen eteläpuolella. Mäellä kasvaa hyvin tiheää nuorta männikköä. Kohteessa on asumuspainanne, jonka läpimitta on noin 5x6 metriä. Asumuspainannetta ympäröi vahvat kivivallit ja sen luoteispää on avoin. Luoteispäähän painanteen ulkopuolelle on raivattu suhteellisen tasainen ”piha-alue”, jonka läpimitta on noin 7x4 metriä, suunta luode-kaakko. Kyseessä voi olla myös kaksiosainen ”paritalo” Asumuspainanteen kaakkoispäädyssä ympärystävissä on kolmen metrin läpimittainen röykkiö. Tästä muutama metri etelään on mahdollisesti

toinen saman kokoinen, isoista kivistä kasattu röykkiö.

Asumuspainanteesta noin 20 metriä lounaaseen sijaitsee jätinkirkkomainen kivirakenne. kts. alakohde.”

Tämä inventointi: Kohde on entisellään – kohde vaikuttaa mahdollisesti vaurioituneen metsätöissä, mutta tästä olisi enemmän aikaa kuin kohteen edellisestä tarkastuksesta. Muutamia mahdollisia röykkiöitä ja yksi rakkakuoppa kartoitettiin uusiksi alakohteiksi. Kohteen aluerajausta ehdotetaan laajennettavaksi hieman luoteisosastaan, kattamaan uudet alakohteet.

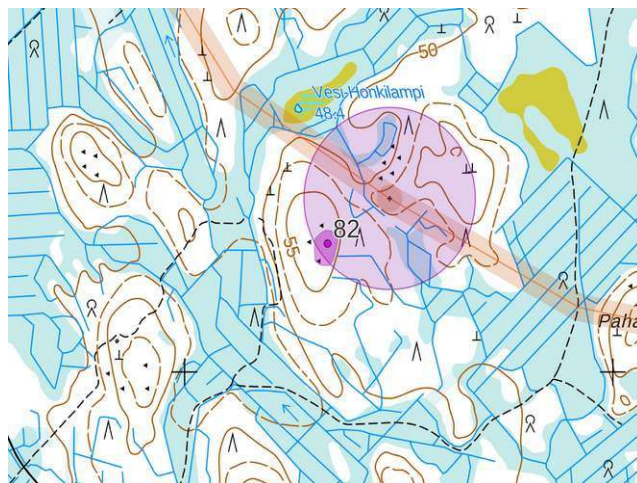
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
82-2	röykkiö	läpimitta n. 3 m	335333	7080277	56
82-3	rakkakuoppa	pyöreä kuoppa kivikossa, halkaisija n. 1 m	335324	7080295	56
82-4	röykkiö	röykkiö, halkaisija n. 3 m	335319	7080286	57
82-5	röykkiö?	epämääräinen röykkiö, halkaisija n. 2,5 m	335313	7080288	57
82-6	jätinkirkko?	[Kivirakenne] Mj-rekisterin kuvaus: ”Asumuspainanteesta noin 20 metriä lounaaseen sijaitsee jätinkirkkoa muistuttava kivirakenne. Se on lähes pohjois-eteläsuuntainen matala kehävalli, jonka läpimitta on noin 20x10 metriä. Valli on paikoin varsin epäselvä. Rakenne on mahdollisesti osittain luonnonmuodostuma, osittain ihmisen työtä.”	335325	7080260	57

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 150 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta.

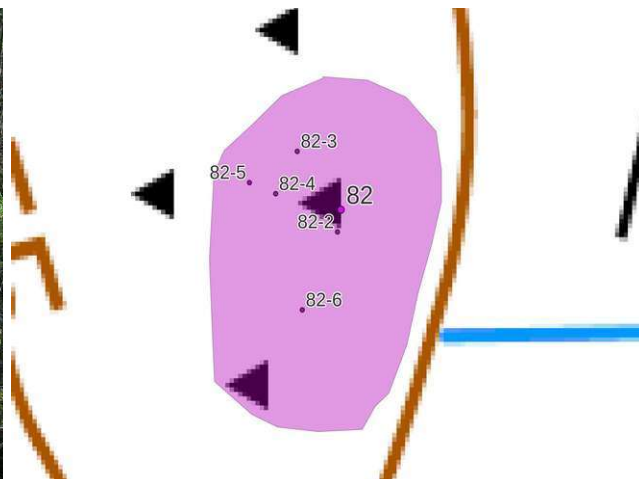
Alakohde 82-2. Asumuspainanteen kaakkoispuolella sijaitseva röykkiö, kuvattu itään.

Kohde 82. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 82-6. Jätinkirkkomaisen kivrakenteen kaakkoisnurkka, kuvattu luoteeseen.

Kohteen 82 alakohteet.

85. Järvelänkangas 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010020	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7074921 I 336330
Tyypin tarkenne		N2000	64 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981		

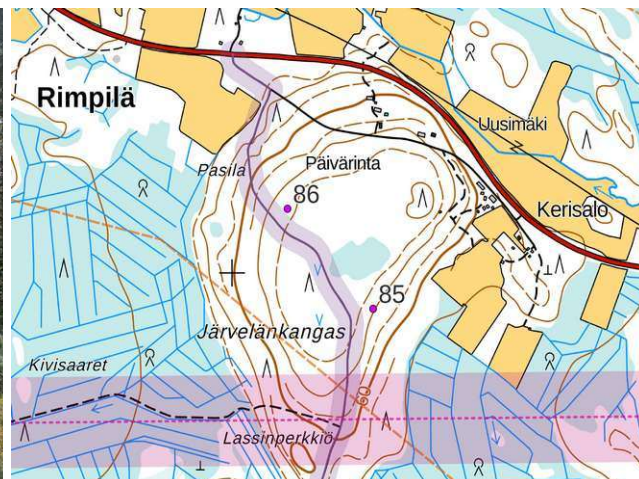
Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Paikka sijaitsee Järvelänkankaalla, itään laskevassa kangasmaastossa. Paikalla on 2 löytökohtaa noin 100 metrin päässä toisistaan. Iskokset löytyivät poluilta, joissa pohjamaa oli paikoitellen näkyvissä."

Tämä inventointi: Kohteen alue on harvaa varttunutta mäntykangasta. Rikkoutuneita maanpinnan kohtia ei havaittu, eikä kohdetta pystytty tarkemmin rajaamaan.

Vaikutuksen arvio: Kohteen koordinaattipiste sijaitsee n. 55 m parannettavaksi merkitystä tiestä itään, mutta koska tarkka aluerajaus ei ole tiedossa, eikä sellaista pystytty laatimaan, on epäselvää, kuinka paljon tien parantamisella voisi olla vaikutusta kohteeseen. Tie kulkee samojen korkeuskäyrien poikki, joilla kohdekin sijaitsee.

Kohde 85. Yleiskuva asuinpaikan alueesta; kuvattu kaakkoon.

Kohteet 85 ja 86. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

86. Järvelänkangas 4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010022	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075141 I 336130
Tyypin tarkenne		N2000	67 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Hannu Kotivuori & Jyri Saukkonen inventointi 1981, Kaisa Lehtonen & Pentti Rislä tarkastus 2010		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Paikka sijaitsee Järvelänkankaan länsireunalla, kangasmaastossa. Paikalta löytyi vuoden 1981 inventoinnissa kvartsi-iskoksia (7 kpl) tien penkalta.

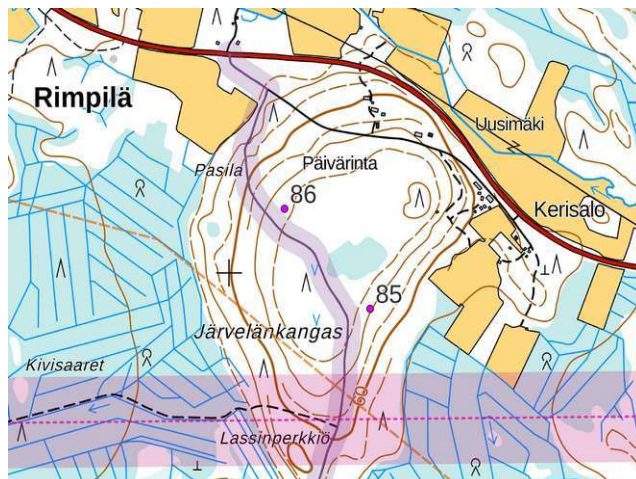
Tarkastuksessa toukokuussa 2010 voitiin havaita, että lähes koko tien länsipuoli, peruskartan sanojen Pasila-Järvelänkangas välinen alue oli vanhaa maa-ainesottoaluetta."

Tämä inventointi: Alueella on nuorehkoa, äestettyä mäntyvaltaista metsää. Rikkoutuneita maanpinnankohtia ei havaittu, eikä kohdetta pystytty tarkemmin rajaamaan.

Vaikutuksen arvio: Kohteen koordinaattipiste sijaitsee n. 35 m parannettavaksi merkitystä tiestä koilliseen, mutta koska tarkka aluerajaus ei ole tiedossa, eikä sellaista pystytty laatimaan, on epäselvää, kuinka paljon tien parantamisella voisi olla vaikutusta kohteeseen. Tie kulkee samojen korkeuskäyrien poikki, joilla kohdekin sijaitsee. Kuten edellisessä tarkastuksessa todettiin, tien länsipuolisella alueella on tehty maanottoa, joten siellä ainakaan tuskin lie merkittävästi säilynyttä asuinpaikka-aluetta.

Kohde 85. Yleiskuva asuinpaikan alueesta; kuvattu pohjoiseen

Kohteet 85 ja 86. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

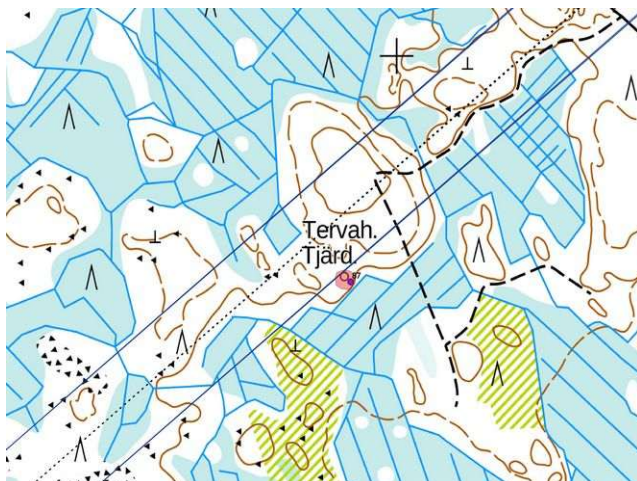
87. Piirtineva

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000043308	TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2341 03
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7066622 I 354918
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	116 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Teemu Tiainen ja Jussi-Pekka Hiltunen/Heilu Oy inventointi 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Hiltunen 2021: Peruskarttaan merkattu tervahauta sijaitsee Metlan tutkimusmetsässä. Suppilomainen tervahauta on halkaisijaltaan noin 18 metriä vallien ulkoreunoilta mitattuna. Haudan syvyys sen keskeltä mitattuna vallien yläreunaan on korkeimmillaan noin 2 metriä. Vallilla on leveyttä noin 2,5 metriä. Halssi suuntautuu länteen. Halssi on noin 4 metriä pitkä ja 2 metriä leveä. Haudan päällä kasvaa suuria kuusia ja pienempiä koivuja, mutta se silti erottuu hyvin ympäristöstä. Haudan keskellä on ketun tai jonkin muun eläimen tekemä kolo. Haudan länsipuolella, noin 2 metriä haudan vallista kulkee vanha metsäkoneen ajoura."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään.

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, kohde sijaitsee sähkölinjan käytävän ulkopuolella.

Kuva ks. maisemakuvat L 4.

Kohde 87. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

88. Kivikangas 2

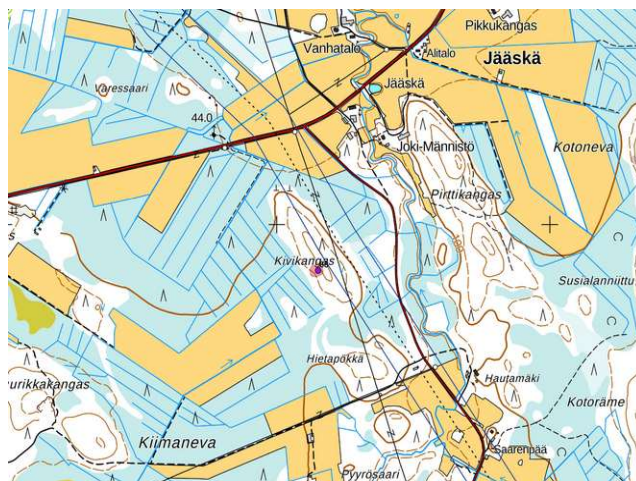
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2323 12
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7067842 I 349151
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	103 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Tervahauta sijaitsee kapean Kivikangaan loivan länsilounaisen rinteän yläpäässä. Sen halkaisija on n. 20 m, kuopan halkaisija n. 14 m, ja halssi suuntautuu länsilounaaseen. Alueella kasvaa lehtipuuvaltaista, vesakkoista nuorta sekametsää.

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, kohde sijaitsee sähkölinjan käytävän ulkopuolella.

Kohde 88. Tervahauta, kuvattu lounaaseen.

Kohde 88. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

89. Uudenlampinkangas

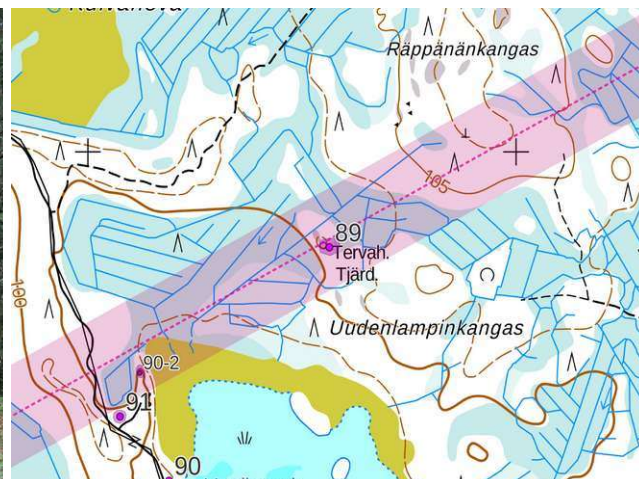
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071790 I 347564
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	103 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Tervahauta sijaitsee Uudenlampinkankaasta luoteeseen rämeelle työntyvällä kallioisella niemekkeellä, Sen halkaisija on n. 14 m, kuopan halkaisija n. 9 m, ja halssi suuntautuu koilliseen. Alueella kasvaa mäntyvoittoista, vesakkoista sekametsää.

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, sähkölinja on siirretty.

Kohde 89. Tervahauta, kuvattu pohjoisluoteeseen.

Kohde 89. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.
Sähkölinja on siirretty / 2024.

90. Uusilampi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	885010021	TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071277 I 347189
Tyypin tarkenne	Asumuspainanteet	N2000	97–100 m mpy
Ajoitus yleinen	Kivikautinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1991, Lauri Skantsi tarkastus 2020		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Asuinpaikka sijaitsee Ullavan pohjoisosassa, Norpan kylältä noin 2 km länteen, Ullavan ja Kälviän rajalla, matalarantaisen Uusilampin (paikallinen taivutusmuoto!) länsirannalla, kapealla hiekka-moreeniharjanteella. Hienohiekkaisella niemekkeellä, loma-asunnon pihalla ja tien pinnassa (kankaalle syntynyt tie) kvartseja. Noin 220 m mökistä pohjoiseen samalla harjanteella on vierekkäin kaksi pyöreää noin 5-6 m läpimittaista painannetta ja niemekkeen kärjessä, edellä mainittujen pohjoispuolella kolmas samantyyppinen. Maasto loivaa harjanteen rinnettä, joka viettää kohti lampea.

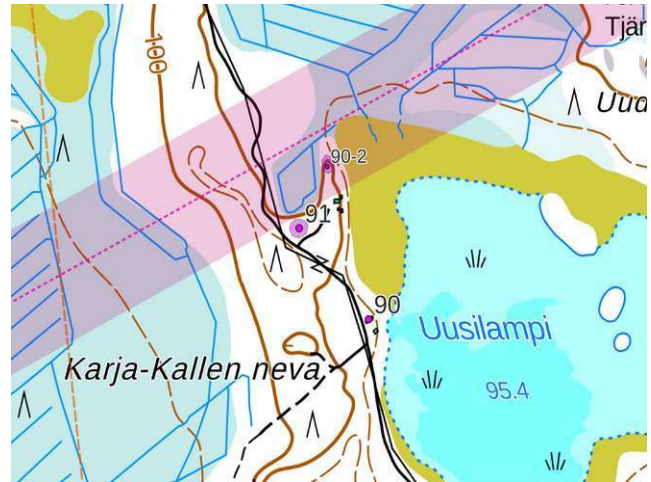
Vuoden 2020 tarkastuksessa em. vierekkäisiä painanteita ei pystytty paikantamaan. On mahdollista että ne ovat jääneet järven rannassa olevan kesäasutuksen alle. Sen sijaan niemenkärjessä sijaitseva pohjoinen painanne on säilynyt. (kts. alakohteet)."

Tämä inventointi: Vain pohjoinen alakohde kuului inventoinnissa kartoitettavan alueen piiriin, joten vain siellä käytiin. Kohde vaikutti olevan ennallaan. Inventointihetkellä läheisen mökin mökkiläisiä liikkui alueella koirineen ja lapsineen, joten kohdetta ei kuitenkaan menty kovin lähelle eikä saatu valokuvattua.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
90-2	asumuspainanne	Mj-rekisterin kuvaus: "Pyöreä asumuspainanne, läpimitta 5x5m. Sijaitsee hietekankaalla niemen kärjessä Uusilammen luoteispuolella."	347121	7071514	99

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, sähkölinja on siirretty.

Kohteet 90 ja 91. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023. Sähkölinja on siirretty / 2024.

91. Uusilampi 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000039211	TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071418 I 347075
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	100 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Tieto puuttuu mj-rekisteristä		

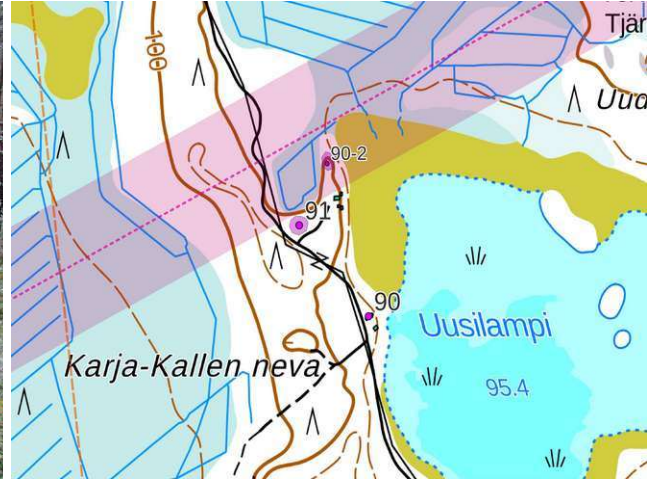
Kuvaus: *Mj-rekisterin kuvaus:* "Tervahauta sijaitsee hietakankaalla noin 170m Uusilammesta länteen. Tervahaudan läpimitta on noin 6x6 metriä ja halssi on haudan luoteisreunassa."

Tämä inventointi: Kohde on entisellään. Tervahaudan läpimitta vaikuttaisi olevan enemmän 10 metrin paikkeilla. Kohteen koordinaatteja korjattu enemmän tervahaudan keskelle.

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, sähkölinja on siirretty.

Kohde 91. Tervahauta, kuvattu koilliseen.

Kohteet 90 ja 91. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023. Sähkölinja on siirretty / 2024.

92. Herlevinharju 5

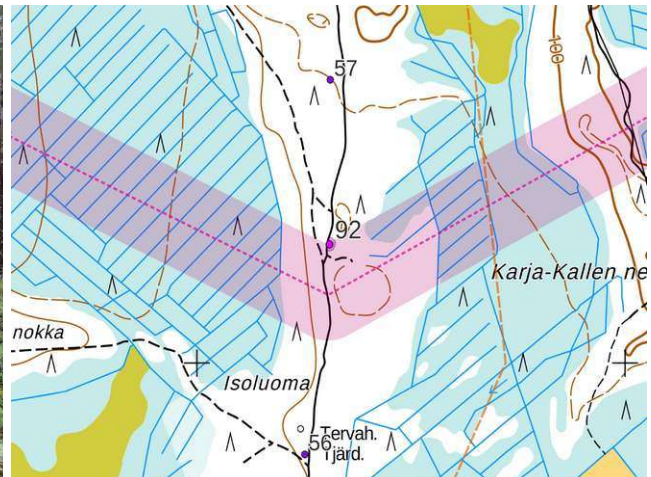
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071261 I 346309
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	97 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Herlevinharjun keskivaiheilla. Tervahaudan halkaisija on n. 16 m, kuopan halkaisija n. 9,5 m, ja halssi suuntautuu kaakkoon, ja viereinen metsätie kulkee sen länsipuolen yli. Alue on harvahkoa mäntykangasta.

Vaikutusten arvio: Ei vaikutusta, sähkölinja on siirretty.

Kohde 92. Tervahaudan säilynyt osa oikealla, vasemmalla tienpinnassa näkyvillä hiiltä; kuvattu pohjoiskoilliseen.

Kohde 92. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023. Sähkölinja on siirretty / 2024.

93. Uudenhaudankangas

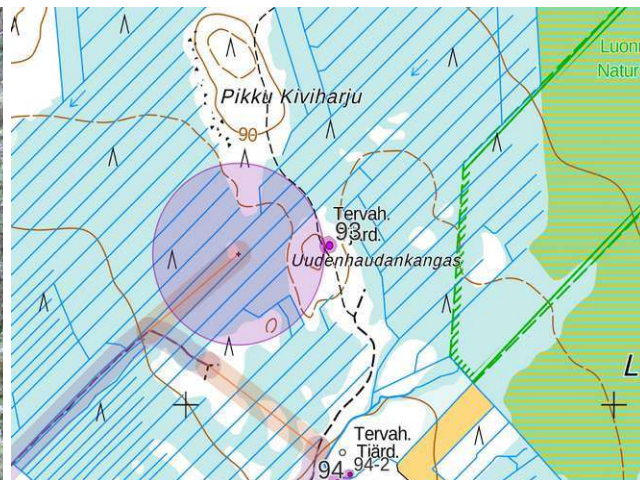
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2342 06
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073350 I 344335
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	89 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin koordinaatit
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Tervahauta sijaitsee Uudenhaudankankaan itäreunassa, kankaan pohjoisosassa. Sen halkaisija on n. 17 m, kuopan halkaisija n. 11 m, ja halssi suuntautuu itäkoilliseen. Heti tervahaudan länsipuolitse kulkee ajopolku, ja sen koillispuolitse menee metsäkoneen ajoura. Tervahaudan päällä ja itäpuolella kasvaa tiheää nuorehkoa sekametsää, seassa myös vartuneempia puita, tervahaudan länsipuolella taas on parimetristä vesakkoa.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee juuri ja juuri yli 200 m päässä suunnitellusta voimalapaikasta, sen aluerajaus ylittää hieman 200 m vyöhykkeen sisään.

Kohde 93. Tervahaudan valla, kuvattu pohjoiseen.

Kohde 93. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

94. Lähdenevanoja 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7072827 I 344355
Tyypin tarkenne	Tervahauta, kiuas	N2000	84 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Luoteisin pyyntikuoppa; GPS-mittaus
Ajoitustarkenne			

Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus, kairaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Lähdenevanon ja pienen puron haarassa näiden välissä, Lähdenevanon kaakkoisrannalla, n. 170 m. koilliseen siitä, missä Ylihaara virtaa Lähdenevanajaan. Paikalta tavattiin tervahaudan lisäksi kiuas, n. 30 m tervahaudasta koilliseen. Tervahaudan halkaisija on n. 14 m, kuopan halkaisija n. 19 m, ja halssi suuntautuu länteen kohti Lähdenevanajaa. Purojen rannoilla kasvaa vanhaa kuusimetsää, tervahaudan ja kiukaan välissä on niittyinen aukeampi alue.

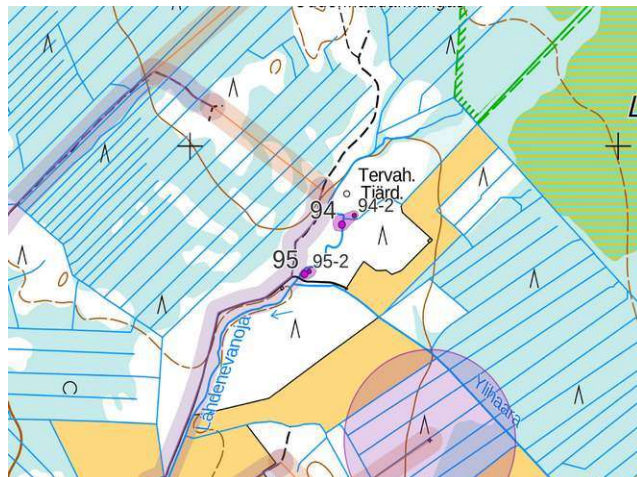
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
94-2	kiuas	kiviröykkiö, halkaisija n. 2 m, korkeus 80 cm	344384	7072847	85

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 35 m päässä parannettavan tien keskilinjasta, toisella puolen Lähdenevanojaa tiehen nähden, joten se ei ole hankkeen vaikutuspiirissä.

Kohde 94. Tervahaura, kuvattu länsiluoteeseen.

Kohteet 94 ja 95. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 94-2. Kiuas, kuvattu itään.

95. Lähdenevanaja 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R

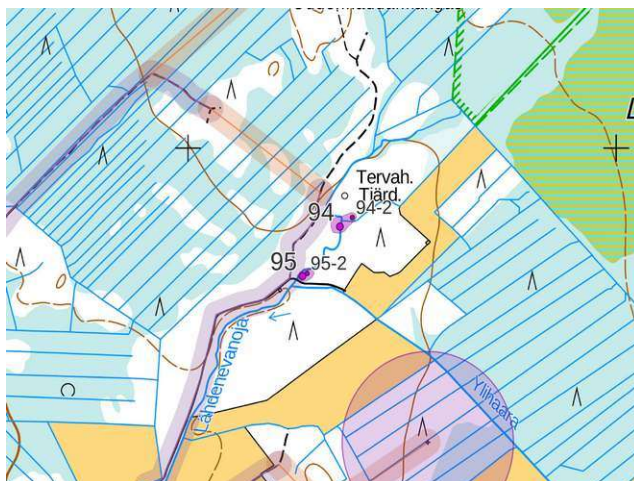
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7072718 I 344267
Tyypin tarkenne	Kellarit	N2000	83 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Oletettavan asuinrakennuksen jäännöksen koordinaatit; digitointi (lidar-aineisto, ortokuva)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee lähdenevanojan ja Ylihaaran välisessä kiilassa, Lähdenevanojan sekä sen ylittävän metsäautotien välissä. Kohteessa on kaksi kalakellaria.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
95-2	kalakellari		344278	7072724	84

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee lähimmillään n. 25 m päässä parannettavan tien keskilinjasta, joskin toisella puolen Lähdenevanojaa tiehen nähden.

Kohteet 94 ja 95. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

96. Häntäkangas itä

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073013 I 342282
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	86 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Päärakennuksen koordinaatit; GPS- mittaus, digitointi (maastokartta)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Häntäkankaan isäosassa, kankaan etelärinteessä Myllynkivikangasta vastapäätä. Kohteessa on kaksi tervahautaa ja viitteitä kolmannelle, joka olisi tuhoutunut uusia rakennettaessa. Myöskin pienempi, itäisempi tervahauta on ilmeisesti suurempaa vanhempi, ja suurempi on rakennettu osin sen luoteisen vallin päälle. Molemmilla tervahautoilla on hyvin jyrkät kivistä kylmämuuratut halssit, joskaan pienemmän halssi ei ole säilynyt yhtä hyvin kuin suuremman. Kolmanteen tervahautaankin viittaavat lähinnä halssimaisen jyrkän kivrakennelman jäänteet pienemmän tervahaudan kaakkoispuolella. Tervahautojen luoteispuolella sijaitsee suuri, pyöreä kivikkoinen painauma, joka muotonsa puolesta olisi voinut olla myös tervahaudan jäännös, mutta sen kuopan sisäpintakin on kivikkoa, ja se vaikuttaa kuitenkin luonnolliselta. Varsinaisissa kohdekoordinaateissa sijaitsee suurempi tervahauta, jonka halkaisija on n. 20 m, kuopan halkaisija n. 13,5 m; halssi suuntautuu etelään.

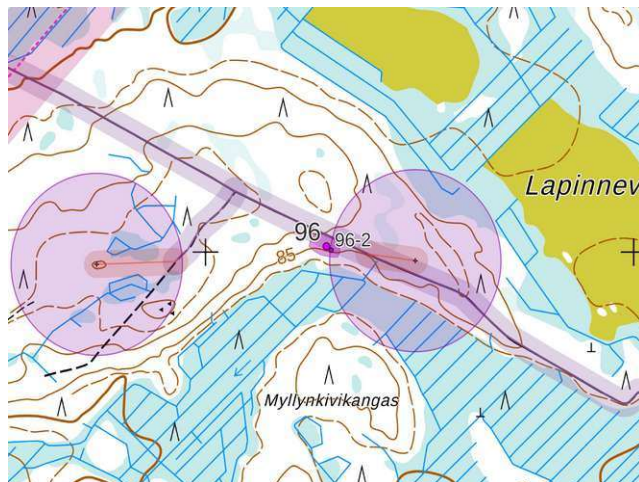
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
96-2	tervahauta	Tervahaudan halkaisija on n. 18 m, kuopan halkaisija n. 12 m, ja halssi suuntautuu etelään; suurempi tervahauta on osin rakennettu tämän luoteisen vallin päälle, ja siihen on myös mahdollisesti otettu rakennusmateriaalia tästä tervahaudasta.	342294	7073004	85

Vaikutusten arvio: Kohteen ehdotettu aluerajaus ulottuu parannettavaan tiehen asti, ja tervahaudat sijaitsevat lähimmillään alle 15 m päässä tien keskilinjasta.

Kohde 96. Suuremman tervahaudan halssin kivrakenteita, kuvattu pohjoiseen.

Kohde 96. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

97. Peitsonhauta 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7073387 I 340050
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	78 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			

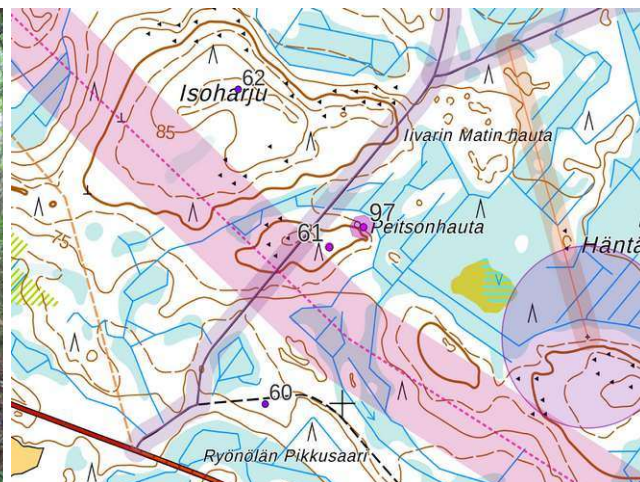
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Peitsonhauta-nimisessä paikassa, Isoharjun eteläpuolella Häntäkankaannevalle viettävässä rinteessä. Tervahaudan halkaisija on n. 22 m, kuopan halkaisija n. 13 m, ja halssi suuntautuu koilliseen. Tervahaudan ympärillä kasvaa hyvin rehevää ja vesakkoista sekametsää, haudan päällä myös hyvin suuria puita.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee yli 70 m päässä parannettavan tien keskilinjauksesta, joten se ei ole hankkeen vaikutuspiirissä.

Kohde 97. Suuri puu tervahaudan halssin vallin päällä, kuvattu länteen.

Kohteet 61 ja 97. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

98. Hama 3

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075884 I 342579
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	89 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee aivan Haman vanhan torpanpaikan länsi- ja luoteispuolella. Kohteessa on kaksi tervahautaa, joista suurempi on Haman pohjoispuolisen mäen etelärinteessä, ja pienempi taas Haman länsilounaispuolisen pienemmän mäen koillisrinteessä. Suuremman tervahaudan ympäristö on niittyistä nuorta kuusen kasvatusmetsää, kun taas pienen tervahaudan ympäristö on mänty- ja koivuvesakkoa. Varsinaisissa kohdekoordinaateissa sijaitsee suurempi tervahauta. Sen halkaisija on n. 23 m, kuopan halkaisija n. 16 m, ja halssi suuntautuu kaakkoon.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
98-2	tervahauta	Tervahaudan halkaisija on n. 9 m, kuopan halkaisija n. 5,5 m, ja halssi suuntautuu	342567	7075819	89

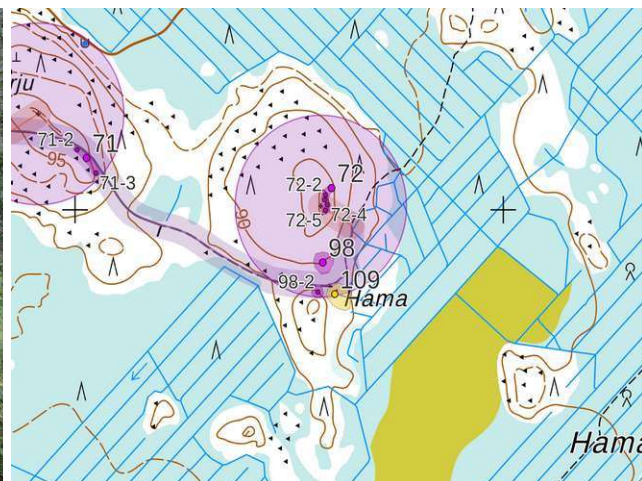

		koilliseen.			
--	--	-------------	--	--	--

Vaikutusten arvio: Varsinaisten koordinaattien suurempi tervahauta sijaitsee voimalapaikasta n. 110 m etelään, ja alakohteen 98-2 pienempi tervahauta n. 180 m. Jälkimmäinen myö sijaitsee vain joidenkin metrien päässä parannettavaksi suunnitellusta tiestä ja n. 8 m sen keskiviivasta. Suuremman tervahaudan aluerajausehdotus ylittää myös hieman alle 30 m päähän tien keskilinjasta, vaikka itse tervahauta on siitä vähän yli 35 m päässä.

Kohde 98. Suuren tervahaudan kuoppaa, kuvattu etelään.

Kohteet 72, 98 ja 109. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

99. Sammalhauta

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, kulkureitit	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7078916 I 340512
Tyypin tarkenne	Tervahauta, pilkkapuu	N2000	77 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee itsensä mukaan nimetyllä paikalla, Sammalkankaan etelärinteessä. Kohteessa on tervahaudan lisäksi, metsätien toisella puolen, pilkkapuu. Viereinen metsätie leikkaa tervahaudan lounaista vallia, ja myös sen itäpuoli on vahingoittunut viereiseen maa-aineksenottoalueeseen liittyvän toiminnan seurauksena, joten sen alkuperäisiä mittoja oli vaikea arvioida tarkkaan. Säilyneen osan halkaisija on n. 17 m, ja kuopan halkaisija on leveimmillään n. 13 m, halssi suuntautuu kaakkoon.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
99-2	pilkkapuu	Mänty, jossa tien kulkusuuntien puolilla pilkat; toinen on kasvanut täysin umpeen, ja toinenkin on sikäli kaarnan peitossa, että siitä ei pysty näkemään, onko pilkkaan tehty jotakin merkkiä.	340520	7078884	76

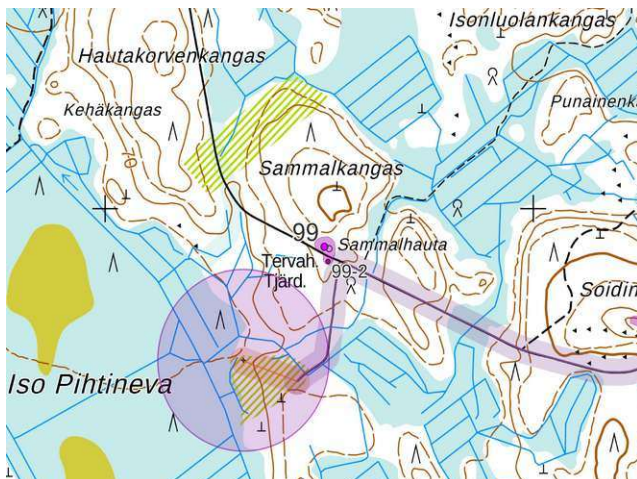
Vaikutusten arvio: Alakohde 99-2 pilkkapuu sijaitsee vain hitusen yli 30 m päässä viereisen parannettavan

tielinjauksen keskiviivasta, ja kohteen aluerajaus ylittää jonkun verran alle 30 m päähän tien keskilinjasta.

Kohde 99. Tervahaudan halssi, kuvattu luoteeseen.

Kohde 99. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 99-2. Pilkkapuun paremmin erottuva pilkka.

100. Sikopirtti 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäänne	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077268 I 338731
Tyyppin tarkenne	Tervahauta, pystymiiluja	N2000	75 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Morsiankankaan ja Järvikankaan välisen kangasalueen koillisrinteessä rämeen reunassa, hieman koilliseen paikannimestä Sikopirtti. Kohteen koillispäädyssä, sen varsinaisissa koordinaateissa, on tervahauta. Sen halkaisija on n. 21 m, kuopan halkaisija n. 14 m. Halssi lie suuntautunut etelään tai luoteeseen, mutta tämä puoli tervahaudasta on pahoin vahingoittunut. Tämän lisäksi kohteessa on kahdeksan pystymiilua, lievästi mutkittelevassa jonossa tervahaudasta lounaaseen, niin että kauimmais-

on n. 100 m päässä tervahaudasta. Miilut ovat kaikki halkaisijaltaan n. 9–10 ja vaihtelevan hyvin säilyneitä – lounaisemmat ovat pääosin paremmassa kunnossa. Useiden miilujen päällä on parimetrinen hiilikasa. Alue on avohakattu, ja sen maata muokattu melko voimakkaasti, mikä selittää kohteen vahingot. Välittömästi ylärinteeseen tästä kohteesta sijaitsee kohde **101** Sikopirtti 2, Virityksen torpan jäännökset.

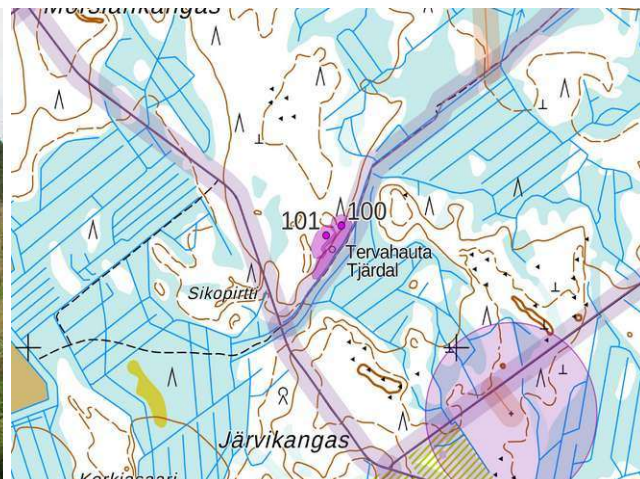
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
100-2	hiilimiilu		338736	7077255	75
100-3	hiilimiilu		338734	7077245	75
100-4	hiilimiilu		338725	7077234	75
100-5	hiilimiilu		338708	7077228	75
100-6	hiilimiilu		338695	7077217	76
100-7	hiilimiilu		338700	7077203	75
100-8	hiilimiilu		338687	7077194	75
100-9	hiilimiilu		338678	7077164	74

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee heti parannettavan tien vieressä, ja valtaosa sen alueesta on alle 30 m vyöhykkeellä tien keskilinjasta, useimmat miilut vain n. 7–15 m päässä.

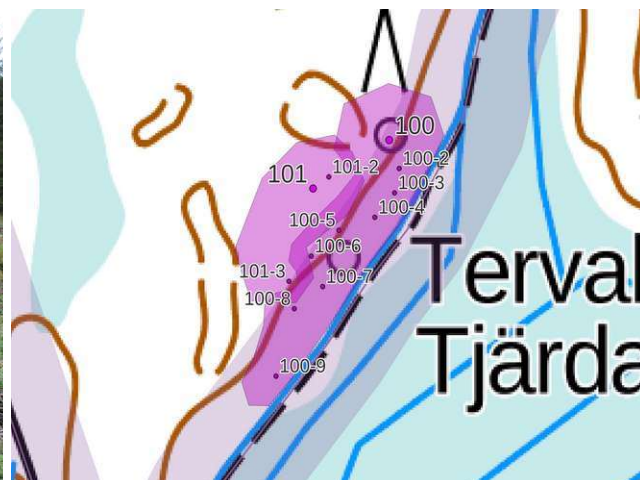
Kohde 100. Tervahauta, etualalla leveä aukko eteläisessä vallissa; kuvattu pohjoiskoilliseen.

Kohteet 100 ja 101. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Alakohde 100-5. Pystymiilu, keskellä hiilikasa; kuvattu itäkaakkoon.

Kohteiden 100 ja 101 alakohdet.

101. Sikopirtti 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077247 I 338696
Tyypin tarkenne	Torppa	N2000	77 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Torpan perustukset; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Morsiankankaan ja Järvikankaan välisen kangasalueen koillisrinteessä rämeen reunassa, hieman koilliseen paikannimestä Sikopirtti. Kohteessa on sijainnut torppa nimeltä Viritys, ja tästä torpasta tavattiin merkkeinä vielä kolmen rakennuksen jäänteet. Varsinaisissa kohdekoordinaateissa on itse torpan pohja, ehkä 5 m x 5 m kiviperustuis, jonka koillisnurkassa on tulisijan jäännös. Heti tämän itäpuolella on toinen rakennuksen pohja, ja sen metsätoissa vahingoittunut kiuas. Hieman kauempana, n. 40 m torpasta lounaaseen, on kolmas rakennuksen pohja, sekä kivistä ladotun uunin jäännös. Alue on vastikään avohakattu, ja sen yhteydessä maata on muokattu myös voimakkaasti, minkä tähden alueelta ei kovin kauaa etsitty muita rakenteiden jäännöksiä, vaikka niitä varmaan voisikin olla säilynyt – maasto oli hyvin vaikeakulkuista, ja laajalti kasvava pitkä heinä peitti pienemmät maaston yksityiskohdat alleen.

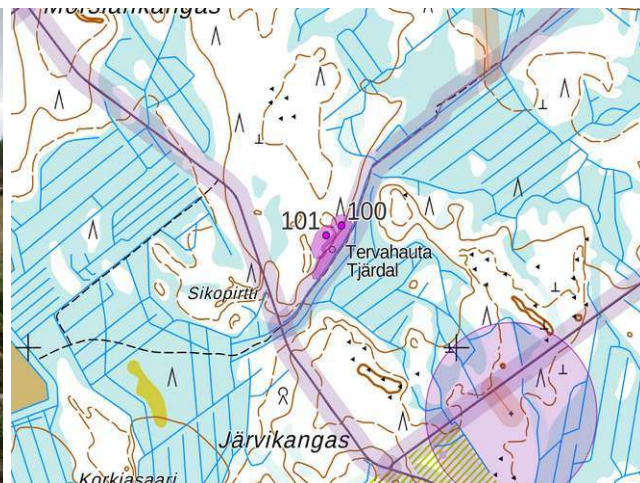
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
101-2	kiuas, rakennuksen pohja	N. 5 m x 4 m rakennuksen kiviperustus, jonka eteläreunalla kiuas – kiuas on vahingoittunut metsätoissa	338703	7077252	77
101-3	uuni, rakennuksen pohja	N. 4 m x 4 m rakennuksen maapohja, kaakkoiskulmassa laakeista kivistä ladottu uuni	338684	7077206	75

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee pääosin yli 30 m päässä parannettavan tien keskilinjasta, mutta alakohde 101-3 sekä osa aluerajausehdotuksesta sijaitsevat 30 m päässä tai hieman alle.

Kohde 101. Torpan perustus; kuvattu luoteeseen.

Kohteet 100 ja 101. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

Kohde 101. Torpan infokyltti; kuvattu pohjoiskoilliseen.

Kohteiden 100 ja 101 alakohteet.

Alakohde 101-2. Vahingoittunut kiuas, kuvattu eteläkaakkoon.

Alakohde 101-3. Uuni, kuvattu eteläkaakkoon.

102. Ryönänkangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	315010045	TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7076480 I 334744
Tyypin tarkenne	Röykkiö	N2000	58 m mpy
Ajoitus yleinen	Pronssikautinen	Koordinaattiselite	Röykkiön keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Mirja Miettinen tarkastus 1989		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: "Röykkiö sijaitsee mäenharjanteen laella, suuren sorakuopan pohjoisreunan lähellä, vain muutamia metrejä sen reunalta. Röykkiö on matala, kivistä tehty, läpimitaltaan noin 4 metriä ja sen keskellä on iso kivi (silmäkivi). Röykkiössä on kaksi isoä pengottua kuoppaa, jotka ovat ilmeisesti melko äskettäin aikaansaatuja. Muita röykkiöitä mäellä ei havaittu.

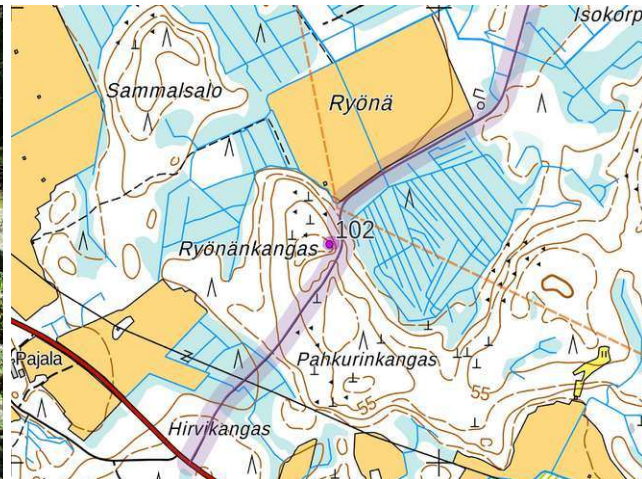
Kuopanteita pohjois-koillisrinteessä.”

Tämä inventointi: Kohde on ennallaan. Sen koordinaatteja on korjattu ja sille on laadittu ehdotus aluerajauksesta

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee n. 25 m päässä parannettavaksi suunnitellun tien keskilinjasta.

Kohde 102. Röykkiö, kuvattu pohjoiseen.

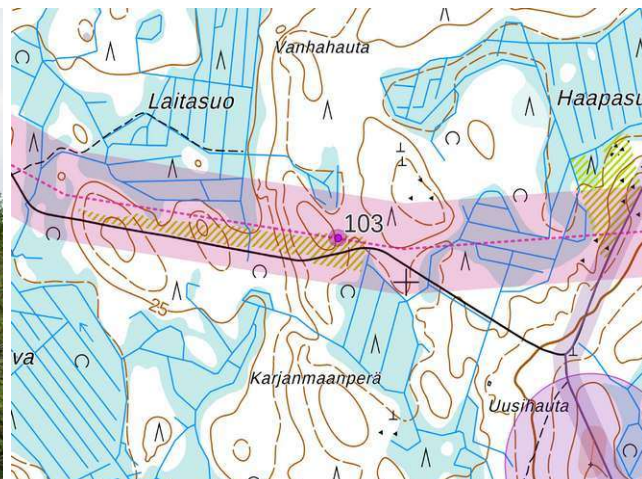
Kohde 102. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

103. Vanhahauta

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079097 I 325841
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	36 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Vanhahaudan ja Karjamaanperän paikannimien maastokartamerkintöjen (1:10 000) välisellä alueella, n. 400 m edellisestä etelään ja n. 300 m jälkimmäisestä pohjoiseen, Petsätien pohjoispuolella. Tervahaudan halkaisija on n. 15 m, kuopan halkaisija n. 9,5 m, ja halssi suuntautuu koilliseen. Ympäristö on pääosin vaihtelevaa vesakkoa.

Vaikutusten arvio: Ei vaikutusta, sähkölinja on siirretty.

Kohde 103. Tervahauta alarinteestä, kuvattu etelälounaaseen. Kohde 103. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023. Sähkölinja on siirretty / 2024.

104. Leukunjärvi 2

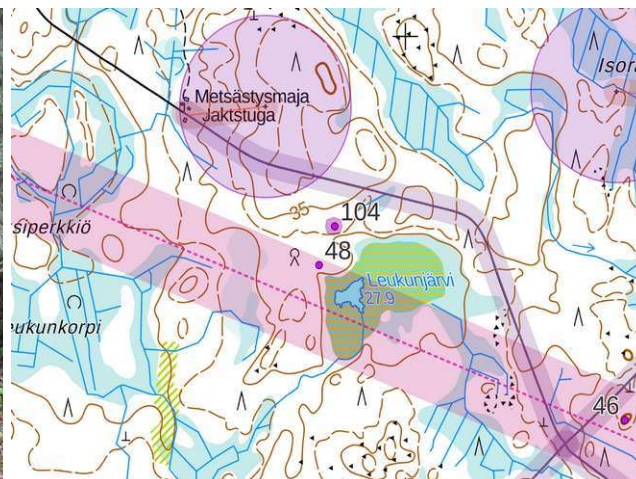
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080583 I 326835
Tyyppin tarkenne	Tervahauta	N2000	33 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee etelään viettävässä rinteessä n. 80 Leukunjärven pohjoisreunasta luoteeseen. Tervahaudan halkaisija on n. 14 m, kuopan halkaisija n. 9 m, ja halssi suuntautuu etelään. Kohteen ympäristö on vaihtelevan ikäistä, vesakkoista, havupuuvaltaista metsää, jossa kulkee lukuisia etenkin pohjois–eteläsuuntaisia metsäkoneen ajouria – tervahauta on kahden sellaisen välissä. Kohde ei oikeastaan sijaitse inventoinnissa kartoitettavalla alueella, vaan se löytyi sattumalta matkalla tarkastamaan kohdetta **48** Leukunjärvi.

Vaikutusten arvio: Kohde ei sijaitse hankkeen vaikutuspiirissä,

Kohde 104. Tervahauta, kuvattu länteen.

Kohteet 48 ja 104. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

105. Sikokallio itä

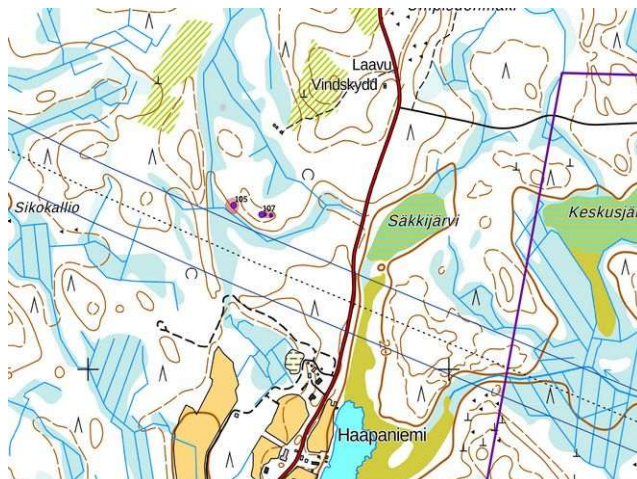
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7081428 I 324404
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	26 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee suunnilleen maastokartan (1:10 000) paikkanimimerkintöjen Sikokallio ja Säkijärvi välissä, n. 430 m ensimmäisestä itään ja jälkimmäisestä länteen, kaarevan luode-kaakko-itäsuuntaisen harjanteen länsiosassa, sen lounaisrinteessä. Tervahaudan halkaisija on n. 16 m, kuopan halkaisija n. 10 m, ja halssi suuntautuu lounaaseen. Tervahauta on parimetristä mäntyvaltaista vesakkoa tai metsää kasvavan vanhan avohakkuualueen ja varttuneemman kuusivaltaisen metsän rajalla.

Vaikutusten arvio: Ei vaikutusta, kohde sijaitsee sähkölinjan käytävän ulkopuolella.

Kohde 105. Tervahauta, kuvattu etelälounaaseen.

Kohteet 105 ja 107. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

106. Dalagärdsbacken

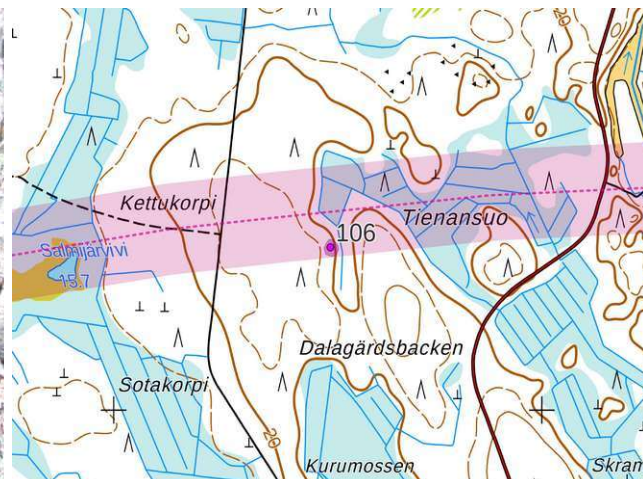
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079358 I 320506
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	21 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan pohjoisvalli; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Kettukorven, Tienansuon ja Dalagärdsbackenin välissä, kohti Tienansuolle johtavaa, pohjoiseen virtaavaa ojaa viettävässä rinteessä. Tervahaudan halkaisija on n. 15 m, kuopan halkaisija n. 8 m, ja halssi suuntautuu itään. Ympäristö on tiheää parimetristä vesakkoa, ja havainnointi oli haastavaa.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee runsaat 60 m etelään sähkönsiirtolinjaus SVE2 linjavaihtoehdon keskilinjasta.

Kohde 106. Tervahaudan halssi, kuvattu länteen.

Kohde 106. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

107. Sikokallio itä 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121R
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2324 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7081404 I 324481
Tyyppin tarkenne	Pyyntikuopat	N2000	27 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Läntisin pyyntikuoppa; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus, kairaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee suunnilleen maastokartan (1:10 000) paikkanimimerkintöjen Sikokallio ja Säkijärvi välissä, n. 500 m ensimmäisestä itään ja 330 m jälkimmäisestä länteen, kaarevan luode–kaakko–itäsuuntaisen harjanteen keskiosassa, sen laella, etelärinteen tuntumassa. Kohteesta havaittiin kolme pyyntikuoppaa itä–länsisuuntaisessa jonossa. Varsinaisissa kohdekoordinaateissa on läntisin kuoppa. Kaikki kolme kuoppaa ovat pyöreitä, suppilomaisia, halkaisijaltaan n. 2 m, ja n. 50 cm syviä, ja niissä oli kairausnäytteessä havaittavissa huuhtoutumiskerros (paljoa sitä syvemmälle ei kairaa melko kivisessä maassa helposti saanutkaan). Ympäristö on varttunutta mäntykangasta.

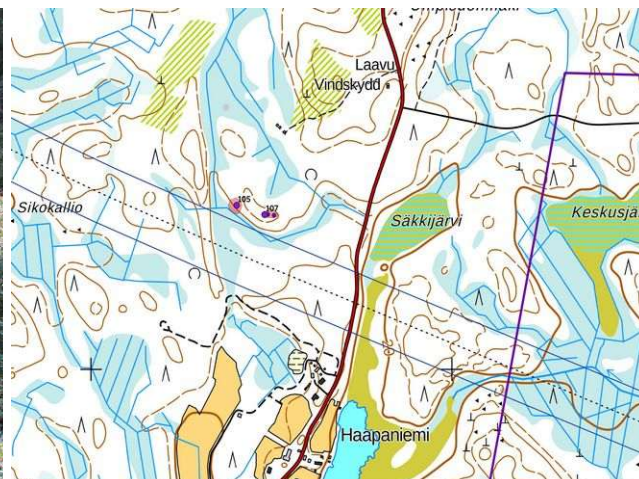
Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
107-2	pyyntikuoppa	keskimmäinen kuoppa	324490	7081404	27
107-3	pyyntikuoppa	itäisin kuoppa	324507	7081402	27

Vaikutusten arvio: Ei vaikutusta, kohde sijaitsee sähkölinjan käytävän ulkopuolella.

Alakohde 107-3. Pyyntikuoppa, kuvattu kaakkoon.

Kohteet 105 ja 107. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

108. Haukkasklubben

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4121L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2322 10
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7080309 I 308724
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	16 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Kohde sijaitsee Haukkasklubben-mäen luoteisrinteessä, n. 70 m Kärrkullan talosta länsiluoteeseen. Tervahaudan halkaisija on n. 15 m, kuopan halkaisija n. 8,5 m, ja halssi suuntautuu luoteeseen. Mäntyä kasvava mki on hyvin kivikkoinen ja sillä on runsaasti isoja siirtolohkareita. Näitä on käytetty myös tervahaudan rakenteissa.

Vaikutusten arvio: Ei vaikutusta, kohde sijaitsee sähkölinjan käytävän ulkopuolella.

Kohde 108. Tervahaudan vallia ja vasemmalla halssi; tervahaudan vallissa on poikkeuksellisesti hyödynnetty paikallisia siirtolohkareita.

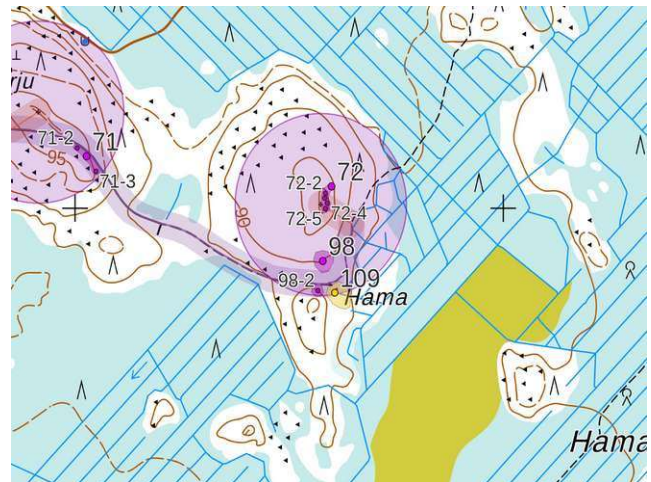
Kohde 108. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

109. Hama 4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Muu kohde	Vanha yleislehtijako	2324 10
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075814 I 342607
Tyypin tarkenne	Kämppä	N2000	86 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi (pitäjänkartta, vanha peruskartta, ortoilmakuva, lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Laiskarämeen, Haman Pihtinevan ja Hamannevan välisen mäksen niemen kärjessä, itään Hamannevalle viettävässä rinteessä, paikassa nimeltä Hama on sijainnut Haman torppa. Torpasta tai sen viljelyksistä ei havaittu mitään selkeitä jäänteitä, vaan sen vanhalla paikalla on muutama moderni varastorakennus.

Vaikutusten arvio: Kohde sijaitsee osittain 30 m vyöhykkeen sisällä parannettavan tien keskilinjasta, ulottuen tielinjauksen viereen asti, mutta koska kyseessä on muu kohde, se ei ole rauhoitettu.

Ei tarkkaa sijaintia Torpan paikasta.

Kohteet 72, 98 ja 109. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

110. Pakopirtinkangas 2

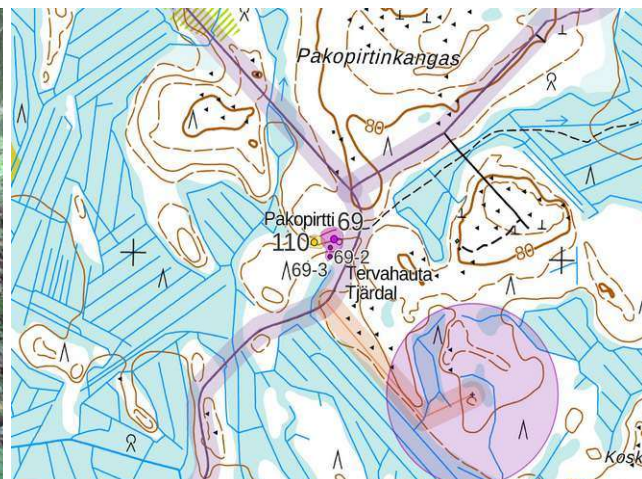
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Muu kohde	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7076029 I 339422
Tyypin tarkenne	Kämppä	N2000	77 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi (maastokartta)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Pakopirtinkankaan länsi- / lounaisosassa sijaitsee metsäkämppä nimeltä Pakopirtti. Kyseessä on ilmeisesti 1900-luvun ensimmäisiltä vuosikymmeniltä peräisin oleva hirsikämppä, jota on pidetty enemmän tai vähemmän kunnossa tähän asti. Kämppää ilmeisesti yhäkin huolletaan kotiseutuyhdistyksen toimesta, ja sen katto on vaihdettu vastikään. Tästä syystä se on tässä luokiteltu muuksi kohteeksi. Paikan nimi tulee ilmeisesti siitä, että perimätiedon mukaan samoilla seuduilla olisi ollut isonvihan aikaan piilopirtti. Kohde ei sijaitse varsinaisella inventoinnissa kartoitettavalla alueella, vaan se havaittiin käydessä viereisellä kohteella 69 Pakopirtinkangas, joka sijaitsee n. 25 m kämpästä itään.

Vaikutusten arvio: Kohde ei sijaitse hankkeen vaikutuspiirissä, vaan siitä on n. 80 m läheisen parannettavan tien keskijanjalle.

Kohde 69 ja alakohde 69-2. Tervahaudan vallia, edessä

Kohteet 69 ja 110. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 8/2023.

KOhteet 2024:

111. Typpäluoma

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2323 12
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	111-1 tervahauta P: 7069828 I 347192 111-2 kuopat P: 7069838 I 347203
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	92 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Harjun itälaidalla hiekkaisella puron törmällä, Typpäluoman eteläpuolella sijaitsee tervahauta ja sitä noin 10 m pohjoiseen 2 kuoppaa. Haudan halkaisija on n. 8 m ja syvyys 1,1 m; ja halssi suuntautuu pohjoiseen, se on kaivettu törmän läpi. Kuopat on kaivettu törmään, mitata ovat noin 2 x 2 m, syvyys takareunalla n. 1,3 m Länsipuolinen kuoppa on kaiveltu. Kyseessä voi olla kellareita. Hiekkatasanteella kasvaa mäntymetsää, puron varressa lehtipuuvaltaista, vesakkoista nuorta sekametsää.

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, kohde sijaitsee sähkölinjan käytävän ulkopuolella.

Kohde 111-1. Tervahauta, kuvattu etelään.

Kohde 111. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

Kohde 111-2. Kuopat kuvattu lounaaseen.

112.

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2324 07
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7071658 I 342548 (alakohde 112-1)
Tyypin tarkenne	Rakkakuopat, Painanteet	N2000	95-97 m mpy
Ajoitus yleinen	Ajoittamaton	Koordinaattiselite	Rakkakuoppa 112-1, GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset	Lauri Skantsi/K.H.Renlundin museo tarkastus 2021		

Kuvaus: Kohde sijaitsee Lehmäkummun laella havupuuston ja varpujen peittämällä rakka-alueella. Viisi alakohdetta on tiiviissä ryhmässä, alakohde 112-4 sijaitsee ryhmästä 75 m länsiluoteeseen. Alakohteet 112-4 ja 5 ovat soikeita painanteita, joka ympäröi valli., Niiden keskusosa ei ole raivattu. Koska kairaus ei ollut mahdollista rakkakivikossa, jä epäselväksi, onko kyseessä asumuspainanteita. Rakkakuopat (3 kpl) ovat pieniä mutta selkeitä. Tornimainen kivilatomus on resentti

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Tyyppi	Kuvaus	x	y	z
112-1	rakkakuoppa	Kuopan halkaisija 2 m, syvyys 0,4m. Rakenne on jäkälän peittämä, Kivien koko lähialueella 10-30 cm.	342548	7071658	97
112-2	rakkakuoppa	Kuopan halkaisija 1,7 m, syvyys 0,4m. Rakenne on jäkälän ja sammalen peittämä	342588	7071637	97
112-3	rakkakuoppa	Neliönmuotoinen kuoppa, mitat n. 2,2 x 2,1 m, syvyys 0,35 m. Rakenne on jäkälän ja sammalen peittämä	342592	7071638	97
112-4	painanne	Painanteen koko valli mukaan lukien 7 x 5,5 m, heikohko valli, keskusta epätasainen, ja kivinen. Rakenne on varpujen peittämä.	342490	7071702	95
112-5-	painanne	Soikea painanne, mitat valli mukaan lukien 8 x 6 m, paikoitellen selkeä valli, keskusta epätasainen ja kivinen. Rakenne on varpujen ja jäkälän peittämä.	342560	7071650	97
112-6	kivilatomus (resentti)	Pieni tornimainen kivilatomus, halkaisija pohjasta n. 90 cm, korkeus n. 60 cm; kivien päällä kasvavan punajäkälän perusteella rakenne olisi muutama vuosikymmen vanhaa.	342575	7071640	97

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee suurimaksi osaksi uuden sähkölinjaukset käytävällä. Kohteet on otettava huomioon pylväiden sijoittelussa.

Alakohde 112-1, rakkakuoppa kuvattu kaakkoon.

Alakohde 112-3, rakkakuoppa kuvattu etelään.

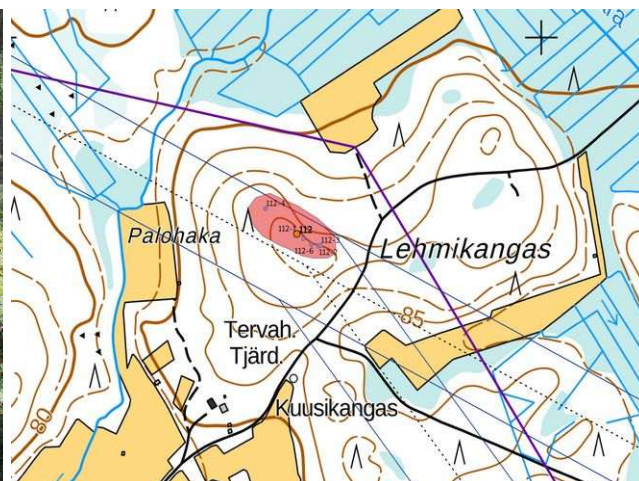
Alakohde 112-4, painanne kuvattu itäkaakkoon.

Alakohde 112-5, painanne kuvattu länteen.

Alakohde 112-6, resetti kivilatomus kuvattu kaakkoon.

Kohde 112. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

113. Harjunräme pohjoinen

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4123L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2323 12
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7077166 I 332092
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	44m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Tervahauta sijaitsee Välikylän länsipuolella loivan kaakkoisen rinteessä yläpäässä. Sen halkaisija on n. 12 m, kuopan halkaisija n. 6 m, ja halssi suuntautuu kaakkoon, se on sortunut. Alueella kasvaa nuorta havumetsää.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee sähkölinjan käytävällä.

Kohde 113. Tervahauta, kuvattu itään.

Kohde113. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

114. Salon Antin kangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2323 12
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7079420 I 330373
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	49 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Tervahauta sijaitsee kivisen kankaan loivan länsilounaisen rinteessä yläpäässä. Sen halkaisija on n. 13 m, kuopan halkaisija n. 8 m, ja halssi suuntautuu länsilounaaseen. Alueella kasvaa nuorta mäntymetsää.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee sähkölinjan käytävän reunalla.

Kohde 114. Tervahauta, kuvattu luoteeseen.

Kohde 114. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

115. Maunula kaakko

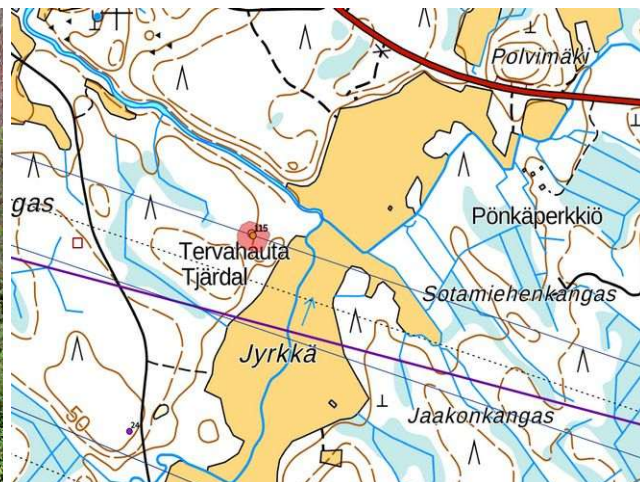
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2323 12
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7075615 I 334251
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	45 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahaudan keskipiste; GPS-mittaus, digitointi (lidar-aineisto)
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat tutkimukset			

Kuvaus: Tervahauta sijaitsee tasaisen kankaan itäreunalla pienen törmän yläpuolella. Sen halkaisija on n. 9 m, kuopan halkaisija n. 5 m, ja halssi suuntautuu kaakkoon. Alueella kasvaa mäntyvaltaista nuorta metsää

Vaikutuksen arvio: Ei vaikutusta, kohde sijaitsee sähkölinjan käytävän ulkopuolella; lähellä sen reunaa..

Kohde 115. Tervahauta, kuvattu itään.

Kohde 115. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.

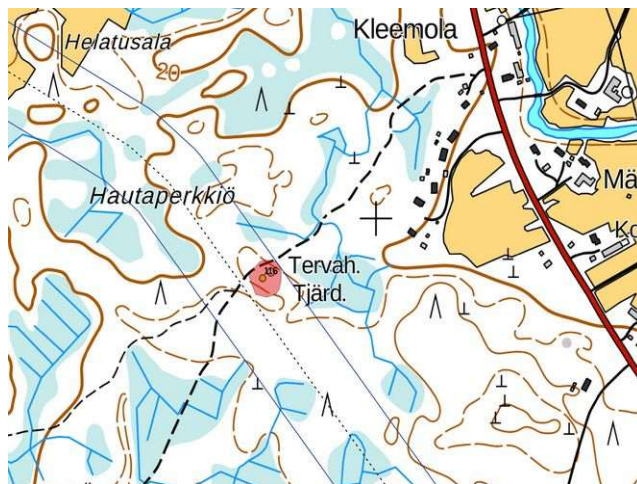

116.

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000042341	TM35-lehtijako	Q4114R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2323 12
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7082895 I 327791
Tyypin tarkenne	Tervahauta	N2000	103 m mpy
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne			
Inventointilöydöt		Inventointimenetelmät	Tarkastus
Aiemmat tutkimukset	Tarkastus L. Skantsi 2021		

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Tervahauta sijaitsee Kälviän Kleemolan kylällä Ullavantiestä noin puoli kilometriä länteen. Tervahauta on rakennettu mäenharjanteen laelle ja sen pohjois-länsi puolella kulkee metsätie. Haudan koko läpimitta on noin 16 m ja kuopan läpimitta on noin 6 m. Halssi on rakennettu haudan lounaisreunaan. Haudan keskellä on tuulenkaato, jonka alla runsaasti hiiltä ja nokea.
Inventointi 2024: Kohde on ennallaan.

Vaikutuksen arvio: Kohde sijaitsee sähkölinjan käytävän ulkoreunalla.

Kohde 116. MML:n maastokarttarasteri 1:10 000, 9/2024.